ACUERDO DE DIÁLOGO POLÍTICO Y COOPERACIÓN
ENTRE LA COMUNIDAD ANDINA Y SUS PAÍSES MIEMBROS
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERÚ Y VENEZUELA), POR UNA PARTE,
Y LA COMUNIDAD EUROPEA Y SUS ESTADOS MIEMBROS, POR OTRA PARTE

AFTALE OM POLITISK DIALOG OG SAMARBEJDE
MELLEM DET ANDINSKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSLANDE
BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU OG VENEZUELA PÅ DEN ENE SIDE
OG DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ANDEN SIDE

ABKOMMEN ÜBER POLITISCHEN DIALOG UND ZUSAMMENARBEIT
ZWISCHEN DER ANDENGEMEINSCHAFT UND IHREN MITGLIEDSSTAATEN
(BOLIVIEN, ECUADOR, KOLUMBIEN, PERU UND VENEZUELA) EINERSEITS
UND DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFT UND IHREN MITGLIEDSTAATEN ANDERERSEITS

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ,
ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ, ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ,
ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΑΡΙΑΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

POLITICAL DIALOGUE AND COOPERATION AGREEMENT
BETWEEN THE ANDEAN COMMUNITY AND ITS MEMBER COUNTRIES
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU AND VENEZUELA), OF THE ONE PART,
AND THE EUROPEAN COMMUNITY AND ITS MEMBER STATES, OF THE OTHER PART

ACCORD DE DIALOGUE POLITIQUE ET DE COOPÉRATION
ENTRE LA COMMUNAUTÉ ANDINE ET SES PAYS MEMBRES
(BOLIVIE, COLOMBIE, ÉQUATEUR, PÉROU ET VENEZUELA), D'UNE PART,
ET LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE ET SES ÉTATS MEMBRES, D'AUTRE PART

ACCORDO DI DIALOGO POLITICO E DI COOPERAZIONE
TRA LA COMUNITÀ ANDINA E I SUOI PAESI MEMBRI
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERÙ E VENEZUELA), DA UNA PARTE,
E LA COMUNITÀ EUROPEA E I SUOI STATI MEMBRI, DALL'ALTRA

OVEREENKOMST INZAKE POLITIEKE DIALOOG EN SAMENWERKING
TUSSEN DE ANDESGEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU EN VENEZUELA), ENERZIJDS,
EN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN, ANDERZIJDS

ACORDO DE DIÁLOGO POLÍTICO E COOPERAÇÃO
ENTRE A COMUNIDADE ANDINA E OS SEUS PAÍSES MEMBROS,
REPÚBLICAS DA BOLÍVIA, COLÔMBIA, EQUADOR, PERU E VENEZUELAPOR UM LADO,
E , A COMUNIDADE EUROPEIA E OS SEUS ESTADOS-MEMBROS, POR OUTRO

ANDIEN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
(BOLIVIA, ECUADOR, KOLUMBIA, PERU JA VENEZUELA)
SEKÄ EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
SOPIMUS POLIITTISESTA VUOROPUHELUSTA
JA YHTEISTYÖSTÄ

AVTAL OM POLITISK DIALOG OCH SAMARBETE
MELLAN ANDINSKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER
(REPUBLIKEN BOLIVIA, REPUBLIKEN COLOMBIA, REPUBLIKEN ECUADOR, REPUBLIKEN PERU
OCH REPUBLIKEN VENEZUELA), Å ENA SIDAN,
OCH EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ANDRA SIDAN

AND/CE/X 1

ACUERDO DE DIÁLOGO POLÍTICO Y COOPERACIÓN
ENTRE LA COMUNIDAD EUROPEA
Y SUS ESTADOS MIEMBROS, POR UNA PARTE,
Y LA COMUNIDAD ANDINA Y SUS PAÍSES MIEMBROS
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERÚ Y VENEZUELA), POR OTRA PARTE

EL REINO DE BÉLGICA,

EL REINO DE DINAMARCA,

LA REPÚBLICA FEDERAL DE ALEMANIA,

LA REPÚBLICA HELÉNICA,

EL REINO DE ESPAÑA,

LA REPÚBLICA FRANCESA,

IRLANDA,

LA REPÚBLICA ITALIANA,

EL GRAN DUCADO DE LUXEMBURGO,

EL REINO DE LOS PAÍSES BAJOS,

LA REPÚBLICA DE AUSTRIA,

LA REPÚBLICA PORTUGUESA,

LA REPÚBLICA DE FINLANDIA,

EL REINO DE SUECIA,

EL REINO UNIDO DE GRAN BRETAÑA E IRLANDA DEL NORTE,

Partes contratantes del Tratado constitutivo de la Comunidad Europea y del Tratado de la Unión Europea, denominados en lo sucesivo los "Estados miembros", y

LA COMUNIDAD EUROPEA

por una parte, y

LA COMUNIDAD ANDINA Y SUS PAÍSES MIEMBROS,

LA REPÚBLICA DE BOLIVIA,

LA REPÚBLICA DE COLOMBIA,

LA REPÚBLICA DE ECUADOR,

LA REPÚBLICA DE PERÚ,

LA REPÚBLICA BOLIVARIANA DE VENEZUELA,

por otra parte,

CONSIDERANDO los lazos históricos y culturales que tradicionalmente han existido entre las Partes y el deseo de fortalecer sus relaciones sobre la base de los mecanismos que actualmente las regulan;

CONSIDERANDO que este nuevo Acuerdo de Diálogo Político y Cooperación debería significar un avance cualitativo en la profundidad y el alcance de las relaciones de la Unión Europea y la Comunidad Andina, incluyendo nuevos ámbitos de interés para ambas Partes;

REAFIRMANDO su respeto de los principios democráticos, los derechos humanos fundamentales establecidos en la Declaración Universal de Derechos Humanos y el Derecho humanitario internacional;

RECORDANDO su compromiso en favor de los principios que sustentan el Estado de Derecho y la buena gobernanza;

CONVENCIDOS de la importancia de la lucha contra las drogas ilícitas y los delitos conexos, sobre la base de los principios de responsabilidad compartida, integralidad, equilibrio y multilateralismo;

SUBRAYANDO su compromiso de cooperar en pro de los objetivos de erradicación de la pobreza, justicia y cohesión social y desarrollo equitativo y sostenible, incluyendo aspectos como la vulnerabilidad frente a las catástrofes naturales, la conservación y protección del medio ambiente y la biodiversidad, reforzando el respeto por los derechos humanos, las instituciones democráticas y la buena gobernanza, así como la integración progresiva de los países andinos en la economía mundial;

RECALCANDO la importancia que las Partes otorgan a la consolidación del diálogo político sobre los asuntos bilaterales, regionales e internacionales de interés común, así como a los mecanismos de diálogo, conforme a lo preconizado en la Declaración conjunta sobre el diálogo político entre la Unión Europea y la Comunidad Andina, firmada en Roma el 30 de junio de 1996;

SUBRAYANDO la necesidad de reforzar el programa de cooperación regulado por el Acuerdo Marco de Cooperación celebrado en 1993 entre la Comunidad Económica Europea y el Acuerdo de Cartagena y sus países miembros, la República de Bolivia, la República de Colombia, la República de Ecuador, la República de Perú y la República de Venezuela (en lo sucesivo denominado el "Acuerdo Marco de Cooperación de 1993");

RECONOCIENDO la necesidad de intensificar el proceso de integración regional, liberalización de los intercambios comerciales y reforma económica en la Comunidad Andina, así como de acelerar los esfuerzos de prevención de los conflictos para instaurar una Zona de Paz Andina, en consonancia con el Compromiso de Lima (Carta Andina para la Paz y la Seguridad, Limitación y Control de los Gastos destinados a la Defensa Externa);

CONSCIENTES de la necesidad de promover el desarrollo sostenible en la región andina mediante una asociación de desarrollo en la que participen todas las partes interesadas, incluyendo la sociedad civil organizada y el sector privado, con arreglo a los principios enunciados en el Consenso de Monterrey y en la Declaración de Johannesburgo, así como en su Plan de Aplicación;

CONVENCIDOS de la necesidad de cooperar en los asuntos de migración, asilo y refugiados;

RECALCANDO la voluntad de cooperar en los foros internacionales;

CONSCIENTES de la necesidad de consolidar las relaciones entre la Unión Europea y la Comunidad Andina a fin de reforzar los mecanismos que sustentan sus vínculos con miras a afrontar las nuevas dinámicas de las relaciones internacionales en un mundo global e interdependiente;

TENIENDO EN CUENTA la asociación estratégica desarrollada entre la Unión Europea y América Latina y el Caribe en el marco de la Cumbre de Río de 1999, ratificada en la Cumbre de Madrid de 2002; y

REITERANDO en este marco la necesidad de fomentar los intercambios necesarios para crear las condiciones que posibiliten el desarrollo, sobre bases sólidas y mutuamente beneficiosas, de unas relaciones reforzadas entre la Unión Europea y la Comunidad Andina;

HAN DECIDIDO CELEBRAR EL PRESENTE ACUERDO:

TÍTULO I

OBJETIVOS, NATURALEZA Y ALCANCE DEL ACUERDO

ARTÍCULO 1

Principios

1. El respeto de los principios democráticos y los derechos humanos fundamentales enunciados en la Declaración Universal de Derechos Humanos, así como de los principios que sustentan el Estado de Derecho, inspira las políticas internas e internacionales de ambas Partes y constituye un aspecto esencial del presente Acuerdo.

2. Las Partes confirman su compromiso de promover el desarrollo sostenible y contribuir a la consecución de los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

3. Las Partes reiteran su adhesión a los principios de la buena gobernanza y a la lucha contra la corrupción.

ARTÍCULO 2

Objetivos y alcance

1. Las Partes confirman su objetivo común de fortalecer y profundizar sus relaciones en todos los ámbitos contemplados en el presente Acuerdo mediante el desarrollo del diálogo político y la intensificación de la cooperación.

2. Las Partes confirman su objetivo común de trabajar para crear las condiciones que les permitan negociar, sobre la base de los resultados del programa de trabajo de Doha, un acuerdo de asociación viable y mutuamente beneficioso, incluido un acuerdo de libre comercio.

3. La aplicación del presente Acuerdo deberá contribuir a crear esas condiciones mediante la búsqueda en la Comunidad Andina de la estabilidad política y social, la profundización de su proceso de integración regional y la reducción de la pobreza en el marco del desarrollo sostenible.

4. El presente Acuerdo regula el diálogo político y la cooperación entre las Partes y contiene las disposiciones institucionales necesarias para su aplicación.

5. Las Partes se comprometen a evaluar periódicamente los avances, teniendo en cuenta los ya alcanzados antes de la entrada en vigor del Acuerdo.

TÍTULO II

DIÁLOGO POLÍTICO

ARTÍCULO 3

Objetivos

1. Las Partes acuerdan intensificar su diálogo político periódico sobre la base de los principios establecidos en el Acuerdo Marco de Cooperación de 1993 y la Declaración de Roma de 1996 entre las Partes.

2. Las Partes acuerdan que el diálogo político abarcará todos los aspectos de interés mutuo y cualesquiera otros asuntos internacionales. Preparará el camino para nuevas iniciativas destinadas a lograr objetivos comunes y establecer una base común en ámbitos como la seguridad, el desarrollo y la estabilidad regionales, la prevención y la resolución de conflictos, los derechos humanos, las maneras de fortalecer el gobierno democrático, la lucha contra la corrupción, el desarrollo sostenible, la migración ilegal, la lucha contra el terrorismo y el problema mundial de las drogas ilícitas, incluidos los precursores químicos, el blanqueo de activos y el tráfico de armas ligeras y de pequeño calibre en todos sus aspectos. Sentará también una base propicia para la toma de iniciativas y apoyará los esfuerzos de elaboración de iniciativas, incluida la cooperación, y actuaciones en toda la región latinoamericana.

3. Las Partes acuerdan que el diálogo político permitirá un amplio intercambio de información y servirá de foro para iniciativas conjuntas a nivel internacional.

ARTÍCULO 4

Mecanismos

Las Partes acuerdan que su diálogo político se efectuará:

a) cuando proceda y por acuerdo de ambas Partes, a nivel de los Jefes de Estado o de Gobierno;

b) a nivel ministerial;

c) a nivel de altos funcionarios;

d) a nivel de los servicios competentes;

y aprovechará al máximo los canales diplomáticos.

ARTÍCULO 5

Cooperación en materia de política exterior y de seguridad

En la medida de lo posible, las Partes cooperarán en materia de política exterior y de seguridad, coordinarán sus posiciones y adoptarán iniciativas conjuntas en los foros internacionales adecuados.

TÍTULO III

COOPERACIÓN

ARTÍCULO 6

Objetivos

1. Las Partes acuerdan que la cooperación prevista en el Acuerdo Marco de Cooperación de 1993 se reforzará y ampliará a otros ámbitos. Se centrará en los siguientes objetivos:

a) refuerzo de la paz y la seguridad;

b) promoción de la estabilidad política y social a través del refuerzo de la gobernanza democrática y el respeto de los derechos humanos;

c) profundización del proceso de integración regional entre los países de la región andina para contribuir a su desarrollo social, político y económico, incluido el desarrollo de la capacidad productiva y el refuerzo de su capacidad de exportación;

d) reducción de la pobreza, generación de una mayor cohesión social y regional y promoción de un acceso más equitativo a los servicios sociales y a los frutos del crecimiento económico, garantizando un equilibrio adecuado entre los componentes económicos, sociales y medioambientales en un contexto de desarrollo sostenible.

2. Las Partes acuerdan que la cooperación tendrá en cuenta los aspectos transversales relacionados con el desarrollo socioeconómico, incluyendo los relativos a las cuestiones de género, el respeto de los pueblos indígenas, la prevención y la gestión de las catástrofes naturales, la conservación y protección del medio ambiente y la biodiversidad, e impulsará la investigación y el desarrollo tecnológico. La integración regional también se considerará un aspecto transversal y, en este sentido, las medidas de cooperación realizadas a nivel nacional deberán ser compatibles con el proceso de integración correspondiente.

3. Las Partes acuerdan que se fomentarán las medidas destinadas a propiciar la integración regional de la región andina y fortalecer las relaciones interregionales entre las Partes.

ARTÍCULO 7

Medios

Las Partes acuerdan que la cooperación se ejecutará mediante asistencia técnica, estudios, programas de formación, intercambios de información y conocimientos técnicos, reuniones, seminarios, proyectos de investigación, desarrollo de infraestructuras, utilización de nuevos mecanismos financieros o cualquier otro medio acordado por las Partes en el contexto de cooperación, de los objetivos perseguidos y de los medios disponibles, de conformidad con las normas y las reglamentaciones aplicables a dicha cooperación.

ARTÍCULO 8

Cooperación en materia de derechos humanos, democracia y buena gobernanza

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito apoyará activamente a los gobiernos y los representantes de la sociedad civil organizada mediante acciones, en particular en los siguientes ámbitos:

a) promoción de los derechos humanos, el proceso democrático y la buena gobernanza, incluida la gestión de los procesos electorales;

b) refuerzo del Estado de Derecho y la gestión eficaz y transparente de los asuntos públicos, incluida la lucha contra la corrupción a nivel local, regional y nacional;

c) garantía de un sistema judicial independiente y eficiente;

d) aplicación y difusión de la Carta Andina para la Promoción y Protección de los Derechos Humanos.

ARTÍCULO 9

Cooperación en materia de prevención de conflictos

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito promoverá y sostendrá una política general de paz, incluyendo la prevención y resolución de conflictos. Esta política se asentará en el principio de compromiso y de participación de la sociedad y se centrará principalmente en el desarrollo de las capacidades regionales, subregionales y nacionales. Garantizará a todos los grupos sociales las mismas oportunidades políticas, económicas, sociales y culturales, reforzará la legitimidad democrática, promoverá la cohesión social y la gestión eficaz de los asuntos públicos, creará dispositivos eficaces de conciliación pacífica de los intereses de los distintos grupos y fomentará una sociedad civil activa y organizada.

2. Las actividades de cooperación podrán incluir, entre otras, el suministro de apoyo a los procesos de mediación, negociación y reconciliación, la gestión regional de los recursos naturales compartidos, el desarme, la desmovilización y la reinserción social de antiguos miembros de grupos armados ilegales, los esfuerzos realizados en el ámbito de los niños soldado (como se definen en la Convención de las Naciones Unidas sobre los Derechos del Niño), las medidas de lucha contra las minas antipersonas, los programas de formación en materia de controles fronterizos, así como el apoyo para la aplicación y difusión del Compromiso de Lima (Carta Andina para la Paz y la Seguridad, Limitación y Control de los Gastos destinados a la Defensa Externa).

3. Las Partes cooperarán también en el ámbito de la prevención y la lucha contra el tráfico ilegal de armas ligeras y de pequeño calibre, con el propósito, entre otros, de coordinar las acciones destinadas a reforzar la cooperación jurídica e institucional y de recoger y destruir las armas ligeras y de pequeño calibre detentadas ilícitamente por particulares.

ARTÍCULO 10

Cooperación en materia de modernización de la administración estatal y pública

1. Las Partes acuerdan que el objetivo de la cooperación en este ámbito será modernizar la administración pública de los países andinos, lo que incluye prestar apoyo a los procesos de descentralización y a los cambios organizativos derivados del proceso de integración andina. De manera general, el objetivo será aumentar la eficacia organizativa, garantizar una gestión transparente de los recursos públicos y la obligación de rendir cuentas, y mejorar el marco jurídico e institucional sobre la base de las buenas prácticas de ambas Partes y de la experiencia adquirida por la Unión Europea en la aplicación de sus políticas y dispositivos.

2. La cooperación podrá incluir, entre otras cosas, programas destinados a desarrollar las capacidades necesarias para la concepción y aplicación de políticas (prestación de servicios públicos, elaboración y ejecución del presupuesto, prevención y lucha contra la corrupción, y participación de la sociedad civil organizada) y a reforzar los sistemas judiciales.

ARTÍCULO 11

Cooperación en materia de integración regional

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito reforzará el proceso de integración regional de la Comunidad Andina, especialmente el desarrollo y la aplicación de su mercado común.

2. La cooperación impulsará el desarrollo y el fortalecimiento de instituciones comunes en los países miembros de la Comunidad Andina y promoverá unas relaciones más estrechas entre las instituciones interesadas. Reforzará los intercambios institucionales en materia de integración, ampliando y profundizando la reflexión en los siguientes ámbitos: análisis y fomento de la integración; publicaciones; estudios de postgrado en materia de integración; becas y períodos de prácticas.

3. La cooperación promoverá asimismo el desarrollo de políticas comunes y la armonización del marco jurídico, incluidas, por ejemplo, las políticas sectoriales de comercio, aduanas, energía, transportes, comunicaciones, medio ambiente y competencia, y la coordinación de las políticas macroeconómicas en los ámbitos de la política monetaria, la política fiscal y las finanzas públicas.

4. De manera más específica, la cooperación podrá incluir, entre otras cosas, el suministro de asistencia técnica relacionada con el comercio para:

a) la consolidación y aplicación de la unión aduanera andina;

b) la reducción y eliminación de los obstáculos al desarrollo del comercio intrarregional;

c) la simplificación, modernización, armonización e integración de los regímenes aduaneros y de tránsito, y el suministro de asistencia para el desarrollo de la legislación, las normas y la formación profesional; y

d) la creación de un mercado común intrarregional que abarque la libre circulación de mercancías, servicios, capitales y personas, así como las demás medidas complementarias necesarias para garantizar su plena aplicación.

5. Las Partes acuerdan también que las políticas andinas relativas a la integración fronteriza y el desarrollo constituyen un elemento esencial para el refuerzo y la consolidación del proceso de integración regional y subregional.

ARTÍCULO 12

Cooperación regional

Las Partes acuerdan utilizar todos los instrumentos de cooperación existentes para promover las actividades destinadas a desarrollar una cooperación activa y recíproca entre la Unión Europea y la Comunidad Andina, y entre los países andinos y otros países o regiones de América Latina y el Caribe en ámbitos como la promoción del comercio y la inversión, el medio ambiente, la prevención y la gestión de las catástrofes naturales, la investigación, la energía, los transportes, las infraestructuras de comunicaciones, el desarrollo regional y la planificación del uso del suelo.

ARTÍCULO 13

Cooperación comercial

Teniendo presente el objetivo común de la UE y la Comunidad Andina de trabajar para crear las condiciones que les permitan negociar, sobre la base de los resultados del programa de trabajo de Doha, un acuerdo de asociación viable y mutuamente beneficioso, incluido un acuerdo de libre comercio, las Partes acuerdan que la cooperación comercial promoverá el desarrollo de las capacidades de los países andinos, a fin de lograr un incremento de la competitividad que permita una mejor participación en el mercado europeo y la economía mundial.

Habida cuenta de este objetivo, la asistencia técnica relacionada con el comercio deberá incluir actividades en el ámbito de la facilitación del comercio y las aduanas (por ejemplo, simplificación de procedimientos, modernización de las administraciones de aduanas y formación de funcionarios), las normas técnicas, las medidas sanitarias y fitosanitarias, los derechos de propiedad intelectual, la inversión, los servicios, la contratación pública, los mecanismos de solución de diferencias, etc. Fomentará el desarrollo y la diversificación del comercio intrarregional hasta el máximo nivel posible y alentará la participación activa de la región andina en negociaciones comerciales multilaterales en el contexto de la Organización Mundial del Comercio.

La asistencia técnica relacionada con el comercio deberá fomentar también la identificación y eliminación de obstáculos que impidan el desarrollo del comercio.

Un objetivo adicional podrá ser promover y apoyar, entre otras cosas, las actividades siguientes:

- actividades de promoción del comercio, incluidos intercambios adecuados entre empresas de ambas Partes;

- misiones comerciales;

- análisis de mercado;

- estudios sobre la mejor manera de adaptar la producción local a la demanda de los mercados exteriores.

ARTÍCULO 14

Cooperación en materia de servicios

Las Partes acuerdan fortalecer su cooperación en el ámbito de los servicios con arreglo a las normas del Acuerdo General sobre el Comercio de Servicios (GATS), reflejando de ese modo la importancia creciente de los servicios para el desarrollo y la diversificación de sus economías. El objetivo de esta cooperación reforzada será mejorar la competitividad del sector de los servicios de la Comunidad Andina y facilitar una mayor participación en el comercio mundial de servicios, atendiendo a los criterios de desarrollo sostenible. Las Partes determinarán en qué sectores de los servicios deberá intensificarse la cooperación. Las actividades se centrarán, entre otras cosas, en el marco normativo y en el acceso a las fuentes de capital y a la tecnología.

ARTÍCULO 15

Cooperación en materia de propiedad intelectual

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por objetivo promover la inversión, la transferencia de tecnología, la divulgación de información, las actividades culturales y creativas y las actividades económicas afines, así como un acceso más amplio y el reparto de beneficios. Ambas Partes se comprometen a otorgar, en el marco de sus legislaciones, reglamentaciones y políticas respectivas, una protección adecuada y eficaz a los derechos de propiedad intelectual de conformidad con las normas internacionales más estrictas.

ARTÍCULO 16

Cooperación en materia de contratación pública

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por objetivo fomentar procedimientos recíprocos, abiertos, no discriminatorios y transparentes para la contratación administrativa y del sector público respectiva a todos los niveles.

ARTÍCULO 17

Cooperación en materia de política de competencia

Las Partes acuerdan que la cooperación en el ámbito de la política de competencia promoverá el establecimiento y la aplicación efectivos de normas de competencia, así como la divulgación de información a fin de fomentar la transparencia y la seguridad jurídica para las empresas que actúan en el mercado de la Comunidad Andina.

ARTÍCULO 18

Cooperación aduanera

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este campo tendrá por objetivo garantizar el cumplimiento de las disposiciones de la Organización Mundial del Comercio en relación con el comercio y el desarrollo sostenible, y lograr que los regímenes aduaneros de ambas Partes sean compatibles para facilitar los intercambios comerciales entre ellas.

2. Las actividades de cooperación podrán incluir:

a) la simplificación y la armonización de los documentos de importación y exportación sobre la base de la normativa internacional, incluida la utilización de declaraciones simplificadas;

b) la mejora de los procedimientos aduaneros mediante métodos como la evaluación del riesgo, procedimientos simplificados de entrada y levante de mercancías, la concesión del estatuto de operador homologado y el empleo de sistemas automatizados y de intercambio de datos informatizados (EDI);

c) medidas para mejorar la transparencia y los procedimientos de recurso contra las decisiones y resoluciones aduaneras;

d) dispositivos que garanticen la celebración de consultas periódicas con la comunidad comercial sobre la normativa y los procedimientos en materia de importación y exportación.

3. Las Partes acuerdan estudiar, dentro de los límites del marco institucional establecido por el presente Acuerdo, la celebración de un protocolo de asistencia mutua en materia de aduanas.

ARTÍCULO 19

Cooperación en materia de reglamentación técnica y evaluación de la conformidad

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en lo tocante a las normas, la reglamentación técnica y la evaluación de la conformidad es un objetivo clave para el desarrollo del comercio, en especial del comercio intrarregional.

2. La cooperación entre las Partes promoverá los esfuerzos en:

a) la cooperación en materia de reglamentación;

b) la aproximación de las reglamentaciones técnicas sobre la base de las normas internacionales y europeas, y

c) la creación de un sistema de notificación regional y de una red de organismos de evaluación de la conformidad que operen de manera no discriminatoria, y la potenciación del uso de la acreditación.

3. En la práctica, la cooperación:

a) proporcionará ayuda en lo relativo a las capacidades técnicas y organizativas para propiciar la creación de redes y organismos regionales y aumentar la coordinación de las políticas, con objeto de promover un planteamiento común en el uso de las normas internacionales y regionales y adoptar reglamentaciones técnicas y procedimientos de evaluación de la conformidad compatibles;

b) propiciará las medidas destinadas a superar las diferencias entre las Partes en materia de evaluación de la conformidad y de normalización, principalmente el intercambio de información sobre normas, evaluación de la conformidad y homologación; y

c) propiciará las medidas destinadas a mejorar la compatibilidad entre los respectivos sistemas de las Partes en los ámbitos mencionados, lo que incluye la transparencia, las buenas prácticas reglamentarias y la promoción de normas de calidad para los productos y las prácticas empresariales.

ARTÍCULO 20

Cooperación industrial

1. Las Partes acuerdan que la cooperación industrial promoverá la modernización y la reestructuración de la industria andina y de sectores específicos, así como la cooperación industrial entre los agentes económicos, con el fin de fortalecer el sector privado en condiciones que garanticen la protección del medio ambiente.

2. Las iniciativas de cooperación industrial reflejarán las prioridades fijadas por ambas Partes. Tendrán en cuenta los aspectos regionales del desarrollo industrial, impulsando la creación de asociaciones transnacionales, si procede. Las iniciativas tratarán de crear, en particular, un marco adecuado para mejorar los conocimientos especializados en materia de gestión y promover la transparencia en lo referente a los mercados y las condiciones en las que las empresas realizan sus actividades.

ARTÍCULO 21

Cooperación en materia de desarrollo de microempresas y pequeñas y medianas empresas

Las Partes acuerdan promover un entorno propicio para el desarrollo de las microempresas y las pequeñas y medianas empresas mediante, en particular:

a) la promoción de los contactos entre los agentes económicos, la inversión conjunta y la creación de empresas conjuntas y de redes de información a través de los programas horizontales existentes;

b) la facilitación del acceso a las fuentes de financiación, suministro de información y estímulo de la innovación;

c) la facilitación de la transferencia tecnológica;

d) la determinación y estudio de canales de comercialización.

ARTÍCULO 22

Cooperación en los sectores agrícola, forestal y de desarrollo rural

Las Partes acuerdan promover la cooperación mutua en los sectores agrícola, forestal y de desarrollo rural, para impulsar la diversificación, las buenas prácticas en lo que se refiere al medio ambiente, un desarrollo económico y social sostenible y la seguridad alimentaria. Las Partes estudiarán para ello:

a) medidas destinadas a aumentar la calidad de los productos agrícolas, el desarrollo de capacidades, las transferencias de tecnología, medidas para las asociaciones de productores y de apoyo a actividades de promoción comercial;

b) medidas relativas a la salud medioambiental, medidas zoosanitarias y fitosanitarias y otros aspectos afines, teniendo en cuenta la legislación vigente en ambas Partes y sus respectivas obligaciones internacionales, derivadas en particular de las normas de los acuerdos multilaterales sobre medio ambiente y de la Organización Mundial del Comercio;

c) medidas relativas al desarrollo económico y social sostenible de las zonas rurales, inclusive las prácticas ecológicamente racionales, la silvicultura, la investigación, el acceso al suelo, el desarrollo rural sostenible y la seguridad alimentaria;

d) medidas relativas a la preservación y promoción de actividades tradicionales basadas en las señas de identidad específicas de las poblaciones y comunidades rurales, como el intercambio de experiencias, las asociaciones y el desarrollo de empresas conjuntas y de redes de cooperación entre agentes locales u operadores económicos.

ARTÍCULO 23

Cooperación en materia de pesca y acuicultura

Las Partes acuerdan desarrollar la cooperación económica y técnica en los sectores de la pesca y la acuicultura, principalmente en lo relativo a la explotación sostenible, la gestión y la conservación de los recursos pesqueros, incluida la evaluación del impacto medioambiental. La cooperación deberá incluir también ámbitos como la industria de transformación y la facilitación del comercio, y podrá desembocar en la celebración de acuerdos de pesca bilaterales entre las Partes, o entre la Comunidad Europea y uno o varios países miembros de la Comunidad Andina, y/o en la celebración de acuerdos de pesca multilaterales entre las Partes.

ARTÍCULO 24

Cooperación en el sector minero

Las Partes acuerdan que, teniendo en cuenta determinados aspectos relativos a la conservación del medio ambiente, la cooperación en el sector minero se centrará principalmente en lo siguiente:

a) promover la participación de empresas de ambas Partes en la exploración y explotación sostenible de los minerales, así como en su utilización, de conformidad con sus legislaciones respectivas;

b) promover los intercambios de información, experiencia y tecnología en lo que se refiere a la exploración y la explotación mineras;

c) promover el intercambio de expertos y realizar trabajos de investigación conjuntos para aumentar las posibilidades de desarrollo tecnológico;

d) elaborar medidas para impulsar la inversión en este sector;

e) elaborar medidas que garanticen el respeto del medio ambiente y la responsabilidad medioambiental de las empresas en este sector.

ARTÍCULO 25

Cooperación en materia de energía

1. Las Partes acuerdan que su objetivo conjunto será fomentar la cooperación en el ámbito de la energía, lo que incluye consolidar las relaciones económicas en sectores básicos como la energía hidroeléctrica, el petróleo y el gas, las energías renovables, la tecnología de ahorro energético, la electrificación rural y la integración regional de los mercados de energía, teniendo en consideración que los países andinos ya están aplicando proyectos de interconexión eléctrica.

2. La cooperación podrá incluir, en particular, lo siguiente:

a) cuestiones de política energética, incluida la interconexión de infraestructuras de importancia regional, la mejora y diversificación de la oferta y la mejora del acceso a los mercados energéticos, incluida la facilitación del tránsito, la transmisión y la distribución;

b) la gestión y formación para el sector de la energía y la transferencia de tecnología y conocimientos especializados;

c) la promoción del ahorro energético, la eficiencia energética, las energías renovables y el estudio del impacto medioambiental de la producción y el consumo de energía;

d) iniciativas de cooperación entre empresas del sector.

ARTÍCULO 26

Cooperación en materia de transportes

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito se centrará en la reestructuración y la modernización de los sistemas de transporte y la infraestructura relacionada, la mejora de la circulación de pasajeros y mercancías y la ampliación del acceso a los mercados de transporte urbano, aéreo, marítimo, fluvial, lacustre, ferroviario y viario mediante el perfeccionamiento de la gestión operativa y administrativa del transporte y la promoción de normas de funcionamiento exigentes.

2. La cooperación podrá incluir lo siguiente:

a) intercambios de información sobre las políticas de las Partes, especialmente en lo tocante al transporte urbano y la interconexión e interoperabilidad de las redes de transporte multimodales y otros asuntos de interés común;

b) la gestión del transporte fluvial, lacustre, las carreteras, los ferrocarriles, los puertos y los aeropuertos, incluida la colaboración adecuada entre las autoridades pertinentes;

c) proyectos para la transferencia de tecnología europea en el Sistema Mundial de Navegación por Satélite y los centros de transporte público urbanos;

d) la mejora de las normas de seguridad y prevención de la contaminación, incluida la cooperación en los foros internacionales apropiados para mejorar la observancia de las normas internacionales.

ARTÍCULO 27

Cooperación en el ámbito de la sociedad de la información, las tecnologías de la información y las telecomunicaciones

1. Las Partes acuerdan que las tecnologías de la información y la comunicación son sectores esenciales de la sociedad moderna, de vital importancia para el desarrollo económico y social y para una transición armoniosa hacia la sociedad de la información. La cooperación en este ámbito contribuirá a reducir la brecha digital y tratará de proporcionar acceso equitativo a las tecnologías de la información, especialmente en las zonas menos desarrolladas.

2. En este ámbito, la cooperación tratará de fomentar:

a) el diálogo sobre todos los aspectos de la sociedad de la información;

b) el diálogo sobre las políticas y los aspectos reglamentarios de las tecnologías de la información y las comunicaciones, incluidas las normas;

c) el intercambio de información sobre normas, evaluación de la conformidad y homologación;

d) la difusión de nuevas tecnologías de la información y la comunicación y los intercambios de información sobre nuevos avances tecnológicos;

e) proyectos de investigación conjunta sobre las tecnologías de la información y la comunicación y proyectos piloto en el campo de las aplicaciones de la sociedad de la información;

f) la interconexión y la interoperabilidad de las redes y los servicios telemáticos;

g) el acceso recíproco a bases de datos, teniendo en cuenta debidamente la legislación nacional e internacional sobre derechos de autor;

h) el intercambio y la formación de especialistas;

i) la informatización de la administración pública.

ARTÍCULO 28

Cooperación en materia audiovisual

Las Partes acuerdan promover la cooperación en el sector audiovisual y de los medios de comunicación en general, mediante iniciativas conjuntas en actividades de formación, desarrollo audiovisual, producción y distribución. La cooperación se ajustará a las disposiciones nacionales pertinentes sobre derechos de autor y los acuerdos internacionales.

ARTÍCULO 29

Cooperación en el sector del turismo

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por finalidad:

a) determinar las mejores prácticas para garantizar un desarrollo equilibrado y sostenible del turismo en la región andina;

b) mejorar la calidad de los servicios ofrecidos a los visitantes;

c) aumentar la sensibilización pública sobre la importancia social y económica del turismo para el desarrollo de la región andina;

d) promover y desarrollar el ecoturismo;

e) promover la adopción de políticas comunes sobre turismo en el marco de la Comunidad Andina.

ARTÍCULO 30

Cooperación entre instituciones financieras

Las Partes acuerdan fomentar, según sus necesidades y en el marco de sus programas y legislación respectivos, la cooperación entre las instituciones financieras nacionales y regionales.

ARTÍCULO 31

Cooperación en materia de promoción de la inversión

1. Las Partes acuerdan promover, dentro de los límites de sus respectivas competencias, un clima estable capaz de atraer la inversión recíproca.

2. La cooperación incluirá, en particular:

a) estímulo y desarrollo de los mecanismos de intercambio y divulgación de información relativa a la legislación en materia de inversión y a las posibilidades en este ámbito;

b) elaboración de un marco jurídico propicio a la inversión en ambas regiones, mediante la celebración, cuando proceda, de acuerdos bilaterales entre los Estados miembros de ambas Partes que fomenten y protejan la inversión e impidan la doble imposición;

c) elaboración de procedimientos administrativos uniformes y simplificados;

d) elaboración de dispositivos de empresas conjuntas.

ARTÍCULO 32

Diálogo macroeconómico

1. Las Partes acuerdan que la cooperación tendrá por objetivo promover el intercambio de información sobre las tendencias y las políticas macroeconómicas respectivas, así como el intercambio de experiencias adquiridas en la coordinación de políticas macroeconómicas en el marco de un mercado común.

2. Las Partes se esforzarán también en intensificar el diálogo entre sus autoridades respectivas sobre asuntos macroeconómicos, incluido en ámbitos como la política monetaria, la política fiscal, las finanzas públicas, la deuda externa y la estabilización macroeconómica.

ARTÍCULO 33

Cooperación estadística

1. Las Partes acuerdan que el principal objetivo será aproximar los métodos y programas estadísticos, permitiendo así que cada Parte utilice las estadísticas de la otra sobre el comercio de bienes y servicios y, de manera más general, sobre cualquier ámbito incluido en el presente Acuerdo para el que puedan elaborarse estadísticas.

2. Las actividades de cooperación podrán incluir, entre otras cosas, intercambios técnicos entre los institutos de estadística de la Comunidad Andina y de los Estados miembros de la Unión Europea y Eurostat, el desarrollo de métodos comunes de recogida, análisis e interpretación de datos, y la organización de seminarios, grupos de trabajo o programas de formación en materia de estadística.

ARTÍCULO 34

Cooperación en materia de protección de los consumidores

1. Las Partes acuerdan que la cooperación es este ámbito tendrá por objeto hacer compatibles los sistemas de protección de los consumidores de ambas Partes.

2. En la medida de lo posible, la cooperación podrá tener por finalidad:

a) incrementar la compatibilidad de la legislación sobre protección de los consumidores para evitar los obstáculos al comercio al tiempo que se garantiza un elevado nivel de protección de los consumidores;

b) establecer y desarrollar sistemas de intercambio mutuo de información, por ejemplo sistemas de alerta rápida, sobre los alimentos y piensos, que presentan un riesgo para la salud pública y la sanidad animal;

c) reforzar las capacidades de aplicación de las medidas sanitarias y fitosanitarias para facilitar el acceso al mercado y garantizar un nivel adecuado de protección de la salud sobre una base transparente, no discriminatoria y predecible;

d) fomentar la cooperación y el intercambio de información entre las asociaciones de consumidores;

e) prestar apoyo a la "Mesa Andina de Participación de la Sociedad Civil para la Defensa de los Derechos del Consumidor".

ARTÍCULO 35

Cooperación en materia de protección de datos

1. Las Partes acuerdan promover un elevado nivel de protección en el procesamiento de datos personales y de otro tipo, de conformidad con las normas internacionales más estrictas.

2. Las Partes acuerdan también cooperar para mejorar el nivel de protección de los datos personales y esforzarse por eliminar los obstáculos que se oponen a su libre circulación entre las Partes debidos a su insuficiente protección.

ARTÍCULO 36

Cooperación científica y tecnológica

1. Las Partes acuerdan que la cooperación científica y tecnológica se realizará en su interés mutuo y de conformidad con sus políticas, especialmente por lo que respecta a las normas de utilización de la propiedad intelectual generada por la investigación, y tendrá por objetivo:

a) contribuir al desarrollo de la ciencia y la tecnología en la región andina;

b) intercambiar información y experiencia científica y tecnológica, a escala regional, particularmente en lo que se refiere a la aplicación de las políticas y los programas;

c) promover el desarrollo de los recursos humanos y un marco institucional adecuado para la investigación y el desarrollo;

d) impulsar las relaciones entre las comunidades científicas de las Partes y promover el desarrollo de proyectos conjuntos de investigación científica y tecnológica;

e) incitar al sector empresarial de ambas Partes a participar en la cooperación científica y tecnológica, en particular en el fomento de la innovación;

f) promover la innovación y la transferencia de tecnología entre las Partes, incluida la administración electrónica y las tecnologías limpias.

2. La participación de los centros de enseñanza superior, los centros de investigación y los sectores productivos, especialmente las pequeñas y medianas empresas, se impulsará en ambas Partes.

3 Las Partes acuerdan promover la cooperación científica y tecnológica entre universidades, centros de investigación y sectores productivos de ambas regiones, incluido mediante la concesión de becas y la organización de intercambios de estudiantes y especialistas de alto nivel.

4. Las Partes acuerdan asimismo promover la participación andina en los programas tecnológicos y de desarrollo de la Comunidad Europea con arreglo a las disposiciones comunitarias que regulan la participación de las entidades jurídicas de terceros países.

ARTÍCULO 37

Cooperación en materia de educación y formación

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por objetivo mejorar la educación y la formación profesional. Para ello se concederá especial atención al acceso de los jóvenes, las mujeres y las personas mayores a la educación, incluyendo los cursos de formación técnica, la enseñanza superior y la formación profesional, así como a la consecución de los Objetivos de Desarrollo del Milenio en este contexto.

2. Las Partes acuerdan cooperar más estrechamente en los ámbitos de la educación y la formación profesional, y promover la cooperación entre universidades y entre empresas con objeto de desarrollar el nivel de conocimientos especializados del personal directivo.

3. Asimismo, las Partes acuerdan prestar especial atención a las operaciones centralizadas y a los programas horizontales (ALFA, ALBAN) que creen vínculos permanentes entre organismos especializados de ambas Partes, los cuales propiciarán la utilización conjunta y el intercambio de experiencias y recursos técnicos.

4. La cooperación en este ámbito podrá apoyar asimismo el Plan de Acción para el Sector de la Educación en los países andinos, que incluye, entre otros, programas de armonización de los sistemas educativos andinos, aplicación de un sistema de información sobre estadísticas educativas y educación intercultural.

ARTÍCULO 38

Cooperación en materia de medio ambiente y biodiversidad

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito promoverá la protección y conservación del medio ambiente en aras del desarrollo sostenible. A este respecto, se consideran importantes la relación entre la pobreza y el medio ambiente y las repercusiones que sobre éste tienen las actividades económicas. La cooperación deberá también impulsar la ratificación y el apoyo a la aplicación de acuerdos multilaterales sobre medio ambiente y de otros acuerdos internacionales en ámbitos tales como el cambio climático, la biodiversidad, la desertización y la gestión de productos químicos.

2. La cooperación se centrará particularmente en:

a) la prevención de la degradación del medio ambiente;

b) la promoción de la conservación y la gestión sostenible de los recursos naturales (incluidos la biodiversidad, los ecosistemas de montaña y los recursos genéticos), teniendo en cuenta la Estrategia Regional de Biodiversidad para los Países del Trópico Andino;

c) el intercambio de información y de experiencias en lo que se refiere a la legislación medioambiental y los problemas medioambientales comunes que se plantean en ambas Partes;

d) el refuerzo de la gestión del medio ambiente en todos los sectores, a todos los niveles de gobierno;

e) la promoción de la educación medioambiental, la creación de capacidades y la intensificación de la participación de los ciudadanos, así como el fomento de programas conjuntos de investigación a nivel regional;

f) la protección y el desarrollo de los conocimientos y las prácticas tradicionales relacionados con la utilización sostenible de los recursos de la biodiversidad.

ARTÍCULO 39

Cooperación en materia de catástrofes naturales

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por objetivo reducir la vulnerabilidad de la región andina frente a las catástrofes naturales, mediante el refuerzo de la planificación regional y las capacidades de prevención, la armonización del marco jurídico y la mejora de la coordinación institucional.

ARTÍCULO 40

Cooperación cultural y conservación del patrimonio cultural

1. Las Partes acuerdan ampliar la cooperación en este ámbito, los lazos culturales y los contactos entre los agentes culturales de ambas regiones.

2. El objetivo será promover la cooperación cultural entre las Partes, teniendo en cuenta y propiciando las sinergias con los programas bilaterales de los Estados miembros de la Unión Europea.

3. La cooperación tendrá lugar de conformidad con las disposiciones nacionales pertinentes sobre derechos de autor y los acuerdos internacionales.

4. Esta cooperación podrá abarcar todos los ámbitos culturales, incluidos, entre otros, los siguientes:

a) la traducción de obras literarias;

b) la conservación, restauración y revitalización del patrimonio nacional;

c) los actos culturales, como las exposiciones de arte y artesanía, la música, la danza, el teatro y la realización de intercambios por parte de artistas y profesionales del mundo de la cultura;

d) la promoción de la diversidad cultural;

e) los intercambios juveniles;

f) el desarrollo de las industrias culturales;

g) la conservación del patrimonio cultural;

h) la prevención y la lucha contra el comercio ilícito de bienes pertenecientes al patrimonio cultural de conformidad con los convenios internacionales que las Partes hayan suscrito.

ARTÍCULO 41

Cooperación en el ámbito de la salud

1. Las Partes acuerdan cooperar en el sector de la salud con el objetivo de apoyar reformas sectoriales encaminadas a reforzar la equidad y la adaptación a las necesidades de la población pobre de los servicios de salud, y de promover dispositivos de financiación equitativa que mejoren el acceso de la población pobre a la asistencia sanitaria.

2. Las Partes acuerdan que la prevención primaria exige también tener en cuenta otros sectores, como el de la educación, el agua y el saneamiento. A este respecto, las Partes aspiran a crear e intensificar asociaciones más allá del sector sanitario para conseguir los Objetivos de Desarrollo del Milenio, principalmente en lo que se refiere a la lucha contra el sida, la malaria y la tuberculosis, de acuerdo con las normas pertinentes de la Organización Mundial del Comercio. También es necesario crear asociaciones con la sociedad civil organizada, las ONG y el sector privado para tratar los aspectos vinculados a la salud sexual y reproductiva y los derechos relacionados con ella desde un planteamiento atento a las cuestiones de género, y trabajar con los jóvenes para evitar las enfermedades de transmisión sexual y los embarazos no deseados.

3. Las Partes acuerdan cooperar en el ámbito de las infraestructuras básicas, como el suministro de agua y los sistemas de alcantarillado.

ARTÍCULO 42

Cooperación social

1. Las Partes acuerdan cooperar para fomentar la participación de los interlocutores sociales en un diálogo sobre las condiciones de vida y trabajo, la protección social y la integración en la sociedad.

2. La cooperación deberá contribuir a los procesos de concertación social, económica y política dirigidos a fomentar el desarrollo general en el contexto de las estrategias de reducción de la pobreza y creación de empleo.

3. Las Partes subrayan la importancia del desarrollo social, que debe acompañar al desarrollo económico, y acuerdan dar prioridad a la promoción de los principios y los derechos fundamentales en el lugar de trabajo definidos en los convenios de la Organización Internacional del Trabajo, las denominadas "normas fundamentales del trabajo".

4. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito podrá tener en cuenta la aplicación de la Agenda Social Andina, centrada en torno a dos pilares básicos, el Mercado Común Andino y el desarrollo de mecanismos para propiciar la reducción de la pobreza y la cohesión regional.

5. Las Partes podrán cooperar en cualquier ámbito de interés mutuo en los sectores anteriormente mencionados.

6. Las medidas se coordinarán con las de los Estados miembros de la Unión Europea y las organizaciones internacionales pertinentes.

7. Cuando proceda, y con arreglo a sus procedimientos respectivos, las Partes podrán mantener este diálogo en coordinación, respectivamente, con el Comité Económico y Social Europeo y su homólogo andino.

ARTÍCULO 43

Participación de la sociedad civil organizada en la cooperación

1. Las Partes reconocen el papel y la contribución potencial de la sociedad civil organizada en el proceso de cooperación y acuerdan propiciar tanto un diálogo efectivo con ella como su participación eficaz.

2. Respetando las disposiciones legales y administrativas de cada una de las Partes, la sociedad civil organizada podrá:

a) participar en el proceso de formulación de políticas a nivel nacional, según los principios democráticos;

b) ser informada de las consultas sobre políticas sectoriales y estrategias de desarrollo y cooperación, y participar en ellas, principalmente en los ámbitos que la afectan, en todas las fases del proceso de desarrollo;

c) recibir recursos financieros en la medida en que la normativa interna de cada una de las Partes lo permita, así como ayuda al desarrollo de capacidades en los sectores críticos;

d) participar en la aplicación de programas de cooperación en los ámbitos que la afecten.

ARTÍCULO 44

Cooperación en materia de género

Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito contribuirá a reforzar las políticas y los programas destinados a garantizar, mejorar y ampliar la participación igualitaria de hombres y mujeres en todos los sectores de la vida política, económica, social y cultural, incluido, en caso necesario, mediante la adopción de medidas positivas en favor de las mujeres. Contribuirá también a facilitar el acceso de las mujeres a todos los recursos necesarios para el pleno ejercicio de sus derechos fundamentales.

ARTÍCULO 45

Cooperación en lo que se refiere a los pueblos indígenas

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito contribuirá a la creación y puesta a punto de asociaciones con los pueblos indígenas en el contexto de la promoción de los objetivos de erradicación de la pobreza, gestión sostenible de los recursos naturales y respeto de los derechos humanos y la democracia.

2. Las Partes acuerdan asimismo cooperar en el fomento de una protección adecuada de los conocimientos tradicionales, las innovaciones y las prácticas de las comunidades indígenas y locales que representan modos de vida tradicionales pertinentes para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica, así como un reparto justo y equitativo de los beneficios derivados de la utilización de dichos conocimientos.

3. Además de tener en cuenta de manera sistemática la situación de los pueblos indígenas en todos los niveles de la cooperación al desarrollo, las Partes integrarán la situación específica de estos grupos en la elaboración de sus políticas y reforzarán la capacidad de las organizaciones representativas de los pueblos indígenas, a fin de aumentar los efectos positivos de la cooperación al desarrollo sobre dichos pueblos.

4. La cooperación en este ámbito podrá proporcionar apoyo a organizaciones de representación indígena, como la Mesa de Trabajo sobre Derechos de los Pueblos Indígenas, instancia consultiva en el marco del Sistema Andino de Integración.

ARTÍCULO 46

Cooperación en lo que se refiere a las poblaciones desplazadas, desarraigadas y antiguos miembros de grupos armados ilegales

1. Las Partes acuerdan que la cooperación en favor de las poblaciones desplazadas, desarraigadas y antiguos miembros de grupos armados ilegales contribuirá a satisfacer sus necesidades esenciales desde el momento en que finalice la ayuda humanitaria hasta que se adopte una solución a largo plazo para regular su estatuto.

2. Esta cooperación podrá incluir, entre otras, las siguientes actividades:

a) autosuficiencia y reinserción en el tejido socioeconómico de las poblaciones desplazadas, desarraigadas y antiguos miembros de grupos armados ilegales;

b) ayuda a las comunidades locales de acogida y a las zonas de reasentamiento, para facilitar la aceptación y la integración de las poblaciones desplazadas, desarraigadas y antiguos miembros de grupos armados ilegales;

c) ayuda al retorno voluntario de esos grupos de población y a su instalación en sus países de origen o en otros países, si las condiciones lo permiten;

d) operaciones para ayudarles a recuperar sus pertenencias o sus derechos de propiedad, y ayuda para la resolución jurídica de las violaciones de los derechos humanos de las que hayan sido víctimas esos grupos de población;

e) refuerzo de las capacidades institucionales de los países enfrentados a estos problemas.

ARTÍCULO 47

Cooperación en la lucha contra las drogas y la delincuencia organizada asociada

1. Sobre la base del principio de corresponsabilidad y como complemento del Diálogo Especializado de Alto Nivel sobre drogas entre la Unión Europea y la Comunidad Andina, así como de las labores del Grupo conjunto de seguimiento de los acuerdos sobre precursores y sustancias químicas utilizados con frecuencia en la fabricación ilícita de estupefacientes o sustancias psicotrópicas, las Partes acuerdan que la cooperación en este ámbito tendrá por objeto coordinar e intensificar los esfuerzos realizados conjuntamente para prevenir y controlar los vínculos que conforman el problema mundial de las drogas ilícitas. Las Partes acuerdan igualmente comprometerse a luchar contra la delincuencia organizada relacionada con este tráfico a través, por ejemplo, de las organizaciones e instancias internacionales. Las Partes acuerdan utilizar también a tal efecto el Mecanismo de Coordinación y Cooperación en materia de Drogas entre la Unión Europea y América Latina y el Caribe.

2. Las Partes cooperarán en este ámbito para la aplicación, en particular, de:

a) programas para prevenir el abuso de drogas;

b) proyectos de formación, educación, tratamiento y rehabilitación de toxicómanos;

c) proyectos para propiciar la armonización de las legislaciones y las medidas aplicadas en este sector en los países andinos;

d) programas de investigación conjunta;

e) medidas y actividades de cooperación eficaces destinadas a impulsar y consolidar el desarrollo alternativo, con la participación de las comunidades interesadas;

f) medidas dirigidas a prevenir nuevos cultivos ilícitos y su traslado hacia regiones frágiles desde el punto de vista del medio ambiente o zonas no afectadas previamente;

g) la aplicación eficaz de medidas destinadas a prevenir el desvío de precursores y controlar el comercio de estos productos, equivalentes a las adoptadas por la Comunidad Europea y los organismos internacionales competentes, y conformes con los acuerdos sobre precursores firmados el 18 de diciembre de 1995 entre cada uno de los países andinos y la Comunidad Europea, relativos a los precursores y las sustancias químicas utilizados con frecuencia en la fabricación ilícita de estupefacientes o de sustancias psicotrópicas;

h) el fortalecimiento de las acciones de control del tráfico de armas, municiones y explosivos.

ARTÍCULO 48

Cooperación en la lucha contra el blanqueo de dinero y la delincuencia asociada

1. Las Partes acuerdan cooperar en la prevención del uso de sus sistemas financieros para el blanqueo de los ingresos generados por actividades delictivas, en general, y por el tráfico de drogas, en particular.

2. Esta cooperación incluirá la concesión de ayuda administrativa y técnica para la elaboración y la aplicación de reglamentaciones y la puesta en práctica eficaz de normas y dispositivos adecuados. La cooperación permitirá, especialmente, el intercambio de información pertinente y la adopción de normas apropiadas para combatir el blanqueo de dinero, comparables a las adoptadas por la Comunidad Europea y los organismos internacionales en este campo, como el Grupo de acción financiera sobre el blanqueo de capitales (GAFI). Se estimulará la cooperación a nivel regional.

ARTÍCULO 49

Cooperación en materia de migración

1. Las Partes reafirman la importancia que otorgan a la gestión conjunta de los flujos migratorios entre sus territorios. A fin de intensificar su cooperación, las Partes entablarán un diálogo de gran alcance sobre todas las cuestiones referentes a la migración, en especial la migración ilegal, el contrabando y el tráfico de seres humanos y la inclusión de los aspectos relativos a la migración en las estrategias nacionales de desarrollo económico y social de las áreas en las que se originan las migraciones, teniendo también en consideración los lazos históricos y culturales existentes entre ambas regiones.

2. La cooperación se basará en una evaluación específica de las necesidades realizada entre las Partes mediante consulta y se ejecutará de conformidad con la correspondiente legislación comunitaria y nacional aplicable. En particular, se centrará en:

a) las causas originarias de la migración;

b) la formulación y aplicación de leyes y prácticas nacionales en materia de protección internacional, tanto para cumplir las disposiciones de la Convención de Ginebra de 1951 sobre el Estatuto de los Refugiados, de su Protocolo de 1967 y de otros instrumentos regionales e internacionales pertinentes, como para garantizar el respeto del principio de "no devolución";

c) las normas de admisión y los derechos y la condición de las personas admitidas, el trato justo y la integración en la sociedad de los extranjeros con residencia legal, la educación y la formación de los migrantes legales y las medidas contra el racismo y la xenofobia;

d) la elaboración de una política eficaz y preventiva contra la inmigración ilegal, el contrabando de migrantes y el tráfico de seres humanos, incluida la cuestión de cómo combatir la redes dedicadas a tales prácticas y proteger a las víctimas de las mismas;

e) el regreso, en condiciones dignas y humanas, de las personas que residen de manera ilegal, y su readmisión, de conformidad con el apartado 3;

f) el ámbito de los visados, en lo que concierne a los aspectos de interés mutuo, como los visados concedidos a personas que viajan por motivos comerciales, académicos o culturales;

g) el tema de los controles fronterizos, por lo que respecta a los aspectos relacionados con la organización, la formación, las mejores prácticas y otras medidas operativas sobre el terreno y, cuando proceda, la aportación de material.

3. En el marco de la cooperación para impedir y controlar la inmigración ilegal, las Partes acuerdan también readmitir a sus migrantes ilegales. A tal efecto:

- previa petición y sin proceder a más trámites, cada país andino deberá readmitir a todos sus nacionales que se encuentren de manera ilegal en el territorio de un Estado miembro de la Unión Europea, proporcionarles documentos de identidad adecuados y poner a su disposición los servicios administrativos necesarios a tal efecto; y

- previa petición y sin proceder a más trámites, cada Estado miembro de la Unión Europea deberá readmitir a todos sus nacionales que se encuentren de manera ilegal en el territorio de un país andino, suministrarles documentos de identidad adecuados y poner a su disposición los servicios administrativos necesarios a tal efecto.

Las Partes acuerdan celebrar, previa petición y a la mayor brevedad posible, un acuerdo por el que se regulen las obligaciones concretas de los Estados miembros de la Unión Europea y de los países andinos en materia de readmisión. El acuerdo abordará también la cuestión de la readmisión de los nacionales de otros países y de las personas apátridas.

A tal efecto, por "Partes" se entenderá la Comunidad Europea, cualquiera de sus Estados miembros y cualquier país andino.

ARTÍCULO 50

Cooperación en materia de lucha antiterrorista

Las Partes reafirman la importancia de la lucha antiterrorista y, de conformidad con los convenios internacionales, las resoluciones adoptadas por las Naciones Unidas al respecto y su legislación y normativas respectivas, acuerdan cooperar en pro de la prevención y la erradicación de los actos de terrorismo. Esta colaboración se llevará a cabo principalmente:

a) en el marco de la aplicación íntegra de la Resolución nº 1373 del Consejo de Seguridad de las Naciones Unidas y otras resoluciones pertinentes de las Naciones Unidas, así como de los convenios e instrumentos internacionales;

b) mediante el intercambio de información sobre grupos terroristas y sus redes de apoyo, de conformidad con la legislación nacional e internacional, y

c) mediante el intercambio de puntos de vista sobre los medios y métodos utilizados para combatir el terrorismo, incluidos los ámbitos técnicos y de formación, y el intercambio de experiencias en materia de prevención del terrorismo.

TÍTULO IV

DISPOSICIONES GENERALES

ARTÍCULO 51

Recursos

1. Para contribuir a la consecución de los objetivos de cooperación previstos en el presente Acuerdo, las Partes se comprometen a facilitar, dentro de los límites de sus capacidades y a través de sus canales respectivos, los recursos adecuados, en particular recursos financieros.

2. Las Partes adoptarán todas las medidas adecuadas para promover y facilitar las actividades del Banco Europeo de Inversiones en la Comunidad Andina de acuerdo con sus procedimientos y criterios de financiación y con sus leyes y reglamentaciones, sin perjuicio de los poderes de sus autoridades competentes.

3. La Comunidad Andina y sus países miembros concederán facilidades y garantías a los expertos de la Comunidad Europea, así como exención de derechos en lo que se refiere a las importaciones realizadas en el marco de actividades de cooperación, de conformidad con los convenios marco firmados entre la Comunidad Europea y cada uno de los países andinos.

ARTÍCULO 52

Marco institucional

1. Las Partes acuerdan conservar la Comisión mixta establecida en virtud del Acuerdo de Cooperación de 1983 y mantenida en el Acuerdo Marco de Cooperación de 1993. Dicha Comisión, integrada por funcionarios de alto nivel, se reunirá alternativamente en la Unión Europea y la Comunidad Andina. El orden del día de las reuniones de la Comisión mixta se establecerá de mutuo acuerdo. Competerá a la propia Comisión mixta establecer las disposiciones relativas a la frecuencia de las reuniones, la Presidencia y demás cuestiones que puedan surgir, incluida, según proceda, la creación de subcomisiones.

2. La Comisión mixta será responsable de la aplicación general del Acuerdo y abordará asimismo cualquier cuestión que afecte a las relaciones económicas entre las Partes, en particular las cuestiones sanitarias y fitosanitarias, inclusive con los diferentes países miembros de la Comunidad Andina.

3. Se creará un Comité consultivo conjunto para ayudar a la Comisión mixta a promover el diálogo con las organizaciones económicas y sociales de la sociedad civil organizada.

4. Las Partes animarán al Parlamento Europeo y al Parlamento Andino a crear una comisión interparlamentaria, en el marco del presente Acuerdo, con arreglo a las prácticas anteriores.

ARTÍCULO 53

Definición de las Partes

Sin perjuicio del artículo 49, a efectos del presente Acuerdo, se entenderá por "las Partes" la Comunidad, sus Estados miembros o la Comunidad y sus Estados miembros, en sus ámbitos respectivos de competencia, de conformidad con lo dispuesto en el Tratado constitutivo de la Comunidad Europea, por una parte, y la Comunidad Andina, sus países miembros o la Comunidad Andina y sus países miembros, por otra, con arreglo a sus respectivas áreas de competencia. El Acuerdo también será aplicable a las medidas adoptadas por las autoridades estatales, regionales o locales en los territorios de las Partes.

ARTÍCULO 54

Entrada en vigor

1. El presente Acuerdo entrará en vigor el primer día del mes siguiente a aquel en el que las Partes se notifiquen mutuamente el cumplimiento de los procedimientos necesarios a este efecto.

2. Las notificaciones se enviarán al Secretario General del Consejo de la Unión Europea y al Secretario General de la Comunidad Andina, quienes serán los depositarios del presente Acuerdo.

3. A partir de su fecha de entrada en vigor y con arreglo al apartado 1, el presente Acuerdo sustituirá al Acuerdo Marco de Cooperación de 1993 y a la Declaración Común de Roma sobre Diálogo Político de 1996.

ARTÍCULO 55

Duración

1. El presente Acuerdo tendrá duración indefinida.

2. Cualquiera de las Partes podrá poner término al Acuerdo mediante notificación escrita a la otra Parte.

3. La terminación surtirá efecto seis meses después de la notificación a la otra Parte.

ARTÍCULO 56

Cumplimiento de las obligaciones

1. Las Partes adoptarán todas las medidas generales o específicas necesarias para dar cumplimiento a las obligaciones que asumen en virtud del presente Acuerdo y velarán por que se adecúen a los objetivos establecidos en este Acuerdo.

2. Cuando una de las Partes considere que la otra Parte ha incumplido alguna de las obligaciones que le impone el presente Acuerdo podrá adoptar las medidas apropiadas. Antes de hacerlo, deberá facilitar a la Comisión mixta toda la información pertinente necesaria en un plazo de 30 días para que ésta examine en detalle la situación con objeto de buscar una solución aceptable para las Partes.

Al escoger estas medidas, se deberán seleccionar prioritariamente las que menos perturben el funcionamiento del presente Acuerdo. Estas medidas serán notificadas inmediatamente a la Comisión mixta y serán objeto de consultas en su seno si así lo solicita la otra Parte.

3. No obstante lo dispuesto en el apartado 2, cualquiera de las Partes podrá adoptar inmediatamente medidas apropiadas de conformidad con el Derecho internacional en el caso de:

a) terminación del presente Acuerdo no sancionada por las normas generales del Derecho internacional;

b) incumplimiento por la otra Parte de los elementos esenciales del presente Acuerdo a que se refiere el apartado 1 del artículo 1.

La otra Parte podrá pedir que se convoque una reunión urgente para reunir a las Partes en un plazo de 15 días a fin de proceder a un examen detallado de la situación con objeto de buscar una solución aceptable para las Partes.

ARTÍCULO 57

Cláusula evolutiva

1. Las Partes podrán acordar mutuamente extender el presente Acuerdo con el objetivo de ampliar y complementar su ámbito de aplicación de conformidad con su legislación respectiva, concluyendo acuerdos sobre actividades o sectores específicos a la luz de la experiencia adquirida durante su aplicación.

2. Por lo que se refiere a la aplicación del presente Acuerdo, cualquiera de las Partes podrá hacer sugerencias tendentes a extender la cooperación en todos los ámbitos, teniendo en cuenta la experiencia adquirida durante la aplicación del Acuerdo.

3. No se excluirá de antemano ninguna posibilidad de cooperación. Las Partes podrán recurrir a la Comisión mixta para estudiar las posibilidades prácticas de cooperación en interés mutuo.

ARTÍCULO 58

Protección de datos

Las Partes acuerdan que se garantizará la protección de los datos en todos los ámbitos donde se intercambien datos personales.

Las Partes acuerdan dar un elevado nivel de protección al tratamiento de datos personales y de otra índole, compatible con las normas internacionales más exigentes.

ARTÍCULO 59

Aplicación territorial

El presente Acuerdo se aplicará a los territorios en que es aplicable el Tratado constitutivo de la Comunidad Europea en las condiciones establecidas en dicho Tratado, por una parte, y a los territorios de la Comunidad Andina y sus países miembros (Bolivia, Colombia, Ecuador, Perú y Venezuela), por otra.

ARTÍCULO 60

Textos auténticos

El presente Acuerdo se redacta en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, francesa, finesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

AFTALE OM POLITISK DIALOG OG SAMARBEJDE

MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

OG DETS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE

OG DET ANDINSKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSLANDE

BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU OG VENEZUELA

PÅ DEN ANDEN SIDE

KONGERIGET BELGIEN,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

kontraherende parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union, i det følgende benævnt "medlemsstaterne", og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB,

på den ene side og

DET ANDINSKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSLANDE,

REPUBLIKKEN BOLIVIA,

REPUBLIKKEN COLOMBIA,

REPUBLIKKEN ECUADOR,

REPUBLIKKEN PERU,

DEN BOLIVARISKE REPUBLIK VENEZUELA,

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL de traditionelle historiske og kulturelle bånd mellem parterne og deres ønske om at styrke deres forbindelser på grundlag af de eksisterende mekanismer, som regulerer deres indbyrdes forbindelser,

SOM HENVISER TIL, at denne nye aftale om politisk dialog og samarbejde skal være et kvalitativt skridt fremad mod en uddybning og udvidelse af forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Andinske Fællesskab med nye områder af interesse for begge parter,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres respekt for de demokratiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder som nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettighederne samt for den humanitære folkeret,

SOM HENVISER TIL deres tilslutning til retsstatsprincippet og princippet om god regeringsførelse,

SOM ER OVERBEVIST OM, at det er vigtigt at bekæmpe ulovlig narkotika og dermed forbundet kriminalitet på basis af principperne om fælles ansvar, alsidighed, balance og multilateralisme,

SOM FREMHÆVER deres forpligtelse til at arbejde sammen om at realisere målene om udryddelse af fattigdom, social retfærdighed og samhørighed, retfærdig og bæredygtig udvikling, herunder aspekter vedrørende sårbarhed over for naturkatastrofer, miljøbevarelse og miljøbeskyttelse og biodiversitet, styrkelse af respekten for menneskerettighederne, de demokratiske institutioner og god regeringsførelse og gradvis integration af Andeslandene i verdensøkonomien,

SOM FREMHÆVER den betydning, som parterne tillægger en befæstelse af den politiske dialog om bilaterale, regionale og internationale anliggender af fælles interesse såvel som dialogens mekanismer, som det allerede fremgår af fælleserklæringen om politisk dialog mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab, der blev undertegnet i Rom den 30. juni 1996,

SOM FREMHÆVER behovet for at styrke samarbejdsprogrammet, som reguleres ved rammeaftalen om samarbejde af 1993 mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Cartagena-aftalen og dens medlemslande Republikken Bolivia, Republikken Colombia, Republikken Ecuador, Republikken Peru og Republikken Venezuela (i det følgende benævnt "rammeaftalen om samarbejde af 1993"),

SOM ANERKENDER kravet om at uddybe processen for regional integration, handelsliberalisering og økonomisk reform i Det Andinske Fællesskab og at øge indsatsen for konfliktforebyggelse for at skabe en andinsk fredszone i overensstemmelse med Lima-tilsagnet (det andinske charter for fred og stabilitet, begrænsning og kontrol af forsvarsudgifter),

SOM ER KLAR OVER behovet for at fremme bæredygtig udvikling i Andesregionen gennem et udviklingspartnerskab med inddragelse af alle relevante aktører, herunder det organiserede civilsamfund og den private sektor, på linje med principperne i Monterrey-konsensussen og Johannesburg-erklæringen, og planen for gennemførelsen heraf,

SOM ER OVERBEVIST OM behovet for et samarbejde om migrations-, asyl- og flygtningeanliggender,

SOM FREMHÆVER deres vilje til at samarbejde i internationale fora,

SOM ER KLAR OVER behovet for at befæste forbindelserne mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab for at styrke de mekanismer, der ligger til grund for deres forbindelser med sigte på at gøre front mod den nye dynamik i de internationale forbindelser i en global og indbyrdes afhængig verden,

SOM ERINDRER SIG det strategiske partnerskab, der er etableret mellem Den Europæiske Union og Latinamerika og Vestindien inden for rammerne af Rio-topmødet i 1999 og bekræftet på ny på Madrid-topmødet i 2002, og

SOM inden for disse rammer PÅ NY PEGER PÅ behovet for at fremme det nødvendige samvirke til at skabe betingelserne for udvidede forbindelser, der bygger på et solidt og gensidigt fordelagtigt grundlag, mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab,

HAR BESLUTTET AT INDGÅ DENNE AFTALE:

AFSNIT I

AFTALENS MÅL, ART OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 1

Principper

1. Respekten for de demokratiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder som nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettighederne samt retsstatsprincippet danner grundlaget for begge parters interne og internationale politikker og udgør et væsentligt element i denne aftale.

2. Parterne bekræfter deres tilslutning til at fremme bæredygtig udvikling og til at hjælpe til at realisere Millennium-udviklingsmålene.

3. Parterne bekræfter deres tilslutning til princippet om god regeringsførelse og bekæmpelse af korruption.

ARTIKEL 2

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter, at det er deres fælles mål at styrke og uddybe deres indbyrdes forbindelser på alle områder, der er omfattet af denne aftale, gennem en udvikling af den politiske dialog og en styrkelse af deres samarbejde.

2. Parterne bekræfter deres fælles mål at arbejde mod at skabe grundlaget for, at der på basis af resultaterne af Doha-arbejdsprogrammet kan forhandles om en aftale mellem dem om en gennemførlig og gensidigt fordelagtig associeringsaftale, herunder en frihandelsaftale.

3. Denne aftale skal hjælpe til at skabe dette grundlag, idet parterne tilstræber politisk og social stabilitet, uddyber den regionale integrationsproces og mindsker fattigdommen inden for rammerne for bæredygtig udvikling i Det Andinske Fællesskab.

4. Denne aftale regulerer den politiske dialog og samarbejdet mellem parterne og indeholder de nødvendige institutionelle ordninger for dens anvendelse.

5. Parterne forpligter sig til med mellemrum at vurdere fremskridt under hensyntagen til, hvilke fremskridt der er opnået inden aftalens ikrafttræden.

AFSNIT II

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

Formål

1. Parterne er enige om at styrke deres regelmæssige politiske dialog på basis af principperne i rammeaftalen om samarbejde af 1993 og Rom-erklæringen af 1996 mellem parterne.

2. Parterne er enige om, at den politiske dialog skal omfatte alle aspekter af fælles interesse og alle internationale anliggender. Den skal bane vejen for nye initiativer til at realisere fælles mål og fastlægge fælles holdninger inden for alle aspekter af spørgsmål som sikkerhed, regionaludvikling og stabilitet, konfliktforebyggelse og -løsning, menneskerettigheder, midler til at styrke demokratisk forvaltningspraksis, bekæmpelse af korruption, bæredygtig udvikling, ulovlig migration, bekæmpelse af terrorisme og det globale problem med ulovlig narkotika, herunder kemiske prækursorer, hvidvaskning af penge og ulovlig handel med håndvåben og lette våben. Den skal også danne grundlag for initiativer til og støtte bestræbelser for at udvikle initiativer, herunder samarbejde, og foranstaltninger i hele den latinamerikanske region.

3. Parterne er enige om, at den politiske dialog skal åbne mulighed for en omfattende udveksling af oplysninger og være et forum for fælles initiativer på internationalt plan.

ARTIKEL 4

Ordninger

Parterne er enige om, at den politiske dialog skal finde sted:

a) på stats- og regeringschefplan, når det er relevant og begge parter har givet deres tilslutning hertil

b) på ministerplan

c) på højt embedsmandsplan

d) på arbejdsplan

og der skal i størst muligt omfang gøres brug af de diplomatiske kanaler.

ARTIKEL 5

Samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik

Parterne samarbejder så vidt muligt om udenrigs- og sikkerhedspolitik og koordinerer deres holdninger og tager fælles initiativer i de relevante internationale fora.

AFSNIT III

SAMARBEJDE

ARTIKEL 6

Formål

1. Parterne er enige om, at samarbejdet i henhold til rammeaftalen om samarbejde af 1993 skal styrkes og udvides til andre områder. Det skal fokusere på følgende mål:

a) styrkelse af freden og sikkerheden

b) fremme af politisk og social stabilitet gennem en styrkelse af demokratisk forvaltningspraksis og respekt for menneskerettighederne

c) uddybning af den regionale integrationsproces mellem landene i Andesregionen med sigte på at bidrage til deres sociale, politiske og økonomiske udvikling, herunder opbygning af produktionskapaciteten og styrkelse af eksportkapaciteten

d) bekæmpelse af fattigdom, skabelse af større social og regional samhørighed, fremme af en mere retfærdig adgang til sociale ydelser og udbyttet af den økonomiske vækst for derved at ramme en passende balance mellem de økonomiske, sociale og miljømæssige komponenter inden for rammerne af bæredygtig udvikling.

2. Parterne er enige om, at der i samarbejdet tillige skal tages hensyn til tværgående aspekter af den økonomiske og sociale udvikling, såsom kønsaspektet, respekt for oprindelige folk, forebyggelse af og reaktion på naturkatastrofer, miljøbevarelse og miljøbeskyttelse og biodiversitet og fremme af forskning og teknologisk udvikling. Regional integration skal også betragtes som et tværgående emne, og i den forbindelse skal samarbejdsforanstaltningerne på nationalt plan være forenelige med den regionale integrationsproces.

3. Parterne er enige om, at foranstaltninger til at bidrage til den regionale integration i Andesregionen og til at styrke de mellemregionale forbindelser mellem de to parter skal fremmes.

ARTIKEL 7

Midler

Parterne er enige om, at samarbejdet gennemføres ved hjælp af faglig bistand, undersøgelser, uddannelsestiltag, udveksling af information og sagkundskab, møder, seminarer, forskningsprojekter, infrastrukturudvikling, brug af nye finansieringsmekanismer og alle andre midler, som parterne er blevet enige om inden for samarbejdsområdet, de forfulgte mål og de disponible midler i overensstemmelse med de standarder og forskrifter, der gælder for samarbejdet.

ARTIKEL 8

Samarbejde inden for menneskerettigheder, demokrati og god forvaltningspraksis

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område aktivt skal støtte regeringerne og repræsentanter for det organiserede civilsamfund med foranstaltninger på navnlig følgende områder:

a) fremme af menneskerettighederne, den demokratiske proces og forvaltningspraksis, herunder forvaltning af valgprocesser

b) styrkelse af retsstaten og god og gennemsigtig forvaltning af offentlige anliggender, herunder bekæmpelse af korruption på lokalt, regionalt og nationalt plan

c) sikring af retssystemets uafhængighed og effektivitet

d) gennemførelse og udbredelse af det andinske charter om fremme og beskyttelse af menneskerettighederne.

ARTIKEL 9

Samarbejde om konfliktforebyggelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt skal fremme og støtte en alsidig fredspolitik, inklusive konfliktforebyggelse og -løsning. Politikken skal bygge på princippet om samfundsopbakning og -deltagelse og i første række fokusere på udvikling af kapaciteten på regionalt, subregionalt og nationalt plan. Den skal garantere lige politiske, økonomiske, sociale og kulturelle muligheder for alle samfundsgrupper, styrke den demokratiske legitimitet, fremme social samhørighed og en effektiv forvaltning af offentlige anliggender, opbygge effektive ordninger til at forlige forskellige gruppers interesser på fredelig vis og fremme et aktivt og organiseret civilsamfund.

2. Blandt samarbejdsaktiviteterne kan nævnes støtte til mæglings-, forhandlings- og forsoningstiltag, regional forvaltning af fælles naturressourcer, afvæbning, demobilisering og social genindpasning af tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper, en indsats vedrørende spørgsmålet om børnesoldater som defineret i De Forenede Nationers konvention om børns rettigheder, aktioner til rydning af personnelminer, uddannelsesprogrammer om grænsekontrol og støtte til gennemførelsen og udbredelsen af Lima-tilsagnet, det andinske charter for fred og stabilitet, begrænsning og kontrol af interne forsvarsudgifter.

3. Parterne samarbejder også om forebyggelse og bekæmpelse af ulovlig handel med håndvåben og lette våben med henblik på bl.a. at tilstræbe en koordination af tiltag til at styrke justits- og institutionssamarbejdet, samt om indsamling og tilintetgørelse af ulovlige håndvåben og lette våben i civiles besiddelse.

ARTIKEL 10

Samarbejde om modernisering af statsadministrationen og den offentlige forvaltning

1. Parterne er enige om, at målet med samarbejdet på dette område skal være at modernisere den offentlige forvaltning i Andeslandene, bl.a. med støtte til decentralisering og organisatoriske ændringer som følge af den andinske integrationsproces. Generelt er målet at øge den organisatoriske effektivitet, at sikre en åben forvaltning af offentlige midler og ansvarligholdelse og at forbedre de retlige og institutionelle rammer på basis af bedste praksis hos begge parter og med udgangspunkt i erfaringer med udvikling af politikker og instrumenter i Den Europæiske Union.

2. Samarbejdet kan bl.a. omfatte programmer for opbygning af kapacitet til udformning af politik og implementering (levering af offentlige ydelser, budgetsammensætning og -gennemførelse, forebyggelse og bekæmpelse af korruption og inddragelse af det organiserede civilsamfund) og styrkelse af retssystemerne.

ARTIKEL 11

Samarbejde om regional integration

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal styrke den regionale integrationsproces i Det Andinske Fællesskab, særlig med hensyn til udbygning af et fælles marked og til dets gennemførelse.

2. Samarbejdet skal støtte opbygningen og en styrkelse af Det Andinske Fællesskabs medlemslandes fælles institutioner og fremme nærmere forbindelser mellem de berørte institutioner. Det skal styrke samvirket mellem institutioner om integrationsspørgsmål, udvide og uddybe overvejelserne på følgende områder: analyse og fremme af integrationen, publikationer, graduate studier i integration, stipendier og praktikophold.

3. Samarbejdet skal også fremme udformningen af fælles politikker og harmoniseringen af de retlige rammer, herunder for sektorpolitikker såsom handel, told, energi, transport, kommunikation, miljø og konkurrence såvel som koordination af makroøkonomiske politikker på områder som pengepolitik, budgetpolitik og offentlige finanser.

4. Der kan mere specifikt men ikke blot blive tale om handelsrelateret teknisk bistand til:

a) konsolidering og gennemførelse af den andinske toldunion

b) mindskelse og fjernelse af hindringer for udviklingen af handelen inden for regionen

c) forenkling, modernisering, harmonisering og integration af told- og forsendelsesprocedurer og støtte til udformning af lovgivning, standarder og erhvervsuddannelse og

d) oprettelse af et fællesmarked for regionen, som omfatter fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og personer tillige med andre supplerende foranstaltninger til at sikre en komplet implementering heraf.

5. Parterne vedtager desuden, at Andeslandenes politik med hensyn til grænseintegration og udvikling er et væsentligt element i en styrkelse og konsolidering af den subregionale og regionale integrationsproces.

ARTIKEL 12

Regionalt samarbejde

Parterne er enige om at benytte alle eksisterende samarbejdsinstrumenter til at fremme aktiviteter til at opbygge et aktivt og gensidigt samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab og mellem Andeslandene og andre lande/regioner i Latinamerika og Vestindien på områder som fremme af handel og investeringer, miljø, forebyggelse af og reaktion på naturkatastrofer, forskning, energi, transport, kommunikationsinfrastruktur og regionaludvikling og fysisk planlægning.

ARTIKEL 13

Handelssamarbejde

I betragtning af, at det er parternes fælles mål at arbejde mod at skabe grundlaget for, at der på basis af resultaterne af Doha-arbejdsprogrammet kan forhandles om en gennemførlig og gensidigt fordelagtig associeringsaftale, herunder en frihandelsaftale, mellem dem, vedtager de, at samarbejdet inden for handel skal fremme Andeslandenes kapacitetsopbygning med sigte på at øge deres konkurrenceevne, således at de sikres en større plads på det europæiske marked og i verdensøkonomien.

Under henvisning til dette mål bør den tekniske bistand omfatte aktiviteter inden for lettelse af handel og told (f.eks. forenkling af procedurer, modernisering af toldforvaltningen og uddannelse af embedsmænd), tekniske standarder, sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, intellektuel ejendomsret, investeringer, tjenesteydelser, offentlige indkøb, tvistbilæggelsesordninger osv. Det skal fremme udviklingen og diversificeringen af handelen inden for regionen i videst mulige omfang og anspore Andesregionen til aktiv deltagelse i multilaterale handelsforhandlinger inden for Verdenshandelsorganisationen.

Den handelsrelaterede tekniske bistand kan også rettes mod at indkredse og fjerne hindringer for en udvikling af handelen.

Et yderligere mål kunne være at fremme og støtte bl.a. følgende aktiviteter:

- handelsfremmende aktiviteter, herunder passende samvirke mellem virksomheder fra begge parter
- handelsmissioner
- markedsanalyse
- de bedste metoder for tilpasning af den lokale produktion til kravene på udenlandske markeder.

ARTIKEL 14

Samarbejde om tjenesteydelser

Parterne er enige om at styrke samarbejdet på området tjenesteydelser i overensstemmelse med reglerne i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS) på en måde, der afspejler tjenesteydelsers stigende betydning for en udvikling og diversificering af deres økonomier. Det udvidede samarbejde rettes mod at forbedre Det Andinske Fællesskabs servicesektors konkurrenceevne og lette en større inddragelse af den i verdenshandelen med tjenesteydelser på en måde, der er forenelig med bæredygtig udvikling. Parterne identificerer de servicesektorer, som de vil fokusere deres samarbejde på. Aktiviteterne rettes bl.a. mod de lovgivningsmæssige rammer samt mod adgangen til kapital og teknologi.

ARTIKEL 15

Samarbejde om intellektuel ejendomsret

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at fremme investeringer, teknologioverførsel, udbredelse af information, kulturelle og kreative aktiviteter og dermed forbunden erhvervsvirksomhed samt fælles adgang til og del i fordele. Begge parter skal påtage sig inden for rammerne af deres respektive love, administrative bestemmelser og politikker at yde en passende og effektiv beskyttelse af intellektuel ejendomsret i overensstemmelse med de højeste internationale standarder.

ARTIKEL 16

Samarbejde om offentlige indkøb

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal sigte mod at fremme gensidige, åbne, ikke-diskriminerende og gennemsigtige procedurer for parternes respektive offentlige indkøb på alle niveauer.

ARTIKEL 17

Samarbejde om konkurrencepolitik

Parterne er enige om, at samarbejdet om konkurrencepolitik skal sigte mod en effektiv fastlæggelse og anvendelse af konkurrenceregler samt udbredelse af information for at fremme gennemsigtigheden og retssikkerheden for virksomheder, der opererer på Det Andinske Fællesskabs marked.

ARTIKEL 18

Toldsamarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at sikre overholdelse af Verdenshandelsorganisationens bestemmelser i forbindelse med handel og bæredygtig udvikling og at gøre begge parters toldsystemer kompatible for at lette den indbyrdes handel.

2. Samarbejdet kan omfatte følgende:

a) forenkling og harmonisering af import- og eksportdokumentation baseret på internationale standarder, herunder anvendelse af forenklede angivelser

b) forbedring af toldprocedurerne ved metoder som risikoanalyse, forenklede procedurer for import og frigivelse af varer, indrømmelse af status som godkendt erhvervsdrivende, elektronisk dataudveksling (EDI) og automatiserede systemer

c) foranstaltninger til at forbedre gennemsigtigheden og procedurer for appel af toldafgørelser

d) ordninger til at sikre en løbende konsultation af erhvervslivet om import- og eksportregler og -procedurer.

3. Parterne er enige om i de institutioner, der er oprettet ved denne aftale, at undersøge muligheden af indgåelse af en protokol om gensidig bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 19

Samarbejde om tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering

1. Parterne er enige om, at samarbejdet om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering er et centralt mål for udviklingen af handelen, særlig handelen inden for regionen.

2. Samarbejdet mellem parterne skal fremme en indsats vedrørende:

a) lovgivningsmæssigt samarbejde

b) tilpasning af tekniske forskrifter på basis af internationale og europæiske standarder og

c) oprettelse af et regionalt anmeldelsessystem og et net af overensstemmelsesvurderingsorganer, der skal operere på et ikke-diskriminerende grundlag, og mere udbredt anvendelse af akkreditering.

3. I praksis skal samarbejdet:

a) tilvejebringe organisatorisk teknisk støtte til at fremme oprettelsen af regionale net og organer og øge koordinationen af politikker for at fremme en fælles tilgang til anvendelsen af internationale og regionale standarder og vedtage kompatible tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

b) befordre alle foranstaltninger til at udligne forskellene mellem parterne på området overensstemmelsesvurdering og standardisering, særligt gennem udveksling af information om standarder og overensstemmelsesvurdering og typegodkendelse og

c) anspore til foranstaltninger til at forbedre kompatibilitet mellem parternes respektive systemer på ovennævnte områder, herunder gennemsigtighed, god lovgivningsmæssig praksis og fremme af kvalitetsstandarder for produkter og erhvervspraksis.

ARTIKEL 20

Industrisamarbejde

1. Parterne er enige om, at industrisamarbejdet skal fremme en modernisering og omstrukturering af Andesregionens industri og individuelle sektorer samt industrisamarbejdet mellem virksomheder med det formål at styrke den private sektor på vilkår, der garanterer, at miljøet beskyttes.

2. Industrisamarbejdsinitiativerne skal afspejle prioriteter, som parterne fastlægger i fællesskab. De tager hensyn til de regionale aspekter af industriudviklingen og fremmer tværnationale partnerskaber, hvor dette er relevant. De skal særlig bestå i at skabe egnede rammebetingelser for en forbedring af management-knowhow og fremme større gennemsigtighed med hensyn til markeder og erhvervsbetingelser.

ARTIKEL 21

Samarbejde om udvikling af små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder

Parterne er enige om at arbejde for et gunstigt klima for udvikling af små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder, navnlig ved at:

a) fremme kontakter mellem erhvervsdrivende, tilskynde til fælles investering og joint ventures og informationsnet via eksisterende horisontale programmer

b) lette adgangen til finansieringsmidler, formidle information og anspore til innovation

c) lette teknologioverførsel

d) indkredse og undersøge afsætningskanaler.

ARTIKEL 22

Samarbejde inden for landbrug, skovbrug og udvikling af landdistrikter

Parterne er enige om at fremme det indbyrdes samarbejde inden for landbrug, skovbrug og udvikling af landdistrikter med sigte på at fremme diversificering, miljøforsvarlig praksis og bæredygtig økonomisk og social udvikling samt fødevaresikkerhed. Med henblik herpå behandler parterne:

a) foranstaltninger, der sigter mod at højne kvaliteten af landbrugsprodukter, kapacitetsopbygning, teknologioverførsel, foranstaltninger til fordel for producentsammenslutninger og støtte til handelsfremmende aktiviteter

b) foranstaltninger vedrørende miljøhygiejne, dyre- og plantesundhed og andre dermed forbundne aspekter under hensyntagen til begge parters gældende lovgivning og deres respektive internationale forpligtelser, navnlig i henhold til Verdenshandelsorganisationens (WTO) regler og multilaterale miljøaftaler

c) foranstaltninger vedrørende bæredygtig økonomisk og social udvikling af landdistrikter, såsom miljøforsvarlig praksis, skovbrug, forskning, adgang til jord, bæredygtig udvikling på landet og fødevaresikkerhed

d) foranstaltninger med henblik på bevarelse og fremme af traditionelle aktiviteter, der bygger på landbefolkningernes særlige identitet, såsom udveksling af erfaringer og partnerskaber, udvikling af joint ventures og samarbejdsnet mellem lokale aktører og erhvervsdrivende.

ARTIKEL 23

Samarbejde om fiskeri og akvakultur

Parterne er enige om at udvikle det økonomiske og tekniske samarbejde inden for fiskeri og akvakultur, særlig vedrørende aspekter som bæredygtig udnyttelse, forvaltning og bevarelse af fiskeressourcerne, herunder vurderinger af virkningerne på miljøet. Samarbejdet skal også omfatte områder som forarbejdningsindustrien og lettelse af handelen. Samarbejdet inden for fiskeri vil kunne føre til indgåelse af bilaterale fiskeriaftaler mellem de to parter eller mellem Det Europæiske Fællesskab og et eller flere af Det Andinske Fællesskabs lande og/eller til indgåelse af multilaterale fiskeriaftaler mellem parterne.

ARTIKEL 24

Samarbejde om minedrift

Parterne er enige om, at samarbejdet om minedrift i første række under hensyntagen til miljøbevarelsesaspekterne skal fokusere på følgende:

a) tilskynde inddragelse af virksomheder fra begge parter i bæredygtig prospektering, udvinding og udnyttelse af mineraler i overensstemmelse med begge parters lovgivning

b) tilskynde udveksling af information, erfaringer og teknologi vedrørende prospektering og udvinding

c) tilskynde udveksling af eksperter og gennemførelse af fælles forskning for at skabe bedre muligheder for teknologisk udvikling

d) udvikle foranstaltninger til fremme af investeringen på området

e) udvikle foranstaltninger til at sikre den miljømæssige integritet og virksomhedernes miljøansvar i sektoren.

ARTIKEL 25

Energisamarbejde

1. Parterne er enige om, at deres fælles mål skal være at fremme et samarbejde inden for energi, herunder at befæste de økonomiske forbindelser i nøglesektorer som vandkraft, olie og gas, vedvarende energikilder, energibesparelsesteknologi, elektrificering af landdistrikter og regional integration af energimarkeder under hensyntagen til, at Andeslandene allerede er i færd med at gennemføre projekter for sammenkobling af elnet.

2. Samarbejdet kan navnlig omfatte følgende:

a) energipolitiske anliggender, også vedrørende sammenkoblet infrastruktur af regional betydning, forbedring og diversificering af udbud og forbedring af adgangen til energimarkederne, herunder lettelse af transit, transmission og distribution

b) management og uddannelse til energisektoren og overførsel af teknologi og knowhow

c) fremme af energibesparelser, energieffektivitet, vedvarende energikilder og undersøgelse af energiproduktion og -forbrug på miljøet

d) samarbejdsinitiativer mellem virksomheder i denne sektor.

ARTIKEL 26

Transportsamarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod omstrukturering og modernisering af transportinfrastruktur og beslægtet infrastruktur, forbedring af person- og godstransporten og bedre adgang til by-, luft-, vandvejs-, jernbane- og vejtransportmarkederne gennem en afpudsning af transportforvaltningen fra et operationelt og administrativt synspunkt og gennem en højnelse af driftsstandarderne.

2. Samarbejdet kan omfatte følgende:

a) udveksling af information om parternes politikker, særlig for bytransport og multimodale transportnets sammenkobling og interoperabilitet og andre anliggender af gensidig interesse

b) forvaltning af indre vandveje, veje, jernbaner, havne og lufthavne, herunder passende samarbejde mellem de relevante myndigheder

c) projekter for overførsel af europæisk teknologi i det verdensomspændende satellitnavigationssystem og centre for offentlig bytransport

d) forbedring af sikkerheds- og forureningsforebyggelsesstandarderne, herunder samarbejde i de relevante internationale fora med sigte på en bedre håndhævelse af internationale standarder.

ARTIKEL 27

Samarbejde om informationssamfundet, informationsteknologi og telekommunikation

1. Parterne er enige om, at informationsteknologi og kommunikation er nøglesektorer i et moderne samfund og er af vital betydning for den økonomiske og sociale udvikling og en gnidningsløs overgang til informationssamfundet. Samarbejdet på dette område skal hjælpe til at mindske den digitale kløft og sigte mod at skabe en rimelig adgang til informationsteknologier særlig i mindre udviklede områder.

2. Samarbejdet på dette område skal sigte mod at befordre:

a) dialogen om alle aspekter af informationssamfundet

b) dialogen om regulerings- og policy-aspekter af informationsteknologi og kommunikation, herunder standarder

c) udveksling af information om standarder, overensstemmelsesvurdering og typegodkendelse

d) udbredelse af nye informations- og kommunikationsteknologier og udveksling af information om nye teknologiske gennembrud

e) fælles forskningsprojekter om informations- og kommunikationsteknologier og pilotprojekter inden for informationssamfundsapplikationer

f) sammenkobling af og driftskompatibilitet i telematiknet og -tjenester

g) gensidig adgang til databaser under behørigt hensyn til national og international lovgivning om ophavsret

h) udveksling og uddannelse af specialister

i) datamatisering af den offentlige forvaltning.

ARTIKEL 28

Samarbejde på det audiovisuelle område

Parterne er enige om at fremme et samarbejde på det audiovisuelle område og mellem medierne generelt, på basis af fælles initiativer for uddannelse samt audiovisuel udvikling, produktion og distribution. Samarbejdet skal forløbe i overensstemmelse med de relevante nationale regler om ophavsret og internationale aftaler.

ARTIKEL 29

Samarbejde om turisme

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod:

a) at fastlægge bedste praksis for at garantere en afbalanceret og bæredygtig udvikling af turismen i Andesregionen

b) at forbedre kvaliteten af den service, der tilbydes de besøgende

c) at bevidstgøre offentligheden om den økonomiske og sociale betydning af turisme for udviklingen i Andesregionen

d) at fremme og udvikle økoturisme

e) at fremme indførelsen af fælles politikker vedrørende turisme i Det Andinske Fællesskab.

ARTIKEL 30

Samarbejde mellem finansielle institutioner

Parterne er enige om efter eget behov og inden for deres respektive programmer og lovgivning at befordre et samarbejde mellem nationale og regionale finansielle institutioner.

ARTIKEL 31

Samarbejde om fremme af investeringer

1. Parterne er enige om inden for deres respektive kompetence at arbejde for et attraktivt og stabilt klima for gensidige investeringer.

2. Samarbejdet skal navnlig omfatte:

a) ordninger for udveksling og udbredelse af information om investeringslovgivning og -muligheder

b) retlige rammer til at fremme investeringerne hos begge parter, hvor det er passende ved indgåelse af bilaterale aftaler mellem begge parters medlemsstater om fremme og beskyttelse af investeringer og undgåelse af dobbeltbeskatning

c) ensartede og forenklede administrative procedurer

d) ordninger for joint ventures.

ARTIKEL 32

Makroøkonomisk dialog

1. Parterne er enige om, at samarbejdet skal sigte mod at fremme en informationsudveksling vedrørende parternes respektive makroøkonomiske trends og politikker samt udveksling af erfaringer med koordination af makroøkonomiske politikker inden for rammerne af et fælles marked.

2. Parterne skal også fokusere på at udvide dialogen mellem deres myndigheder med ansvar for makroøkonomiske anliggender, f.eks. inden for pengepolitik, budgetpolitik, offentlige finanser, udlandsgæld og makroøkonomisk stabilisering.

ARTIKEL 33

Samarbejde på det statistiske område

1. Parterne er enige om, at hovedmålet skal være at afstemme statistiske metoder og programmer for således at sætte parterne i stand til at bruge hinandens statistikker om handel med varer og tjenesteydelser og mere generelt på andre områder, der er omfattet af aftalen, og for hvilke der kan udarbejdes statistikker.

2. Samarbejdet kan bl.a. omfatte tekniske udvekslinger mellem statistiske kontorer i Det Andinske Fællesskab og Den Europæiske Unions medlemsstater og Eurostat, fastlæggelse af fælles metoder for indsamling, analyse og fortolkning af data samt seminarer, arbejdsgrupper eller uddannelsesprogrammer inden for statistik.

ARTIKEL 34

Samarbejde om forbrugerbeskyttelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at gøre begge parters forbrugerbeskyttelsesordninger kompatible.

2. Det kan så vidt muligt involvere:

a) større sammenfald i forbrugerlovgivningen for at undgå handelshindringer samtidig med, at der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau

b) oprettelse og udvikling af ordninger for gensidig information, f.eks. hurtig varsling, om føde- og fodervarer, som indebærer en risiko for folke- og dyresundheden

c) forbedring af kapaciteten til at gennemføre sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger for at lette markedsadgangen og sikring af et passende sundhedsbeskyttelsesniveau på et gennemsigtigt, ikke-diskriminerende og forudsigeligt grundlag

d) tilskyndelse til samarbejde og udveksling af information mellem forbrugersammenslutninger

e) støtte til "Mesa Andina de Participación de la Sociedad Civil para la Defensa de los Derechos del Consumidor" (den andinske gruppe for inddragelse af civilsamfundet i forsvaret af forbrugerrettigheder).

ARTIKEL 35

Samarbejde om databeskyttelse

1. Parterne er enige om at fremme et højt beskyttelsesniveau i forbindelse med behandling af personoplysninger og andre oplysninger efter de højeste internationale standarder.

2. Parterne er også enige om at samarbejde om beskyttelse af personoplysninger for at højne beskyttelsesniveauet og arbejde mod at fjerne hindringer for den fri bevægelighed for personoplysninger mellem parterne, som opstår som følge af en utilstrækkelig beskyttelse af sådanne oplysninger.

ARTIKEL 36

Videnskabeligt og teknologisk samarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet inden for videnskab og teknologi skal forløbe i parternes gensidige interesse og i overensstemmelse med deres respektive politikker, særlig hvad angår reglerne for udnyttelse af intellektuel ejendomsret, der opstår i forbindelse med forskning, og at det skal sigte mod:

a) at bidrage til udvikling af videnskab og teknologi i Andesregionen

b) at udveksle videnskabelig og teknologisk information og erfaringer på regionalt plan, særlig om politikker og programmer

c) at fremme udviklingen af de menneskelige ressourcer og passende institutionelle rammer for forskning og udvikling

d) at befordre forbindelserne mellem parternes forskersamfund og fremme udviklingen af fælles projekter for videnskabelig og teknologisk forskning

e) at tilskynde til inddragelse af erhvervslivet hos begge parter i det videnskabelige og teknologiske samarbejde, særlig fremme af innovation

f) at fremme innovation og teknologioverførsel mellem parterne, også hvad angår e-forvaltning og renere teknologi.

2. Det skal tilstræbes at inddrage højere læreanstalter, forskningscentre og produktionssektorer, navnlig små og mellemstore virksomheder, på begge sider.

3. Parterne er enige om at fremme det videnskabelige og teknologiske samarbejde mellem universiteter, forskningsinstitutter og produktionssektoren i begge regioner, også ved hjælp af stipendier og udveksling af studerende og højtuddannede specialister.

4. Parterne er også enige om at inddrage Det Andinske Fællesskab yderligere i Det Europæiske Fællesskabs programmer for teknologi og udvikling efter sidstnævntes bestemmelser om deltagelse af juridiske enheder fra tredjelande.

ARTIKEL 37

Samarbejde inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt skal fokusere på at forbedre almen uddannelse og erhvervsuddannelse. I denne forbindelse lægges der særlig vægt på unges, kvinders og ældres adgang til uddannelse, herunder tekniske kurser, højere uddannelse og erhvervsuddannelse, idet der også satses på at realisere Millennium-udviklingsmålene i denne forbindelse.

2. Parterne er enige om at udbygge samarbejdet om almen uddannelse og erhvervsuddannelse og at fremme samarbejdet mellem universiteter og virksomheder med henblik på at hæve ekspertiseniveauet hos ledende personale.

3. Parterne er også enige om at være særlig opmærksomme på centrale tiltag og horisontale programmer (ALFA, ALBAN) og knytte varige bånd mellem specialiserede organer hos begge parter, som kan anspore til sammenlægning og udveksling af erfaringer og tekniske ressourcer.

4. Samarbejdet på dette område kan også støtte handlingsplanen for uddannelsessektoren i Andeslandene, som blandt sine programmer omfatter harmonisering af de andinske uddannelsessystemer, indførelse af et informationssystem om uddannelsesstatistikker og tværkulturel uddannelse.

ARTIKEL 38

Samarbejde om miljø og biodiversitet

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal fremme miljøbeskyttelse og -bevarelse med sigte på bæredygtig udvikling. I denne henseende betragtes forbindelsen mellem fattigdom og miljø samt erhvervsvirksomheds indvirkning på miljøet som et vigtigt aspekt. Samarbejdet skal også bidrage til ratifikation og støtte til gennemførelsen af multilaterale miljøaftaler og andre internationale aftaler på området, f.eks. om klimaændring, biodiversitet, ørkendannelse og håndtering af kemikalier.

2. Samarbejdet skal navnlig fokusere på:

a) at forhindre miljøforringelse;

b) at fremme bevarelse og bæredygtig forvaltning af naturressourcerne (herunder biodiversitet, økosystemer i bjergområder og genetiske ressourcer) under hensyntagen til "Estrategia Regional de Biodiversidad para los Países del Trópico Andino" (den regionale biodiversitetsstrategi for Andesregionens tropiske områder)

c) at udveksle oplysninger og erfaringer om miljølovgivning og om fælles miljøproblemer hos begge parter

d) at styrke miljøhensynet i alle sektorer på alle forvaltningsniveauer

e) at fremme miljøuddannelse, opbygge kapacitet og sikre en større inddragelse af befolkningen samt anspore til fælles regionale forskningsprogrammer

f) at værne om og fremme traditionel viden og praksis i forbindelse med bæredygtig udnyttelse af biodiversitetsressourcerne.

ARTIKEL 39

Samarbejde på området naturkatastrofer

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal sigte mod at mindske Andesregionens sårbarhed over for naturkatastrofer gennem en styrkelse af den regionale planlægnings- og forebyggelseskapacitet, harmonisering af lovgivning og bedre koordination mellem institutioner.

ARTIKEL 40

Samarbejde på det kulturelle område og bevarelse af kulturarven

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt samt kulturforbindelserne og -kontakterne mellem kulturarbejdere i begge regioner skal udvides.

2. Målet er at fremme kultursamarbejdet mellem parterne ved at inddrage og skabe samvirke med EU-medlemsstaternes bilaterale ordninger.

3. Samarbejdet skal forløbe i overensstemmelse med de relevante nationale regler om ophavsret og internationale aftaler.

4. Samarbejdet kan omfatte alle aspekter af kulturlivet, hvoriblandt kan nævnes:

a) oversættelse af litterære værker

b) bevarelse, restaurering og revitalisering af den nationale arv

c) kulturarrangementer som f.eks. kunst- og håndværksudstillinger, musik, dans og teater samt udveksling af kunstnere og fagfolk inden for kulturvirksomhed

d) fremme af kulturel mangfoldighed

e) udveksling af unge

f) udvikling af kulturindustrien

g) bevarelse af kulturarven

h) forhindring og bekæmpelse af ulovlig handel med kulturarvsgoder i overensstemmelse med internationale konventioner, som parterne har undertegnet.

ARTIKEL 41

Samarbejde på sundhedsområdet

1. Parterne er enige om, at samarbejdet i sundhedssektoren skal sigte mod at støtte sektorreformer, som kan bidrage til i højere grad at rette sundhedsydelserne mod de fattige på en mere retfærdig måde, såvel som rimelige finansieringsordninger, som kan forbedre de fattiges adgang til sundhedspleje.

2. Parterne er enige om, at primær forebyggelse også forudsætter, at andre sektorer såsom uddannelse og vand og sanitet involveres. I denne forbindelse sigter parterne mod yderligere at styrke og udvikle partnerskaber ud over sundhedssektoren for at realisere Millennium-udviklingsmålene, særlig inden for bekæmpelse af aids, malaria og tuberkulose, på en måde, der er forenelig med WTO's regler. Partnerskaber med det organiserede civilsamfund, ngo'er og den private sektor skal også beskæftige sig med seksuel og reproduktiv sundhed og dermed forbundne rettigheder i en tilgang, der er afstemt efter kønsaspektet, og de skal arbejde med de unge for at forhindre seksuelt overførte sygdomme og uønsket graviditet.

3. Parterne er enige om at samarbejde om basisinfrastruktur som f.eks. vandforsyning og spildevandsbehandling.

ARTIKEL 42

Samarbejde på det sociale område

1. Parterne er enige om at samarbejde om at befordre inddragelse af arbejdsmarkedets parter i en dialog om leve- og arbejdsvilkår, social beskyttelse og integration i samfundet.

2. Samarbejdet skal bidrage til de politiske, økonomiske og sociale processer for samråd, der retter sig mod at befordre en alsidig udvikling inden for rammerne af strategier for fattigdomsreduktion og jobskabelse.

3. Parterne understreger betydningen af social udvikling, som skal forløbe side om side med enhver økonomisk udvikling, og er enige om at prioritere fremme af de grundlæggende principper om og retten til arbejde som nedfældet i Den Internationale Arbejdsorganisations konventioner, de såkaldte grundlæggende arbejdsstandarder.

4. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område også kan omfatte en andinsk social dagsorden omkring to hovedsøjler, nemlig det andinske fællesmarked og udvikling af mekanismer til at reducere fattigdom og støtte den regionale samhørighed.

5. Parterne kan samarbejde på ethvert område af gensidig interesse på ovennævnte felt.

6. Foranstaltningerne samordnes med EU-medlemsstaternes og de relevante internationale organisationers foranstaltninger.

7. Hvor det er relevant fører parterne i overensstemmelse med deres interne procedurer denne dialog i koordination med henholdsvis Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og dets andinske modpart.

ARTIKEL 43

Inddragelse af det organiserede civilsamfund i samarbejdet

1. Parterne anerkender det organiserede civilsamfunds rolle i og potentielle bidrag til samarbejdsprocessen og er enige om at befordre en effektiv dialog med det organiserede civilsamfund og en reel inddragelse af det heri.

2. Med forbehold af hver af parternes lovgivning og administrative bestemmelser kan det organiserede civilsamfund:

a) deltage i planlægningsfasen på landeniveau efter de demokratiske principper

b) holdes informeret og deltage i konsultationer om udviklings- og samarbejdsstrategier og sektorpolitikker, særlig på områder, der berører dem, på alle stadier i udviklingsprocessen

c) opnå finansielle midler, for så vidt hver af parternes interne regler tillader det, og støtte til kapacitetsopbygning på kritiske områder

d) deltage i gennemførelsen af samarbejdsprogrammer på områder, der berører dem.

ARTIKEL 44

Samarbejde på ligestillingsområdet

Parterne er enige om, at samarbejdet skal hjælpe til at underbygge politikker og programmer til at garantere, forbedre og udvide mænds og kvinders inddragelse på lige vilkår i alle dele af det politiske og økonomiske liv, samfunds- og kulturlivet, også om nødvendigt ved hjælp af positive foranstaltninger til støtte af kvinder. Det skal også hjælpe til at lette kvinders adgang til alle nødvendige ressourcer til, at de fuldt ud kan udøve deres grundlæggende rettigheder.

ARTIKEL 45

Samarbejde om oprindelige folk

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal bidrage til at oprette og udbygge partnerskaber med oprindelige folk som led i fattigdomsudryddelse, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og respekt for menneskerettighederne og demokratiet.

2. Parterne er også enige om at samarbejde om at fremme en passende beskyttelse af traditionel viden, innovation og praksis, som kendes hos oprindelige folk og lokalsamfund, som personificerer en traditionel livsstil, der er relevant for bevarelsen og en bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, såvel som en redelig og retfærdig fordeling af udbyttet af udnyttelsen af sådan viden.

3. Parterne tager desuden systematisk hensyn til de oprindelige folks situation på alle niveauer i udviklingssamarbejdet og søger at indarbejde hensynet til de oprindelige folks særlige situation i udformningen af deres politikker og styrke kapaciteten hos organisationer, der repræsenterer de oprindelige folk, for at øge de positive virkninger af udviklingssamarbejdet for disse folk.

4. Samarbejdet på dette område kan støtte organisationer, der repræsenterer indfødte folk, f.eks. "Mesa de Trabajo sobre Derechos de los Pueblos Indígenas" (arbejdsgruppen for oprindelige folks rettigheder), som er en rådgivende gruppe inden for det andinske integrationssystem.

ARTIKEL 46

Samarbejde om internt fordrevne og hjemstedsfordrevne personer og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper

1. Parterne er enige om, at samarbejdet til støtte af internt fordrevne og hjemstedsfordrevne personer og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper skal bidrage til at dække disses essentielle behov fra det tidspunkt, hvor den humanitære bistand ophører, indtil der findes en mere langsigtet løsning på deres stilling.

2. Samarbejde kan bl.a. omfatte følgende aktiviteter:

a) internt fordrevnes og hjemstedsfordrevnes og ulovlige væbnede grupper tidligere medlemmers selvforsyning og genindpasning i samfunds- og erhvervslivet

b) støtte til lokale værtssamfund og genbosættelsesområder til at skabe accept af og integrere internt fordrevne og hjemstedsfordrevne og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper

c) hjælp til personer, der frivilligt vender tilbage til og bosætter sig i deres oprindelsesland eller tredjelande, hvis omstændighederne tillader det

d) tiltag til at hjælpe folk med at generhverve deres ejendele eller ejendomsrettigheder og hjælp til retsforfølgelse af menneskerettighedskrænkelser

e) styrkelse af den institutionelle kapacitet i de lande, der berøres af disse anliggender.

ARTIKEL 47

Samarbejde om bekæmpelse af ulovlig narkotika og dermed forbundet organiseret kriminalitet

1. Ud fra princippet om fælles ansvar og som et supplement til særdialogen på højt niveau mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab om narkotika og den blandede opfølgningsgruppe vedrørende aftalen om prækursorer og kemiske stoffer, der hyppigt anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, er parterne enige om, at samarbejdet på dette område rettes mod at koordinere og øge fælles bestræbelser på at forhindre og kontrollere de forbindelser, der udgør det globale problem med ulovlig narkotika. Parterne er også enige om at bestræbe sig på at bekæmpe organiseret kriminalitet i forbindelse hermed bl.a. gennem internationale organisationer og instanser. Parterne er enige om, at koordinerings- og samarbejdsmekanismen mellem Den Europæiske Union, Latinamerika og de vestindiske lande vedrørende narkotika også kan benyttes til dette formål.

2. Parterne samarbejder på dette område særlig om at gennemføre:

a) programmer for forebyggelse af stofmisbrug

b) projekter til at uddanne, behandle og rehabilitere stofmisbrugere

c) projekter for harmonisering af lovgivning og indgreb på dette område i Andeslandene

d) fælles forskningsprogrammer

e) effektive foranstaltninger og samarbejdsaktiviteter til at tilskynde til og befæste alternativ udvikling med inddragelse af de berørte samfund

f) foranstaltninger til at hindre nye ulovlige afgrøder og flytning heraf til miljømæssigt skrøbelige regioner eller områder, der ikke tidligere var berørt

g) effektiv gennemførelse af foranstaltninger til at hindre omdirigering af prækursorer og til at overvåge handelen hermed svarende til dem, der anvendes af Det Europæiske Fællesskab og de kompetente internationale instanser, og i overensstemmelse med aftalerne mellem Det Europæiske Fællesskab og hvert af Andeslandene om prækursorer og kemiske stoffer, der hyppigt anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, undertegnet den 18. december 1995

h) styrkelse af indsatsen for kontrol med handelen med våben, ammunition og sprængstoffer.

ARTIKEL 48

Samarbejde om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og dermed forbundet kriminalitet

1. Parterne er enige om at samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og ulovlig narkotikahandel i særdeleshed.

2. Dette samarbejde omfatter administrativ og teknisk bistand til udformning og implementering af forskrifter og passende, effektivt fungerende standarder og mekanismer. Som led i samarbejdet udveksles der navnlig information og fastsættes passende standarder for bekæmpelse af hvidvaskning af penge svarende til dem, der er vedtaget af Det Europæiske Fællesskab og internationale organer på området, såsom Financial Action Task Force (FATF). Der skal tilskyndes til samarbejde på regionalt plan.

ARTIKEL 49

Samarbejde om migration

1. Parterne bekræfter den betydning, som de tillægger en fælles forvaltning af migrationsstrømmene mellem deres territorier. De etablerer med henblik på at styrke deres indbyrdes samarbejde en alsidig dialog om alle spørgsmål vedrørende migration, herunder ulovlig migration, menneskesmugling og menneskehandel, samt indarbejdelse af migrationsanliggender i de nationale strategier for økonomisk og social udvikling i de områder, hvor migranterne kommer fra, idet der også tages hensyn til de historiske og kulturelle bånd mellem de to regioner.

2. Samarbejdet baseres på en specifik behovsvurdering, der foretages efter gensidig konsultation mellem parterne og gennemføres i overensstemmelse med den relevante gældende fællesskabslovgivning og national lovgivning. Der fokuseres særlig på:

a) de grundlæggende årsager til migration

b) udarbejdelse og gennemførelse af national lovgivning og praksis, for så vidt angår international beskyttelse, for at opfylde bestemmelserne i Genève-konventionen af 1951 om flygtninges status og i protokollen af 1967 hertil og andre relevante internationale instrumenter til at sikre overholdelse af princippet om "non-refoulement"

c) indrejseregler, de indrejste personers rettigheder og status, retfærdig behandling og integration af lovligt fastboende i samfundet, uddannelse og træning af lovlige migranter og foranstaltninger til bekæmpelse af racisme og fremmedhad

d) fastlæggelse af en effektiv og præventiv politik mod ulovlig indvandring, menneskesmugling og -handel af migranter og menneskehandel, herunder spørgsmålet om måder at bekæmpe organiseret kriminalitet i form af menneskesmugling og -handel, samt hvordan ofrene for menneskehandel kan beskyttes

e) tilbagevenden under humane og værdige omstændigheder af personer, der har taget ulovligt ophold, og tilbagetagelse af sådanne personer i overensstemmelse med stk. 3

f) på visumområdet, anliggender, som er blevet indkredset som værende af fælles interesse, såsom visa til personer, der rejser med et handelsmæssigt, akademisk eller kulturelt formål for øje

g) inden for grænsekontrol, spørgsmål vedrørende organisation, uddannelse, bedste praksis og andre operationelle foranstaltninger i felten og, hvor det er relevant, levering af materiel.

3. Inden for rammerne af deres samarbejde om at forebygge og kontrollere ulovlig indvandring er parterne også enige om at tilbagetage deres ulovlige migranter. Med henblik herpå:

– accepterer hvert Andesland på anmodning og uden yderligere formaliteter at tilbagetage sine statsborgere, der opholder sig ulovligt på en af Den Europæiske Unions medlemsstaters område, og udstyrer sine statsborgere med passende identitetspapirer og giver dem de administrative faciliteter, der er nødvendige til dette formål og

– accepterer hver af Den Europæiske Unions medlemsstater på anmodning og uden yderligere formaliteter at tilbagetage sine statsborgere, der opholder sig ulovligt på et Andeslands område, og udstyrer deres statsborgere med passende identitetspapirer og giver dem de administrative faciliteter, der er nødvendige til dette formål.

Parterne er enige om på anmodning og så snart som muligt at indgå en aftale om Den Europæiske Unions medlemsstaters og Andeslandenes specifikke forpligtelser i forbindelse med tilbagetagelse. Aftalen skal også indeholde bestemmelse om tilbagetagelse af andre landes statsborgere og statsløse personer.

Med henblik herpå forstås ved "parter" Fællesskabet, enhver af dets medlemsstater og ethvert af Andeslandene.

ARTIKEL 50

Samarbejde om bekæmpelse af terrorisme

Parterne bekræfter på ny, hvilken betydning de tillægger bekæmpelse af terrorisme, og vedtager i overensstemmelse med internationale konventioner, relevante FN-resolutioner og deres respektive lovgivning og administrative bestemmelser at samarbejde om forhindring og undertrykkelse af terrorisme. Det skal navnlig ske:

a) inden for rammerne af implementeringen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1373, og andre relevante FN-resolutioner, internationale konventioner og instrumenter

b) ved udveksling af oplysninger om terroristgrupper og deres støttenetværk i overensstemmelse med folkeretten og national lovgivning og

c) ved udveksling af synspunkter om midler og metoder til at modvirke terrorisme, også på det tekniske område og inden for uddannelse, og ved udveksling af erfaringer med forebyggelse af terrorisme.

AFSNIT IV

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 51

Midler

1. For at lette virkeliggørelsen af aftalens samarbejdsmål forpligter parterne sig til at tilvejebringe passende midler, herunder finansielle midler, i det omfang deres muligheder og mekanismer tillader det.

2. Parterne træffer egnede foranstaltninger til at befordre og lette Den Europæiske Investeringsbanks virksomhed i Det Andinske Fællesskab i overensstemmelse med Bankens egne procedurer og finansieringskriterier og med parternes lovgivning og administrative bestemmelser, uden at dette berører deres egne kompetente myndigheders beføjelser.

3. Det Andinske Fællesskab og dets medlemslande indrømmer eksperter fra Det Europæiske Fællesskab faciliteter og garantier og fritagelse for afgifter på import til samarbejdsaktiviteter i overensstemmelse med rammekonventioner, der indgås mellem Det Europæiske Fællesskab og hvert af Andeslandene.

ARTIKEL 52

Institutioner

1. Parterne er enige om at opretholde det blandede udvalg, der er nedsat ved samarbejdsaftalen med Det Andinske Fællesskab af 1983 og videreført med rammeaftalen om samarbejde af 1993. Udvalget træder sammen på skrift i Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab på højt embedsmandsplan. Dagsordenen for det blandede udvalgs møder fastsættes ved fælles overenskomst. Udvalget fastsætter selv bestemmelser om mødehyppighed, formandskab og andre eventuelle anliggender, i givet fald også om nedsættelse af underudvalg.

2. Det blandede udvalg har ansvaret for den almindelige gennemførelse af aftalen. Det drøfter desuden alle spørgsmål vedrørende de økonomiske forbindelser mellem partene, herunder spørgsmål vedrørende sundhed og plantesundhed, også med Det Andinske Fællesskabs enkelte medlemslande.

3. Der nedsættes et blandet rådgivende udvalg til at bistå det blandede udvalg til at fremme dialogen med det organiserede civilsamfunds økonomiske og sociale organisationer.

4. Parterne ansporer Europa-Parlamentet og det andinske parlament til at nedsætte et tværparlamentarisk udvalg inden for aftalens rammer i lighed med tidligere praksis.

ARTIKEL 53

Definition af parterne

Uden at dette berører artikel 49, forstås i denne aftale ved "parterne" Fællesskabet, dets medlemsstater eller Fællesskabet og dets medlemsstater inden for deres respektive kompetenceområder som udledt af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Det Andinske Fællesskab, dets medlemslande eller Det Andinske Fællesskab og dets medlemslande i overensstemmelse med deres respektive kompetence på den anden side. Aftalen finder også anvendelse på foranstaltninger, der træffes af staten, regionale eller lokale myndigheder på parternes område.

ARTIKEL 54

Ikrafttræden

1. Denne aftale træder i kraft på den første dag i måneden efter den dato, på hvilken parterne har givet hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, som er nødvendige i så henseende.

2. Notifikationerne sendes til Generalsekretæren for Den Europæiske Union og Generalsekretæren for Det Andinske Fællesskab, som er depositarer for denne aftale.

3. I overensstemmelse med stk. 1 træder denne aftale fra datoen for dens ikrafttræden i stedet for rammeaftalen om samarbejde af 1993 og fælleserklæringen fra Rom af 1996 om politisk dialog.

ARTIKEL 55

Varighed

1. Denne aftale indgås for et ubestemt tidsrum.

2. Hver af parterne kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsige denne aftale.

3. Opsigelsen får virkning seks måneder efter meddelelsen til den anden part.

ARTIKEL 56

Opfyldelse af forpligtelser

1. Parterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er nødvendige for, at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til denne aftale, og drager omsorg for, at sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med denne aftales målsætninger.

2. Såfremt en af parterne finder, at den anden part har tilsidesat sin forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Den meddeler forud herfor inden 30 dage det blandede udvalg alle nødvendige oplysninger for at muliggøre en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Foranstaltninger, der medfører færrest forstyrrelser i denne aftales funktion, skal foretrækkes. Det blandede udvalg underrettes straks om de pågældende foranstaltninger, som gøres til genstand for konsultationer i udvalget, hvis den anden part anmoder herom.

3. Som en fravigelse af stk. 2 kan hver af parterne straks træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med folkeretten i tilfælde af:

a) at denne aftale brydes uden hjemmel i folkerettens almindelige bestemmelser

b) at den anden part overtræder de væsentlige elementer i aftalen som omhandlet i artikel 1, stk. 1.

Den anden part kan anmode om, at parterne indkaldes til hastemøde inden 15 dage, for at der kan foretages en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at finde en for parterne acceptabel løsning.

ARTIKEL 57

Fremtidig udvikling

1. Parterne kan indbyrdes aftale at udvide denne aftale med sigte på at udvide og supplere dens anvendelsesområde i overensstemmelse med deres respektive lovgivning ved at indgå aftaler om specifikke sektorer eller aktiviteter i lyset af de erfaringer, der indhøstes med dens gennemførelse.

2. Hver af parterne kan med hensyn til denne aftales gennemførelse fremkomme med forslag til en udvidelse af samarbejdet på alle områder under hensyn til erfaringerne med dens gennemførelse.

3. Ingen mulighed for samarbejde må udelukkes på forhånd. Parterne kan i det blandede udvalg udforske praktiske muligheder for samarbejde i fælles interesse.

ARTIKEL 58

Databeskyttelse

Parterne er enige om, at databeskyttelse sikres på alle områder, hvor der skal udveksles personoplysninger.

Parterne er enige om, at personoplysninger og andre oplysninger behandles med en meget høj grad af fortrolighed på højde med de strengeste internationale standarder.

ARTIKEL 59

Anvendelsesområde

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastsat i nævnte traktat, og på den anden side for Det Andinske Fællesskabs og dets medlemslandes Bolivias, Colombias, Ecuadors, Perus og Venezuelas område.

ARTIKEL 60

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

ABKOMMEN ÜBER POLITISCHEN DIALOG UND ZUSAMMENARBEIT ZWISCHEN DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFT UND IHREN MITGLIEDSTAATEN EINERSEITS UND DER ANDENGEMEINSCHAFT UND IHREN MITGLIEDSSTAATEN (BOLIVIEN, ECUADOR, KOLUMBIEN, PERU UND VENEZUELA) ANDERERSEITS

DAS KÖNIGREICH BELGIEN,

DAS KÖNIGREICH DÄNEMARK,

DIE BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND,

DIE HELLENISCHE REPUBLIK,

DAS KÖNIGREICH SPANIEN,

DIE FRANZÖSISCHE REPUBLIK,

IRLAND,

DIE ITALIENISCHE REPUBLIK,

DAS GROSSHERZOGTUM LUXEMBURG,

DAS KÖNIGREICH DER NIEDERLANDE,

DIE REPUBLIK ÖSTERREICH,

DIE PORTUGIESISCHE REPUBLIK,

DIE REPUBLIK FINNLAND,

DAS KÖNIGREICH SCHWEDEN,

DAS VEREINIGTE KÖNIGREICH GROSSBRITANNIEN UND NORDIRLAND,

Vertragsparteien des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft und des Vertrages über die Europäische Union, im Folgenden "Mitgliedstaaten" genannt, und

DIE EUROPÄISCHE GEMEINSCHAFT

einerseits und

DIE ANDENGEMEINSCHAFT UND IHREN MITGLIEDSTAATEN,

DIE REPUBLIK BOLIVIEN,

DIE REPUBLIK ECUADOR,

DIE REPUBLIK KOLUMBIEN,

DIE REPUBLIK PERU,

DIE BOLIVARISCHE REPUBLIK VENEZUELA

andererseits,

EINGEDENK der traditionellen historischen und kulturellen Verbindungen zwischen den Vertragsparteien und ihres Wunsches nach Stärkung ihrer Beziehungen auf der Grundlage bestehender Mechanismen;

IN DER ERWÄGUNG, dass dieses Abkommen über politischen Dialog und Zusammenarbeit zu einer Vertiefung und Erweiterung der Beziehungen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft, auch in neuen Bereichen von gemeinsamem Interesse, führen soll;

IN BEKRÄFTIGUNG ihrer Achtung der demokratischen Grundsätze und der grundlegenden Menschenrechte, wie sie in der Allgemeinen Erklärung der Menschenrechte niedergelegt sind;

UNTER HINWEIS auf ihr Eintreten für die Grundsätze der Rechtsstaatlichkeit und der verantwortungsvollen Staatsführung;

ÜBERZEUGT von der Notwendigkeit zur Bekämpfung illegaler Drogen und damit verbundener Verbrechen auf der Grundlage einer gemeinsamen Verantwortung und eines umfassenden, ausgewogenen und multilateralen Handlungskonzepts;

UNTER HERVORHEBUNG ihrer Entschlossenheit zur Zusammenarbeit bei der Beseitigung der Armut, bei der Stärkung der sozialen Gerechtigkeit und des sozialen Zusammenhalts, bei der Förderung einer ausgewogenen und nachhaltigen Entwicklung, unter Berücksichtigung der Gefährdung durch Naturkatastrophen und der Erfordernisse des Umweltschutzes und des Schutzes der biologischen Vielfalt, bei der stärkeren Achtung der Menschenrechte, der demokratischen Institutionen und der verantwortungsvollen Staatsführung sowie bei der schrittweisen Integration der Andenländer in die Weltwirtschaft;

UNTER BETONUNG der Bedeutung, die beide Vertragsparteien gemäß der am 30. Juni 1996 in Rom unterzeichneten gemeinsamen Erklärung über den politischen Dialog zwischen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft sowohl der Festigung des regelmäßigen politischen Dialogs zu bilateralen, regionalen und internationalen Fragen von beiderseitigem Interesse als auch den entsprechenden Dialogmechanismen beimessen;

UNTER HERVORHEBUNG der Notwendigkeit zum Ausbau der bestehenden Zusammenarbeit, die auf dem 1993 unterzeichneten Kooperationsrahmenabkommen zwischen der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Andengemeinschaft und ihren Mitgliedsländern – der Republik Bolivien, der Republik Kolumbien, der Republik Ecuador, der Republik Peru und der Republik Venezuela (nachstehend „das Kooperationsrahmenabkommen von 1993" genannt) beruht;

IN ANERKENNUNG der Notwendigkeit zur Vertiefung der regionalen Integration, der Handelsliberalisierung und der wirtschaftlichen Reformen innerhalb der Andengemeinschaft und zur Intensivierung der Bemühungen um Konfliktprävention und die Errichtung einer Friedenszone in der Andenregion gemäß der Verpflichtung von Lima - Charta der Andengemeinschaft für Frieden und Sicherheit und die Begrenzung und Kontrolle der Verteidigungsausgaben;

IM BEWUSSTSEIN der Notwendigkeit zur Förderung einer nachhaltigen Entwicklung in der Andenregion im Rahmen einer Entwicklungspartnerschaft, an der gemäß den Grundsätzen, die im „Konsens von Monterrey" und in der Erklärung von Johannesburg und dem Plan zu deren Umsetzung verankert sind, alle betroffenen Gruppen einschließlich der organisierten Zivilgesellschaft und der Privatwirtschaft beteiligt werden;

ÜBERZEUGT von der Notwendigkeit zur Zusammenarbeit in Fragen der Migration und der Asyl- und Flüchtlingspolitik;

UNTER BETONUNG ihrer Bereitschaft zur Zusammenarbeit in den internationalen Foren;

IM BEWUSSTSEIN der Notwendigkeit zur Festigung der Beziehungen zwischen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft, um dadurch die Mechanismen, auf denen diese Beziehungen beruhen, zu stärken und der neuen Dynamik der internationalen Beziehungen in einer durch globale Verflechtungen gekennzeichneten Welt Rechnung zu tragen;

EINGEDENK der strategischen Partnerschaft zwischen der Europäischen Union und Lateinamerika und der Karibik, die 1999 im Rahmen des Rio-Gipfels errichtet und 2002 auf dem Gipfeltreffen in Madrid bekräftigt wurde; sowie

IN BEKRÄFTIGUNG der Notwendigkeit, den Austausch zu fördern, der zur Schaffung der Voraussetzungen für die Vertiefung der Beziehungen zwischen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft auf einer festen und für beide Seiten vorteilhaften Grundlage erforderlich ist –

HABEN BESCHLOSSEN, DIESES ABKOMMEN ZU SCHLIEßEN:

TITEL I

ZIELE, ART UND GELTUNGSBEREICH DES ABKOMMENS

ARTIKEL 1

Grundsätze

(1) Die Achtung der demokratischen Grundsätze und der grundlegenden Menschenrechte, wie sie in der Allgemeinen Erklärung der Menschenrechte niedergelegt sind, sowie die Wahrung des Rechtsstaatsprinzips sind Richtschnur der Innen- und der Außenpolitik der Vertragsparteien und ein wesentliches Element dieses Abkommens.

(2) Die Vertragsparteien bekräftigen ihr Eintreten für die Förderung einer nachhaltigen Entwicklung und für Maßnahmen zur Verwirklichung der Millennium-Entwicklungsziele.

(3) Die Vertragsparteien bekräftigen ihr Eintreten für die Grundsätze der verantwortungsvollen Staatsführung und für die Bekämpfung des Terrorismus.

ARTIKEL 2

Ziele und Geltungsbereich

(1) Die Vertragsparteien bestätigen ihr gemeinsames Ziel, durch Ausbau des politischen Dialogs und Intensivierung ihrer Zusammenarbeit ihre Beziehungen in allen von diesem Abkommen erfassten Bereichen zu stärken und zu vertiefen.

(2) Die Vertragsparteien bestätigen ihr gemeinsames Ziel, auf die Schaffung der Voraussetzungen hinzuarbeiten, unter denen - aufbauend auf den Ergebnissen des Doha-Arbeitsprogramms - ein praktikables und für beide Seiten vorteilhaftes Assoziationsabkommen einschließlich eines Freihandelsabkommens ausgearbeitet werden könnte.

(3) Die Durchführung dieses Abkommens soll zur Schaffung dieser Voraussetzungen beitragen, indem dabei die politische und soziale Stabilität gefördert, die regionale Integration vertieft und die Armut im Rahmen einer nachhaltigen Entwicklung innerhalb der Andengemeinschaft gemindert wird.

(4) Dieses Abkommen regelt den politischen Dialog und die Zusammenarbeit zwischen den Vertragsparteien und enthält Bestimmungen über die für die Durchführung des Abkommens erforderlichen Organe.

(5) Die Vertragsparteien verpflichten sich, die erreichten Fortschritte in regelmäßigen Zeitabständen zu überprüfen und dabei auch die Fortschritte vor Inkrafttreten des Abkommens zu berücksichtigen.

TITEL II

POLITISCHER DIALOG

ARTIKEL 3

Ziele

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, ihren regelmäßigen politischen Dialog auf der Grundlage der Grundsätze zu verstärken, die im Kooperationsrahmenabkommen von 1993 und in der Erklärung von Rom von 1996 niedergelegt sind.

(2) Die Vertragsparteien kommen überein, dass der politische Dialog alle Aspekte von gemeinsamem Interesse sowie jede weitere internationale Frage umfasst. Der Dialog ebnet den Weg für neue Initiativen zur Verfolgung gemeinsamer Ziele und zur Schaffung einer gemeinsamen Basis in Bereichen wie Sicherheit, regionale Entwicklung und Stabilität, Konfliktprävention und -bewältigung, Menschenrechte, Stärkung der demokratischen Regierungsführung, Korruptionsbekämpfung, nachhaltige Entwicklung, illegale Migration, Terrorismus- und Drogenbekämpfung sowie das globale Problem der illegalen Drogen, einschließlich chemischer Ausgangstoffe, Geldwäsche und des Handels mit Kleinwaffen und leichten Waffen in all seinen Aspekten. Er bildet zudem die Grundlage für die Ergreifung und Förderung von Initiativen – einschließlich der Zusammenarbeit - und Maßnahmen in ganz Lateinamerika.

(3) Die Vertragparteien kommen überein, dass der politische Dialog einen Rahmen für einen umfassenden Informationsaustausch sowie für gemeinsame Initiativen auf internationaler Ebene bildet.

ARTIKEL 4

Mechanismen

Die Vertragsparteien kommen überein, den politischen Dialog auf folgenden Ebenen zu führen:

a) gegebenenfalls und in gegenseitigem Einvernehmen auf der Ebene der Staats- und Regierungschefs;

b) auf Ministerebene,

c) auf der Ebene hoher Beamter;

d) auf Arbeitsebene,

wobei die Vertragsparteien so weit wie möglich auch die diplomatischen Kanäle nutzen.

ARTIKEL 5

Zusammenarbeit im Bereich der Außen- und Sicherheitspolitik

Die Vertragsparteien koordinieren ihre Standpunkte und unternehmen gemeinsame Initiativen in den zuständigen internationalen Gremien, soweit dies möglich ist.

TITEL III

ZUSAMMENARBEIT

ARTIKEL 6

Ziele

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, dass die im Kooperationsrahmenabkommen von 1993 vorgesehene Zusammenarbeit vertieft und auf weitere Bereiche ausgedehnt wird. Dabei stehen folgende Ziele im Vordergrund:

a) Stärkung von Frieden und Sicherheit;

b) Förderung der politischen und sozialen Stabilität durch Stärkung der demokratischen Regierungsführung und Achtung der Menschenrechte;

c) Vertiefung des Prozesses der regionalen Integration der Andenländer als Beitrag zu ihrer sozialen, politischen und wirtschaftlichen Entwicklung, einschließlich der Stärkung ihrer Produktions- und Exportkapazitäten;

d) Armutsminderung, Stärkung des sozialen und regionalen Zusammenhalts, Förderung eines gerechteren Zugangs zu sozialen Dienstleistungen und zu den Früchten des Wirtschaftswachstums unter Gewährleistung eines Gleichgewichts zwischen wirtschaftlichen, sozialen und ökologischen Aspekten im Rahmen einer nachhaltigen Entwicklung.

(2) Die Vertragparteien kommen überein, dass bei ihrer Zusammenarbeit auch Querschnittsthemen der sozialen und wirtschaftlichen Entwicklung, darunter Fragen wie Gleichstellung, Achtung indigener Bevölkerungsgruppen, Prävention und Bewältigung von Naturkatastrophen, Umweltschutz, biologischer Vielfalt sowie Forschung und technologischer Entwicklung, Rechnung getragen wird. Da auch die regionale Integration als Querschnittsthema gilt, sollten die Kooperationsmaßnahmen auf nationaler Ebene mit dem Prozess der regionalen Integration im Einklang stehen.

(3) Die Vertragsparteien kommen überein, dass Maßnahmen, die zur regionalen Integration in der Andenregion sowie zur Stärkung der interregionalen Beziehungen zwischen den beiden Vertragsparteien beitragen, gefördert werden.

ARTIKEL 7

Mittel

Die Vertragsparteien kommen überein, dass die Zusammenarbeit in Form von technischer Hilfe, Studien, Ausbildungsmaßnahmen, Austausch von Informationen und Fachwissen, Tagungen, Seminaren, Forschungsvorhaben, Infrastrukturentwicklung und Einsatz neuer Finanzierungsmechanismen sowie in anderen von den Vertragsparteien vereinbarten Formen je nach Inhalt und Ziel der Kooperation in den einzelnen Bereichen gemäß den für diese Zusammenarbeit geltenden Normen und Bestimmungen erfolgt.

ARTIKEL 8

Zusammenarbeit im Bereich der Menschenrechte, der Demokratie und der verantwortungsvollen Staatsführung

Die Vertragsparteien kommen überein, durch Kooperationsmaßnahmen in den folgenden Bereichen die Regierungen und Vertreter der organisierten Zivilgesellschaft aktiv zu unterstützen:

a) Förderung der Menschenrechte, der Demokratie und der verantwortungsvollen Staatsführung, einschließlich der Abhaltung von Wahlen;

b) Stärkung der Rechtsstaatlichkeit und einer effizienten und transparenten Staatsführung einschließlich der Korruptionsbekämpfung auf lokaler, regionaler und nationaler Ebene;

c) Gewährleistung einer unabhängigen und effizienten Justiz.

d) Umsetzung und Verbreitung der Charta der Andengemeinschaft für die Förderung und Wahrung der Menschenrechte

ARTIKEL 9

Zusammenarbeit im Bereich der Konfliktprävention

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, dass die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die nachhaltige Förderung einer umfassenden Friedenspolitik, einschließlich der Konfliktprävention und –bewältigung, ausgerichtet wird. Schwerpunkt dieser Politik, die auf das Engagement und die Beteiligung der Gesellschaft gründet, ist der Aufbau von Kapazitäten auf regionaler, subregionaler und nationaler Ebene. Ziel dabei ist es, die politische, wirtschaftliche, soziale und kulturelle Gleichberechtigung aller gesellschaftlichen Gruppen zu gewährleisten, die demokratische Legitimität zu stärken, den sozialen Zusammenhalt und eine wirksame öffentliche Verwaltung zu fördern, wirksame Mechanismen zur friedlichen Beilegung innergesellschaftlicher Interessenkonflikte aufzubauen und eine aktive und organisierte Zivilgesellschaft zu fördern.

(2) Zu den Kooperationsmaßnahmen können u.a. die Unterstützung von Vermittlungs-, Verhandlungs- und Versöhnungsprozessen und der regionalen Bewirtschaftung gemeinsamer natürlicher Ressourcen, die Förderung der Entwaffnung, Demobilisierung und sozialen Wiedereingliederung ehemaliger Mitglieder illegaler bewaffneter Gruppen, Bemühungen im Zusammenhang mit Kindersoldaten (so wie sie im UN-Übereinkommen über die Rechte des Kindes definiert sind), Maßnahmen im Kampf gegen Landminen, Ausbildungsprogramme im Bereich Grenzkontrollen sowie Unterstützung bei der Durchsetzung und Verbreitung der Verpflichtung von Lima – Charta der Andengemeinschaft für Frieden und Sicherheit und die Begrenzung und Kontrolle der Verteidigungsausgaben – gehören.

(3) Die Vertragsparteien arbeiten auch bei der Prävention und Bekämpfung des illegalen Handels mit Kleinwaffen und leichten Waffen zusammen, um unter anderem die Koordinierung von Maßnahmen zur Intensivierung der rechtlichen und institutionellen Zusammenarbeit und die Einziehung und Vernichtung illegaler Kleinwaffen und leichter Waffen, die sich in den Händen von Zivilisten befinden, zu verstärken.

ARTIKEL 10

Zusammenarbeit bei der Modernisierung des Staats und der öffentlichen Verwaltung

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf das Ziel der Modernisierung der öffentlichen Verwaltung in den Andenländern einschließlich Maßnahmen zur Unterstützung der Dezentralisierung und der durch die Integration der Andenregion bedingten organisatorischen Anpassungen auszurichten. Im Allgemeinen besteht das Ziel darin, auf der Grundlage der praxisbewährten Verfahrensweisen der beiden Vertragsparteien und unter Heranziehung der Erfahrungen der Europäischen Union bei der Entwicklung entsprechender Konzepte und Instrumente die Verwaltungseffizienz zu erhöhen, die transparente Bewirtschaftung öffentlicher Ressourcen zu gewährleisten, die Rechenschaftspflicht zu stärken und den rechtlichen und institutionellen Rahmen zu verbessern.

(2) Diese Zusammenarbeit kann sich u.a. auf Programme zum Aufbau von Kapazitäten im Bereich Politikformulierung und -umsetzung (Erbringung öffentlicher Dienstleistungen, Haushaltsaufstellung und -vollzug, Korruptionsbekämpfung und Beteiligung der organisierten Zivilgesellschaft) und zur Stärkung der Justiz erstrecken.

ARTIKEL 11

Zusammenarbeit im Bereich der regionalen Integration

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Förderung der regionalen Integration innerhalb der Andengemeinschaft, insbesondere auf den Ausbau und die Umsetzung des gemeinsamen Markts, auszurichten.

(2) Die Zusammenarbeit dient zur Unterstützung beim Auf- und Ausbau gemeinsamer Institutionen in den Mitgliedsländern der Andengemeinschaft und zur Förderung engerer Beziehungen zwischen diesen Institutionen. Sie dient zudem zur Förderung eines institutionellen Austausches zu Fragen der Integration und zur weiteren Vertiefung der Überlegungen in den folgenden Bereichen: Analyse und Förderung der Integration, Veröffentlichungen, Studiengänge in Bereich der Integration sowie Stipendien und Praktika.

(3) Die Zusammenarbeit trägt ferner zur Entwicklung einer gemeinsamen Politik und zur Harmonisierung des Rechtsrahmens in sektoralen Politikbereichen wie Handel, Zoll, Energie, Verkehr, Kommunikation, Umwelt und Wettbewerb sowie zur Koordinierung der makroökonomischen Politik in Bereichen wie Geld- und Finanzpolitik und öffentlichen Finanzen.

(4) Die Zusammenarbeit kann, ohne darauf beschränkt zu sein, auch die Gewährung von handelsbezogener technischer Hilfe in den folgenden Bereichen umfassen:

a) Konsolidierung und Umsetzung der Zollunion der Andenstaaten;

b) Abbau und Beseitigung von Hindernissen für den Ausbau des intraregionalen Handels;

c) Vereinfachung, Modernisierung, Harmonisierung und Integration der Zoll- und Versandverfahren sowie Unterstützung bei der Entwicklung von Rechtsvorschriften, Normen und beruflichen Ausbildungslehrgängen; sowie

d) Errichtung eines gemeinsamen intraregionalen Markts, in dem die Freizügigkeit und der freie Waren-, Dienstleistungs- und Kapitalverkehr gewährleistet sind, sowie flankierende Maßnahmen zur Gewährleistung seiner Vollendung.

(5) Die Vertragsparteien sind sich zudem darüber einig, dass die Maßnahmen der Andenländer zur Förderung der grenzübergreifenden Integration und Entwicklung eine wesentliche Voraussetzung für die Stärkung und Konsolidierung des subregionalen und regionalen Integrationsprozesses darstellen

ARTIKEL 12

Regionale Zusammenarbeit

Die Vertragsparteien kommen überein, alle verfügbaren Kooperationsinstrumente einzusetzen, um die aktive und auf Gegenseitigkeit beruhende Zusammenarbeit zwischen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft sowie zwischen den Andenländern und anderen Ländern/Regionen Lateinamerikas und der Karibik u.a. in den folgenden Bereichen zu fördern: Handels- und Investitionsförderung, Umweltschutz, Prävention und Bewältigung von Naturkatastrophen, Forschung, Energie, Verkehr, Kommunikationsinfrastruktur, Regionalentwicklung und Landnutzungsplanung.

ARTIKEL 13

Zusammenarbeit im Handelsbereich

Angesichts ihres gemeinsamen Ziels, auf die Schaffung der Voraussetzungen hinzuarbeiten, unter denen - aufbauend auf den Ergebnissen des Doha-Arbeitsprogramms - ein praktikables und für beide Seiten vorteilhaftes Assoziierungsabkommen einschließlich eines Freihandelsabkommens zwischen der Europäischen Union und der Andengemeinschaft ausgehandelt werden könnte, kommen die Vertragsparteien überein, die Zusammenarbeit im Handelsbereich auf den Aufbau von Kapazitäten in den Andenländern auszurichten, um dadurch die Wettbewerbsfähigkeit dieser Länder zu stärken und ihre Teilnahme am europäischen Markt und an der Weltwirtschaft zu fördern.

Zu diesem Zweck sollte die handelsbezogene technische Hilfe Maßnahmen in den folgenden Bereichen umfassen: Handelserleichterung und Zölle (u.a. Vereinfachung der Verfahren, Modernisierung der Zollverwaltung, Ausbildung des Personals), technische Normen, gesundheitspolizeiliche und pflanzenschutzrechtliche Maßnahmen, Rechte an geistigem Eigentum, Investitionen, Dienstleistungen, öffentliches Auftragswesen, Streitbeilegung usw. Diese Hilfe dient dazu, den intraregionalen Handel so weit wie möglich auszubauen und zu diversifizieren und die aktive Teilnahme der Andenregion an den multilateralen Handelsverhandlungen im Rahmen der Welthandelsorganisation zu fördern.

Die handelsbezogene technische Hilfe sollte auch darauf ausgerichtet werden, Handelshemmnisse festzustellen und zu beseitigen.

Sie könnte auch zur Förderung u.a. folgender Maßnahmen beitragen:

- Handelsförderung, einschließlich eines adäquaten Austausches zwischen Unternehmen der beiden Vertragsparteien;

- Handelsmissionen;

- Marktanalysen;

- bestmögliche Anpassung der lokalen Produktion an die Nachfrage auf den externen Märkten.

ARTIKEL 14

Zusammenarbeit im Dienstleistungsbereich

Die Vertragparteien kommen überein, ihre Zusammenarbeit im Dienstleistungsbereich im Einklang mit den Bestimmungen des Allgemeinen Abkommens über den Handel mit Dienstleistungen (GATS) zu verstärken, und tragen dadurch der zunehmenden Bedeutung des Dienstleistungssektors für die Entwicklung und Diversifizierung ihrer Volkswirtschaften Rechnung. Ziel der verstärkten Zusammenarbeit ist es, die Wettbewerbsfähigkeit des Dienstleistungssektors in der Andenregion zu verbessern und seine Beteiligung am globalen Dienstleistungshandel auf eine Weise zu fördern, die mit den Erfordernissen einer nachhaltigen Entwicklung im Einklang steht. Die Vertragsparteien verständigen sich auf die Dienstleistungssektoren, die im Rahmen der Zusammenarbeit schwerpunktmäßig gefördert werden. Die Kooperationsmaßnahmen betreffen u.a. das Regulierungsumfeld sowie den Zugang zu Finanzierungsmöglichkeiten und neuen Technologien.

ARTIKEL 15

Zusammenarbeit im Bereich geistiges Eigentum

Die Vertragparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Förderung von Investitionen, des Technologietransfers und der Informationsverbreitung, kulturellen und kreativen Tätigkeiten und damit verbundenen wirtschaftlichen Tätigkeiten sowie eines angemessenen Zugangs und einer angemessenen Nutzenteilung auszurichten. Beide Vertragsparteien verpflichten sich, auf der Grundlage ihrer jeweiligen Gesetze, Vorschriften und Politiken einen angemessenen und wirksamen Schutz geistiger Eigentumsrechte gemäß den strengsten internationalen Normen zu gewähren.

ARTIKEL 16

Zusammenarbeit im Bereich des öffentlichen Beschaffungswesens

Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Förderung offener, nichtdiskriminierender und transparenter Verfahren auf allen Ebenen des öffentlichen Beschaffungswesens auszurichten.

ARTIKEL 17

Zusammenarbeit im Bereich Wettbewerbspolitik

Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit im Bereich der Wettbewerbspolitik auf die Förderung der Festlegung und Anwendung wirksamer Wettbewerbregeln sowie der Verbreitung von Informationen darüber auszurichten, damit für Unternehmen, die im Markt der Andengemeinschaft tätig sind, eine größere Transparenz und Rechtssicherheit geschaffen wird.

ARTIKEL 18

Zusammenarbeit im Zollbereich

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich darauf auszurichten, die Einhaltung der Bestimmungen der Welthandelsorganisation über Handel und nachhaltige Entwicklung sicherzustellen und die Kompatibilität ihrer Zollsysteme herzustellen, um dadurch den Handel miteinander zu erleichtern.

(2) Die Zusammenarbeit zwischen den Vertragsparteien kann u.a. folgende Maßnahmen umfassen:

a) Vereinfachung und Harmonisierung der Einfuhr- und Ausfuhrdokumentation entsprechend den internationalen Normen, einschließlich der Nutzung vereinfachter Zollerklärungen;

b) Verbesserung der Zollverfahren durch Methoden wie Risikoanalyse, vereinfachte Verfahren für Eingang und Freigabe von Waren, Verleihung des Status des zugelassenen Händlers sowie Nutzung des elektronischen Datenaustauschs (EDI) und automatisierter Systeme;

c) Verbesserung der Transparenz und der Rechtsmittelverfahren gegen Zollentscheidungen und -urteile;

d) regelmäßige Anhörung der Händler zu den Ein- und Ausfuhrbestimmungen und -verfahren.

(3) Die Vertragsparteien kommen überein, im institutionellen Rahmen dieses Abkommens den Abschluss eines Protokolls über die Amtshilfe im Zollbereich zu prüfen.

ARTIKEL 19

Zusammenarbeit im Hinblick auf technische Vorschriften und Konformitätsbewertung

(1) Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass die Zusammenarbeit in Bezug auf Normen, technische Vorschriften und Konformitätsbewertung ein wichtiges Ziel bei der Förderung des Handels, insbesondere des intraregionalen Handels, darstellt.

(2) Die Zusammenarbeit der Vertragsparteien dient zur Förderung folgender Maßnahmen:

a) Zusammenarbeit in Regulierungsfragen;

b) Angleichung der technischen Vorschriften auf der Grundlage internationaler und europäischer Normen sowie

c) Aufbau eines regionalen Notifizierungssystems und eines Netzwerks auf der Grundlage der Nichtdiskriminierung operierender Konformitätsbewertungsstellen sowie verstärkte Nutzung der Akkreditierung.

(3) In der Praxis zielt die Zusammenarbeit darauf ab,

a) organisatorische und technische Unterstützung beim Aufbau regionaler Netze und Stellen zu gewähren und die Politik in diesem Bereich verstärkt zu koordinieren, um dadurch ein gemeinsames Konzept für die Anwendung internationaler und regionaler Normen zu entwickeln und die Einführung kompatibler technischer Vorschriften und Konformitäts-bewertungsverfahren zu fördern,

b) Maßnahmen zu fördern, mit denen eine Annäherung der beiden Vertragsparteien in den Bereichen Normung und Konformitätsbewertung erreicht wird, wozu vor allem der Austausch von Informationen über Normen, Konformitätsbewertung und Typgenehmigung gehört, sowie

c) Maßnahmen zu fördern, mit denen die Kompatibilität der jeweiligen Systeme und Verfahren der Vertragsparteien in den oben genannten Bereichen - einschließlich Fragen der Trans-parenz, der Regulierung und der Qualitätsnormen für Produkte und Unternehmen - verbessert wird.

ARTIKEL 20

Industrielle Zusammenarbeit

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die industrielle Zusammenarbeit auf die Förderung der Modernisierung und Umstrukturierung der einzelnen Industriezweige in den Andenländern und auf die Unterstützung der Zusammenarbeit zwischen den Wirtschaftsbeteiligten auszurichten und dadurch unter Gewährleistung des Umweltschutzes die Privatwirtschaft zu stärken.

(2) Die Initiativen im Bereich der industriellen Zusammenarbeit spiegeln die von beiden Vertragsparteien gesetzten Prioritäten wider. Sie tragen den regionalen Aspekten der industriellen Entwicklung Rechnung und dienen - wo angebracht - der Förderung transnationaler Partnerschaften. Ziel der Initiativen ist vor allem die Schaffung angemessener Rahmenbedingungen für die Verbesserung des Know-hows im Managementbereich sowie für die Förderung von Transparenz in Bezug auf Märkte und Geschäftsbedingungen der Unternehmen.

ARTIKEL 21

Zusammenarbeit bei der Förderung von Kleinst-, Klein- und Mittelunternehmen

Die Vertragsparteien kommen überein, insbesondere durch folgende Maßnahmen die Schaffung günstiger Rahmenbedingungen für die Entwicklung von Kleinst-, Klein- und Mittelunternehmen zu fördern:

a) Erleichterung von Geschäftkontakten zwischen den Wirtschaftsbeteiligten sowie Förderung von gemeinsamen Investitionen, Gemeinschaftsunternehmen und Informationsnetzwerken im Rahmen bestehender horizontaler Programme;

b) Erleichterung des Zugangs zu Finanzierungsmöglichkeiten, Bereitstellung von Informationen und Förderung von Innovationen.

c) Erleichterung des Technologietransfers;

d) Bestimmung und Analyse von Absatzwegen.

ARTIKEL 22

Zusammenarbeit in den Bereichen Landwirtschaft, Forstwirtschaft und ländliche Entwicklung

Die Vertragsparteien kommen überein, ihre Zusammenarbeit in den Bereichen Landwirtschaft, Forstwirtschaft und ländliche Entwicklung zu vertiefen, um dadurch die Diversifizierung, die Anwendung umweltschonender Produktionstechniken, eine nachhaltige soziale und wirtschaftliche Entwicklung sowie die Ernährungssicherung zu fördern. Zu diesem Zweck prüfen die Vertragsparteien folgende Maßnahmen:

a) Maßnahmen zur Erhöhung der Qualität landwirtschaftlicher Erzeugnisse, Aufbau von Kapazitäten, Technologietransfer, Unterstützung von Erzeugergemeinschaften sowie Maßnahmen zur Handelsförderung;

b) Maßnahmen in den Bereichen Umwelt-, Tier- und Pflanzengesundheit unter Berücksichtigung der geltenden Rechtsvorschriften der beiden Vertragsparteien und im Einklang mit ihren jeweiligen internationalen Verpflichtungen aus den einschlägigen Übereinkommen der Welthandelsorganisation und den multilateralen Umweltabkommen;

c) Maßnahmen im Zusammenhang mit der nachhaltigen wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung ländlicher Gebiete, einschließlich umweltschonender Produktionsverfahren, Forstwirtschaft, Forschung, des Zugangs zu Land, der nachhaltigen ländlichen Entwicklung und der Ernährungssicherung.

d) Maßnahmen im Zusammenhang mit der Erhaltung und Förderung traditioneller Aktivitäten auf der Grundlage der spezifischen Identität ländlicher Bevölkerungsgruppen und Gemeinschaften; dazu gehören u.a. Erfahrungsaustausch, Partnerschaften, Förderung von Jointventures und Kooperationsnetzwerken zwischen örtlichen Wirtschaftsakteuren.

ARTIKEL 23

Zusammenarbeit im Bereich Fischerei und Aquakultur

Die Vertragsparteien kommen überein, die wirtschaftliche und technische Zusammenarbeit im Bereich Fischerei und Aquakultur, insbesondere in Bezug auf die nachhaltige Nutzung, Bewirtschaftung und Erhaltung der Fischbestände, einschließlich Umweltverträglichkeitsprüfungen, auszubauen. Die Zusammenarbeit sollte sich auch auf Bereiche wie Verarbeitung und Handelserleichterung erstrecken. Die Zusammenarbeit im Fischereisektor könnte zum Abschluss bilateraler Fischereiabkommen zwischen den Vertragsparteien bzw. zwischen der Europäischen Gemeinschaft und einem oder mehreren Ländern der Andengemeinschaft und/oder zum Abschluss multilateraler Fischereiabkommen zwischen den Vertragsparteien führen.

ARTIKEL 24

Zusammenarbeit im Bergbaubereich

Die Vertragparteien kommen überein, bei der Zusammenarbeit im Bergbaubereich, die auch Aspekten des Umweltschutzes Rechnung trägt, den Schwerpunkt auf folgende Maßnahmen zu legen:

a) Förderung der Beteiligung von Unternehmen der beiden Vertragsparteien an der umweltverträglichen Erkundung und Gewinnung von Bodenschätzen sowie an deren Nutzung im Einklang mit den Rechtsvorschriften der beiden Vertragsparteien;

b) Förderung des Austauschs von Informationen, Erfahrungen und Technologien in den Bereichen Erkundung und Gewinnung von Bodenschätzen;

c) Förderung des Austausches von Experten und Durchführung gemeinsamer Forschungsvorhaben zur Unterstützung der technologischen Entwicklung;

d) Erarbeitung von Maßnahmen zur Investitionsförderung im Bergbaubereich;

e) Erarbeitung von Maßnahmen zur Gewährleistung der Umweltverträglichkeit des Bergbaus und der ökologischen Verantwortung der Bergbauunternehmen

ARTIKEL 25

Zusammenarbeit im Energiebereich

(1) Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass ihr gemeinsames Ziel in der Förderung der Zusammenarbeit im Energiebereich besteht; dazu gehört u.a. die Stärkung der wirtschaftlichen Beziehungen in Schlüsselbereichen wie Wasserkraft, Öl und Gas, erneuerbarer Energie, Energieeinspartechnologie, Elektrifizierung ländlicher Gebiete und der regionalen Integration der Energiemärkte, wobei zu berücksichtigen gilt, dass die Andenländer bereits Projekte zum Verbund der Stromnetze durchführen.

(2) Die Zusammenarbeit kann sich vor allem auf folgende Maßnahmen erstrecken:

a) Fragen der Energiepolitik, einschließlich vernetzter Infrastrukturen von regionaler Bedeutung, Verbesserung und Diversifizierung der Energieversorgung sowie Verbesserung des Zugangs zu den Energiemärkten, einschließlich Transit, Übertragung und Verteilung;

b) Management und Ausbildung für den Energiesektor und Transfer von Technologie und Know-how;

c) Förderung von Energiesparmaßnahmen, Energieeffizienz und erneuerbaren Energien sowie Untersuchung der Auswirkungen der Energieerzeugung und des Energieverbrauchs auf die Umwelt;

d) Initiativen zur Zusammenarbeit zwischen Unternehmen in diesem Bereich.

ARTIKEL 26

Zusammenarbeit im Verkehrsbereich

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Umstrukturierung und Modernisierung der Verkehrssysteme und der damit verbundenen Infrastruktur, die Verbesserung des Personen- und Güterverkehrs sowie die Erleichterung des Zugangs zum Nah-, Luft-, See- und Straßenverkehrsmarkt durch Verfeinerung des Verkehrsmanagements in betrieblicher und administrativer Hinsicht und durch Förderung hoher Betriebsnormen auszurichten.

(2) Die Zusammenarbeit kann folgende Maßnahmen umfassen:

a) Informationsaustausch über die jeweilige Politik der beiden Vertragsparteien, insbesondere über den Nahverkehr und den Verbund und die Interoperabilität der multimodalen Verkehrsnetze, und andere Fragen von beiderseitigem Interesse

b) Verwaltung von Binnenwasserstraßen, Straßen, Eisenbahnen, Häfen und Flughäfen, einschließlich der Zusammenarbeit zwischen den zuständigen Behörden;

c) Projekte zur Weitergabe europäischer Technologie für das globale Satellitennavigationssystem und den öffentlichen Nahverkehr.

d) Verbesserung der Sicherheits- und Umweltschutznormen, einschließlich der Kooperation in den einschlägigen internationalen Foren zur wirksameren Durchsetzung internationaler Normen.

ARTIKEL 27

Zusammenarbeit in den Bereichen Informationsgesellschaft, Informationstechnologie und Telekommunikation

(1) Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass die Informationstechnologie und die Telekommunikation als Schlüsselsektoren in einer modernen Gesellschaft eine wichtige Rolle bei der sozialen und wirtschaftlichen Entwicklung und beim Übergang zur Informationsgesellschaft spielen. Die Zusammenarbeit in diesem Bereich trägt zur Überwindung der digitalen Kluft bei und zielt auf die Gewährung eines ausgewogenen Zugangs zu den Informationstechnologien, insbesondere in den weniger entwickelten Gebieten, ab.

(2) Durch die Zusammenarbeit in diesem Bereich werden folgende Aspekte gefördert:

a) Dialog zu allen Aspekten der Informationsgesellschaft;

b) Dialog zu den regulatorischen und politischen Aspekten der Informationstechnologie und Telekommunikation, einschließlich Normen;

c) Informationsaustausch über Normen, Konformitätsbewertung und Typgenehmigung;

d) Verbreitung neuer Informations- und Kommunikationstechnologien sowie Informationsaustausch über technologische Innovationen;

e) gemeinsame Forschungsvorhaben im Bereich der Informations- und Kommunikationstechnologie sowie Pilotvorhaben im Bereich der Anwendung dieser Technologien in der Informationsgesellschaft;

f) Verbund und Interoperabilität telematischer Netzwerke und Dienstleistungen;

g) auf Gegenseitigkeit beruhender Zugang zu Datenbanken unter gebührender Berücksichtigung nationaler und internationaler Urheberrechtsbestimmungen;

h) Austausch und Weiterbildung von Fachkräften.

i) Computerisierung der öffentlichen Verwaltung.

ARTIKEL 28

Zusammenarbeit im audiovisuellen Bereich

Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit im audiovisuellen Bereich und im Medienbereich insgesamt zu fördern, vor allem durch gemeinsame Initiativen im Hinblick auf Aus- und Fortbildung, Produktion und Vertrieb. Die Zusammenarbeit erfolgt im Einklang mit den einschlägigen nationalen Urheberrechtsbestimmungen und internationalen Übereinkünften.

ARTIKEL 29

Zusammenarbeit im Tourismusbereich

Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf folgende Ziele auszurichten:

a) Erarbeitung geeigneter Konzepte zur Gewährleistung einer ausgewogenen und nachhaltigen Entwicklung des Tourismus in der Andenregion;

b) Verbesserung der Dienstleistungen im Fremdenverkehr;

c) Sensibilisierung für die wirtschaftliche und soziale Bedeutung des Tourismus für die Entwicklung der Andenregion;

d) Förderung und Entwicklung des Öko-Tourismus;

e) Förderung der Formulierung einer gemeinsamen Politik im Tourismusbereich im Rahmen der Andengemeinschaft.

ARTIKEL 30

Zusammenarbeit zwischen Finanzinstitutionen

Die Vertragsparteien kommen überein, entsprechend ihrem Bedarf und im Rahmen ihrer jeweiligen Programme und Rechtsvorschriften die Zusammenarbeit zwischen nationalen und regionalen Finanzinstitutionen zu fördern.

ARTIKEL 31

Zusammenarbeit im Bereich der Investitionsförderung

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, im Rahmen ihrer jeweiligen Zuständigkeiten die Schaffung günstiger und stabiler Rahmenbedingungen für gegenseitige Investitionen zu fördern.

(2) Die Zusammenarbeit umfasst vor allem folgende Maßnahmen:

a) Förderung und Entwicklung von Mechanismen für den Austausch und die Verbreitung von Informationen über Investitionsvorschriften und -möglichkeiten;

b) Aufbau eines für Investitionen beider Vertragsparteien förderlichen Rechtsrahmens ggf. durch Abschluss bilateraler Investitionsschutz-, Investitionsförderungs- und Doppelbesteuerungsabkommen zwischen den Mitgliedstaaten der beiden Vertragsparteien;

(c) Entwicklung einheitlicher und vereinfachter Verwaltungsverfahren;

d) Entwicklung von Mechanismen für Jointventures.

ARTIKEL 32

Gesamtwirtschaftlicher Dialog

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, mit der Zusammenarbeit die Förderung des Informationsaustauschs über ihre gesamtwirtschaftliche Entwicklung und ihre Gesamtwirtschaftspolitik sowie des Erfahrungsaustausches über die Koordinierung der Gesamtwirtschaftspolitik im Rahmen eines gemeinsamen Marktes anzustreben.

(2) Daneben streben die Vertragsparteien eine Vertiefung des Dialogs ihrer Behörden zu makroökonomischen Fragen in Bereichen wie Geldpolitik, Finanzpolitik, öffentlichen Finanzen, Auslandverschuldung und gesamtwirtschaftlicher Stabilisierung an.

ARTIKEL 33

Zusammenarbeit im Bereich der Statistik

(1) Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass in diesem Bereich das wichtigstes Ziel in der Angleichung der statistischen Methoden und Programme besteht, damit die Vertragsparteien die Statistiken der jeweils anderen Vertragspartei über den Waren- und Dienstleistungsverkehr sowie generell in allen Bereichen nutzen können, die unter dieses Abkommen fallen und für die Statistiken erstellt werden können.

(2) Diese Zusammenarbeit könnte sich u.a. auf folgende Maßnahmen erstrecken: den technischen Informationsaustausch zwischen den statistischen Instituten in der Andengemeinschaft und den entsprechenden Instituten in den EU-Mitgliedstaaten sowie Eurostat; Entwicklung gemeinsamer Methoden der Datenerfassung und -auswertung; Organisation von Seminaren, Arbeitsgruppen und Ausbildungsprogrammen.

ARTIKEL 34

Zusammenarbeit im Bereich Verbraucherschutz

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Kompatibilität der Verbraucherschutzregelungen der beiden Vertragsparteien auszurichten.

(2) Sie umfasst möglichst folgende Maßnahmen:

a) Erhöhung der Kompatibilität des Verbraucherschutzrechts zur Vermeidung von Handelshemmnissen bei gleichzeitiger Gewährleistung eines hohen Schutzniveaus;

b) Auf- und Ausbau von Systemen - wie z.B. Frühwarnsystemen - für die gegenseitige Unterrichtung über Nahrungs- und Fütterungsmitteln, die die menschliche Gesundheit bzw. die Tiergesundheit gefährden könnten;

c) Ausbau der Kapazitäten zur Umsetzung gesundheitspolizeilicher und pflanzenschutzrechtlicher Maßnahmen mit dem Ziel, den Marktzugang zu erleichtern und gleichzeitig auf der Grundlage einer transparenten, nicht diskriminierenden und berechenbaren Regelung einen angemessenen Gesundheitsschutz zu gewährleisten;

d) Förderung der Zusammenarbeit und des Informationsaustausches zwischen den Verbraucherverbänden;

e) Unterstützung der "Gruppe der Andengemeinschaft für die Beteiligung der Zivilgesellschaft bei der Wahrung der Rechte der Verbraucher".

ARTIKEL 35

Zusammenarbeit im Bereich Datenschutz

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, bei der Verarbeitung personenbezogener und anderer Daten ein hohes Schutzniveau gemäß den strengsten internationalen Normen zu gewährleisten.

(2) Die Vertragsparteien kommen ferner überein, beim Schutz personenbezogener Daten zusammenzuarbeiten, um das Schutzniveau zu erhöhen und Hemmnisse für den freien Datenverkehr zwischen den Vertragsparteien zu beseitigen, die durch einen ungenügenden Datenschutz verursacht werden.

ARTIKEL 36

Zusammenarbeit in Wissenschaft und Technologie

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, auf dem Gebiet der Wissenschaft und Technologie im beiderseitigen Interesse und im Einklang mit ihrer jeweiligen Politik in diesem Bereich, insbesondere mit den Regeln für die Verwertung des sich aus der Forschung ergebenden geistigen Eigentums, mit folgenden Zielen zusammenzuarbeiten:

a) Förderung der Entwicklung von Wissenschaft und Technologie in der Andenregion;

b) Austausch wissenschaftlicher und technologischer Informationen und Erfahrungen auf regionaler Ebene, insbesondere hinsichtlich der Politikumsetzung und Programmdurchführung;

c) Förderung der Entwicklung der menschlichen Ressourcen und der Schaffung eines geeigneten institutionellen Rahmens für Forschung und Entwicklung;

d) Förderung der Beziehungen zwischen den wissenschaftlichen Gemeinschaften der beiden Vertragsparteien und Unterstützung gemeinsamer wissenschaftlicher und technologischer Forschungsvorhaben;

e) Unterstützung der Beteiligung der Wirtschaft an der wissenschaftlich-technologischen Zusammenarbeit und insbesondere an der Innovationsförderung;

f) Förderung von Innovationen sowie des Technologietransfers zwischen den Vertragsparteien, auch im Hinblick auf elektronische Behördendienste und saubere Technologien.

(2) Die Beteiligung von Hochschulen, Forschungszentren und Unternehmen, insbesondere Klein- und Mittelbetrieben, sollte auf beiden Seiten gefördert werden.

(3) Die Parteien kommen überein, die wissenschaftliche und technologische Zusammenarbeit zwischen Hochschulen, Forschungseinrichtungen und Unternehmen aus beiden Regionen, einschließlich der Vergabe von Stipendien sowie Austauschprogramme für Studenten und hoch qualifizierte Fachkräfte, zu fördern;

(4) Die Vertragsparteien kommen ferner überein, die Teilnahme der Andenregion an den Forschungs- und Entwicklungsprogrammen der Europäischen Gemeinschaft im Einklang mit den gemeinschaftlichen Bestimmungen über die Teilnahme juristischer Personen aus Drittstaaten zu unterstützen.

ARTIKEL 37

Zusammenarbeit im Bereich der allgemeinen und beruflichen Bildung

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, ihre Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Verbesserung der allgemeinen und beruflichen Bildung auszurichten. Dabei wird auf den Zugang von jungen Menschen, Frauen und Senioren zu Bildung - einschließlich technischer Lehrgänge, Hochschulbildung und Berufsausbildung – sowie auf die Verwirklichung der Millenniumsziele in diesem Bereich besonderer Wert gelegt.

(2) Die Vertragsparteien kommen überein, im Bereich der allgemeinen und beruflichen Bildung enger zusammenzuarbeiten und auch die Kooperation zwischen Hochschulen und Unternehmen zu fördern, um die Qualifikation der Führungskräfte zu erhöhen.

(3) Die Vertragsparteien kommen überein, der Durchführung dezentraler Maßnahmen und horizontaler Programme (ALFA, ALBAN) sowie der Herstellung ständiger Verbindungen zwischen Fachorganisationen in der Europäischen Union und in der Andengemeinschaft zur Förderung eines Erfahrungsaustausches und der gemeinsamen Nutzung technischer Ressourcen besondere Aufmerksamkeit zu schenken.

(4) Die Zusammenarbeit in diesem Bereich kann auch Maßnahmen zur Unterstützung des Aktionsplans zur Entwicklung des Bildungswesens in den Andenländern umfassen, der u.a. die Harmonisierung der Bildungssysteme in der Andenregion, die Einführung eines Informationssystems zur Erstellung einer Bildungsstatistik sowie die Förderung der interkulturellen Bildung zum Ziel hat.

ARTIKEL 38

Zusammenarbeit im Bereich Umwelt und biologische Vielfalt

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf den Schutz und Erhalt der Umwelt im Interesse einer nachhaltigen Entwicklung auszurichten. In diesem Zusammenhang werden die Beziehungen zwischen Armut und Umwelt wie auch die Auswirkungen von Wirtschaftsaktivitäten auf die Umwelt für wichtig erachtet. Im Rahmen der Zusammenarbeit sollte zudem die Ratifizierung und Umsetzung multilateraler Umweltabkommen und weiterer internationaler Übereinkünfte in Bereichen wie Klimawandel, biologischer Vielfalt, Desertifikation und Umgang mit chemischen Stoffen unterstützt werden.

(2) Schwerpunkte der Zusammenarbeit sind vor allem:

a) Verhinderung von Umweltschäden,

b) Förderung der Erhaltung und der nachhaltigen Bewirtschaftung natürlicher Ressourcen (einschließlich der biologischer Vielfalt, der Bergökosysteme und der genetischen Ressourcen) unter Berücksichtigung der Strategie zum Schutz der biologischen Vielfalt in der tropischen Andenregion;

c) Austausch von Informationen und Erfahrungen in Bezug auf die Umweltvorschriften und gemeinsamen Umweltprobleme der beiden Vertragsparteien;

d) Verbesserung des Umweltmanagements in allen Sektoren auf allen Ebenen der öffentlichen Verwaltung;

e) Förderung der Umwelterziehung, Aufbau von Kapazitäten, Stärkung der Bürgerbeteiligung und Unterstützung gemeinsamer regionaler Forschungsprogramme.

f) Schutz und Förderung traditionellen Wissens und traditioneller Praktiken im Zusammenhang mit der nachhaltigen Nutzung der Ressourcen der biologischen Vielfalt.

ARTIKEL 39

Zusammenarbeit im Bereich Naturkatastrophen

Die Vertragspartien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich darauf auszurichten, durch Stärkung der regionalen Planungs- und Präventionskapazitäten, Harmonisierung des Rechtsrahmens und verbesserte Koordinierung der zuständigen Behörden die Gefährdung der Andenregion durch Naturkatastrophen zu verringern.

ARTIKEL 40

Kulturelle Zusammenarbeit und Schutz des Kulturerbes

(1) Die Vertragspartien kommen überein, ihre Zusammenarbeit in diesem Bereich, ihre kulturellen Beziehungen sowie die Kontakte zwischen Kulturschaffenden aus beiden Regionen auszubauen.

(2) Ziel dabei ist die Förderung der kulturellen Zusammenarbeit zwischen den Vertragsparteien, wobei die Synergien mit den bilateralen Maßnahmen der Mitgliedstaaten der Europäischen Union berücksichtigt und gefördert werden sollen.

(3) Die Zusammenarbeit erfolgt im Einklang mit den einschlägigen nationalen Urheberrechtsbestimmungen und internationalen Übereinkünften.

(4) Diese Zusammenarbeit kann u.a. folgende Kulturbereiche umfassen:

a) Übersetzung literarischer Werke;

b) Erhaltung, Pflege und Revitalisierung des nationalen Kulturerbes;

c) kulturelle Veranstaltungen wie Kunst- und Kunstgewerbeausstellungen, Musik-, Tanz- und Theateraufführungen sowie Austausch von Künstlern und im Kulturbereich Tätigen;

d) Förderung der kulturellen Vielfalt;

e) Jugendaustausch;

f) Entwicklung von Kulturindustrien;

g) Erhalt des Kulturerbes;

h) Verhinderung und Bekämpfung des illegalen Handels mit Kulturgütern im Einklang mit den von den Vertragsparteien unterzeichneten internationalen Übereinkommen.

ARTIKEL 41

Zusammenarbeit im Gesundheitsbereich

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, im Gesundheitsbereich zusammenzuarbeiten, um sektorale Reformen, die auf eine gerechtere und stärker auf die Bedürfnisse der armen Bevölkerungsschichten zugeschnittene Gesundheitsversorgung ausgerichtet sind, zu unterstützen und gerechte Finanzierungsmechanismen zu fördern, die den Zugang der Armen zur Gesundheitsfürsorge verbessern.

(2) Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass zur Primärprävention auch die Einbeziehung anderer Bereiche wie Bildung, Wasserversorgung und Abwasserentsorgung erforderlich ist. Zu diesem Zweck streben die Vertragsparteien die Errichtung und Stärkung von Partnerschaften an, die über den Gesundheitssektor hinausreichen und zur Verwirklichung der Millenniumsziele, insbesondere in Bezug auf die Bekämpfung von AIDS, Malaria und Tuberkulose, in Übereinstimmung mit den einschlägigen Bestimmungen der Welthandelsorganisation beitragen. Partnerschaften mit der organisierten Zivilgesellschaft, NRO und dem privaten Sektor sind erforderlich, um unter Berücksichtigung geschlechterspezifischer Aspekte Fragen der sexuellen und reproduktiven Gesundheit anzugehen und junge Menschen aufzuklären, damit ungewollte Schwangerschaften und die Übertragung von Geschlechtskrankheiten vermieden werden.

(3) Die Vertragsparteien kommen überein, in Bezug auf grundlegende Infrastruktureinrichtungen wie Wasserversorgungs- und Abwasserentsorgungssysteme zusammenzuarbeiten.

ARTIKEL 42

Zusammenarbeit im sozialen Bereich

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, bei der Förderung eines Dialogs zwischen den Sozialpartnern über Lebens- und Arbeitsbedingungen, sozialen Schutz und gesellschaftliche Integration zusammenzuarbeiten.

(2) Die Zusammenarbeit sollte zu den politischen, wirtschaftlichen und sozialen Abstimmungsprozessen beitragen, die auf die Förderung einer umfassenden Entwicklung im Rahmen der Strategien zur Armutsminderung und zur Schaffung von Arbeitsplätzen ausgerichtet sind.

(3) Die Vertragsparteien unterstreichen die Bedeutung der sozialen Entwicklung, die mit der wirtschaftlichen Entwicklung einhergehen muss, und kommen überein, der Förderung der in den Übereinkommen der Internationalen Arbeitsorganisation (ILO) verankerten Grundsätze und Rechte am Arbeitsplatz (den so genannten "Kernarbeitsnormen") Vorrang einzuräumen.

(4) Die Vertragsparteien kommen überein, dass bei der Zusammenarbeit in diesem Bereich auch die Umsetzung der sozialpolitischen Agenda der Andenländer, die auf zwei Hauptsäulen - dem gemeinsamen Markt der Andenländer und Mechanismen zur Förderung der Armutsminderung und des regionalen Zusammenhalts – beruht, berücksichtigt werden kann.

(5) Die Vertragsparteien können zu jeder Frage von gemeinsamem Interesse in den oben genannten Bereichen zusammenarbeiten.

(6) Die Maßnahmen werden mit denen der Mitgliedstaaten der Europäischen Union und der einschlägigen internationalen Organisationen koordiniert.

(7) Diesen Dialog können die Vertragsparteien ggf. auch in Abstimmung mit dem Wirtschafts- und Sozialausschuss und dem entsprechenden Gremium der Andengemeinschaft nach ihren jeweiligen internen Verfahren führen.

ARTIKEL 43

Beteiligung der organisierten Zivilgesellschaft an der Zusammenarbeit

(1) Die Vertragsparteien erkennen die Rolle und den potenziellen Beitrag der organisierten Zivilgesellschaft im Rahmen des Kooperationsprozesses an und kommen überein, den Dialog mit der organisierten Zivilgesellschaft und ihre wirksame Beteiligung zu fördern.

(2) Auf der Grundlage der jeweiligen Rechts- und Verwaltungsvorschriften der beiden Vertragsparteien kann die organisierte Zivilgesellschaft

a) sich am politischen Entscheidungsprozess auf Länderebene gemäß den Grundsätzen der Demokratie beteiligen,

b) in allen Phasen des Entwicklungsprozesses über die Konsultationen zu den Entwicklungs- und Kooperationsstrategien und sektoralen Politikansätzen, vor allem in den Bereichen, die sie betreffen, informiert werden und daran teilnehmen,

c) in wichtigen Bereichen finanziell und - sofern die jeweiligen internen Vorschriften der beiden Vertragsparteien dies erlauben - in Bezug auf den Aufbau von Kapazitäten unterstützt werden,

d) sich an der Durchführung von Kooperationsprogrammen in den für sie relevanten Bereichen beteiligen.

ARTIKEL 44

Zusammenarbeit im Bereich Gleichstellung

Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Förderung von Konzepten und Programmen zur Gewährleistung der gleichberechtigten Teilnahme von Männern und Frauen in allen Bereichen des wirtschaftlichen, sozialen und kulturellen Lebens, erforderlichenfalls einschließlich positiver Maßnahmen zugunsten von Frauen, auszurichten. Die Zusammenarbeit dient auch zur Erleichterung des Zugangs von Frauen zu den Ressourcen, die sie zur uneingeschränkten Ausübung ihrer Grundrechte benötigen.

ARTIKEL 45

Zusammenarbeit im Bereich auf indigene Völker

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, durch ihre Zusammenarbeit in diesem Bereich zum Auf- und Ausbau von Partnerschaften mit den indigenen Völkern im Rahmen der Armutsminderung, der nachhaltigen Bewirtschaftung natürlicher Ressourcen und der Wahrung der Menschenrechte und der Demokratie beizutragen.

(2) Die Vertragsparteien kommen ferner überein, bei der Förderung eines ausreichenden Schutzes des traditionellen Wissens, der Innovationen und der Praktiken indigener und lokaler Bevölkerungsgruppen, die Ausdruck traditioneller und auf die Erhaltung und nachhaltige Nutzung der biologischen Vielfalt ausgerichteter Lebensformen sind, sowie bei der Förderung einer gerechten Teilung des Nutzens aus der Anwendung dieses Wissens zusammenzuarbeiten.

(3) Neben der systematischen Berücksichtigung der Lage der indigenen Völker auf allen Ebenen der Entwicklungszusammenarbeit tragen die Vertragsparteien den besonderen Anliegen dieser Völker in ihren jeweiligen politischen Strategien Rechnung und steigern die Leistungsfähigkeit der sie vertretenden Organisationen, um die positiven Auswirkungen der Entwicklungszusammenarbeit auf diese Bevölkerungsgruppen zu stärken.

(4) Die Zusammenarbeit in diesem Bereich kann auch die Unterstützung von Organisationen umfassen, die die indigenen Völker vertreten, wie die als beratendes Gremium im Rahmen des Integrationssystems der Andenländer eingerichtete Arbeitsgruppe zu den Rechten der indigenen Völker.

ARTIKEL 46

Zusammenarbeit im Hinblick auf vertriebene, entwurzelte Bevölkerungsgruppen und ehemalige Mitglieder illegaler bewaffneter Gruppen

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, die Zusammenarbeit zur Unterstützung vertriebener, entwurzelter Bevölkerungsgruppen und ehemaliger Mitglieder illegaler bewaffneter Gruppen auf die Befriedigung deren Grundbedürfnisse in der Zeit zwischen der Einstellung der humanitären Hilfe und einer längerfristigen Regelung ihrer Situation auszurichten.

(2) Die Zusammenarbeit kann u.a. folgende Maßnahmen umfassen:

a) Förderung der Eigenständigkeit und sozioökonomischen Wiedereingliederung vertriebener, entwurzelter Bevölkerungsgruppen und ehemaliger Mitglieder illegaler bewaffneter Gruppen;

b) Unterstützung der aufnehmender Gemeinden in den Wiederansiedlungsgebieten, um die Akzeptanz und Integration vertriebener, entwurzelter Bevölkerungsgruppen und ehemaliger Mitglieder illegaler bewaffneter Gruppen zu fördern;

c) Unterstützung dieser Menschen bei der freiwilligen Rückkehr in ihre Heimatländer und bei der Niederlassung dort oder in einem Drittland, sofern die Bedingungen dies erlauben;

d) Maßnahmen zur Unterstützung dieser Menschen bei der Wiedererlangung ihres Eigentums bzw. ihrer Eigentumsrechte und bei der gerichtlichen Verfolgung von Menschenrechtsverletzungen;

e) Stärkung der institutionellen Kapazitäten der von dieser Problematik betroffenen Länder.

ARTIKEL 47

Zusammenarbeit im Kampf gegen illegale Drogen und
die damit verbundene organisierte Kriminalität

(1) Gemäß dem Grundsatz der gemeinsamen Verantwortung und in Ergänzung zu dem hochrangigen Dialog der Europäischen Union und der Andengemeinschaft im Bereich Drogen und zur gemischten Follow-up-Gruppe zu den Abkommen über Vorprodukte und chemische Stoffe, die häufig zur unerlaubten Herstellung von Suchtstoffen und psychotropen Substanzen verwendet werden, kommen die Vertragsparteien überein, die Zusammenarbeit in diesem Bereich auf die Koordinierung und Verstärkung der gemeinsamen Anstrengungen zur Verhinderung und Eindämmung der Verbindungen, die das globale Problem der illegalen Drogen ausmachen. Die Vertragsparteien kommen ferner überein, sich u.a. im Rahmen der einschlägigen internationalen Organisationen und Gremien um die Bekämpfung der mit dem Drogenhandel verbundenen organisierten Kriminalität zu bemühen. Die Vertragsparteien kommen überein, zu diesem Zweck auch den Mechanismus zur Koordinierung und Zusammenarbeit zwischen der Europäischen Union, Lateinamerika und der Karibik im Bereich der Drogenbekämpfung einzusetzen.

(2) In diesem Bereich arbeiten die Vertragsparteien vor allem bei der Durchführung folgender Maßnahmen zusammen:

a) Programme zur Verhinderung des Drogenmissbrauchs;

b) Projekte im Bereich der Bildung, Ausbildung, Behandlung und Rehabilitation von Drogenabhängigen;

c) Projekte zur Harmonisierung der Rechtvorschriften und der Maßnahmen in diesem Bereich in den Andenländern;

d) gemeinsame Forschungsprogramme;

e) wirksame Maßnahmen und Kooperationsvorhaben zur Förderung und Festigung alternativer Entwicklungskonzepte unter Beteiligung der betroffenen Bevölkerung;

f) Maßnahmen zur Verhinderung des Anbaus neuer verbotener Kulturen und dessen Verlagerung in ökologisch fragile Regionen bzw. Regionen, in denen es einen solchen Anbau bisher nicht gegeben hat;

g) wirksame Umsetzung von Maßnahmen zur Verhütung der Abzweigung von Grundstoffen sowie zur Überwachung des Handels mit diesen Stoffen, die mit denen der Europäischen Gemeinschaft und der zuständigen internationalen Organisation gleichwertig sind und mit den Abkommen zwischen der Europäischen Gemeinschaft und den einzelnen Andenländern vom 18. Dezember 1995 über die Verhütung der Abzweigung der am häufigsten zur unerlaubten Herstellung von Suchtstoffen und psychotropen Substanzen verwendeten Grundstoffe und chemischen Stoffe im Einklang stehen;

h) Verstärkung der Maßnahmen zur Eindämmung des Handels mit Waffen, Munition und Sprengstoff.

ARTIKEL 48

Zusammenarbeit im Kampf gegen die Geldwäsche und die damit verbundene Kriminalität

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, in diesem Bereich zusammenzuarbeiten, um zu verhindern, dass ihre Finanzsysteme zum Waschen von Erlösen aus kriminellen Tätigkeiten und insbesondere aus dem illegalen Drogenhandel missbraucht werden.

(2) Diese Zusammenarbeit umfasst u.a. administrative und technische Hilfe bei der Erarbeitung und Anwendung einschlägiger Vorschriften und bei der Einführung geeigneter Normen und wirksamer Mechanismen. Die Zusammenarbeit ermöglicht insbesondere einen Informationsaustausch sowie die Annahme angemessener Normen bei der Bekämpfung der Geldwäsche in Anlehnung an die entsprechenden Normen der Europäischen Union und der in diesem Bereich tätigen Organisationen wie der Financial Action Task Force (FATF). Die Zusammenarbeit auf regionaler Ebene wird gefördert.

ARTIKEL 49

Zusammenarbeit im Bereich der Migration

(1) Die Vertragsparteien bestätigen erneut die Bedeutung, die sie der gemeinsamen Steuerung der Migrationsströme zwischen ihren Gebieten beimessen. Zur Intensivierung der Zusammenarbeit führen die Vertragsparteien einen umfassenden Dialog über alle mit der Migration zusammenhängenden Fragen, einschließlich insbesondere der illegalen Einwanderung, der Schleuserkriminalität und des Menschenhandels, und über die Einbeziehung dieser Fragen in die nationalen Strategien zur wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung der Gebiete, aus denen die Migranten stammen, unter Berücksichtigung der historischen und kulturellen Bindungen zwischen den beiden Regionen.

(2) Die Zusammenarbeit beruht auf einer im Rahmen gegenseitiger Konsultationen der beiden Vertragsparteien durchgeführten Bedarfsanalyse und erfolgt im Einklang mit den einschlägigen gemeinschaftlichen und einzelstaatlichen Rechtsvorschriften. Sie konzentriert sich insbesondere auf folgende Bereiche:

a) Hauptursachen der Migration;

b) Ausarbeitung und Anwendung nationaler Rechtsvorschriften und einer nationalen Praxis für den internationalen Schutz von Flüchtlingen, die den Bestimmungen des Genfer Übereinkommens von 1951 über die Rechtsstellung der Flüchtlinge, des Protokolls von 1967 und der übrigen einschlägigen regionalen und internationalen Übereinkünfte entsprechen und somit die Beachtung des Grundsatzes der Nichtzurückweisung gewährleisten;

c) Zulassungsregelung und Rechte und Status der zugelassenen Personen, faire Behandlung und Integrationspolitik für alle Ausländer mit legalem Wohnsitz, Bildung und Ausbildung für legale Migranten und Maßnahmen gegen Rassismus und Fremdenfeindlichkeit;

d) Festlegung einer wirksamen Politik zur Verhinderung der illegalen Einwanderung und zur Bekämpfung der Schleuserkriminalität und des Menschenhandels, einschließlich der Frage, wie Netze und kriminelle Vereinigungen von Schleusern und Menschenhändlern bekämpft und ihre Opfer geschützt werden können;

e) Rückführung von Personen, die sich illegal in einem Land aufhalten, unter humanen und würdigen Bedingungen und ihre Rückübernahme im Einklang mit Absatz 3;

f) im Visumbereich: Fragen, an denen ein beiderseitiges Interesse, z.B. Ausstellung von Visen für Geschäftsleute, Akademiker und Kulturschaffende, besteht;

g) im Bereich der Grenzkontrollen: Fragen im Zusammenhang mit Organisation, Ausbildung, praxisbewährten Methoden und anderen operativen Maßnahmen vor Ort sowie gegebenenfalls Ausrüstung.

(3) Die Vertragsparteien kommen überein, im Rahmen der Zusammenarbeit bei der Verhinderung und Bekämpfung der illegalen Einwanderung ihre illegalen Migranten rückzuübernehmen. Zu diesem Zweck

– rücknimmt jedes Andenland Land auf Ersuchen ohne Weiteres seine Staatsangehörigen, die sich illegal im Hoheitsgebiet eines Mitgliedstaats der Europäischen Union aufhalten, versieht seine Staatsangehörigen mit geeigneten Ausweispapieren und gewährt ihnen die für diese Zwecke erforderlichen Verwaltungserleichterungen;

– rücknimmt jeder Mitgliedstaat der Europäischen Union auf Ersuchen ohne Weiteres seine Staatsangehörigen, die sich illegal im Hoheitsgebiet eines Andenlands aufhalten, versieht seine Staatsangehörigen mit geeigneten Ausweispapieren und gewährt ihnen die für diese Zwecke erforderlichen Verwaltungserleichterungen.

Die Vertragsparteien kommen überein, auf Ersuchen so bald wie möglich ein Abkommen über die besonderen Verpflichtungen der Mitgliedstaaten der Europäischen Union und der Andenländer im Zusammenhang mit der Rückübernahme zu schließen. In diesem Abkommen wird auch die Frage der Rückübernahme Staatsangehöriger von Drittstaaten und Staatenloser behandelt.

"Vertragsparteien" sind für diese Zwecke die Gemeinschaft, ihre Mitgliedstaaten und die Andenländer.

ARTIKEL 50

Zusammenarbeit im Bereich der Terrorismusbekämpfung

Die Vertragsparteien bekräftigen die Bedeutung der Terrorismusbekämpfung und kommen im Einklang mit den einschlägigen internationalen Übereinkünften und UN-Resolutionen und gemäß den eigenen Gesetzen und sonstigen Vorschriften überein, bei der Prävention und Verfolgung von Terrorakten zusammenzuarbeiten. Diese Zusammenarbeit erfolgt insbesondere

a) im Rahmen der vollständigen Umsetzung der Resolution 1373 des UN-Sicherheitsrats sowie weiterer UN-Resolutionen, internationaler Übereinkünfte und Rechtsinstrumente,

b) durch einen Informationsaustausch über terroristische Gruppen und die sie unterstützenden Netzwerke im Einklang mit dem Völkerrecht und dem jeweiligen nationalen Recht sowie

c) durch einen Meinungsaustausch über Mittel und Wege zur Bekämpfung des Terrorismus - u.a. im technischen und im Ausbildungsbereich - und einen Erfahrungsaustausch über Terrorismusprävention.

TITEL IV

ALLGEMEINE BESTIMMUNGEN

ARTIKEL 51

Ressourcen

(1) Zur Verwirklichung der in diesem Abkommen genannten Kooperationsziele verpflichten sich die Vertragsparteien, im Rahmen ihrer Möglichkeiten und durch die eigenen Kanäle die erforderlichen Ressourcen - einschließlich Finanzmittel - bereitzustellen.

(2) Die Vertragsparteien treffen geeignete Maßnahmen, um im Einklang mit ihren Rechts- und Verwaltungsvorschriften und unbeschadet der Befugnisse ihrer zuständigen Behörden die Tätigkeit der Europäischen Investitionsbank in der Andengemeinschaft nach deren eigenen Verfahren und Finanzierungskriterien zu fördern und zu erleichtern.

(3) Die Andengemeinschaft und ihre Mitgliedsländer gewähren den Experten der Europäischen Gemeinschaft Erleichterungen und Garantien und verzichten auf Importsteuern bei Einfuhren im Zusammenhang mit den Kooperationsmaßnahmen im Einklang mit Rahmenübereinkommen zwischen der Europäischen Gemeinschaft und jedem Andenland.

ARTIKEL 52

Institutioneller Rahmen

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, den Gemischten Ausschuss beizubehalten, der gemäß dem Kooperationsabkommen mit der Andengemeinschaft von 1983 eingerichtet und nach Maßgabe des Kooperationsrahmenabkommens von 1993 beibehalten wurde. Dieser Ausschuss tritt auf hoher Beamtenebene abwechselnd in der Europäischen Union und der Andengemeinschaft zusammen. Die Tagesordnung des Gemischten Ausschusses wird in gegenseitigem Einvernehmen festgelegt. Der Ausschuss legt Bestimmungen über die Häufigkeit der Sitzungen, den Vorsitz und andere Aspekte, ggf. einschließlich der Einsetzung von Unterausschüssen, fest.

(2) Der Gemischte Ausschuss ist für die allgemeine Durchführung des Abkommens zuständig. Er befasst sich auch mit Fragen, die die wirtschaftlichen Beziehungen zwischen den Vertragsparteien und zu einzelnen Mitgliedsländern der Andengemeinschaft betreffen, einschließlich gesundheitspolizeilicher und pflanzenschutzrechtlicher Fragen.

(3) Ein Gemischter Beratender Ausschuss wird eingesetzt, der den Gemischten Ausschuss bei der Förderung des Dialogs mit sozialen und wirtschaftlichen Organisationen der organisierten Zivilgesellschaft unterstützt.

(4) Die Vertragsparteien empfehlen dem Europäischen Parlament und dem Andenparlament, im Rahmen dieses Abkommens entsprechend der bisherigen Praxis einen Interparlamentarischen Ausschuss einzusetzen

ARTIKEL 53

Bestimmung des Begriffs „Vertragspartei"

Unbeschadet des Artikels 49 sind die "Vertragsparteien" für die Zwecke dieses Abkommens die Europäische Gemeinschaft, ihre Mitgliedstaaten oder die Europäische Gemeinschaft und ihre Mitgliedstaaten im Rahmen ihrer sich aus dem Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft ergebenden Zuständigkeiten einerseits und die Andengemeinschaft, ihre Mitgliedsländern oder die Andengemeinschaft und ihre Mitgliedsländer im Rahmen ihrer jeweiligen Zuständigkeiten andererseits. Das Abkommen gilt auch für Maßnahmen der staatlichen, regionalen und lokalen Behörden im Gebiet der Vertragsparteien.

ARTIKEL 54

Inkrafttreten

(1) Dieses Abkommen tritt am ersten Tag des Monats in Kraft, der auf den Monat folgt, in dem die Vertragsparteien einander den Abschluss der erforderlichen Verfahren notifizieren.

(2) Die Notifikationen sind dem Generalsekretär des Rates der Europäischen Union und dem Generalsekretär der Andengemeinschaft zu übersenden, die Verwahrer dieses Abkommens sind.

(3) Mit seinem Inkrafttreten gemäß Absatz 1 ersetzt diese Abkommen das Kooperationsrahmenabkommen von 1993 und die Gemeinsame Erklärung von Rom über den politischen Dialog aus dem Jahr 1996.

ARTIKEL 55

Laufzeit

(1) Dieses Abkommen wird auf unbegrenzte Zeit geschlossen.

(2) Jede Vertragspartei kann dieses Abkommen durch schriftliche Notifizierung an die andere Vertragspartei kündigen

(3) Die Kündigung wird sechs Monate nach der Notifizierung an die andere Vertragspartei wirksam.

ARTIKEL 56

Erfüllung der Verpflichtungen

(1) Die Vertragsparteien treffen die allgemeinen oder besonderen Maßnahmen, die für die Erfüllung ihrer Verpflichtungen aus diesem Abkommen erforderlich sind, und gewährleisten, dass sie den in diesem Abkommen festgelegten Zielen entsprechen.

(2) Ist die eine Vertragspartei der Auffassung, dass die andere Vertragspartei eine Verpflichtung aus diesem Abkommen nicht erfüllt hat, so kann sie geeignete Maßnahmen treffen. Vor Ergreifen dieser Maßnahmen unterbreitet sie dem Gemischten Ausschuss innerhalb von 30 Tagen alle für eine gründliche Prüfung der Lage erforderlichen Informationen, um eine für die Vertragsparteien annehmbare Lösung zu ermöglichen.

Bei der Wahl dieser Maßnahmen ist den Maßnahmen der Vorrang zu geben, die das Funktionieren dieses Abkommens am wenigsten behindern. Diese Maßnahmen werden unverzüglich dem Gemischten Ausschuss notifiziert und sind auf Ersuchen der anderen Vertragspartei Gegenstand von Konsultationen im Ausschuss.

(3) Abweichend von Absatz 2 kann eine Vertragspartei im Einklang mit dem Völkerrecht sofort geeignete Maßnahmen treffen im Falle

a) einer nach den allgemeinen Regeln des Völkerrechts nicht zulässigen Kündigung des Abkommens,

b) eines Verstoßes der anderen Vertragspartei gegen die in Artikel 1 Absatz 1 niedergelegten wesentlichen Bestandteile des Abkommens.

Die andere Vertragspartei kann darum ersuchen, dass die Vertragsparteien innerhalb von 15 Tagen zu einer dringenden Sitzung einberufen werden, in der die Lage gründlich geprüft wird, um eine für die Vertragsparteien annehmbare Lösung zu ermöglichen.

ARTIKEL 57

Künftige Entwicklungen

(1) Die Vertragsparteien können dieses Abkommen im gegenseitigen Einvernehmen ausdehnen, um seinen Geltungsbereich auf der Grundlage der bei seiner Durchführung gewonnenen Erfahrung durch Abschluss von Abkommen über einzelne Bereiche oder Maßnahmen im Einklang mit ihren Rechtsvorschriften zu erweitern und zu ergänzen.

(2) Im Hinblick auf die Durchführung dieses Abkommens kann jede Vertragspartei unter Berücksichtigung der bei seiner Durchführung gewonnenen Erfahrungen Vorschläge zur Erweiterung der Zusammenarbeit in allen Bereichen unterbreiten.

(3) Keine Kooperationsmöglichkeiten werden von vornherein ausgeschlossen. Die Vertragsparteien können im Gemischten Ausschuss konkrete Möglichkeiten für eine Zusammenarbeit im beiderseitigen Interesse prüfen.

ARTIKEL 58

Datenschutz

Die Parteien kommen überein, in allen Bereichen, in denen personenbezogene Daten ausgetauscht werden, den Datenschutz zu gewährleisten.

Die Vertragsparteien kommen überein, bei der Verarbeitung personenbezogener und anderer Daten ein hohes Schutzniveau im Einklang mit den strengsten internationalen Normen zu gewähren.

ARTIKEL 59

Räumlicher Geltungsbereich

Dieses Abkommen gilt für die Gebiete, in denen der Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft angewandt wird, nach Maßgabe dieses Vertrages einerseits und für das Hoheitsgebiet der Andengemeinschaft und ihrer Mitgliedländer (Bolivien, Ecuador, Kolumbien, Peru und Venezuela) andererseits.

ARTIKEL 60

Verbindlicher Wortlaut

Dieses Abkommen ist in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache abgefasst, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,

ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ,

ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ, ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ,

ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΑΡΙΑΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ,

ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφεξής «κράτη μέλη», και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

αφενός, και

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΛΙΒΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ,

Η ΒΟΛΙΒΑΡΙΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ,

αφετέρου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τους παραδοσιακούς ιστορικούς και πολιτιστικούς θεσμούς μεταξύ των μερών και την επιθυμία να ενισχυθούν οι σχέσεις τους, με βάση τους υπάρχοντες μηχανισμούς που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των μερών·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η νέα αυτή συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας θα πρέπει να σηματοδοτήσει νέα ποιοτική, εις βάθος και έκταση, πρόοδο των σχέσεων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινότητας των Άνδεων, συμπεριλαμβανομένων νέων τομέων ενδιαφέροντος αμφοτέρων των μερών·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τον σεβασμό τους έναντι των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στις αρχές του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης·

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟΙ για τη σημασία της καταπολέμησης των παράνομων ναρκωτικών και των συναφών εγκλημάτων, βάσει των αρχών της κοινής ευθύνης και της ολοκληρωμένης, ισόρροπης και πολυμερούς δράσης·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη δέσμευσή τους να συνεργάζονται για την επίτευξη των στόχων της εξάλειψης της φτώχειας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της συνοχής, της δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της ευπάθειας στις φυσικές καταστροφές, της διατήρησης του περιβάλλοντος και προστασίας της βιοποικιλότητας, της ενίσχυσης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δημοκρατικών θεσμών και της χρηστής διακυβέρνησης και της προοδευτικής ενσωμάτωσης των χωρών των Άνδεων στην παγκόσμια οικονομία·

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία που προσδίδουν τα μέρη στην εδραίωση του πολιτικού διαλόγου για διμερή, περιφερειακά και διεθνή θέματα κοινού ενδιαφέροντος καθώς και στους μηχανισμούς διαλόγου, όπως ήδη περιέχεται στην Κοινή Δήλωση για τον πολιτικό διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδεων, που υπεγράφη στη Ρώμη, στις 30 Ιουνίου 1996·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη ενίσχυσης του προγράμματος συνεργασίας που διέπεται από τη συμφωνία-πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Συμφωνίας της Καρθαγένης και των χωρών μελών της, ήτοι, των Δημοκρατιών της Βολιβίας, της Κολομβίας, του Ισημερινού, του Περού και της Βολιβαριανής Δημοκρατίας της Βενεζουέλας, όπως υπεγράφη το 1993, (εφεξής, «η συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία»)·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη εμβάθυνσης των διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης, ελευθέρωσης του εμπορίου και οικονομικής μεταρρύθμισης στο εσωτερικό της Κοινότητας των Άνδεων και επιτάχυνσης των προσπαθειών όσον αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων με σκοπό την εγκαθίδρυση μιας ζώνης ειρήνης των Άνδεων, σε ευθυγράμμιση με τη δέσμευση της Λίμα (Χάρτης των Άνδεων για την ειρήνη και την ασφάλεια, τον περιορισμό και τον έλεγχο των εξωτερικών αμυντικών δαπανών)·

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή των Άνδεων μέσω της ανάπτυξης εταιρικής σχέσης στην οποία θα μετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη Συναίνεση του Μοντερέι και στη Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ, και το σχέδιο εφαρμογής της·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη να θεσπισθεί συνεργασία για θέματα μετανάστευσης, ασύλου και προσφύγων·

ΔΙΔΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στη βούληση για συνεργασία στα διεθνή φόρα·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης εδραίωσης των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδεων προκειμένου να ενισχυθούν οι μηχανισμοί στήριξης των σχέσεων αυτών και να αντιμετωπισθούν οι δυναμικές των διεθνών σχέσεων σε ένα παγκοσμιοποιημένο και αλληλεξαρτώμενο περιβάλλον·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη στρατηγική εταιρική σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής του Ρίο του 1999 και που επιβεβαιώθηκε στη σύνοδο κορυφής της Μαδρίτης του 2002· *και*

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ στο πλαίσιο αυτό την ανάγκη ενθάρρυνσης των ανταλλαγών που είναι αναγκαίες ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για ενισχυμένες σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδεων, στηριζόμενες σε στέρεες και αμοιβαία επωφελείς βάσεις·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΝΑ ΣΥΝΑΨΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΣΤΟΧΟΙ, ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Αρχές

1. Ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως ορίζονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, καθώς και της αρχής του κράτους δικαίου, αποτελεί τη βάση των εσωτερικών και διεθνών πολιτικών αμφοτέρων των μερών και συνιστά ουσιώδες στοιχείο της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη συμβολή τους στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας.

3. Τα μέρη επιβεβαιώνουν την προσήλωσή τους στις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

ΑΡΘΡΟ 2

Στόχοι και πεδίο εφαρμογής

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τον κοινό στόχο τους να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τις σχέσεις τους σε όλους τους τομείς που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, αναπτύσσοντας τον πολιτικό τους διάλογο και ενισχύοντας τη συνεργασία τους.

2. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τον κοινό στόχο τους για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες, σύμφωνα με την έκβαση του προγράμματος εργασίας της Ντόχα, θα μπορούσαν να αρχίσουν διαπραγματεύσεις για μια εφικτή και αμοιβαία επωφελή συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης μιας συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών.

3. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας συμβάλλει στη δημιουργία αυτών των συνθηκών, επιδιώκοντας την πολιτική και κοινωνική σταθερότητα, εμβαθύνοντας τη διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης και μειώνοντας τη φτώχεια, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης της Κοινότητας των Άνδεων.

4. Η παρούσα συμφωνία διέπει τον πολιτικό διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των μερών και περιέχει τις αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις εφαρμογής της.

5. Τα μέρη αναλαμβάνουν να αξιολογούν περιοδικά την πρόοδο, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΑΡΘΡΟ 3

Στόχοι

1. Τα μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τον τακτικό τους πολιτικό διάλογο βάσει των αρχών που καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία και στη Διακήρυξη της Ρώμης του 1996 μεταξύ των μερών.

2. Τα μέρη συμφωνούν ότι ο πολιτικός διάλογος πρέπει να καλύπτει όλες τα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και κάθε άλλο διεθνές θέμα. Προετοιμάζει την οδό για νέες πρωτοβουλίες με στόχο την επίτευξη κοινών στόχων και την καθιέρωση κοινής βάσης σε τομείς όπως, η ασφάλεια, η περιφερειακή ανάπτυξη και σταθερότητα, η πρόληψη και η επίλυση συγκρούσεων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η εξεύρεση τρόπων ενίσχυσης της δημοκρατικής διακυβέρνησης, η καταπολέμηση της διαφθοράς, η βιώσιμη ανάπτυξη, η λαθρομετανάστευση, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και το παγκόσμιο πρόβλημα των παράνομων ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένων και των προδρόμων ουσιών, το ξέπλυμα χρήματος και το λαθρεμπόριο μικρών και ελαφρών όπλων σε όλες του τις πτυχές. Επίσης αποτελεί τη βάση για την ανάληψη πρωτοβουλιών και για τη στήριξη των προσπαθειών για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένης και της συνεργασίας, και δράσεων σε όλη την περιοχή της Λατινικής Αμερικής.

3. Τα μέρη συμφωνούν ότι ο ενισχυμένος πολιτικός διάλογος συμβάλλει στην ευρεία ανταλλαγή πληροφοριών και αποτελεί φόρουμ για κοινές πρωτοβουλίες σε διεθνές επίπεδο.

ΑΡΘΡΟ 4

Μηχανισμοί

Τα μέρη συμφωνούν ότι ο πολιτικός διάλογος μεταξύ τους διεξάγεται:

(α) Εφόσον κριθεί σκόπιμο και συμφωνηθεί από αμφότερα τα μέρη, σε επίπεδο Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων·

(β) σε υπουργικό επίπεδο·

(γ) σε επίπεδο ανωτέρων υπαλλήλων·

(δ) σε επίπεδο εργασίας·

και χρησιμοποιούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τη διπλωματική οδό.

ΑΡΘΡΟ 5

Συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

Τα μέρη συνεργάζονται, στο μέτρο του δυνατού, στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συντονίζουν τις θέσεις τους και αναλαμβάνουν κοινές πρωτοβουλίες στα κατάλληλα διεθνή φόρα.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 6

Στόχοι

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία που προβλέπεται στη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία ενισχύεται και διευρύνεται σε άλλους τομείς. Επικεντρώνεται δε στους ακόλουθους στόχους:

(α) Ενίσχυση της ειρήνης και της ασφάλειας·

(β) προώθηση της πολιτικής και κοινωνικής σταθερότητας μέσω της ενίσχυσης της δημοκρατικής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

(γ) εμβάθυνση της διαδικασίας περιφερειακής ολοκλήρωσης μεταξύ των χωρών της περιοχής των Άνδεων με σκοπό να ενισχυθεί η κοινωνική, πολιτική και οικονομική ανάπτυξή τους, περιλαμβανομένων και της δημιουργίας παραγωγικής ικανότητας και της ενίσχυσης των εξαγωγικών δυνατοτήτων των χωρών αυτών·

(δ) μείωση της φτώχειας, δημιουργία μεγαλύτερης κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής, προώθηση πιο δίκαιης πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες και στα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης, διασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού στοιχείου στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

2. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία λαμβάνει υπόψη οριζόντιες πτυχές σχετικές με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, καθώς και θέματα όπως η ισότητα των φύλων, ο σεβασμός των αυτόχθονων πληθυσμών, η πρόληψη και η αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, η βιοποικιλότητα, και η προώθηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Η περιφερειακή ολοκλήρωση θεωρείται επίσης οριζόντιο θέμα και, υπ' αυτή την άποψη, οι δράσεις συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να συμφωνούν με τη διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης.

3. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει να ενθαρρύνονται τα μέτρα που αποσκοπούν στην περιφερειακή ολοκλήρωση της περιοχής των Άνδεων και στην ενίσχυση των διαπεριφερειακών σχέσεων μεταξύ των μερών.

ΑΡΘΡΟ 7

Μέσα

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία εφαρμόζεται μέσω τεχνικής βοήθειας, μελετών, κατάρτισης, ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης, συνεδριάσεων, σεμιναρίων, ερευνητικών προγραμμάτων, ανάπτυξης υποδομών, χρήσης νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών ή κάθε άλλου μέσου που συμφωνείται από τα μέρη στο πλαίσιο της συνεργασίας, των επιδιωκόμενων στόχων και των διαθέσιμων μέσων, σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς που ισχύουν για τη συνεργασία αυτή.

ΑΡΘΡΟ 8

Συνεργασία στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της χρηστής διακυβέρνησης

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στηρίζει ενεργά τις κυβερνήσεις και τους αντιπροσώπους της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών μέσω ενεργειών ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

(α) Προώθηση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της δημοκρατικής διαδικασίας και της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των εκλογικών διαδικασιών·

(β) ενίσχυση του κράτους δικαίου και της χρηστής και διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·

(γ) εξασφάλιση ενός ανεξάρτητου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος·

(δ) εφαρμογή και διάδοση του Χάρτη των Άνδεων για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΑΡΘΡΟ 9

Συνεργασία στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα στοχεύει στην προώθηση και τη διατήρηση μιας συνολικής πολιτικής για την ειρήνη, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης και της επίλυσης συγκρούσεων. Αυτή η πολιτική βασίζεται στην αρχή της δέσμευσης και της συμμετοχής της κοινωνίας, και επικεντρώνεται κυρίως στην ανάπτυξη των περιφερειακών, υποπεριφερειακών και εθνικών ικανοτήτων. Στοχεύει στη διασφάλιση ίσων πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών ευκαιριών για όλα τα τμήματα της κοινωνίας, στην ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας, στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της αποτελεσματικής διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων, στην καθιέρωση αποτελεσματικών μηχανισμών για την ειρηνική συμφιλίωση των συμφερόντων των διάφορων ομάδων, και στην ενθάρρυνση μιας ενεργούς και οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.

2. Οι δραστηριότητες συνεργασίας μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη στήριξη των διαδικασιών διαμεσολάβησης, διαπραγμάτευσης και συμφιλίωσης, την περιφερειακή διαχείριση των κοινών φυσικών πόρων, τον αφοπλισμό, την αποστράτευση και την κοινωνική επανένταξη των πρώην μελών των παράνομων ενόπλων ομάδων, τις προσπάθειες στον τομέα των στρατιωτών-παιδιών (όπως ορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού), τα μέτρα καταπολέμησης των ναρκών κατά προσωπικού, τα προγράμματα κατάρτισης στο θέμα των μεθοριακών ελέγχων και τη στήριξη για την εφαρμογή και διάδοση της δέσμευσης της Λίμα (Χάρτης των Άνδεων για την ειρήνη και την ασφάλεια, τον περιορισμό και τον έλεγχο των εξωτερικών αμυντικών δαπανών).

3. Τα μέρη συνεργάζονται επίσης στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού προκειμένου, μεταξύ άλλων, να επιτευχθούν ο συντονισμός των ενεργειών ενίσχυσης της νομικής και θεσμικής συνεργασίας, καθώς και η συγκέντρωση και καταστροφή των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού που ευρίσκονται παράνομα στα χέρια πολιτών.

ΑΡΘΡΟ 10

Συνεργασία στον τομέα του εκσυγχρονισμού του κράτους και της δημόσιας διοίκησης

1. Στόχος της συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα είναι ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης στις χώρες των Άνδεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της διαδικασίας αποκέντρωσης και των οργανωτικών αλλαγών που προκύπτουν από τη διαδικασία ολοκλήρωσης της περιοχής των Άνδεων. Γενικά, ως στόχος τίθεται η αύξηση της οργανωτικής αποδοτικότητας, η εξασφάλιση της διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και η απόδοση ευθυνών, καθώς και η βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου, που βασίζεται στις βέλτιστες πρακτικές αμφότερων των μερών και αξιοποιεί την εμπειρία που συσσωρεύτηκε με την ανάπτυξη πολιτικών και μέσων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προγράμματα με στόχο τη δημιουργία ικανοτήτων για την εκπόνηση πολιτικής και την εφαρμογή της (την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και την εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών) και την ενίσχυση των δικαστικών συστημάτων.

ΑΡΘΡΟ 11

Συνεργασία στον τομέα της περιφερειακής ολοκλήρωσης

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σ'αυτόν τον τομέα ενισχύει τη διαδικασία της περιφερειακής ολοκλήρωσης εντός της Κοινότητας των Άνδεων, και ιδίως την ανάπτυξη και υλοποίηση της κοινής αγοράς της.

2. Η συνεργασία στηρίζει την ανάπτυξη και την ενίσχυση κοινών θεσμών στις χώρες μέλη της Κοινότητας των Άνδεων και προωθεί τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των σχετικών οργανισμών. Ενισχύει τις ανταλλαγές των θεσμικών οργάνων σε θέματα ολοκλήρωσης, μέσω της διεύρυνσης και της εμβάθυνσης της μελέτης των ακόλουθων θεμάτων: ανάλυση και προώθηση της ολοκλήρωσης· δημοσιεύσεις· πανεπιστημιακές σπουδές σε θέματα ολοκλήρωσης· υποτροφίες και πρακτική εξάσκηση.

3. Η συνεργασία προωθεί επίσης την ανάπτυξη κοινών πολιτικών και την εναρμόνιση του νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων τομεακών πολιτικών όπως το εμπόριο, τα τελωνεία, η ενέργεια, οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, το περιβάλλον και ο ανταγωνισμός, καθώς και τον συντονισμό των μακροοικονομικών πολιτικών σε τομείς όπως η νομισματική πολιτική, η δημοσιονομική πολιτική και τα δημόσια οικονομικά.

4. Ειδικότερα, και στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της παροχής τεχνικής βοήθειας συναφούς προς το εμπόριο, η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει:

(α) Παγίωση και εφαρμογή της τελωνειακής ένωσης των χωρών των Άνδεων·

(β) μείωση και εξάλειψη των εμποδίων στην ανάπτυξη του ενδοπεριφερειακού εμπορίου·

(γ) την απλούστευση, τον εκσυγχρονισμό, την εναρμόνιση και την ολοκλήρωση των τελωνειακών καθεστώτων και των καθεστώτων διαμετακόμισης και την παροχή στήριξης όσον αφορά την εκπόνηση νομοθεσίας, κανόνων και επαγγελματικής κατάρτισης· και

(δ) την καθιέρωση ενδοπεριφερειακής κοινής αγοράς που θα καλύπτει την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων, καθώς και άλλα συμπληρωματικά μέτρα που απαιτούνται για τη διασφάλιση της πλήρους υλοποίησής της.

5. Τα μέρη συμφωνούν περαιτέρω ότι οι πολιτικές της Κοινότητας των Άνδεων σχετικά με την ολοκλήρωση των συνόρων και την ανάπτυξη αποτελούν ζωτικό στοιχείο για την ενίσχυση και την παγίωση της διαδικασίας υποπεριφερειακής και περιφερειακής ολοκλήρωσης.

ΑΡΘΡΟ 12

Περιφερειακή συνεργασία

Τα μέρη συμφωνούν να χρησιμοποιήσουν όλα τα υπάρχοντα μέσα συνεργασίας προκειμένου να προωθηθούν δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανάπτυξη ουσιαστικής και αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας των Άνδεων και μεταξύ των χωρών των Άνδεων και άλλων χωρών/περιφερειών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, σε τομείς όπως το εμπόριο και η προώθηση των επενδύσεων, το περιβάλλον, η πρόληψη και η αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, η έρευνα, η ενέργεια, οι μεταφορές, η υποδομή επικοινωνιών και η περιφερειακή ανάπτυξη και η χωροταξία.

ΑΡΘΡΟ 13

Εμπορική συνεργασία

Βάσει του κοινού τους στόχου για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες, σύμφωνα με την έκβαση του προγράμματος εργασίας της Ντόχα, θα μπορούσαν να διαπραγματευτούν μεταξύ τους μια εφικτή και αμοιβαία επωφελή συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης μιας συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών, τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στο εμπόριο πρέπει να προωθεί τη δημιουργία ικανότητας στις χώρες των Άνδεων με στόχο την αυξημένη ανταγωνιστικότητα που οδηγεί σε μεγαλύτερη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή αγορά και στην παγκόσμια οικονομία.

Με δεδομένο το στόχο αυτόν, η συναφής προς το εμπόριο τεχνική βοήθεια πρέπει να περιλαμβάνει δραστηριότητες σχετικές με τη διευκόλυνση του εμπορίου και τα τελωνεία (όπως απλούστευση των διαδικασιών, εκσυγχρονισμός των τελωνειακών διοικήσεων και κατάρτιση των υπαλλήλων), τα τεχνικά πρότυπα, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τις επενδύσεις, τις υπηρεσίες, τις δημόσιες συμβάσεις, τα συστήματα διευθέτησης των διαφορών, κ.λ.π. Προωθεί την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση του ενδοπεριφερειακού εμπορίου στο υψηλότερο δυνατόν επίπεδο, και ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή της περιοχής των Άνδεων σε πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Η συναφής προς το εμπόριο τεχνική βοήθεια θα πρέπει επίσης να προωθεί τον εντοπισμό και την εξάλειψη των φραγμών που εμποδίζουν την ανάπτυξη του εμπορίου.

Ένας επιπλέον στόχος θα μπορούσε να είναι η προώθηση και η στήριξη, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Δραστηριότητες προώθησης του εμπορίου, περιλαμβανομένων και των ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων από τις δύο πλευρές·
- εμπορικές αποστολές·
- αναλύσεις αγοράς·
- τρόποι βέλτιστης προσαρμογής της τοπικής παραγωγής στη ζήτηση των εξωτερικών αγορών.

ΑΡΘΡΟ 14

Συνεργασία στον τομέα των υπηρεσιών

Στον τομέα των υπηρεσιών, και σύμφωνα με τους κανόνες της γενικής συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS), τα μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τη συνεργασία τους, ανταποκρινόμενα στην συνεχώς αυξανόμενη σημασία των υπηρεσιών για την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των οικονομιών τους. Η αυξημένη συνεργασία στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα των υπηρεσιών της Κοινότητας των Άνδεων και στη διευκόλυνση της αυξανόμενης συμμετοχής της στο παγκόσμιο εμπόριο υπηρεσιών με συνέπεια προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα μέρη προσδιορίζουν τους τομείς υπηρεσιών στους οποίους επικεντρώνεται η συνεργασία. Οι δραστηριότητες στοχεύουν, μεταξύ άλλων, στο ρυθμιστικό περιβάλλον, καθώς και στην πρόσβαση στις πηγές κεφαλαίου και τεχνολογίας.

ΑΡΘΡΟ 15

Συνεργασία στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει στην προώθηση των επενδύσεων, της μεταφοράς τεχνολογίας, της διάδοσης πληροφοριών, των πολιτιστικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων και των συναφών οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και στην πρόσβαση και τη διανομή οφελών. Αμφότερα τα μέρη δεσμεύονται να χορηγούν, εντός των ορίων των αντίστοιχων νομοθετικών, κανονιστικών διατάξεων και πολιτικών τους, επαρκή και ικανοποιητική προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα.

ΑΡΘΡΟ 16

Συνεργασία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα προωθεί τις αμοιβαίες, ανοικτές, αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες για την αντίστοιχη διακυβέρνηση και τις δημόσιες συμβάσεις σε όλα τα επίπεδα.

ΑΡΘΡΟ 17

Συνεργασία στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού προωθεί την αποτελεσματική θέσπιση και εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, καθώς και τη διάδοση πληροφοριών, ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια και η ασφάλεια του δικαίου για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 18

Τελωνειακή συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς όλες τις διατάξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που σχετίζονται με το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη και στην επίτευξη συμβατότητας των τελωνειακών συστημάτων αμφότερων των μερών προκειμένου να διευκολύνεται το εμπόριο μεταξύ τους.

2. Η συνεργασία μπορεί να καλύπτει τα εξής:

(α) Απλούστευση και εναρμόνιση των παραστατικών εισαγωγής και εξαγωγής βάσει των διεθνών προτύπων, περιλαμβανομένης και της χρήσης απλουστευμένων διασαφήσεων·

(β) βελτίωση των τελωνειακών διαδικασιών, μέσω μεθόδων όπως η αξιολόγηση του κινδύνου, η απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και θέσης των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, η χορήγηση εγκεκριμένου καθεστώτος εμπόρου, η χρήση των ηλεκτρονικών συστημάτων ανταλλαγής δεδομένων (EDI) και των αυτοματοποιημένων συστημάτων·

(γ) μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας και των διαδικασιών προσφυγής κατά τελωνειακών αποφάσεων και αποφάσεων δικαστηρίων·

(δ) μηχανισμούς για να διασφαλισθεί η τακτική διαβούλευση με τον εμπορικό κλάδο σχετικά με τις ρυθμίσεις και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

3. Τα μέρη συμφωνούν να μελετήσουν, εντός του θεσμικού πλαισίου που καθορίζεται με την παρούσα συμφωνία, τη σύναψη πρωτοκόλλου αμοιβαίας συνδρομής σε τελωνειακά θέματα.

ΑΡΘΡΟ 19

Συνεργασία για τους τεχνικούς κανονισμούς και τη διαπίστωση της συμμόρφωσης

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία για τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς και τη διαπίστωση της συμμόρφωσης αποτελεί βασικό στόχο για την ανάπτυξη του εμπορίου, ιδίως όσον αφορά το ενδοπεριφερειακό εμπόριο.

2. Η συνεργασία μεταξύ των μερών προωθεί προσπάθειες για:

(α) Τη συνεργασία σε κανονιστικά θέματα·

(β) την ευθυγράμμιση τεχνικών κανονισμών σχετικά με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα· και

(γ) τη δημιουργία ενός περιφερειακού συστήματος κοινοποίησης και ενός δικτύου φορέων διαπίστωσης της συμμόρφωσης, που λειτουργούν χωρίς την εφαρμογή διακρίσεων και αναπτύσσουν τη χρήση της πιστοποίησης.

3. Στην πράξη, η συνεργασία:

(α) Παρέχει οργανωτική και τεχνική υποστήριξη για να προωθήσει τη δημιουργία περιφερειακών δικτύων και φορέων, και ενισχύει τον συντονισμό των πολιτικών προώθησης μιας κοινής προσέγγισης στην εφαρμογή των διεθνών και περιφερειακών προτύπων όσον αφορά τους τεχνικούς κανονισμούς και τις διαδικασίες διαπίστωσης της συμμόρφωσης·

(β) ενθαρρύνει κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην κάλυψη των διαφορών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών στους τομείς διαπίστωσης της συμμόρφωσης και τυποποίησης, κυρίως την ανταλλαγή πληροφοριών για τα πρότυπα, τη διαπίστωση της συμμόρφωσης και την έγκριση τύπου· και

(γ) ενθαρρύνει κάθε μέτρο που έχει εκπονηθεί με στόχο τη βελτίωση της συμβατότητας των αντίστοιχων συστημάτων των μερών στους προαναφερθέντες τομείς, καθώς και στους τομείς της διαφάνειας, των ορθών ρυθμιστικών πρακτικών και της προώθησης των ποιοτικών προτύπων για τα προϊόντα και τις επιχειρηματικές πρακτικές.

ΑΡΘΡΟ 20

Βιομηχανική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η βιομηχανική συνεργασία προωθεί τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας της Κοινότητας των Άνδεων και μεμονωμένων τομέων, καθώς και τη βιομηχανική συνεργασία μεταξύ των οικονομικών παραγόντων, με σκοπό την ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Οι πρωτοβουλίες της βιομηχανικής συνεργασίας αντανακλούν τις προτεραιότητες που καθορίζουν και τα δύο μέρη. Λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές πτυχές της βιομηχανικής ανάπτυξης, προωθώντας, όπου είναι δυνατό, διακρατικές εταιρικές σχέσεις. Με τις πρωτοβουλίες αυτές, επιδιώκεται ιδίως η χάραξη ενός κατάλληλου πλαισίου για τη βελτίωση της τεχνογνωσίας σε θέματα διοίκησης και την προώθηση της διαφάνειας όσον αφορά τις αγορές και τις συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 21

Συνεργασία για την ανάπτυξη των μικρών, μεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων

Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, ιδίως :

(α) Προωθώντας τις επαφές μεταξύ οικονομικών παραγόντων, ενθαρρύνοντας τις κοινές επενδύσεις, τις κοινές επιχειρήσεις και τα δίκτυα πληροφοριών, μέσω των υφιστάμενων οριζόντιων προγραμμάτων·

(β) διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κανάλια χρηματοδότησης, παρέχοντας πληροφορίες και στηρίζοντας την καινοτομία·

(γ) διευκολύνοντας την μεταφορά τεχνολογίας·

(δ) εντοπίζοντας και μελετώντας τα κανάλια εμπορίας.

ΑΡΘΡΟ 22

Συνεργασία στο γεωργικό, δασικό και αγροτικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν την αμοιβαία συνεργασία στους τομείς της γεωργίας, της δασονομίας και της αγροτικής ανάπτυξης με σκοπό την προώθηση της διαφοροποίησης, των περιβαλλοντικά υγιών πρακτικών και της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της επισιτιστικής ασφάλειας. Για το σκοπό αυτό, τα μέρη εξετάζουν:

(α) Μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, στη δημιουργία ικανοτήτων, στη μεταφορά τεχνολογίας, μέτρα για τις ενώσεις παραγωγών και τη στήριξη δραστηριοτήτων προώθησης του εμπορίου·

(β) την περιβαλλοντική υγεία, μέτρα υγιεινής ζώων και φυτών και άλλα σχετικά θέματα, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία αμφοτέρων των μερών και τις αντίστοιχες διεθνείς υποχρεώσεις τους, που απορρέουν κυρίως από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και τους κανόνες των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών·

(γ) μέτρα σχετικά με τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, περιλαμβανομένων και των περιβαλλοντικά υγιών πρακτικών, της δασονομίας, της έρευνας, της πρόσβασης στη γη, της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης και της επισιτιστικής ασφάλειας·

(δ) μέτρα σχετικά με τη διατήρηση και την προώθηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων που βασίζονται στη συγκεκριμένη ταυτότητα των αγροτικών πληθυσμών και κοινοτήτων, όπως η ανταλλαγή εμπειριών και εταιρικών σχέσεων, η ανάπτυξη κοινών επιχειρήσεων και δικτύων συνεργασίας μεταξύ τοπικών φορέων ή οικονομικών παραγόντων.

ΑΡΘΡΟ 23

Συνεργασία στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

Τα μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν οικονομική και τεχνική συνεργασία στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ειδικά σε θέματα όπως η βιώσιμη εκμετάλλευση, η διαχείριση και η διατήρηση των αλιευτικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η συνεργασία πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τομείς, όπως η βιομηχανία επεξεργασίας και η διευκόλυνση του εμπορίου. Η συνεργασία στον τομέα της αλιείας θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύναψη διμερών αλιευτικών συμφωνιών μεταξύ των μερών ή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και μιας ή περισσοτέρων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων ή/και στη σύναψη πολυμερών αλιευτικών συμφωνιών μεταξύ των μερών.

ΑΡΘΡΟ 24

Συνεργασία στον εξορυκτικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον εξορυκτικό τομέα, λαμβανομένων υπόψη των πτυχών διατήρησης του περιβάλλοντος, εστιάζεται κυρίως στα εξής:

(α) Προώθηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων αμφοτέρων των μερών στη βιώσιμη αναζήτηση και εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων, καθώς και τη χρήση τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία αμφότερων των μερών·

(β) προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και τεχνολογίας σχετικά με την αναζήτηση και την εκμετάλλευση ορυκτών·

(γ) προώθηση των ανταλλαγών εμπειρογνωμόνων και από κοινού ανάληψη ερευνητικών δραστηριοτήτων με σκοπό να αυξηθούν οι ευκαιρίες για τεχνολογική ανάπτυξη·

(δ) εκπόνηση μέτρων για την προώθηση των επενδύσεων σε αυτόν τον τομέα·

(ε) θέσπιση μέτρων για να διασφαλίζεται η περιβαλλοντική ακεραιότητα και η συλλογική περιβαλλοντική ευθύνη σ'αυτόν τον τομέα.

ΑΡΘΡΟ 25

Συνεργασία στον τομέα της ενέργειας

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι κοινός στόχος τους είναι να ενισχύσουν τη συνεργασία στον τομέα της ενέργειας, περιλαμβανομένης και της εδραίωσης οικονομικών σχέσεων σε βασικούς τομείς όπως η υδροηλεκτρική ενέργεια, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, η ανανεώσιμη ενέργεια, η τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, η ηλεκτροδότηση των αγροτικών περιοχών και η περιφερειακή ολοκλήρωση των ενεργειακών αγορών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες των Άνδεων εφαρμόζουν ήδη έργα ηλεκτρικής αλληλοσύνδεσης.

2. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως τα εξής :

(α) Θέματα ενεργειακής πολιτικής, περιλαμβανομένων και των διασυνδεόμενων υποδομών περιφερειακής σημασίας, βελτίωση και διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της διέλευσης, της μεταφοράς και διανομής·

(β) διαχείριση και κατάρτιση για τον τομέα της ενέργειας και μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας·

(γ) προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας·

(δ) πρωτοβουλίες συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων στον συγκεκριμένο τομέα.

ΑΡΘΡΟ 26

Συνεργασία στον τομέα των μεταφορών

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν εστιάζεται στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των μεταφορικών συστημάτων και της σχετικής υποδομής, στη βελτίωση της κυκλοφορίας προσώπων και εμπορευμάτων και στη βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές αστικών, αεροπορικών, θαλάσσιων, εσωτερικών πλωτών, σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών, με τη βελτίωση της διαχείρισης των μεταφορών, όσον αφορά τη λειτουργία και τη διοίκηση, και με την προώθηση υψηλών προτύπων λειτουργίας.

2. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής:

(α) Την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές των μερών, ειδικά όσον αφορά τις αστικές μεταφορές και τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των δικτύων πολλαπλών μέσων μεταφοράς και άλλα θέματα κοινού ενδιαφέροντος·

(β) τη διαχείριση των δικτύων εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των οδικών δικτύων, των σιδηροδρόμων, των λιμένων και αερολιμένων, καθώς και την κατάλληλη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών·

(γ) έργα για τη μεταφορά ευρωπαϊκής τεχνολογίας στα συστήματα παγκόσμιας δορυφορικής ραδιοναυσιπλοΐας και τη δημιουργία κέντρων αστικών δημόσιων συγκοινωνιών·

(δ) βελτίωση των προδιαγραφών ασφάλειας και πρόληψης της ρύπανσης, περιλαμβανομένης και της συνεργασίας στα σχετικά διεθνή φόρα, ώστε να διασφαλίζεται καλύτερη εφαρμογή των διεθνών προτύπων.

ΑΡΘΡΟ 27

Συνεργασία για την κοινωνία της πληροφορίας, την τεχνολογία των πληροφοριών και τις τηλεπικοινωνίες

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η τεχνολογία των πληροφοριών και οι τηλεπικοινωνίες αποτελούν βασικούς τομείς σε μία σύγχρονη κοινωνία και είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την ομαλή μετάβαση στην κοινωνία της πληροφορίας. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν συμβάλλει στη μείωση του ψηφιακού χάσματος και στοχεύει στην παροχή ισότιμης πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφοριών, ειδικότερα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές.

2. Στόχος της συνεργασίας σ' αυτόν τον τομέα είναι να προωθήσει:

(α) Τον διάλογο σχετικά με όλες τις πτυχές της κοινωνίας της πληροφορίας·

(β) τον διάλογο για θέματα ρύθμισης και πολιτικής στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων·

(γ) την ανταλλαγή πληροφοριών για τα πρότυπα διαπίστωσης της συμμόρφωσης και έγκρισης τύπου·

(δ) τη διάδοση νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών και τις ανταλλαγές πληροφοριών για τις νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις·

(ε) κοινά ερευνητικά προγράμματα σχετικά με τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, και πειραματικά σχέδια στους τομείς των εφαρμογών της κοινωνίας της πληροφορίας·

(στ) τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα των τηλεματικών δικτύων και των υπηρεσιών·

(ζ) την αμοιβαία πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την εθνική και διεθνή νομοθεσία για τα δικαιώματα δημιουργού·

(η) τις ανταλλαγές και την κατάρτιση ειδικών·

(i) την μηχανοργάνωση της δημόσιας διοίκησης.

ΑΡΘΡΟ 28

Συνεργασία στον οπτικοακουστικό τομέα

Τα μέρη συμφωνούν να προωθηθεί η συνεργασία στον οπτικοακουστικό τομέα και στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, γενικά μέσω κοινών πρωτοβουλιών στην κατάρτιση, στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τα οπτικοακουστικά μέσα, την παραγωγή και τη διανομή. Η συνεργασία βασίζεται στις εθνικές διατάξεις που διέπουν τα δικαιώματα του δημιουργού και στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες.

ΑΡΘΡΟ 29

Συνεργασία στον τομέα του τουρισμού

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν στοχεύει:

(α) στην καθιέρωση των βέλτιστων πρακτικών προκειμένου να εξασφαλισθεί η ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή των Άνδεων·

(β) στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους επισκέπτες·

(γ) στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού για την οικονομική και κοινωνική σημασία του τουρισμού για την ανάπτυξη της περιοχής των Άνδεων·

(δ) στην προώθηση και ανάπτυξη του οικοτουρισμού·

(ε) στην προώθηση της θέσπισης κοινών πολιτικών για τον τουρισμό στο πλαίσιο της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 30

Συνεργασία μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν, ανάλογα με τις ανάγκες τους και στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων και νομοθεσιών τους, τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

ΑΡΘΡΟ 31

Συνεργασία στον τομέα της προώθησης των επενδύσεων

1. Τα μέρη συμφωνούν να συμβάλουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, στη δημιουργία σταθερού κλίματος που ευνοεί τις αμοιβαίες επενδύσεις.

2. Η συνεργασία συνίσταται ειδικότερα:

(α) Στην ενθάρρυνση και την ανάπτυξη μηχανισμών ανταλλαγής και διάδοσης πληροφοριών για τη νομοθεσία περί επενδύσεων και τις ευκαιρίες πραγματοποίησης επενδύσεων·

(β) στην ανάπτυξη ενός νομικού πλαισίου ευνοϊκού για τις επενδύσεις και στις δύο πλευρές μέσω της σύναψης, όπου απαιτείται, διμερών συμφωνιών προώθησης και προστασίας των επενδύσεων και πρόληψης της διπλής φορολογίας, μεταξύ των κρατών μελών αμφότερων των μερών·

(γ) στην ανάπτυξη εναρμονισμένων και απλουστευμένων διοικητικών διαδικασιών·

(δ) στην ανάπτυξη μηχανισμών κοινών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 32

Μακροοικονομικός διάλογος

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι στόχος της συνεργασίας είναι η προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών για τις αντίστοιχες μακροοικονομικές τάσεις και πολιτικές, καθώς και η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τον συντονισμό των μακροοικονομικών πολιτικών στο πλαίσιο μιας κοινής αγοράς.

2. Τα μέρη στοχεύουν επίσης στην εμβάθυνση του διαλόγου μεταξύ των αρχών τους για μακροοικονομικά θέματα, περιλαμβανομένων και τομέων όπως η νομισματική πολιτική, η δημοσιονομική πολιτική, τα δημόσια οικονομικά, το εξωτερικό χρέος και η μακροοικονομική σταθερότητα.

ΑΡΘΡΟ 33

Συνεργασία στον τομέα της στατιστικής

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι κύριος στόχος είναι να ευθυγραμμισθούν οι στατιστικές μέθοδοι, επιτρέποντας κατά συνέπεια στα μέρη να χρησιμοποιούν αμοιβαία τις στατιστικές τους για το εμπόριο εμπορευμάτων και υπηρεσιών και, γενικότερα, για οποιονδήποτε τομέα καλύπτει η παρούσα συμφωνία και για τον οποίο μπορούν να πραγματοποιηθούν στατιστικές.

2. Αυτή η συνεργασία θα μπορούσε να περιλάβει, μεταξύ άλλων: τεχνικές ανταλλαγές μεταξύ στατιστικών ιδρυμάτων στην Κοινότητα των Άνδεων και στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Eurostat· την ανάπτυξη κοινών μεθόδων συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας δεδομένων· και, τη διοργάνωση σεμιναρίων, ομάδων εργασίας ή στατιστικών επιμορφωτικών προγραμμάτων.

ΑΡΘΡΟ 34

Συνεργασία για την προστασία του καταναλωτή

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν έχει ως στόχο να καταστούν συμβατά τα συστήματα αμφοτέρων των μερών για την προστασία του καταναλωτή.

2. Η συνεργασία αυτή δύναται, στο μέτρο του δυνατού, να συνίσταται:

(α) Στην αύξηση της συμβατότητας της νομοθεσίας για τους καταναλωτές, ώστε να αποφεύγονται οι φραγμοί στο εμπόριο και να διασφαλίζεται υψηλού βαθμού προστασία των καταναλωτών·

(β) στην καθιέρωση και την ανάπτυξη συστημάτων αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών, όπως τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης όσον αφορά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που ενέχουν κινδύνους για τη δημόσια υγεία και για την υγεία των ζώων·

(γ) στην ενίσχυση των ικανοτήτων εφαρμογής των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά, καθώς και στην διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας της υγείας, με βάση τη διαφάνεια, την μη εισαγωγή διακρίσεων και την προβλεψιμότητα·

(δ) στην ενθάρρυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ενώσεων καταναλωτών·

(ε) στη στήριξη της «Ομάδας των Άνδεων για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών».

ΑΡΘΡΟ 35

Συνεργασία για την προστασία των δεδομένων

1. Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν υψηλού βαθμού προστασία κατά την επεξεργασία προσωπικών και άλλων δεδομένων, σύμφωνα με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα.

2. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να συνεργάζονται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο προστασίας και να προωθηθεί η εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία προσωπικών δεδομένων μεταξύ των μερών, τα οποία οφείλονται στην ανεπαρκή προστασία των δεδομένων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 36

Επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας υλοποιείται προς το αμοιβαίο συμφέρον και σύμφωνα με τις πολιτικές τους, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες χρησιμοποίησης της πνευματικής ιδιοκτησίας που απορρέει από την έρευνα, και στοχεύει στα εξής:

(α) Στην ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας στην περιοχή των Άνδεων·

(β) στις ανταλλαγές επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών και εμπειριών σε περιφερειακό επίπεδο, ειδικά όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων·

(γ) στην προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και ενός επαρκούς θεσμικού πλαισίου για την έρευνα και την ανάπτυξη·

(δ) στην τόνωση των σχέσεων μεταξύ των επιστημονικών κοινοτήτων των μερών και στην προώθηση της ανάπτυξης μικτών έργων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας·

(ε) στην ενθάρρυνση της συμμετοχής του επιχειρηματικού τομέα αμφοτέρων των μερών στην επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία, ιδίως στην προώθηση της καινοτομίας·

(στ) στην προώθηση της μεταφοράς καινοτομίας και τεχνολογίας μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των καθαρότερων τεχνολογιών.

2. Ενθαρρύνεται, και στις δύο πλευρές, η συμμετοχή ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών κέντρων και παραγωγικών τομέων, ειδικά μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

3. Τα μέρη συμφωνούν να προωθούν την επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και παραγωγικών τομέων αμφοτέρων των περιοχών, καθώς και τη χορήγηση υποτροφιών και τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών και προσώπων υψηλής εξειδίκευσης.

4. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να προωθούν τη συμμετοχή των χωρών των Άνδεων στα τεχνολογικά και αναπτυξιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις που διέπουν τη συμμετοχή νομικών προσώπων από τρίτες χώρες.

ΑΡΘΡΟ 37

Συνεργασία για την εκπαίδευση και την κατάρτιση

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι σκοπός της συνεργασίας σ' αυτόν τον τομέα είναι η βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Για το σκοπό αυτό, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσβαση των νέων, των γυναικών και των ηλικιωμένων στην εκπαίδευση, περιλαμβανομένων και των κύκλων τεχνικών μαθημάτων, της ανώτερης εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας στο ίδιο πλαίσιο.

2. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στενότερα στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, και να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και μεταξύ επιχειρήσεων, ώστε να αναπτυχθεί το επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης του ανώτερου προσωπικού.

3. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις κεντρικές ενέργειες και στα οριζόντια προγράμματα (ALFA, ALBAN), που δημιουργούν μόνιμους δεσμούς μεταξύ των ειδικευμένων φορέων αμφοτέρων των μερών, που ενθαρρύνουν την από κοινού χρησιμοποίηση και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνικών πόρων.

4. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται επίσης να στηρίξει το σχέδιο δράσης για τον εκπαιδευτικό τομέα στις χώρες των Άνδεων, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων προγραμμάτων, την εναρμόνιση των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών των Άνδεων, την εφαρμογή ενός συστήματος πληροφοριών για τις εκπαιδευτικές στατιστικές και τη διαπολιτιστική εκπαίδευση.

ΑΡΘΡΟ 38

Συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία σ' αυτόν τον τομέα προωθεί την προστασία και τη διατήρηση του περιβάλλοντος στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης. Ως προς αυτό, η σχέση μεταξύ της φτώχειας και του περιβάλλοντος, καθώς και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των οικονομικών δραστηριοτήτων, θεωρούνται σημαντικές. Η συνεργασία πρέπει επίσης να προωθεί την κύρωση και τη στήριξη της εφαρμογής των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών και άλλων διεθνών συμφωνιών σε τομείς όπως η αλλαγή κλίματος, η βιοποικιλότητα, η απερήμωση και η διαχείριση χημικών ουσιών.

2. Η συνεργασία επικεντρώνεται ιδίως στα εξής:

(α) Στην πρόληψη της περιβαλλοντικής υποβάθμισης·

(β) στην προώθηση της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων (περιλαμβανομένης και της βιοποικιλότητας, των ορεινών οικοσυστημάτων και των γενετικών πόρων) λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή στρατηγική βιοποικιλότητας για την τροπική περιοχή των Άνδεων·

(γ) στην ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για την περιβαλλοντική νομοθεσία και τα κοινά περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν αμφότερα τα μέρη·

(δ) στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής διαχείρισης σε όλους τους τομείς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

(ε) στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της δημιουργίας ικανότητας και της ενίσχυσης της συμμετοχής του πολίτη, και στην ενθάρρυνση των κοινών περιφερειακών ερευνητικών προγραμμάτων·

(στ) στην προστασία και την τροφοδότηση των παραδοσιακών γνώσεων και πρακτικών που σχετίζονται με τη βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων βιοποικιλότητας.

ΑΡΘΡΟ 39

Συνεργασία στον τομέα των φυσικών καταστροφών

Η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα στοχεύει στη μείωση της ευπάθειας της περιοχής των Άνδεων στις φυσικές καταστροφές μέσω της ενίσχυσης του περιφερειακού προγραμματισμού και των ικανοτήτων πρόληψης, της εναρμόνισης του νομικού πλαισίου και της βελτίωσης του θεσμικού συντονισμού.

ΑΡΘΡΟ 40

Πολιτιστική συνεργασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει να αναπτυχθούν η συνεργασία σ' αυτόν τον τομέα, οι πολιτιστικοί δεσμοί και οι επαφές μεταξύ των πολιτιστικών φορέων των δύο περιοχών.

2. Στόχος είναι η προώθηση της πολιτιστικής συνεργασίας μεταξύ των μερών, αφού ληφθούν υπόψη και ευνοηθούν συνεργίες με διμερείς μηχανισμούς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Η συνεργασία βασίζεται στις εθνικές διατάξεις που διέπουν τα δικαιώματα του δημιουργού και στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες.

4. Η συνεργασία αυτή δύναται να καλύπτει όλους τους πολιτιστικούς τομείς, μεταξύ άλλων, και τους ακόλουθους:

(α) Μετάφραση λογοτεχνικών έργων·

(β) διατήρηση, αποκατάσταση και αναβίωση της εθνικής κληρονομιάς·

(γ) πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις χειροτεχνίας, μουσική, χορός και θέατρο, καθώς και ανταλλαγές καλλιτεχνών και επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα·

(δ) προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας·

(ε) ανταλλαγές νέων·

(στ) ανάπτυξη πολιτιστικών βιομηχανιών·

(ζ) διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς·

(η) πρόληψη και καταπολέμηση του λαθρεμπορίου αγαθών πολιτιστικής κληρονομιάς σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που έχουν υπογράψει αμφότερα τα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 41

Συνεργασία στον τομέα της υγείας

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στον τομέα της υγείας προκειμένου να στηρίζουν τις αναγκαίες τομεακές μεταρρυθμίσεις ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση των φτωχών στις υγειονομικές υπηρεσίες και να προωθηθούν δίκαιοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που θα βελτιώσουν την πρόσβαση των φτωχών στην υγειονομική περίθαλψη.

2. Τα μέρη συμφωνούν ότι η πρωτογενής πρόληψη προϋποθέτει επίσης ενέργειες και σε άλλους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υδροδότηση και η αποχέτευση. Ως προς αυτό, τα μέρη σκοπεύουν να ενισχύσουν και να αναπτύξουν τις εταιρικές σχέσεις και εκτός του τομέα της υγείας, ώστε να επιτύχουν τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας, όπως η καταπολέμηση του AIDS, της ελονοσίας, της φυματίωσης, σε συνοχή με τους σχετικούς κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Οι εταιρικές σχέσεις με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, τις ΜΚΟ και τον ιδιωτικό τομέα απαιτούνται επίσης για να αντιμετωπίζονται η σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα δικαιώματα, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης ευαίσθητης σε θέματα ισότητας των φύλων, και για να ενημερώνονται οι νέοι ώστε να προλαμβάνονται οι σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες και οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες.

3. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται σε θέματα βασικών υποδομών, όπως τα συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης.

ΑΡΘΡΟ 42

Κοινωνική συνεργασία

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε ένα διάλογο για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, την κοινωνική προστασία και την ενσωμάτωση στην κοινωνία.

2. Η συνεργασία πρέπει να συμβάλλει στις διαδικασίες πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής συναίνεσης οι οποίες θα στοχεύουν στην προώθηση της γενικότερης ανάπτυξης στρατηγικών για τη μείωση της φτώχειας και τη δημιουργία απασχόλησης.

3. Τα μέρη υπογραμμίζουν τη σημασία της κοινωνικής ανάπτυξης, η οποία πρέπει να συμβαδίζει με την οικονομική ανάπτυξη, και συμφωνούν να δίδουν προτεραιότητα στην προώθηση των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία, που καθορίζονται με τις Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, ως «θεμελιώδη πρότυπα εργασίας».

4. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται να λαμβάνει υπόψη την εφαρμογή μιας κοινωνικής ατζέντας των Άνδεων, επικεντρωμένη σε δύο βασικούς πυλώνες, την Κοινή Αγορά των Άνδεων και την ανάπτυξη μηχανισμών για την μείωση της φτώχειας και την περιφερειακή συνοχή.

5. Τα μέρη δύνανται να συνεργάζονται σε κάθε θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτει στους προαναφερθέντες τομείς.

6. Τα μέτρα συντονίζονται με αντίστοιχες δράσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αρμόδιων διεθνών οργανισμών.

7. Όπου κρίνεται σκόπιμο, και σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες τους, τα μέρη δύνανται να διεξάγουν αυτό το διάλογο σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τον ομόλογό της Κοινότητας των Άνδεων, αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 43

Συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη συνεργασία

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν το ρόλο και την ενδεχόμενη συνεισφορά της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία συνεργασίας και συμφωνούν να προωθούν τον ουσιαστικό διάλογο με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών και την ουσιαστική συμμετοχή της.

2. Με την επιφύλαξη των νομικών και διοικητικών διατάξεων κάθε μέρους, η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών μπορεί:

(α) Να συμμετέχει στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε επίπεδο χώρας, σύμφωνα με τις δημοκρατικές αρχές·

(β) να ενημερώνεται και να συμμετέχει σε διαβουλεύσεις για τις στρατηγικές ανάπτυξης και συνεργασίας και τις τομεακές πολιτικές, ιδιαίτερα σε τομείς που την αφορούν, καθώς και σε όλα τα στάδια της αναπτυξιακής διαδικασίας·

(γ) να λαμβάνει χρηματοδότηση, στο μέτρο που οι εσωτερικοί κανόνες κάθε μέρους το επιτρέπουν, και στήριξη για τη δημιουργία ικανότητας σε κρίσιμους τομείς·

(δ) να συμμετέχει στην εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας στους τομείς που την αφορούν.

ΑΡΘΡΟ 44

Συνεργασία σε θέματα ισότητας των φύλων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον τομέα αυτόν συμβάλει στην ενίσχυση των πολιτικών και των προγραμμάτων με στόχο να εξασφαλίζεται, να βελτιωθεί και να επεκταθεί η ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής, με τη θέσπιση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών, όπου είναι απαραίτητο. Συμβάλει επίσης στη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε όλους τους πόρους που είναι απαραίτητοι για την πλήρη άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

ΑΡΘΡΟ 45

Συνεργασία για τους αυτόχθονες πληθυσμούς

1. Στόχος αυτής της συνεργασίας είναι να συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων με τους αυτόχθονες πληθυσμούς στο πλαίσιο της προώθησης των στόχων της εξάλειψης της φτώχειας, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

2. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να συνεργάζονται για την προώθηση ικανοποιητικής προστασίας των παραδοσιακών γνώσεων, των καινοτομιών και των πρακτικών των αυτόχθονων και των τοπικών κοινοτήτων που ασπάζονται παραδοσιακούς τρόπους ζωής σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρησιμοποίηση της βιοποικιλότητας, καθώς και του δίκαιου και ισότιμου καταμερισμού των οφελών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γνώσεων αυτών.

3. Παράλληλα με το ότι λαμβάνεται συστηματικά υπόψη η κατάσταση των αυτόχθονων πληθυσμών σε όλα τα επίπεδα της αναπτυξιακής συνεργασίας, τα μέρη ενσωματώνουν την ιδιαίτερη κατάσταση των αυτόχθονων πληθυσμών στην εκπόνηση των πολιτικών τους και ενισχύουν την ικανότητα των οργανώσεων που αντιπροσωπεύουν τους αυτόχθονες πληθυσμούς προκειμένου να αυξηθούν οι θετικές επιπτώσεις της αναπτυξιακής συνεργασίας στους πληθυσμούς αυτούς.

4. Η συνεργασία στον τομέα αυτόν δύναται να στηρίζει τις οργανώσεις αντιπροσώπευσης των αυτοχθόνων, όπως η ομάδα εργασίας για τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών, η οποία είναι συμβουλευτικός φορέας στο πλαίσιο του συστήματος ολοκλήρωσης της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 46

Συνεργασία για τους εκτοπισθέντες και τους εκριζωθέντες πληθυσμούς και τα πρώην μέλη των παράνομων ένοπλων ομάδων

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία για τη στήριξη των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων πληθυσμών και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων συμβάλλει στην κάλυψη των βασικών αναγκών τους, αφότου παύει η ανθρωπιστική βοήθεια και έως ότου ληφθούν περισσότερο μακροπρόθεσμα μέτρα για να διευθετηθεί το καθεστώς τους.

2. Αυτή η συνεργασία μπορεί να προβλέπει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες δραστηριότητες:

(α) Αυτάρκεια και επανένταξη στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων·

(β) βοήθεια στις τοπικές κοινωνίες υποδοχής και στις περιοχές επανεγκατάστασης ώστε να προωθείται η αποδοχή και η ένταξη των εκτοπισθέντων, των εκριζωθέντων και των πρώην μελών παράνομων ένοπλων ομάδων·

(γ) βοήθεια προς τα άτομα που επιστρέφουν οικειοθελώς και επανεγκαθίστανται στη χώρα καταγωγής τους ή σε τρίτες χώρες, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες·

(δ) ενέργειες που βοηθούν τα άτομα να ανακτήσουν τα υπάρχοντά τους ή τα περιουσιακά τους δικαιώματα, καθώς και παροχή βοήθειας για το διακανονισμό των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά των εν λόγω πληθυσμών·

(ε) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των χωρών που αντιμετωπίζουν τέτοια θέματα.

ΑΡΘΡΟ 47

Συνεργασία για την καταπολέμηση των παράνομων ναρκωτικών και του συναφούς οργανωμένου εγκλήματος

1. Βάσει της αρχής της συνυπευθυνότητας και ως συμπλήρωμα του διαλόγου υψηλού επιπέδου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Κοινότητας των Άνδεων με ειδίκευση στα ναρκωτικά, καθώς και της κοινής ομάδας παρακολούθησης για τις συμφωνίες σχετικά με τις πρόδρομες και χημικές ουσίες που είναι σημαντικές για την παράνομη παραγωγή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, τα μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία στον συγκεκριμένο τομέα στοχεύει στον συντονισμό και στην αύξηση των κοινών προσπαθειών που καταβάλλονται για την πρόληψη και τον περιορισμό των στοιχείων που συνιστούν το παγκόσμιο πρόβλημα των παράνομων ναρκωτικών. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να προσπαθήσουν να καταπολεμήσουν το οργανωμένο έγκλημα που συνδέεται με τη διακίνηση αυτή μέσω, μεταξύ άλλων, της συνεργασίας με διεθνείς οργανώσεις και φορείς. Τα μέρη συμφωνούν ότι πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό ο μηχανισμός συντονισμού και συνεργασίας στον τομέα των ναρκωτικών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Λατινικής Αμερικής και των χωρών της Καραϊβικής.

2. Τα μέρη συνεργάζονται σε αυτόν τον τομέα για να υλοποιήσουν, ειδικότερα, τα εξής:

(α) Προγράμματα για την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών·

(β) έργα κατάρτισης, εκπαίδευσης, θεραπείας και αποκατάστασης των τοξικομανών·

(γ) έργα που ευνοούν την εναρμόνιση της νομοθεσίας και της δράσης στον συγκεκριμένο τομέα στις χώρες των Άνδεων·

(δ) κοινά ερευνητικά προγράμματα·

(ε) αποτελεσματικά μέτρα και δράσεις συνεργασίας με σκοπό να ενθαρρύνεται και να παγιωθεί η εναλλακτική ανάπτυξη με την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων·

(στ) μέτρα για την πρόληψη νέων παράνομων καλλιεργειών και της μεταφοράς τους σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές ή περιφέρειες που δεν είχαν μέχρι τότε παρόμοιες καλλιέργειες·

(ζ) την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων για την πρόληψη της διάδοσης των πρόδρομων ουσιών και για την παρακολούθηση του εμπορίου των προϊόντων αυτών, ισοδύναμων με τα μέτρα που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα αρμόδια διεθνή όργανα, και σύμφωνα με τις συμφωνίες για τις πρόδρομες ουσίες που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κάθε χώρας των Άνδεων και υπογράφησαν στις 18 Δεκεμβρίου 1995 για τις πρόδρομες και χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται συνήθως στην παράνομη παρασκευή των ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών·

(η) ενίσχυση των δράσεων ελέγχου του λαθρεμπορίου όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών.

ΑΡΘΡΟ 48

Συνεργασία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των συναφών εγκλημάτων

1. Τα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για να παρεμποδίζουν τη χρησιμοποίηση *των* χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων για τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες εν γένει, και ιδίως από το λαθρεμπόριο ναρκωτικών.

2. Αυτή η συνεργασία περιλαμβάνει διοικητική και τεχνική βοήθεια για την εκπόνηση και την εφαρμογή των κανονισμών και την αποτελεσματική λειτουργία των κατάλληλων προτύπων και μηχανισμών. Η συνεργασία ιδίως επιτρέπει τις ανταλλαγές σχετικών πληροφοριών και τη θέσπιση κατάλληλων προτύπων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, συγκρίσιμων με τα πρότυπα που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και οι διεθνείς οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό, όπως η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF). Ενθαρρύνεται η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο.

ΑΡΘΡΟ 49

Συνεργασία σε θέματα μετανάστευσης

1. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία που αποδίδουν στην κοινή διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων μεταξύ των εδαφών τους. Με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας, τα μέρη καθιερώνουν εκτενή διάλογο για όλα τα θέματα σχετικά με τη μετανάστευση, περιλαμβανομένης και της λαθρομετανάστευσης, της παράνομης εισόδου και διακίνησης ανθρώπων, και την ένταξη της προβληματικής για τη μετανάστευση στις εθνικές στρατηγικές για την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς που υπάρχουν μεταξύ των δύο περιοχών.

2. Η συνεργασία βασίζεται σε συγκεκριμένη αξιολόγηση των αναγκών, η οποία διεξάγεται με διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών και εφαρμόζεται σύμφωνα με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία που ισχύει στον τομέα αυτό. Η συνεργασία επικεντρώνεται ιδίως :

(α) Στα βασικά αίτια της μετανάστευσης·

(β) στη θέσπιση και εφαρμογή εθνικών νόμων και πρακτικών όσον αφορά τη διεθνή προστασία, με σκοπό την τήρηση των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων και του Πρωτοκόλλου του 1967, καθώς και άλλων σχετικών διεθνών μέσων, καθώς και την τήρηση της αρχής της «μη- επαναπροώθησης»·

(γ) στους κανόνες και τα δικαιώματα εισδοχής και στο καθεστώς των προσώπων που γίνονται δεκτά, στην καλή μεταχείριση και την ενσωμάτωση στην κοινωνία των νομίμων διαμενόντων, στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των νόμιμων μεταναστών και στα μέτρα καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·

(δ) *στην* εκπόνηση αποτελεσματικής και προληπτικής πολιτικής κατά της λαθρομετανάστευσης, της παράνομης εισαγωγής και διακίνησης ανθρώπων, περιλαμβανομένου και του προβλήματος καταπολέμησης των δικτύων λαθρεμπόρων και διακινητών και της προστασίας των θυμάτων τους·

(ε) στην επιστροφή, υπό ανθρώπινες και αξιοπρεπείς συνθήκες, των προσώπων που διαμένουν παράνομα, και στην επανεισδοχή των προσώπων αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 3·

(στ) στον τομέα των θεωρήσεων, σε θέματα που προσδιορίζονται ως αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως οι θεωρήσεις που χορηγούνται σε πρόσωπα που ταξιδεύουν για εμπορικούς, εκπαιδευτικούς ή πολιτιστικούς λόγους·

(ζ) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, σε θέματα σχετικά με την οργάνωση, την κατάρτιση, τις βέλτιστες πρακτικές και άλλα επιτόπου επιχειρησιακά μέτρα και, ανάλογα με την περίπτωση, στην προμήθεια εξοπλισμού.

3. Στο πλαίσιο της συνεργασίας για την πρόληψη και τον έλεγχο της λαθρομετανάστευσης, τα μέρη συμφωνούν επίσης για την επανεισδοχή των παράνομων μεταναστών τους. Προς τον σκοπό αυτό:

– Κάθε χώρα της Κοινότητας των Άνδεων δέχεται, μετά από αίτηση και χωρίς άλλες διατυπώσεις, την επανεισδοχή των υπηκόων της που ευρίσκονται παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει στους υπηκόους της τα κατάλληλα έγγραφα ταυτότητας και επεκτείνει σ' αυτούς τις διοικητικές διευκολύνσεις που απαιτούνται προς το σκοπό αυτό· και

– κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέχεται, μετά από αίτηση και χωρίς άλλες διατυπώσεις, την επανεισδοχή των υπηκόων του που ευρίσκονται παράνομα στο έδαφος χώρας των Άνδεων, παρέχει στους υπηκόους του τα κατάλληλα έγγραφα ταυτότητας και επεκτείνει σ' αυτούς τις διοικητικές διευκολύνσεις που απαιτούνται προς το σκοπό αυτό.

Τα μέρη συμφωνούν να συνάψουν, εφόσον τους ζητηθεί και το συντομότερο δυνατό, συμφωνία η οποία θα ρυθμίζει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών των Άνδεων σχετικά με την επανεισδοχή. Η συμφωνία αυτή καλύπτει επίσης το θέμα της επανεισδοχής των υπηκόων άλλων χωρών και απατρίδων.

Προς το σκοπό αυτό, ως «μέρη» νοούνται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, κάθε κράτος μέλος της και κάθε χώρα των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 50

Συνεργασία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και, με βάση τις διεθνείς συμβάσεις, τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις αντίστοιχες νομοθεσίες και κανονισμούς τους, συμφωνούν να συνεργάζονται για την πρόληψη και την καταστολή των τρομοκρατικών ενεργειών. Ιδίως, το πράττουν :

(α) Στο πλαίσιο της πλήρους εφαρμογής της απόφασης 1373 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ και άλλων σχετικών αποφάσεων των ΗΕ, διεθνών συμβάσεων και πράξεων,

(*β*) με την ανταλλαγή πληροφοριών για τις τρομοκρατικές ομάδες και τα δίκτυα υποστήριξής τους, σύμφωνα με το διεθνές και εθνικό δίκαιο, και

(*γ*) με την ανταλλαγή απόψεων για τα μέσα και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, περιλαμβανομένων και των τεχνικών τομέων και της εκπαίδευσης, και με την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά την πρόληψη της τρομοκρατίας.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 51

Πόροι

1. Για να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας, τα μέρη δεσμεύονται να διαθέτουν, εντός των ορίων των δυνατοτήτων τους και μέσω των ιδίων διαδικασιών τους, τους κατάλληλους πόρους, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πόρων.

2. Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση και τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στην Κοινότητα των Άνδεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα χρηματοδοτικά κριτήριά τους, τη νομοθεσία τους και τους κανονισμούς, και με την επιφύλαξη των εξουσιών των αρμόδιων αρχών τους.

3. Η Κοινότητα των Άνδεων και οι χώρες μέλη της παρέχουν διευκολύνσεις και εγγυήσεις στους εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και ατέλεια επί των εισαγωγών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων συνεργασίας, σύμφωνα με τις συμβάσεις-πλαίσια που υπεγράφησαν μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κάθε χώρας της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 52

Θεσμικό πλαίσιο

1. Τα μέρη συμφωνούν να διατηρήσουν τη μικτή επιτροπή που συνεστήθη με τη συμφωνία του 1983 για τη συνεργασία με την Κοινότητα των Άνδεων και διατηρήθηκε με τη συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας του 1993. Η εν λόγω επιτροπή συνέρχεται εκ περιτροπής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Κοινότητα των Άνδεων σε επίπεδο ανώτερων αξιωματούχων. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της μικτής επιτροπής καθορίζεται με αμοιβαία συμφωνία. Η επιτροπή θεσπίζει τις διατάξεις σχετικά με τη συχνότητα των συνεδριάσεών της, την άσκηση της προεδρίας και άλλα θέματα που ενδεχομένως προκύπτουν, συμπεριλαμβανομένης, ανά περίπτωση, της σύστασης υποεπιτροπών.

2. Η μικτή επιτροπή είναι αρμόδια για τη γενική εφαρμογή της συμφωνίας. Εξετάζει επίσης κάθε θέμα που επηρεάζει τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών, περιλαμβανομένων και των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών θεμάτων, καθώς και μεταξύ μεμονωμένων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων.

3. Συστήνεται κοινή συμβουλευτική επιτροπή που συνδράμει τη μικτή επιτροπή στην προώθηση του διαλόγου με τις οικονομικές και κοινωνικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

4. Τα μέρη ενθαρρύνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Κοινοβούλιο των χωρών των Άνδεων (Parlandino) να συστήσουν μία διακοινοβουλευτική επιτροπή, στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, σύμφωνα με τις προγενέστερες πρακτικές.

ΑΡΘΡΟ 53

Ορισμός των μερών

Με την επιφύλαξη του άρθρου 49, για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, ως «μέρη» νοούνται η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφενός, και η Κοινότητα των Άνδεων, οι χώρες μέλη της ή η Κοινότητα των Άνδεων και οι χώρες μέλη της, αφετέρου, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Η συμφωνία εφαρμόζεται επίσης στα μέτρα που λαμβάνονται από κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, εντός της επικράτειας των μερών.

ΑΡΘΡΟ 54

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί εκείνον κατά τον οποίο τα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των αναγκαίων για τον σκοπό αυτό διαδικασιών.

2. Οι κοινοποιήσεις αποστέλλονται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Γενική Γραμματεία της Κοινότητας των Άνδεων, που αποτελούν τους θεματοφύλακες της παρούσας συμφωνίας.

3. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμφωνα με την παράγραφο 1, η παρούσα συμφωνία αντικαθιστά τη συμφωνία-πλαίσιο του 1993 για τη συνεργασία και την κοινή δήλωση της Ρώμης του 1996 για τον πολιτικό διάλογο.

ΑΡΘΡΟ 55

Διάρκεια

1. Η παρούσα συμφωνία είναι αορίστου χρόνου.

2. Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να προειδοποιήσει εγγράφως το άλλο μέρος για την πρόθεσή του να προβεί στη λύση της παρούσας συμφωνίας.

3. Η λύση της συμφωνίας επέρχεται έξι μήνες μετά την κοινοποίηση προς το άλλο μέρος.

ΑΡΘΡΟ 56

Εκπλήρωση των υποχρεώσεων

1. Τα μέρη θεσπίζουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας συμφωνίας και εξασφαλίζουν ότι συμβιβάζονται με τους στόχους που θέτει η παρούσα συμφωνία.

2. Εάν ένα μέρος θεωρήσει ότι το άλλο μέρος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει η παρούσα συμφωνία, μπορεί να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Προτού λάβει τα εν λόγω μέτρα, παρέχει, εντός 30 ημερών στη μεικτή επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη διεξοδική εξέταση της κατάστασης με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

Κατά την επιλογή των μέτρων, πρέπει να δίδεται προτεραιότητα σ' εκείνα που διαταράσσουν λιγότερο τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Τα εν λόγω μέτρα κοινοποιούνται αμέσως στη μεικτή επιτροπή και αποτελούν το αντικείμενο διαβουλεύσεων στο πλαίσιο αυτής μετά από αίτηση του άλλου μέρους.

3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να λαμβάνει αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σε περίπτωση:

(α) Λύσης της παρούσας συμφωνίας, μη προβλεπόμενης από τους γενικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου,

(β) παραβίασης από το άλλο μέρος των ουσιωδών στοιχείων της συμφωνίας που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1.

Το άλλο μέρος μπορεί να ζητήσει την επείγουσα σύγκλιση συνεδρίασης των μερών εντός 15 ημερών, για τη διεξοδική εξέταση της κατάστασης με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 57

Μελλοντικές εξελίξεις

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν αμοιβαία για την επέκταση της συμφωνίας με στόχο τη διεύρυνση και τη συμπλήρωση του πεδίου εφαρμογής της, σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους, συνάπτοντας συμφωνίες για συγκεκριμένους τομείς ή δραστηριότητες, υπό το πρίσμα της εμπειρίας που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της.

2. Όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος δύναται να υποβάλει προτάσεις για την επέκταση της συνεργασίας σε όλους τους τομείς, λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της.

3. Καμία ευκαιρία για συνεργασία δεν πρέπει να αποκλείεται εκ των προτέρων. Τα μέρη μπορούν να χρησιμοποιούν τη μικτή επιτροπή για να διερευνήσουν πρακτικές δυνατότητες συνεργασίας προς το αμοιβαίο συμφέρον τους.

ΑΡΘΡΟ 58

Προστασία δεδομένων

Τα μέρη συμφωνούν ότι η προστασία των δεδομένων διασφαλίζεται σε όλους τους τομείς όπου πραγματοποιείται ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων.

Τα μέρη συμφωνούν να παρέχουν υψηλό βαθμό προστασίας κατά την επεξεργασία προσωπικών και άλλων δεδομένων, σύμφωνα με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα.

ΑΡΘΡΟ 59

Εδαφική εφαρμογή

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στα εδάφη στα οποία εφαρμόζεται η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η Συνθήκη αυτή, και, αφετέρου, στα εδάφη της Κοινότητας των Άνδεων και των χωρών μελών της, των Δημοκρατιών της Βολιβίας, της Κολομβίας, του Ισημερινού, του Περού και της Βολιβαριανής Δημοκρατίας της Βενεζουέλας.

ΑΡΘΡΟ 60

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

POLITICAL DIALOGUE AND COOPERATION AGREEMENT

BETWEEN THE EUROPEAN COMMUNITY

AND ITS MEMBER STATES OF THE ONE PART,

AND THE ANDEAN COMMUNITY AND ITS MEMBER COUNTRIES

(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU AND VENEZUELA), OF THE OTHER PART

THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE KINGDOM OF DENMARK,

THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE HELLENIC REPUBLIC,

THE KINGDOM OF SPAIN,

THE FRENCH REPUBLIC,

IRELAND,

THE ITALIAN REPUBLIC,

THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,

THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE PORTUGUESE REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE KINGDOM OF SWEDEN,

THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,

Contracting Parties to the Treaty establishing the European Community and the Treaty on European Union, hereinafter referred to as the "Member States", and

THE EUROPEAN COMMUNITY,

of the one part, and

THE ANDEAN COMMUNITY AND ITS MEMBER COUNTRIES,

THE REPUBLIC OF BOLIVIA,

THE REPUBLIC OF COLOMBIA,

THE REPUBLIC OF ECUADOR,

THE REPUBLIC OF PERU,

THE BOLIVARIAN REPUBLIC OF VENEZUELA,

of the other part,

CONSIDERING the traditional historical and cultural links between the Parties and the desire to strengthen their relations, building on the existing mechanisms that govern relations between the Parties;

CONSIDERING that this new Political Dialogue and Cooperation Agreement should mean a qualitative advance in the depth and range of European Union and Andean Community relations, including new areas of interest of both Parties;

REAFFIRMING their respect for democratic principles and fundamental human rights as set out in the Universal Declaration of Human Rights and for international humanitarian law;

RECALLING their commitment to the principles of the rule of law and good governance;

CONVINCED of the importance of the fight against illicit drugs and related crimes, based on the principles of shared responsibility, comprehensiveness, balance and multilateralism;

HIGHLIGHTING their commitment to work together in pursuit of the objectives of poverty eradication, social justice and cohesion, equitable and sustainable development, including aspects of vulnerability to natural disasters, environmental conservation and protection and biodiversity, strengthening the respect for human rights, democratic institutions and good governance and the progressive integration of Andean countries into the world economy;

EMPHASISING the importance the Parties attach to the consolidation of the political dialogue on bilateral, regional and international issues of common interest as well as to the dialogue mechanisms, as already stated in the Joint Declaration on Political Dialogue between the European Union and the Andean Community signed in Rome on 30 June 1996;

HIGHLIGHTING the need to strengthen the programme of cooperation governed by the Framework Agreement on Cooperation between the European Economic Community and the Cartagena Agreement and its member countries, namely the Republic of Bolivia, the Republic of Colombia, the Republic of Ecuador, the Republic of Peru and the Republic of Venezuela, as signed in 1993, (hereinafter referred to as the "1993 Framework Cooperation Agreement");

RECOGNISING the need to deepen the process of regional integration, trade liberalisation and economic reform within the Andean Community and to step up efforts towards conflict prevention in order to establish the Andean Peace Zone, in line with the Lima Commitment (Andean Charter for Peace and Security, Limit and Control of External Defence Expenditure);

AWARE of the need to promote sustainable development in the Andean region through a development partnership involving all relevant stakeholders, including organised civil society and the private sector, in line with the principles set out in the Monterrey Consensus and the Johannesburg Declaration, and its Plan for Implementation;

CONVINCED of the need to establish cooperation on migration, asylum and refugee issues;

EMPHASISING the will to cooperate in international forums;

AWARE of the need to consolidate European Union-Andean Community relations in order to reinforce the mechanisms supporting their relationship with a view to facing up to the new dynamics of international relations in a global and interdependent world;

BEARING IN MIND the strategic partnership developed between the European Union and Latin America and the Caribbean in the context of the 1999 Rio Summit and reaffirmed at the 2002 Madrid Summit; and

REITERATING in this framework the need to encourage the exchanges necessary to create the conditions for strengthened relations built on solid and mutually beneficial foundations between the European Union and the Andean Community;

HAVE DECIDED TO CONCLUDE THIS AGREEMENT:

TITLE I

OBJECTIVES, NATURE AND SCOPE OF THE AGREEMENT

ARTICLE 1

Principles

1. Respect for democratic principles and fundamental human rights, as laid down in the Universal Declaration of Human Rights, as well as for the principle of the rule of law, underpins the internal and international policies of both Parties and constitutes an essential element of this Agreement.

2. The Parties confirm their commitment to the promotion of sustainable development and to helping to achieve the Millennium Development Goals.

3. The Parties reaffirm their attachment to the principles of good governance and the fight against corruption.

ARTICLE 2

Objectives and Scope

1. The Parties confirm their joint objective of strengthening and deepening their relations in all fields covered by this Agreement by developing their political dialogue and reinforcing their cooperation.

2. The Parties confirm their joint objective of working towards creating conditions under which, building on the outcome of the Doha Work Programme, a feasible and mutually beneficial Association Agreement, including a Free Trade Agreement, could be negotiated between them.

3. Implementation of this Agreement should help to create these conditions by striving for political and social stability, deepening the regional integration process and reducing poverty within a sustainable development framework in the Andean Community.

4. This Agreement governs the political dialogue and cooperation between the Parties and contains the necessary institutional arrangements for its application.

5. The Parties undertake to periodically assess progress, taking account of progress achieved before the entry into force of the Agreement.

TITLE II

POLITICAL DIALOGUE

ARTICLE 3

Objectives

1. The Parties agree to reinforce their regular political dialogue on the basis of the principles set out in the Framework Cooperation Agreement of 1993 and the Rome Declaration of 1996 between the Parties.

2. The Parties agree that political dialogue shall cover all aspects of mutual interest and any other international issue. It shall prepare the way for new initiatives for pursuing common goals and establishing common ground in areas such as security, regional development and stability, conflict prevention and resolution, human rights, ways of strengthening democratic governance, the fight against corruption, sustainable development, illegal migration, counter-terrorism and the global problem of illicit drugs, including chemical precursors, asset laundering and the trafficking of small and light weapons in all its aspects. It shall also provide a basis for initiatives to be taken and support efforts to develop initiatives, including cooperation, and actions throughout the Latin American region.

3. The Parties agree that political dialogue shall enable a broad exchange of information and shall provide a forum for joint initiatives at international level.

ARTICLE 4

Mechanisms

The Parties agree that their political dialogue shall be conducted:

(a) where appropriate and agreed by both Parties, at Head of State or Government level;

(b) at ministerial level;

(c) at senior-official level;

(d) at working level;

and shall make maximum use of diplomatic channels.

ARTICLE 5

Cooperation in the field of foreign and security policy

The Parties shall, as far as possible, cooperate in the field of foreign and security policy and coordinate their positions and take joint initiatives in the appropriate international forums.

TITLE III

COOPERATION

ARTICLE 6

Objectives

1. The Parties agree that the cooperation provided for in the 1993 Framework Cooperation Agreement shall be strengthened and extended to other areas. It shall focus on the following objectives:

(a) strengthening of peace and security;

(b) promotion of political and social stability through the strengthening of democratic governance and respect for human rights;

(c) deepening of the process of regional integration among the countries within the Andean region with a view to contributing to their social, political and economic development, including productive capacity building and the strengthening of their export capacity;

(d) poverty reduction, generation of greater social and regional cohesion, promotion of more equitable access to social services and the rewards of economic growth, ensuring an appropriate balance between economic, social and environmental components in a sustainable development context.

2. The Parties agree that cooperation shall take account of cross-cutting aspects relating to economic and social development, including issues such as gender, respect for indigenous populations, natural disaster prevention and response, environmental conservation and protection, and biodiversity, and foster research and technological development. Regional integration shall also be considered as a cross-cutting theme and in that regard cooperation actions at national level should be compatible with the process of regional integration.

3. The Parties agree that measures aimed at contributing to regional integration in the Andean region and strengthening inter-regional relations between the Parties shall be encouraged.

ARTICLE 7

Means

The Parties agree that cooperation shall be implemented by means of technical assistance, studies, training, exchanges of information and expertise, meetings, seminars, research projects, infrastructure development, use of new financial mechanisms or any other means agreed by the Parties in the context of cooperation, the objectives pursued and the means available, in conformity with the norms and regulations that apply to this cooperation.

ARTICLE 8

Cooperation in the field of human rights, democracy and good governance

The Parties agree that cooperation in this field shall actively support governments and representatives of organised civil society through actions, in particular in the following areas:

(a) promotion of human rights, the democratic process and good governance, including the management of electoral processes;

(b) strengthening of the rule of law and the good and transparent management of public affairs, including the fight against corruption at local, regional and national levels;

(c) guaranteeing an independent and efficient judicial system;

(d) implementation and dissemination of the Andean Charter for the Promotion and Protection of Human Rights.

ARTICLE 9

Cooperation in the field of conflict prevention

1. The Parties agree that cooperation in this field shall promote and sustain a comprehensive peace policy, including the prevention and resolution of conflicts. This policy shall be based on the principle of commitment and participation of society and shall focus primarily on developing regional, subregional and national capacities. It shall ensure equal political, economic, social and cultural opportunity for all segments of society, reinforce democratic legitimacy, promote social cohesion and the effective management of public affairs, establish effective mechanisms for peaceful conciliation of interests of different groups, and encourage an active and organised civil society.

2. Cooperation activities may include, among others, the provision of support to mediation, negotiation and reconciliation processes, the regional management of shared natural resources, disarmament, demobilisation and social reinsertion of former members of illegal armed groups, efforts in the area of child soldiers (as defined in the United Nations Convention on the Rights of the Child), measures to combat antipersonnel mines, training programmes on the issue of border controls, as well as support for the enforcement and dissemination of the Lima Commitment (Andean Charter for Peace and Security, Limitation and Control of External Defence Expenditure).

3. The Parties shall also cooperate in the field of prevention and combat of illegal traffic in small arms and light weapons with the aim, among others, of coordinating actions to strengthen legal and institutional cooperation, as well as collecting and destroying illicit small arms and light weapons in civilian hands.

ARTICLE 10

Cooperation in the field of modernisation of the state and public administration

1. The Parties agree that the objective of cooperation in this field shall be to modernise public administration in the Andean countries, including supporting the processes of decentralisation and organisational changes resulting from the process of Andean integration. In general, the aim shall be to increase organisational efficiency, ensure transparent management of public resources and accountability and improve the legal and institutional framework, based on best practices of both parties and taking advantage of the experience gained through the development of policies and instruments in the European Union.

2. This cooperation may include, among other things, programmes aimed at building capacities for policy design and implementation (public service delivery, budget composition and execution, prevention of and fight against corruption, and organised civil society involvement) and reinforcing judiciary systems.

ARTICLE 11

Cooperation in the field of regional integration

1. The Parties agree that cooperation in this field shall reinforce the process of regional integration within the Andean Community, in particular the development and implementation of its common market.

2. Cooperation shall support the development and strengthening of common institutions in the Member countries of the Andean Community and promote closer relations between the institutions concerned. It shall strengthen institutional exchanges on issues of integration, broadening and deepening reflection on the following fields: analysis and promotion of integration; publications; graduate studies in integration; scholarships; and internships.

3. Cooperation shall also promote the development of common policies and the harmonisation of the legal framework, including sectoral policies such as trade, customs, energy, transport, communications, environment and competition, as well as the coordination of macroeconomic policies in areas such as monetary policy, fiscal policy and public finance.

4. More specifically, it may include, but not be limited to, the provision of trade-related technical assistance for:

(a) the consolidation and implementation of the Andean customs union;

(b) the reduction and elimination of obstacles to the development of intra-regional trade;

(c) the simplification, modernisation, harmonisation and integration of customs and transit regimes and provision of support in terms of development of legislation, norms and professional training; and

(d) the establishment of an intra-regional common market covering free movement of goods, services, capital and people, as well as other complementary measures required to guarantee its full implementation.

5. The Parties further agree that the Andean policies regarding border integration and development are an essential element for the strengthening and consolidation of the subregional and regional integration process.

ARTICLE 12

Regional cooperation

The Parties agree to use all existing cooperation instruments to promote activities aimed at developing active and reciprocal cooperation between the European Union and the Andean Community and between Andean countries and other countries/regions in Latin America and the Caribbean in areas such as trade and investment promotion, environment, natural disaster prevention and response, research, energy, transport, communications infrastructure and regional development and land use planning.

ARTICLE 13

Trade cooperation

In view of their common objective to work towards establishing the conditions under which, building upon the outcome of the Doha Work Programme, a feasible and mutually beneficial Association Agreement, including a Free Trade Agreement, could be negotiated between them, the Parties agree that cooperation in trade shall promote capacity-building of the Andean countries for increased competitiveness enabling a better participation in the European market and the world economy.

Given this objective, trade-related technical assistance should include activities in the field of trade facilitation and customs (such as simplification of procedures, modernisation of customs administrations and training of officials), technical standards, sanitary and phytosanitary measures, intellectual property rights, investment, services, government procurement, dispute-settlement systems, etc. It shall foster the development and diversification of intra-regional trade to the highest possible level, and encourage the active participation of the Andean region in multilateral trade negotiations in the context of the World Trade Organisation.

Trade related technical assistance should also foster the identification and elimination of obstacles that prevent the development of trade.

An additional purpose may be to promote and support, among other things, the following activities:

- trade promotion activities, including adequate exchanges between enterprises from both sides,
- trade missions,
- market analysis,
- how best to adapt local production to the demand of external markets.

ARTICLE 14

Cooperation in the field of services

The Parties agree to strengthen their cooperation in the field of services, in conformity with the rules of General Agreement on Trade and Services (GATS), thereby reflecting the increasing importance of services for the development and diversification of their economies. Increased cooperation shall be aimed at improving the competitiveness of the Andean Community services sector and facilitating its increased participation in world trade in services in a manner consistent with sustainable development. The Parties shall identify the services sectors on which cooperation will centre. Activities shall be geared, among other things, to the regulatory environment, as well as to access to sources of capital and technology.

ARTICLE 15

Cooperation on intellectual property

The Parties agree that cooperation in this field shall be aimed at promoting investment, technology transfer, dissemination of information, cultural and creative activities and related economic activities as well as access and benefits sharing. Both Parties undertake to grant, within their respective laws, regulations and policies, adequate and effective protection of intellectual property rights in accordance with the highest international standards.

ARTICLE 16

Cooperation on public procurement

The Parties agree that cooperation in this field shall aim to promote reciprocal, open, non-discriminatory and transparent procedures for respective government and public sector procurement at all levels.

ARTICLE 17

Cooperation in the field of competition policy

The Parties agree that cooperation in the field of competition policy shall promote the effective establishment and application of competition rules as well as the dissemination of information in order to foster transparency and legal certainty for enterprises operating in the Andean Community market.

ARTICLE 18

Customs cooperation

1. The Parties agree that cooperation in this field shall be aimed at guaranteeing compliance with the provisions of the World Trade Organisation in connection with trade and sustainable development and achieving compatibility of the customs system of both Parties in order to facilitate trade between the Parties.

2. Cooperation may include the following:

(a) simplification and harmonisation of import and export documentation based on international standards, including use of simplified declarations;

(b) improvement of customs procedures, through methods such as risk assessment, simplified procedures for entry and release of goods, granting of authorised trader status, using electronic data interchange (EDI) and automated systems;

(c) measures to improve transparency and appeal procedures against customs decisions and rulings;

(d) mechanisms to ensure regular consultation with the trade community on import and export regulations and procedures.

3. The Parties agree to study, within the institutional framework established by this Agreement, the conclusion of a mutual assistance protocol on customs matters.

ARTICLE 19

Cooperation on technical regulations and conformity assessment

1. The Parties agree that cooperation on standards, technical regulations and conformity assessments is a key objective for the development of trade, in particular with regard to intra-regional trade.

2. Cooperation between the Parties shall promote efforts on:

(a) regulatory cooperation;

(b) aligning technical regulations on international and European standards; and

(c) creating a regional notification system and a network of conformity assessment bodies operating on a non-discriminatory basis and developing the use of accreditation.

3. In practice, cooperation shall:

(a) provide organisational and technical support to foster the establishment of regional networks and bodies, and increase coordination of policies with a view to promoting a common approach to the use of international and regional standards and adopting compatible technical regulations and conformity assessment procedures;

(b) encourage any measures aimed at bridging the gap between the Parties in the areas of conformity assessment and standardisation, notably the exchange of information on standards, conformity assessment and type-approval; and

(c) encourage any measures designed to improve the compatibility of the respective systems of the parties in the above areas, including transparency, good regulatory practices and the promotion of quality standards for products and business practices.

ARTICLE 20

Industrial cooperation

1. The Parties agree that industrial cooperation shall promote the modernisation and restructuring of Andean industry and individual sectors, as well as industrial cooperation between economic operators, with the objective of strengthening the private sector under conditions that ensure that the environment is protected.

2. Industrial cooperation initiatives shall reflect the priorities determined by both Parties. They shall take into account the regional aspects of industrial development, promoting trans-national partnerships where relevant. Initiatives shall seek in particular to establish a suitable framework for improving management know-how and promoting transparency as regards markets and conditions for business undertakings.

ARTICLE 21

Cooperation in the field of small and medium-sized and micro-enterprise development

The Parties agree to promote a favourable environment for the development of small and medium-sized and micro-enterprises, in particular by:

(a) promoting contacts between economic operators, encouraging joint investments and joint ventures and information networks through existing horizontal programmes;

(b) facilitating access to channels of finance, providing information and stimulating innovation;

(c) facilitating technological transfer;

(d) identifying and studying marketing channels.

ARTICLE 22

Cooperation on agriculture, forestry and rural development

The Parties agree to promote mutual cooperation in the agriculture, forestry and rural development sectors with a view to promoting diversification, environmentally sound practices and sustainable economic and social development and food security. To this end, the Parties shall examine:

(a) measures aimed at enhancing the quality of agricultural products, capacity building, technology transfers, measures for producer associations and supporting trade promotion activities;

(b) environmental health, animal and plant health measures and other related aspects, taking account of the legislation in force in both Parties and their respective international obligations, resulting notably from World Trade Organisation and multilateral environmental agreement rules;

(c) measures relating to sustainable economic and social development of rural territories, including environmentally sound practices, forestry, research, access to land, sustainable rural development and food security;

(d) measures relating to the preservation and promotion of traditional activities based on the specific identities of rural populations and communities, such as exchange of experiences and partnerships, development of joint ventures and cooperation networks between local agents or economic operators.

ARTICLE 23

Fisheries and aquaculture cooperation

The Parties agree to develop economic and technical cooperation in the fisheries and aquaculture sectors, especially in aspects such as the sustainable exploitation, management and conservation of fisheries resources, including environmental impact assessment. Cooperation should also include areas such as the processing industry and facilitation of trade. Cooperation in the fisheries sector could lead to the conclusion of bilateral fisheries agreements between the Parties or between the European Community and one or more Member countries of the Andean Community and/or to the conclusion of multilateral fisheries agreements between the Parties.

ARTICLE 24

Cooperation on mining

The Parties agree that cooperation in the field of mining, taking into account aspects of environmental conservation, shall focus principally on the following:

(a) promoting the participation of enterprises from both Parties in the sustainable exploration and exploitation of minerals, as well as in their use, in accordance with the legislation of both Parties;

(b) promoting exchanges of information, experience and technology relating to mining exploration and exploitation;

(c) promoting exchanges of experts and performing joint research to increase opportunities for technological development;

(d) developing measures to promote investment in this field;

(e) developing measures to ensure environmental integrity and corporate environmental responsibility in this sector.

ARTICLE 25

Energy cooperation

1. The Parties agree that their joint objective will be to foster cooperation in the field of energy, including consolidating economic relations in key sectors such as hydroelectricity, oil and gas, renewable energy, energy-saving technology, rural electrification and regional integration of energy markets, taking into consideration that the Andean countries are already implementing electricity interconnection projects.

2. Cooperation may include the following, in particular:

(a) energy policy issues, including interconnected infrastructure of regional importance, improvement and diversification of supply and improvement of access to energy markets, including facilitation of transit, transmission and distribution;

(b) management and training for the energy sector and transfer of technology and know-how;

(c) promotion of energy saving, energy efficiency, renewable energy and study of the environmental impact of energy production and consumption;

(d) cooperation initiatives between undertakings in this sector.

ARTICLE 26

Transport cooperation

1. The Parties agree that cooperation in this field shall focus on restructuring and modernising transport and related infrastructure systems, improving the movement of passengers and goods and providing better access to urban, air, maritime, inland waterways, rail and road transport markets by refining the management of transport from the operational and administrative points of view and by promoting high operating standards.

2. Cooperation may include the following:

(a) exchanges of information on the Parties' policies, especially regarding urban transport and the interconnection and interoperability of multimodal transport networks and other issues of mutual interest;

(b) the management of inland waterways, roads, railways, ports and airports, including appropriate cooperation between the relevant authorities;

(c) projects for the transfer of European technology in the Global Navigation Satellite System and urban public transport centres;

(d) improvement of safety and pollution prevention standards, including cooperation in the appropriate international forums aiming to ensure better enforcement of international standards.

ARTICLE 27

Cooperation on information society, information technology and telecommunications

1. The Parties agree that information technology and communications are key sectors in a modern society and are of vital importance to economic and social development and the smooth transition to the information society. Cooperation in this field shall help to reduce the digital divide and aim to provide equitable access to information technologies, especially in less developed areas.

2. Cooperation in this area shall aim to promote:

(a) dialogue on all aspects of information society;

(b) dialogue on regulatory and policy aspects of information technology and communications, including standards;

(c) exchanges of information on standards conformity assessment and type-approval;

(d) dissemination of new information and communications technologies and exchanges of information on new technological breakthroughs;

(e) joint research projects on information and communications technologies and pilot projects in the fields of information society applications;

(f) interconnection and interoperability of telematic networks and services;

(g) reciprocal access to databases with due regard for national and international copyright legislation;

(h) exchanges and training of specialists;

(i) computerisation of public administration.

ARTICLE 28

Audio-visual cooperation

The Parties agree to promote cooperation in the audio-visual sector and in the media sector in general, through joint initiatives in training, audio-visual development, production and distribution activities. Cooperation shall take place in accordance with the relevant national copyright provisions and international agreements.

ARTICLE 29

Cooperation on tourism

The Parties agree that cooperation in this field shall aim to:

(a) establish best practices in order to ensure balanced and sustainable development of tourism in the Andean region;

(b) improve the quality of the services offered to visitors;

(c) raise public awareness of the economic and social importance of tourism for the Andean region's development;

(d) promote and develop ecotourism;

(e) promote the adoption of common policies on tourism in the framework of the Andean Community.

ARTICLE 30

Cooperation between financial institutions

The Parties agree to foster, according to their needs and within the framework of their respective programmes and legislation, cooperation between national and regional financial institutions.

ARTICLE 31

Cooperation in the field of investment promotion

1. The Parties agree to promote, within the scope of their respective competencies, an attractive and stable reciprocal investment climate.

2. Cooperation shall include in particular:

(a) encouraging and developing mechanisms for the exchange and dissemination of information on investment legislation and opportunities;

(b) developing a legal framework favourable to investment on both sides, where appropriate, through the conclusion of bilateral agreements promoting and protecting investment and preventing double taxation, between the Member States of both Parties;

(c) developing uniform and simplified administrative procedures;

(d) developing joint venture mechanisms.

ARTICLE 32

Macroeconomic dialogue

1. The Parties agree that cooperation shall aim to promote the exchange of information on the respective macroeconomic trends and policies, as well as sharing experiences in the coordination of macroeconomic policies in the context of a common market.

2. The Parties shall also aim to deepen the dialogue between their authorities on macroeconomic matters, including in areas such as monetary policy, fiscal policy, public finance, external debt and macroeconomic stabilisation.

ARTICLE 33

Statistics cooperation

1. The Parties agree that the main objective shall be to align statistical methods and programmes, thus enabling the Parties to use each other's statistics on trade in goods and services and, more generally, any field covered by this Agreement for which statistics can be drawn up.

2. This cooperation could include, among other things: technical exchanges between statistical institutes in the Andean Community and those in European Union Member States and Eurostat; development of common methods of data collection, analysis and interpretation; and organisation of seminars, working groups or statistical training programmes.

ARTICLE 34

Cooperation on consumer protection

1. The Parties agree that cooperation in this field shall be geared to making consumer protection schemes in both Parties compatible.

2. It may involve, to the extent possible:

(a) increasing the compatibility of consumer legislation in order to avoid barriers to trade while ensuring a high level of consumer protection;

(b) establishing and developing systems of mutual information exchange, such as rapid alert systems, for food and feed, with risk for public and animal health;

(c) enhancing capacities for the implementation of sanitary and phytosanitary measures to facilitate market access as well as ensuring an appropriate level of health protection on a transparent, non-discriminatory and predictable basis;

(d) encouraging cooperation and exchange of information among consumer associations;

(e) supporting the "Andean Group on the Participation of Civil Society for the Defence of Consumer Rights".

ARTICLE 35

Cooperation on data protection

1. The Parties agree to promote a high level of protection in the processing of personal data and other data, in line with the highest international standards.

2. The Parties also agree to cooperate on the protection of personal data in order to improve the level of protection and to work towards the elimination of obstacles to the free movement of personal data between the Parties created by insufficient protection of such data.

ARTICLE 36

Scientific and technological cooperation

1. The Parties agree that cooperation in science and technology shall be carried out in their mutual interest and in compliance with their policies, particularly as regards the rules for use of intellectual property resulting from research, and shall aim to:

(a) contribute to the development of science and technology in the Andean region;

(b) exchange scientific and technological information and experience at regional level, especially on the implementation of policies and programmes;

(c) promote human resources development and an adequate institutional framework for research and development;

(d) foster relations between the Parties' scientific communities and promote the development of joint scientific and technological research projects;

(e) encourage the participation of the business sector in both Parties in scientific and technological cooperation, in particular in the promotion of innovation;

(f) promote innovation and technology transfer between the Parties, including e-government and cleaner technologies;

2. The involvement of higher-education institutions, research centres and productive sectors, especially small and medium-sized enterprises, shall be encouraged on both sides.

3. The Parties agree to promote scientific and technological cooperation between universities, research institutions and productive sectors of both regions, including granting of scholarships, student and high-level specialist exchanges.

4. The Parties also agree to promote Andean participation in technological and development programmes of the European Community in accordance with the latter's provisions governing the participation of legal entities from third countries.

ARTICLE 37

Cooperation on education and training

1. The Parties agree that cooperation in this field shall aim at improving education and vocational training. To this end, access by young people, women and senior citizens to education, including technical courses, higher education and vocational training, shall receive special attention, as shall achieving the Millennium Development Goals in this context.

2. The Parties agree to cooperate more closely on education and vocational training and promote cooperation between universities and between businesses in order to develop the level of expertise of senior staff.

3. The Parties also agree to pay special attention to centralised operations and horizontal programmes (ALFA, ALBAN), forging permanent links between specialised bodies in both Parties, which will encourage the pooling and exchange of experience and technical resources.

4. Cooperation in this field may also support the Action Plan for the Educational sector in the Andean Countries, which includes, among other programmes, harmonisation of the Andean educational systems, implementation of an information system on educational statistics and intercultural education.

ARTICLE 38

Environmental and biodiversity cooperation

1. The Parties agree that cooperation in this field shall promote the protection and conservation of the environment in pursuit of sustainable development. In this regard, the relationship between poverty and the environment and the environmental impact of economic activities are considered important. Cooperation should also promote the ratification of and support for the implementation of Multilateral Environmental Agreements and other international agreements in areas such as climate change, biodiversity, desertification and chemicals management.

2. Cooperation shall focus in particular on:

(a) preventing degradation of the environment;

(b) promoting the conservation and sustainable management of natural resources (including biodiversity, mountain ecosystems and genetic resources) taking into account the Regional Biodiversity Strategy for the Andean Tropic Region;

(c) exchanging information and experience on environmental legislation and on common environmental problems occurring in both Parties;

(d) strengthening environmental management in all sectors at all levels of government;

(e) promoting environmental education, creation of capacity and strengthening of citizen's participation, and encouraging joint regional research programmes;

(f) protecting and nurturing traditional knowledge and practices related to the sustainable use of biodiversity resources.

ARTICLE 39

Cooperation in the field of natural disasters

The Parties agree that cooperation in this field shall aim to reduce the vulnerability of the Andean region to natural disasters through strengthening regional planning and prevention capacities, harmonising the legal framework and improving institutional coordination.

ARTICLE 40

Cultural cooperation and preservation of cultural heritage

1. The Parties agree that cooperation in this sphere, cultural ties and contacts between cultural agents in both regions shall be expanded.

2. The objective shall be to promote cultural cooperation between the Parties, taking into account and favouring synergies with bilateral schemes of the Member States of the European Union.

3. Cooperation shall take place in accordance with the relevant national copyright provisions and international agreements.

4. This cooperation may cover all cultural fields, including, among others, the following areas:

(a) translation of literary works;

(b) conservation, restoration and revitalisation of national heritage;

(c) cultural events, such as arts and handicrafts exhibitions, music, dance and theatre, as well as exchanges of artists and professionals in the cultural area;

(d) promotion of cultural diversity;

(e) youth exchanges;

(f) development of cultural industries;

(g) preservation of cultural heritage;

(h) preventing and combating the illicit trade of cultural heritage goods in conformity with international conventions signed by the Parties.

ARTICLE 41

Cooperation in the field of health

1. The Parties agree to cooperate in the health sector with the aim of supporting sectoral reforms that make health service delivery pro-poor and equitable and promoting fair financing mechanisms that improve access to health care for the poor.

2. The Parties agree that primary prevention also requires involving other sectors such as education and water and sanitation. In this regard, the Parties aim to strengthen and develop partnerships beyond the health sector to achieve the Millennium Development Goals, particularly in the fight against AIDS, malaria and tuberculosis, consistent with the relevant World Trade Organisation rules. Partnerships with organised civil society, NGOs and the private sector are also needed to address sexual and reproductive health and rights in a gender-sensitive approach and to work with young people to prevent sexually transmitted diseases and unwanted pregnancies.

3. The Parties agree to cooperate on basic infrastructure, such as water supply and sewage systems.

ARTICLE 42

Social cooperation

1. The Parties agree to cooperate in fostering the participation of the social partners in a dialogue on living and working conditions, social protection and integration into society.

2. Cooperation should contribute to the political, economic and social concertation processes directed towards fostering across-the-board development in the context of poverty reduction and employment creation strategies.

3. The Parties underline the importance of social development, which must go hand in hand with economic development and agree to give priority to promoting the fundamental principles and rights at work identified by the International Labour Organisation's conventions, the so-called Core Labour Standards.

4. The Parties agree that cooperation in this field may take into account the implementation of an Andean Social Agenda, centred on two main pillars, the Common Andean Market and the development of mechanisms to bolster poverty reduction and regional cohesion.

5. The Parties may cooperate in any area of mutual interest in the above fields.

6. Measures shall be coordinated with those of the Member States of the European Union and the relevant international organisations.

7. Where appropriate, and in accordance with their respective procedures, the Parties may conduct this dialogue in coordination with the European Economic and Social Committee and its Andean counterpart, respectively.

ARTICLE 43

Participation of organised civil society in cooperation

1. The Parties recognise the role and potential contribution of organised civil society in the cooperation process and agree to promote effective dialogue with organised civil society and its effective participation.

2. Subject to the legal and administrative provisions of each Party, organised civil society may:

(a) participate in the policy-making process at country level, according to democratic principles;

(b) be informed of and participate in consultations on development and cooperation strategies and sectoral policies, particularly in areas concerning them, including all stages of the development process;

(c) receive financial resources, insofar as the internal rules of each Party so allow, and capacity building support in critical areas;

(d) participate in the implementation of cooperation programmes in the areas that concern them.

ARTICLE 44

Cooperation in the field of gender

The Parties agree that cooperation in this field shall help to strengthen policies and programmes aimed at ensuring, improving and expanding the equal participation of men and women in all sectors of political, economic, social and cultural life, including, where necessary, through the adoption of positive measures in support of women. It shall also help to facilitate the access of women to all the resources needed to fully exercise their fundamental rights.

ARTICLE 45

Cooperation on indigenous peoples

1. The Parties agree that cooperation in this field shall contribute to the creation and development of partnerships with indigenous peoples in the context of promoting the goals of poverty eradication, sustainable management of natural resources, respect for human rights and democracy.

2. The Parties also agree to cooperate in promoting adequate protection of traditional knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles relevant for the conservation and sustainable use of biological diversity, as well as fair and equitable sharing of benefits arising from the utilisation of such knowledge.

3. In addition to taking systematic account of the situation of indigenous peoples at all levels of development cooperation, the Parties shall integrate the particular situation of indigenous peoples into the development of their policies and strengthen the capacity of organisations representing indigenous peoples in order to increase the positive effects of development cooperation on such peoples.

4. Cooperation in this field may support indigenous representative organisations, such as the Working Group on the rights of indigenous people, which is a consultative entity within the Andean Integration System.

ARTICLE 46

Cooperation on displaced, uprooted peoples and former members of illegal armed groups

1. The Parties agree that cooperation in support of displaced, uprooted peoples and former members of illegal armed groups shall help to meet their essential requirements from the time humanitarian aid ceases to the adoption of a longer-term solution to resolve their status.

2. This cooperation may include, among others, the following activities:

(a) self-sufficiency and reintegration into the socio-economic fabric of displaced, uprooted peoples and former members of illegal armed groups;

(b) aid to local host communities and resettlement areas to foster acceptance and integration of displaced, uprooted peoples and former members of illegal armed groups;

(c) helping those people to voluntarily return to and settle in their countries of origin or third countries, if conditions permit;

(d) operations to help people recover their belongings or property rights as well as aid for the legal settlement of human rights violations against the people in question;

(e) strengthening the institutional capacity of countries faced with these issues.

ARTICLE 47

Cooperation in combating illicit drugs and related organised crime

1. On the basis of the principle of co-responsibility and complementing the European Union-Andean Community High-Level Dialogue Specialised on drugs, as well as the Joint Follow-up Group on the Agreements on precursors and chemical substances frequently used in the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, the Parties agree that cooperation in this field shall aim to coordinate and increase joint efforts to prevent and contain the links that constitute the global problem of illicit drugs. The Parties also agree to endeavour to combat organised crime relating to this traffic, among other ways, through the intermediary of international organisations and bodies. The Parties agree that the Coordination and Cooperation Mechanism on Drugs between the European Union and Latin America and the Caribbean shall also be used for this purpose.

2. The Parties shall cooperate in this area to implement in particular:

(a) programmes to prevent drug abuse;

(b) projects to train, educate, treat and rehabilitate drug addicts;

(c) projects favouring harmonisation of legislation and action in this field in the Andean countries;

(d) joint research programmes;

(e) effective measures and cooperation activities aimed at encouraging and consolidating alternative development with the involvement of the communities concerned;

(f) measures to prevent new illicit crops and their transfer to environmentally fragile regions or areas not previously affected;

(g) effective implementation of measures to prevent the diversion of precursors and to monitor trade in these products, equivalent to those adopted by the European Community and the competent international bodies, and in accordance with the Precursor Agreements between the European Community and each Andean country signed on 18 December 1995 on precursors and chemical substances frequently used in the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;

(h) strengthening of actions to control the traffic of weapons, ammunition and explosives.

ARTICLE 48

Cooperation in combating money laundering and related crime

1. The Parties agree to cooperate in preventing the use of their financial systems for laundering proceeds arising from criminal activities in general and drug trafficking in particular.

2. This cooperation shall include administrative and technical assistance aimed at the development and implementation of regulations and the efficient functioning of suitable standards and mechanisms. In particular, cooperation shall allow exchanges of relevant information and the adoption of appropriate standards to combat money laundering comparable to those adopted by the European Community and the international bodies active in this area, such as the Financial Action Task Force (FATF). Cooperation at regional level shall be encouraged.

ARTICLE 49

Cooperation on migration

1. The Parties reaffirm the importance that they attach to a joint management of migration flows between their territories. With a view to strengthening cooperation between them, they shall establish a comprehensive dialogue on all migration-related issues, including illegal migration, smuggling and trafficking in human beings, as well as the inclusion of migration concerns in the national strategies for economic and social development of the areas from which migrants originate, also taking into consideration the historic and cultural linkages existing between both regions.

2. Cooperation shall be based on a specific needs assessment conducted in mutual consultation between the Parties and be implemented in accordance with the relevant Community and national legislation in force. It will focus in particular on:

(a) the root causes of migration;

(b) the development and implementation of national legislation and practices with regard to international protection, with a view to satisfying the provisions of the Geneva Convention of 1951 on the status of refugees and of its Protocol of 1967 and other relevant international instruments, and to ensuring the respect of the principle of "*non-refoulement*";

(c) the admission rules and rights and status of persons admitted, fair treatment and integration of legal residents into society, education and training of legal migrants and measures against racism and xenophobia;

(d) the establishment of an effective and preventive policy against illegal immigration, smuggling of migrants and trafficking in human beings, including the issue of how to combat networks of smugglers and traffickers and how to protect the victims of such trafficking;

(e) the return, under humane and dignified conditions, of persons residing illegally, and the readmission of such persons, in accordance with paragraph 3;

(f) the area of visas, on issues identified as being of mutual interest, such as visas granted to persons travelling for commercial, academic or cultural purposes;

(g) the subject of border controls, on issues related to organisation, training, best practices and other operational measures on the ground and, where relevant, the provision of equipment.

3. Within the framework of the cooperation to prevent and control illegal immigration, the Parties also agree to readmit their illegal migrants. To this end:

– each Andean Country shall, upon request and without further formalities, readmit any of its nationals illegally present on the territory of a Member State of the European Union, provide their nationals with appropriate identity documents and extend to them the administrative facilities necessary for such purpose; and

– each Member State of the European Union shall, upon request and without further formalities, readmit any of its nationals illegally present on the territory of an Andean Country, provide their nationals with appropriate identity documents and extend to them the administrative facilities necessary for such purpose.

The Parties agree to conclude, upon request and as soon as possible, an agreement regulating the specific obligations for Member States of the European Union and the Andean countries on readmission. This agreement will also address the readmission of nationals of other countries and stateless persons.

For this purpose, the term "Parties" shall mean the European Community, any of its Member States and any Andean Country.

ARTICLE 50

Cooperation in the field of counter-terrorism

The Parties reaffirm the importance of the fight against terrorism and, in accordance with international conventions, the relevant UN resolutions and their respective legislation and regulations, agree to cooperate in the prevention and suppression of acts of terrorism. They shall do so in particular:

(a) in the framework of full implementation of Resolution 1373 of the UN Security Council and other relevant UN resolutions, international conventions and instruments;

(b) by exchange of information on terrorist groups and their support networks in accordance with international and national law; and

(c) by exchange of views on the means and methods used to counter terrorism, including in technical fields and training and by exchange of experience in terrorism prevention.

TITLE IV

GENERAL AND FINAL PROVISIONS

ARTICLE 51

Resources

1. To help meet the cooperation objectives set out in this Agreement, the Parties commit themselves to providing, within the limits of their capacities and through their own channels, the appropriate resources, including financial resources.

2. The Parties shall take all appropriate measures to promote and facilitate the European Investment Bank's activities in the Andean Community in accordance with its own procedures and financing criteria and with their laws and regulations, and without prejudice to the powers of their competent authorities.

3. The Andean Community and its Member Countries shall grant facilities and guarantees to European Community experts and exoneration of taxes on imports for cooperation activities, in accordance with the Framework Conventions signed between the European Community and each Andean country.

ARTICLE 52

Institutional framework

1. The Parties agree to retain the Joint Committee established pursuant to the 1983 Andean Community Cooperation Agreement and retained by the 1993 Framework Cooperation Agreement. This Committee shall meet alternatively in the European Union and the Andean Community at senior official level. The agenda for the Joint Committee meetings shall be set by mutual agreement. The Committee shall itself establish provisions concerning the frequency of its meetings, chairmanship and other issues that may arise, including, as appropriate, the creation of subcommittees.

2. The Joint Committee shall be responsible for the general implementation of the agreement. It shall also discuss any question affecting economic relations between the Parties, including sanitary and phytosanitary issues, including with individual Member Countries of the Andean Community.

3. A Joint Consultative Committee to assist the Joint Committee to promote dialogue with economic and social organisations of organised civil society shall be established.

4. The Parties encourage the European Parliament and the Andean Parliament to establish an Inter-parliamentary Committee, within the framework of this Agreement, in accordance with past practice.

ARTICLE 53

Definition of the Parties

Without prejudice to Article 49, for the purposes of this Agreement, "the Parties" shall mean the Community, its Member States or the Community and its Member States, within their respective areas of competence, as derived from the Treaty establishing the European Community, on the one hand, and the Andean Community, its Member Countries or the Andean Community and its Member Countries, on the other, in accordance with their respective spheres of competence. The Agreement shall also apply to measures taken by any State, regional or local authorities within the territories of the Parties.

ARTICLE 54

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following that in which the Parties notify each other of completion of the procedures necessary for this purpose.

2. Notifications shall be sent to the Secretary General of the Council of the European Union and the Secretary General of the Andean Community, who shall be the depositories of this Agreement.

3. From the date of its entry into force in accordance with paragraph 1, this Agreement shall replace the Framework Cooperation Agreement of 1993 and the Rome Joint Declaration on Political Dialogue of 1996.

ARTICLE 55

Duration

1. This Agreement shall be valid indefinitely.

2. Either Party may give written notice to the other of its intention to terminate this Agreement.

3. Termination shall take effect six months after notification to the other Party.

ARTICLE 56

Fulfilment of obligations

1. The Parties shall adopt any general or specific measures required for them to fulfil their obligations under this Agreement and shall ensure that they comply with the objectives laid down in this Agreement.

2. Where one of the Parties considers that the other Party has failed to fulfil an obligation under this Agreement it may take appropriate measures. Before doing so, it must supply the Joint Committee within 30 days with all the relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Parties.

In this selection of measures, priority must be given to those measures which least disturb the functioning of this Agreement. These measures shall be notified immediately to the Joint Committee and shall be the subject of consultations in the Committee if the other Party so requests.

3. By way of derogation from paragraph 2, any Party may immediately take appropriate measures in accordance with international law in the event of:

(a) termination of this Agreement not sanctioned by the general rules of international law;

(b) violation by the other Party of the essential elements of this Agreement referred to in Article 1(1).

The other Party may ask for an urgent meeting to be called to bring the Parties together within 15 days for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Parties.

ARTICLE 57

Future developments

1. The Parties may mutually agree to extend this Agreement with the aim of broadening and supplementing its scope in accordance with their respective legislation, by concluding agreements on specific sectors or activities in the light of the experience gained during its implementation.

2. As regards the implementation of this Agreement, either Party may make suggestions designed to expand cooperation in all areas, taking into account the experience acquired during the implementation thereof.

3. No opportunities for cooperation shall be ruled out in advance. The Parties may use the Joint Committee to explore practical possibilities for cooperation in their mutual interest.

ARTICLE 58

Data protection

The Parties agree that data protection shall be guaranteed in all areas where personal data are exchanged.

The Parties agree to accord a high level of protection to the processing of personal and other data, compatible with the highest international standards.

ARTICLE 59

Territorial application

This Agreement shall apply, on the one hand, to the territories in which the Treaty establishing the European Community is applied and under the conditions laid down in that Treaty, and, on the other hand, to the territories of the Andean Community and its Member countries (Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru and Venezuela).

ARTICLE 60

Authentic texts

This Agreement is drawn up in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.

ACCORD DE DIALOGUE POLITIQUE ET DE COOPÉRATION
ENTRE LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE
ET SES ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART,
ET LA COMMUNAUTÉ ANDINE ET SES PAYS MEMBRES
(BOLIVIE, COLOMBIE, ÉQUATEUR, PÉROU ET VENEZUELA), D'AUTRE PART

LE ROYAUME DE BELGIQUE,

LE ROYAUME DE DANEMARK,

LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE

LA RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE,

LE ROYAUME D'ESPAGNE,

LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE,

l'IRLANDE,

LA RÉPUBLIQUE ITALIENNE,

LE GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG,

LE ROYAUME DES PAYS-BAS,

LA RÉPUBLIQUE D'AUTRICHE,

LA RÉPUBLIQUE PORTUGAISE,

LA RÉPUBLIQUE DE FINLANDE,

LE ROYAUME DE SUÈDE,

LE ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD,

parties contractantes au traité instituant la Communauté européenne et au traité sur l'Union européenne, ci-après dénommés "les États membres", et

LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE,

d'une part, et

LA COMMUNAUTÉ ANDINE ET SES PAYS MEMBRES,

LA RÉPUBLIQUE DE BOLIVIE,

LA RÉPUBLIQUE DE COLOMBIE,

LA RÉPUBLIQUE DE L'ÉQUATEUR,

LA RÉPUBLIQUE DU PÉROU,

LA RÉPUBLIQUE BOLIVARIENNE DU VENEZUELA,

d'autre part,

CONSIDÉRANT les liens historiques et culturels traditionnels qui existent entre les parties et le souhait de celles-ci de renforcer leurs relations sur la base des principes qui les régissent actuellement;

CONSIDÉRANT que ce nouvel accord de dialogue politique et de coopération devrait représenter une avancée qualitative en permettant d'approfondir et d'élargir les relations entre l'Union européenne et la Communauté andine, et en offrant également de nouveaux domaines d'intérêt pour les deux parties;

RÉAFFIRMANT leur respect des principes démocratiques et des droits fondamentaux de l'être humain inscrits dans la Déclaration universelle des droits de l'homme, ainsi que le respect du droit humanitaire international;

RAPPELANT leur attachement aux principes de l'État de droit et de la bonne gouvernance;

CONVAINCUS qu'il importe de lutter contre les drogues illicites et la criminalité qu'elle induit, en s'appuyant sur les principes de responsabilité partagée, ainsi que d'action globale, équilibrée et multilatérale;

METTANT EN AVANT leur engagement à œuvrer ensemble à la réalisation des objectifs que sont l'éradication de la pauvreté, la justice et la cohésion sociales, ainsi que le développement équitable et durable, en tenant compte d'aspects tels que la vulnérabilité aux catastrophes naturelles, la conservation et la protection de l'environnement et la biodiversité, le renforcement du respect des droits de l'homme, des institutions démocratiques et de la bonne gouvernance, ainsi que l'intégration progressive des pays andins dans l'économie mondiale;

SOULIGNANT l'importance qu'attachent les parties à la consolidation du dialogue politique portant sur les questions bilatérales, régionales et internationales d'intérêt commun, ainsi qu'aux mécanismes de dialogue comme le préconisait déjà la déclaration conjointe sur le dialogue politique entre l'Union européenne et la Communauté andine, signée à Rome le 30 juin 1996;

METTANT EN AVANT la nécessité de renforcer le programme de coopération régi par l'accord-cadre de coopération signé en 1993 entre la Communauté européenne et l'accord de Cartagena et ses pays membres (les républiques de Bolivie, de Colombie, de l'Équateur, du Pérou et du Venezuela), ci-après désigné l'"accord-cadre de coopération de 1993";

RECONNAISSANT la nécessité d'approfondir le processus d'intégration régionale, de libéralisation des échanges et de réforme de l'économie au sein de la Communauté andine, ainsi que d'intensifier les efforts de prévention des conflits afin d'instaurer une zone de paix andine, dans l'esprit de "l'engagement de Lima" (charte andine pour la paix et la sécurité et pour la limitation et le contrôle des dépenses de défense extérieure);

CONSCIENTS de la nécessité de promouvoir le développement durable dans la région andine par le biais d'un partenariat de développement rassemblant tous les acteurs concernés, notamment la société civile et le secteur privé, conformément aux principes fixés dans le consensus de Monterrey et dans la déclaration de Johannesburg et son plan de mise en œuvre;

CONVAINCUS de la nécessité de mettre en place une coopération sur la question des migrations, de l'asile et des réfugiés;

SOULIGNANT la volonté de coopérer dans les enceintes internationales;

CONSCIENTS de la nécessité de consolider les relations entre l'Union européenne et la Communauté andine, afin de renforcer les mécanismes sur lesquels reposent ces relations, de manière à pouvoir s'adapter à la nouvelle dynamique des relations internationales, dans un monde global et interdépendant;

AYANT À L'ESPRIT le partenariat stratégique établi entre l'Union européenne et l'Amérique latine et les Caraïbes dans le cadre du sommet de Rio de 1999, puis réaffirmé lors du sommet de Madrid de 2002; et

RÉITÉRANT, dans ce cadre, la nécessité d'encourager les échanges nécessaires à la création des conditions d'un renforcement des relations entre l'Union européenne et la Communauté andine, reposant sur des bases solides et mutuellement profitables,

ONT DÉCIDÉ DE CONCLURE LE PRÉSENT ACCORD:

TITRE I

OBJECTIFS, NATURE ET CHAMP D'APPLICATION DE L'ACCORD

ARTICLE 1

Principes

1. Le respect tant des principes démocratiques et des droits fondamentaux de la personne humaine définis dans la déclaration universelle des droits de l'homme, que du principe de l'État de droit inspire les politiques interne et internationale des parties et constitue un élément essentiel du présent accord.

2. Les parties confirment leur engagement à promouvoir le développement durable et contribuer à la réalisation des objectifs de développement pour le millénaire.

3. Les parties contractantes réaffirment également leur attachement aux principes de bonne gouvernance et à la lutte contre la corruption.

ARTICLE 2

Objectifs et champ d'application

1. Les parties confirment leur objectif commun de renforcer leurs relations dans tous les domaines couverts par le présent accord, par le développement du dialogue politique et l'intensification de la coopération.

2. Les parties confirment leur objectif commun de travailler en vue de créer les conditions qui pourraient permettre de négocier, en faisant fond sur les résultats du programme de travail de Doha qu'elles se sont engagées à mener à bien d'ici la fin de 2004, un accord d'association réaliste et mutuellement avantageux, y compris une zone de libre-échange.

3. La mise en œuvre de l'accord doit contribuer à créer ces conditions par la recherche de la stabilité politique et sociale, l'approfondissement du processus d'intégration régionale et la réduction de la pauvreté dans le cadre du développement durable dans la Communauté andine.

4. Le présent accord régit le dialogue politique et la coopération entre les parties et comporte les dispositions institutionnelles nécessaires à son application.

5. Les parties s'engagent à évaluer régulièrement les progrès accomplis, en tenant compte des avancées réalisées avant l'entrée en vigueur de l'accord.

TITRE II

DIALOGUE POLITIQUE

ARTICLE 3

Objectifs

1. Les parties conviennent de renforcer leur dialogue politique régulier sur la base des principes fixés dans l'accord cadre de coopération de 1993 et dans la déclaration de Rome de 1996 entre les parties.

2. Les parties conviennent que le dialogue politique doit couvrir tous les aspects d'intérêt mutuel et toute autre question d'ordre international. Il servira à préparer la mise en place de nouvelles initiatives pour la poursuite d'objectifs communs et l'établissement d'une base commune dans des domaines comme la sécurité, le développement régional et la stabilité, la prévention et le règlement des conflits, les droits de l'homme, les moyens de renforcer la gouvernance démocratique, la lutte contre la corruption, le développement durable, l'immigration clandestine ainsi que la lutte contre le terrorisme et les stupéfiants, y compris les produits chimiques précurseurs, le blanchiment de capitaux et le trafic d'armes légères et de petit calibre sous tous ses aspects. Il constituera également une base pour lancer des initiatives et viendra à l'appui des efforts visant à mettre au point des initiatives, notamment de coopération, et des actions dans l'ensemble de l'Amérique latine.

3. Les parties conviennent que ce dialogue politique permettra un large échange d'informations et constituera une enceinte pour l'élaboration d'initiatives communes au niveau international.

ARTICLE 4

Mécanismes

Les parties conviennent que le dialogue politique sera mené:

a) lorsqu'il y a lieu et lorsque les parties en conviennent, au niveau des chefs d'État et de gouvernement;

b) au niveau ministériel;

c) au niveau des hauts fonctionnaires;

d) au niveau des services;

et passera autant que possible par la voie diplomatique.

ARTICLE 5

Coopération dans le domaine de la politique étrangère et de la sécurité

Les parties s'efforcent, dans la mesure du possible, de coopérer dans le domaine de la politique étrangère et de sécurité, de coordonner leurs positions et de prendre des initiatives communes dans les enceintes internationales appropriées.

TITRE III

COOPÉRATION

ARTICLE 6

Objectifs

1. Les parties conviennent que la coopération prévue dans l'accord-cadre de coopération de 1993 sera renforcée et étendue à d'autres domaines. Elle sera axée sur les objectifs suivants:

a) renforcer la paix et la sécurité;

b) promouvoir la stabilité politique et sociale par le renforcement de la gouvernance démocratique et le respect des droits de l'homme;

c) approfondir le processus d'intégration régionale entre les pays de la région andine afin de contribuer à leur développement social, politique et économique, et notamment au renforcement de leurs capacités de production et d'exportation;

d) réduire la pauvreté, créer une plus grande cohésion sociale et régionale, et promouvoir un accès plus équitable aux services sociaux et aux fruits de la croissance économique, garantissant un juste équilibre entre les composantes économiques, sociales et environnementales dans le cadre du développement durable.

2. Les parties conviennent que la coopération tiendra compte des aspects transversaux liés au développement socio-économique, - notamment des questions d'égalité entre hommes et femmes, de respect des populations autochtones, de prévention et de gestion des catastrophes naturelles, de conservation et de protection de l'environnement, de biodiversité - et encouragera la recherche et le développement technologique. L'intégration régionale sera aussi considérée comme une question transversale et, à cet égard, les actions de coopération menées au niveau national doivent être compatibles avec le processus d'intégration régionale.

3. Les parties conviennent que les mesures visant à favoriser l'intégration régionale dans la région andine et à renforcer les relations interrégionales entre les deux parties seront encouragées.

ARTICLE 7

Moyens

Les parties conviennent que la coopération sera mise en œuvre par le biais d'une assistance technique et financière, d'études, de programmes de formation, d'échanges d'information et de savoir-faire, de réunions et séminaires, de projets de recherche, de la mise en place d'infrastructures, de l'utilisation de nouveaux mécanismes financiers ou de tout autre moyen ayant été approuvé par les parties dans le cadre de la coopération, des objectifs poursuivis et des moyens mis à disposition conformément aux normes et réglementations applicables à cette coopération.

ARTICLE 8

Coopération en matière de droits de l'homme, de démocratie et de bonne gouvernance

Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine aura pour objet d'apporter un soutien actif aux gouvernements et aux représentants de la société civile organisée par le biais d'actions menées en particulier dans les domaines suivants:

a) promotion des droits de l'homme, du processus démocratique et de la bonne gouvernance, ce qui sous-entend notamment une bonne gestion des procédures électorales;

b) renforcement de l'État de droit et gestion efficace et transparente des affaires publiques, en particulier lutte contre la corruption aux niveaux local, régional et national; et

c) garantie d'un système judiciaire indépendant et efficace;

d) application et diffusion de la Charte andine pour la promotion et la protection des droits de l'homme.

ARTICLE 9

Coopération en matière de prévention des conflits

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine aura pour but de promouvoir et de maintenir une politique de paix globale favorisant notamment la prévention et le règlement des conflits. Cette politique reposera sur le principe de l'engagement et de la participation de la société et sera principalement axée sur le développement des capacités régionales, sous-régionales et nationales. Elle aura pour objectif de veiller à ce que toutes les composantes de la société bénéficient des mêmes chances du point de vue politique, économique, social et culturel, de renforcer la légitimité démocratique, de promouvoir la cohésion sociale et l'efficacité de la gestion des affaires publiques, de mettre en place des mécanismes efficaces de conciliation pacifique des intérêts des différents groupes et de promouvoir une société civile active et organisée.

2. Parmi les activités envisagées, il convient de citer, notamment, le soutien des processus de médiation, de négociation et de réconciliation, la gestion régionale des ressources naturelles partagées, le désarmement, la démobilisation et la réinsertion sociale d'anciens membres de groupes armés illégaux, les efforts réalisés pour régler la question des enfants-soldats (définis par la convention des Nations unies sur les droits de l'enfant), les actions menées dans la lutte contre les mines antipersonnel, des programmes de formation dans le domaine des contrôles aux frontières ainsi qu'un soutien à l'application et la diffusion de l'engagement de Lima (charte andine pour la paix et la sécurité et pour la limitation et le contrôle des dépenses de défense extérieure).

3. Les parties coopèrent également dans le domaine de la prévention et de la lutte contre le trafic illégal d'armes légères et de petit calibre, en vue, notamment, de coordonner les actions visant à renforcer la coopération dans le domaine juridique, institutionnel et de la police, et de collecter et détruire les armes légères et de petit calibre détenues illégalement par des civils.

ARTICLE 10

Coopération en matière de modernisation de l'État et de l'administration publique

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine aura pour but de moderniser l'administration publique des pays andins et, en particulier, de soutenir les processus de décentralisation ainsi que les changements organisationnels induits par le processus d'intégration de la région andine. L'objectif sera, d'une manière générale, de renforcer l'efficacité organisationnelle, de garantir une gestion transparente des finances publiques en mettant l'accent sur la responsabilité et d'améliorer le cadre juridique et institutionnel, sur la base des meilleures pratiques de chacune des parties et de l'expérience acquise par la mise au point de politiques et d'instruments dans l'Union européenne.

2. Il pourra s'agir, entre autres, de mettre en œuvre des programmes destinés à développer les capacités nécessaires à la conception et à la mise en œuvre des politiques (services publics, composition et exécution du budget, prévention de la corruption et lutte contre la corruption et participation de la société civile organisée) et à renforcer les systèmes judiciaires.

ARTICLE 11

Coopération en matière d'intégration régionale

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine a pour objet de renforcer le processus d'intégration régionale au sein de la région de la Communauté andine et plus particulièrement la construction et la mise en œuvre de son marché commun.

2. La coopération appuiera le développement et le renforcement des institutions communes aux pays membres de la Communauté andine et encouragera des relations plus étroites entre les institutions concernées. Elle permettra d'intensifier les échanges institutionnels dans les domaines de l'intégration, en élargissant et en approfondissant la réflexion dans les domaines suivants: analyse et promotion de l'intégration, publications, études universitaires dans le domaine de l'intégration, bourses d'études et stages.

3. Les actions de coopération viseront aussi à promouvoir la mise au point de politiques communes et l'harmonisation du cadre juridique; il s'agit entre autres de politiques sectorielles comme le commerce, les douanes, l'énergie, les transports, les communications, l'environnement et la concurrence, ainsi que la coordination des politiques macro-économiques dans des domaines comme la politique monétaire, la politique budgétaire et les finances publiques.

4. Plus spécifiquement, cette coopération pourra comporter - sans toutefois s'y limiter - la fourniture de l'assistance technique liée au commerce, en faveur des actions suivantes:

a) l'organisation et la mise en œuvre de l'union douanière andine;

b) la réduction et l'élimination des entraves au développement du commerce intrarégional;

c) la simplification, la modernisation, l'harmonisation et l'intégration des régimes douaniers et de transit et l'octroi d'un soutien à la mise au point de la législation, des normes et de la formation professionnelle; et

d) la création d'un marché commun, au niveau régional, permettant la libre circulation des marchandises, des services, des capitaux et des personnes, ainsi que d'autres mesures complémentaires nécessaires pour garantir sa pleine application.

5. Les parties conviennent en outre que les politiques andines relatives à l'intégration et au développement frontaliers constituent un élément essentiel de l'intensification et de la consolidation du processus d'intégration régionale et sous-régionale.

ARTICLE 12

Coopération régionale

Les parties conviennent d'utiliser tous les instruments de coopération existants pour promouvoir des activités visant à développer une coopération active et réciproque entre l'Union européenne et la Communauté andine, d'une part, et entre les pays andins et d'autres pays/régions d'Amérique latine et des Caraïbes d'autre part, dans des domaines comme la promotion des échanges et des investissements, l'environnement, la prévention et la gestion des catastrophes naturelles, la recherche, l'énergie, les transports, les infrastructures de communication, le développement régional et l'aménagement du territoire.

ARTICLE 13

Coopération commerciale

Eu égard à l'objectif commun de l'UE et de la Communauté andine de travailler en vue de créer les conditions qui pourraient permettre de négocier, en faisant fond sur les résultats du programme de travail de Doha, un accord d'association réaliste et mutuellement avantageux, y compris une zone de libre-échange, les parties conviennent que la coopération commerciale en couragera le développement des capacités des pays andins pour leur permettre de devenir plus compétitifs et, par conséquent, de participer plus activement au marché européen et à l'économie mondiale.

Compte tenu de cet objectif, l'assistance liée au commerce doit englober des activités relevant des domaines suivants: facilitation du commerce et douanes (telles que la simplification des procédures, la modernisation des administrations douanières et la formation des fonctionnaires), normes techniques, mesures sanitaires et phytosanitaires, droits de propriété intellectuelle, investissement, services, marchés publics, systèmes de règlement des différends, etc. Elle favorisera l'expansion et la diversification aussi poussée que possible des échanges intrarégionaux et encouragera la participation active de la région andine aux négociations commerciales multilatérales, dans le cadre de l'Organisation mondiale du commerce.

L'assistance technique liée au commerce doit également favoriser le recensement et la suppression des obstacles qui empêchent le développement du commerce.

Un objectif supplémentaire pourra être d'encourager et de soutenir, entre autres, les activités suivantes:

- les actions de promotion du commerce, y compris les échanges utiles entre entreprises des deux parties;

- les missions commerciales;

- les analyses du marché;

- la recherche d'une adaptation optimale de la production locale à la demande des marchés extérieurs.

ARTICLE 14

Coopération dans le domaine des services

Dans ce secteur, conformément aux règles de l'accord général sur le commerce des services (AGCS), les deux parties renforceront leur coopération de manière à refléter l'importance croissante des services pour le développement et la diversification de leurs économies respectives. L'objet de cette coopération renforcée sera d'améliorer la compétitivité du secteur des services de la Communauté andine et de faciliter sa participation accrue au commerce mondial des services tout en respectant les critères de développement durable. Les parties détermineront les secteurs sur lesquels l'effort de coopération devra porter en priorité. Les activités seront axées entre autres sur l'environnement réglementaire ainsi que sur l'accès aux sources de financement et à la technologie.

ARTICLE 15

Coopération en matière de propriété intellectuelle

Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine visera à promouvoir l'investissement, les transferts de technologie, la diffusion de l'information, les activités culturelles et créatives et d'autres activités économiques connexes ainsi qu'un accès plus large et le partage des bénéfices. Les deux parties s'engageront à garantir, dans le cadre de leurs législation, réglementation et politiques respectives, une protection adéquate et efficace des droits de propriété intellectuelle, conformément aux normes et conventions internationales les plus strictes.

ARTICLE 16

Coopération en matière de marchés publics

Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine vise à promouvoir des procédures réciproques, ouvertes, non discriminatoires et transparentes pour la passation des marchés publics à tous les niveaux.

ARTICLE 17

Coopération dans le domaine de la politique de concurrence

Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine aura pour objet de promouvoir l'instauration et l'application effectives de règles de concurrence ainsi que la diffusion d'informations afin de favoriser la transparence et la sécurité juridique pour les entreprises opérant sur le marché de la Communauté andine.

ARTICLE 18

Coopération douanière

1. Les parties conviennent que le but de la coopération dans ce domaine sera de garantir la conformité aux dispositions de l'Organisation mondiale du commerce relatives au commerce et au développement durable et de parvenir à la compatibilité des régimes douaniers des deux parties, afin de faciliter les échanges entre ces dernières.

2. Les activités de coopération pourront couvrir ce qui suit:

a) la simplification et l'harmonisation des documents d'importation et d'exportation sur la base des normes internationales, et plus particulièrement l'utilisation de déclarations simplifiées;

b) l'amélioration des procédures douanières par l'emploi de méthodes telles que l'évaluation du risque, les procédures simplifiées de déclaration et de mise en libre pratique des marchandises et l'octroi du statut d'opérateur agréé, en ayant recours à l'échange de données informatisées (EDI) et aux systèmes automatisés;

c) l'application de mesures destinées à améliorer la transparence et les procédures de recours à l'encontre des décisions douanières;

d) l'introduction de mécanismes garantissant des consultations régulières avec les milieux commerciaux au sujet de la réglementation et des procédures en matière d'importation et d'exportation.

3. Les parties conviennent de réfléchir, dans les limites du cadre institutionnel établi par le présent accord, à la conclusion d'un protocole d'assistance mutuelle sur les questions douanières.

ARTICLE 19

Coopération en matière de réglementation technique et d'évaluation de la conformité

1. Les parties conviennent que la coopération en ce qui concerne les normes, la réglementation technique et l'évaluation de la conformité est un objectif essentiel au développement des échanges, plus spécialement des échanges intrarégionaux.

2. L'objectif de la coopération entre les parties sera de promouvoir les efforts dans les secteurs suivants:

a) la coopération réglementaire;

b) l'alignement de la réglementation technique sur la base des normes internationales et européennes; et

c) la création d'un système de notification régional et d'un réseau d'organismes d'évaluation de la conformité opérant de manière non discriminatoire et renforçant l'usage de l'agrément.

3. En pratique, la coopération permettra:

a) de fournir un soutien technique et organisationnel afin de favoriser la mise en place de réseaux et d'organismes régionaux et de renforcer la coordination des politiques en vue de promouvoir une stratégie commune concernant l'application des normes internationales et régionales et d'encourager l'adoption de réglementations techniques et de procédures d'évaluation de la conformité compatibles;

b) d'encourager toute mesure visant à combler les différences qui existent entre les parties dans les domaines de l'évaluation de la conformité et de la normalisation, notamment l'échange d'informations sur les normes, l'évaluation de la conformité et l'homologation par type; et

c) d'encourager les mesures visant à améliorer la compatibilité entre les systèmes des parties dans les domaines indiqués ci-dessus, notamment en matière de transparence, de bonnes pratiques réglementaires et de promotion des normes de qualité pour les produits et pratiques commerciales.

ARTICLE 20

Coopération industrielle

1. Les parties conviennent que la coopération industrielle entre les parties visera à promouvoir la modernisation et la restructuration de l'industrie andine et de différents secteurs, ainsi que la coopération industrielle entre opérateurs économiques, en vue de renforcer le secteur privé dans des conditions garantissant la protection de l'environnement.

2. Les initiatives de coopération industrielle traduiront les priorités définies par les deux parties. Elles tiendront compte des aspects régionaux du développement industriel en encourageant les partenariats transnationaux, le cas échéant. Elles auront notamment pour objet l'établissement d'un cadre adapté pour l'amélioration du savoir-faire en matière de gestion et la promotion de la transparence en ce qui concerne les marchés et les conditions dans lesquelles les entreprises exercent leurs activités.

ARTICLE 21

Coopération en matière de développement des petites et moyennes entreprises et des microentreprises

Les parties s'attacheront à promouvoir un environnement favorable au développement des petites et moyennes entreprises ainsi que des microentreprises par le biais, notamment, des mesures suivantes:

a) encourager les contacts entre opérateurs économiques, les investissements conjoints et les entreprises communes ainsi que les réseaux d'information, grâce aux programmes horizontaux existants;

b) faciliter l'accès aux sources de financement, fournir des informations et stimuler l'innovation;

c) faciliter les transferts technologiques;

d) recenser et étudier les circuits de commercialisation.

ARTICLE 22

Coopération dans le domaine de l'agriculture, de la sylviculture et du développement rural

Les parties conviennent de promouvoir la coopération mutuelle dans les secteurs de l'agriculture, de la sylviculture et du développement rural afin d'encourager la diversification, les pratiques respectant l'environnement, un développement économique et social durable et la sécurité alimentaire. Les parties examineront à cette fin:

a) les mesures visant à améliorer la qualité des produits agricoles, le renforcement des capacités et les transferts de technologie ainsi que les mesures concernant les associations de producteurs et le soutien aux actions de promotion commerciale;

b) les mesures concernant l'hygiène du milieu, les mesures zoosanitaires et phytosanitaires et tout autre aspect connexe, en tenant compte de la législation actuellement appliquée par les deux parties et conformément aux règles de l'Organisation mondiale du commerce et aux accords multilatéraux sur l'environnement;

c) les mesures liées au développement socio-économique durable des territoires ruraux, notamment les pratiques respectant l'environnement, la sylviculture, la recherche, l'accès aux terres, le développement rural durable et la sécurité alimentaire;

d) les mesures liées à la préservation et la promotion des activités traditionnelles fondées sur l'identité spécifique des populations et des communautés rurales, comme l'échange d'expériences et les partenariats, le développement des entreprises communes et l'établissement de réseaux de coopération entre les agents ou les opérateurs économiques locaux.

ARTICLE 23

Coopération dans le domaine de la pêche et de l'aquaculture

Les parties conviennent de développer la coopération économique et technique dans le secteur de la pêche et de l'aquaculture, en ce qui concerne plus particulièrement l'exploitation, la gestion et la conservation durables des ressources halieutiques et l'évaluation de l'impact sur l'environnement. La coopération doit aussi porter sur des domaines tels que l'industrie de transformation et la facilitation du commerce. Elle pourra conduire à la conclusion d'accords de pêche bilatéraux entre les parties ou entre la Communauté européenne et un ou plusieurs pays membres de la Communauté andine et/ou à la conclusion d'accords de pêche multilatéraux entre les deux parties.

ARTICLE 24

Coopération dans le domaine minier

Les parties conviennent que, compte tenu des aspects liés à la préservation de l'environnement, la coopération dans ce domaine sera principalement axée sur les actions suivantes:

a) promouvoir la participation des entreprises des parties aux activités de prospection et d'exploitation rationnelles des minerais, ainsi qu'à leur utilisation, conformément à leur législation respective;

b) promouvoir les échanges d'information, d'expérience et de technologie en ce qui concerne la prospection et l'exploitation des mines;

c) promouvoir les échanges d'experts et réaliser des travaux de recherche conjoints afin d'accroître les possibilités de développement technologique;

d) élaborer des mesures destinées à stimuler l'investissement dans ce domaine;

e) élaborer des mesures garantissant l'intégrité de l'environnement et la responsabilité des entreprises vis-à-vis de l'environnement.

ARTICLE 25

Coopération en matière d'énergie

1. Les parties conviennent que leur objectif commun sera de promouvoir la coopération dans le domaine de l'énergie et notamment de consolider les relations économiques des secteurs clés tels que l'électricité hydraulique, le pétrole et le gaz, les énergies renouvelables, les techniques permettant d'économiser l'énergie, l'électrification des campagnes et l'intégration régionale des marchés énergétiques, en tenant compte du fait que les pays andins mettent déjà en œuvre des projets d'interconnexions électriques.

2. La coopération pourra notamment porter sur les domaines suivants:

a) les questions relatives à la politique énergétique, notamment l'interconnexion des infrastructures d'importance régionale, l'amélioration et la diversification de l'approvisionnement et l'amélioration de l'accès aux marchés énergétiques, y compris la facilitation du transit, du transport et de la distribution;

b) la gestion et la formation dans le secteur énergétique ainsi que les transferts de technologie et de savoir-faire;

c) la promotion des mesures d'économie d'énergie, de rendement énergétique, d'énergies renouvelables et l'étude de l'impact sur l'environnement de la production et de la consommation d'énergie;

d) les initiatives de coopération entre entreprises dans ce secteur.

ARTICLE 26

Coopération dans le domaine des transports

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine sera centrée sur la restructuration et la modernisation des systèmes et infrastructures de transport, l'amélioration de la mobilité des voyageurs et des marchandises et la facilitation de l'accès aux marchés de transport urbain, aérien, maritime, fluvial, ferroviaire et routier par le perfectionnement de la gestion opérationnelle et administrative des transports et par la promotion de normes d'exploitation élevées.

2. La coopération pourra s'étendre aux éléments suivants:

a) un échange d'informations sur les politiques des parties se rapportant en particulier aux transports urbains, à l'interconnexion et interopérabilité des réseaux de transports multimodaux et aux autres questions d'intérêt mutuel;

b) la gestion des voies fluviales, des routes, des chemins de fer, des ports et aéroports, notamment la coopération souhaitée entre les autorités compétentes;

c) les projets de coopération pour le transfert de technologies européennes dans le système mondial de navigation par satellite et les centres de transports publics urbains;

d) l'amélioration des normes de sécurité et de prévention de la pollution, notamment la coopération dans les enceintes internationales compétentes dans le but d'assurer une meilleure application des normes internationales.

ARTICLE 27

Coopération dans le domaine de la société de l'information, des technologies de l'information et des télécommunications

1. Les parties conviennent que les technologies de l'information et les communications sont des secteurs essentiels dans une société moderne et revêtent une importance cruciale pour son développement économique et social et une transition harmonieuse vers la société de l'information. La coopération dans ce domaine contribuera à réduire la fracture numérique et cherchera à offrir un accès équitable aux technologies de l'information, en particulier dans les régions les moins développées.

2. La coopération dans ce domaine visera à promouvoir:

a) le dialogue sur tous les aspects de la société de l'information;

b) le dialogue sur les aspects réglementaires et politiques des technologies de l'information et des communications, notamment les normes;

c) l'échange d'informations sur les normes, l'évaluation de la conformité et la réception par type;

d) la diffusion des nouvelles technologies de l'information et des communications et les échanges d'informations sur les nouvelles avancées technologiques;

e) des projets de recherche conjoints sur les technologies de l'information et de la communication et des projets pilotes dans les domaines des applications de la société de l'information;

f) l'interconnexion et l'interopérabilité des réseaux et services télématiques;

g) l'accès réciproque aux bases de données, dans le respect de la législation nationale et internationale en matière de droits d'auteur;

h) les échanges et la formation d'experts;

i) l'informatisation de l'administration publique.

ARTICLE 28

Coopération dans le domaine de l'audiovisuel

Les parties conviennent de promouvoir la coopération dans le secteur de l'audiovisuel et des médias en général, par le biais d'initiatives conjointes en matière de formation, du développement de l'audiovisuel et d'activités de production et de diffusion. La coopération s'effectuera dans le respect des dispositions nationales applicables aux droits d'auteur et des accords internationaux conclus dans ce domaine.

ARTICLE 29

Coopération dans le domaine du tourisme

Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine visera à:

a) déterminer les meilleures pratiques afin d'assurer un développement équilibré et durable du tourisme dans la région andine;

b) améliorer la qualité des services offerts aux touristes;

c) sensibiliser l'opinion publique à l'importance économique et sociale du tourisme pour le développement de la région andine;

d) promouvoir et développer l'écotourisme;

e) promouvoir l'adoption de politiques communes en matière de tourisme, dans le cadre de la Communauté andine.

ARTICLE 30

Coopération entre les institutions financières

Les parties conviennent qu'elles s'efforceront de promouvoir la coopération entre les institutions financières nationales et régionales, en fonction de leurs besoins et dans le cadre de leurs programmes et législations respectifs.

ARTICLE 31

Coopération en matière de promotion des investissements

1. Les parties conviennent de promouvoir, dans les limites de leurs compétences respectives, un environnement stable pouvant attirer des investissements réciproques.

2. Cette coopération se traduira notamment par les activités suivantes:

a) encourager et développer les mécanismes d'échange et de diffusion des informations relatives à la législation sur les investissements et aux possibilités dans ce domaine;

b) élaborer un cadre juridique mutuellement favorable à l'investissement de chaque côté, par la conclusion éventuelle, entre les États membres des deux parties, d'accords bilatéraux favorisant et protégeant les investissements et empêchant la double imposition;

c) promouvoir des procédures administratives uniformes et simplifiées;

d) élaborer des mécanismes d'entreprises communes.

ARTICLE 32

Dialogue macro-économique

1. Les parties conviennent que la coopération visera à promouvoir l'échange d'informations sur les tendances et politiques macro-économiques respectives des parties ainsi que le partage de l'expérience acquise dans la coordination des politiques macro-économiques dans le cadre d'un marché commun.

2. Les parties s'efforceront d'approfondir le dialogue entre leurs autorités respectives sur les questions macro-économiques, notamment dans des domaines tels que la politique monétaire, la politique fiscale, les finances publiques, la dette extérieure et la stabilisation macro-économique.

ARTICLE 33

Coopération en matière de statistiques

1. Les parties conviennent que le principal objectif sera d'aligner les méthodes et programmes statistiques afin de permettre aux parties une utilisation réciproque de leurs statistiques concernant le commerce des biens et des services et, plus généralement, tout autre domaine relevant de l'accord et pour lequel des statistiques peuvent être établies.

2. Les activités de coopération pourront comprendre, entre autres: des échanges techniques entre les instituts de statistiques de la Communauté andine et des États membres de l'Union européenne et Eurostat; la mise au point de méthodes communes de collecte, d'analyse et d'interprétation des données; l'organisation de séminaires, de groupes de travail ou de programmes de formation en statistiques.

ARTICLE 34

Coopération dans le domaine de la protection des consommateurs

1. Les parties conviennent que les actions de coopération doivent avoir pour objet de rendre compatibles les programmes de protection des consommateurs des deux parties.

2. Il conviendra, dans la mesure du possible:

a) de renforcer la compatibilité des législations relatives à la protection des consommateurs pour éviter les entraves aux échanges tout en assurant un niveau élevé de protection des consommateurs;

b) de concevoir et d'élaborer des systèmes d'échanges mutuels d'informations, tels que les systèmes d'alerte rapide sur les denrées alimentaires et les aliments pour animaux présentant un risque pour la santé publique et animale;

c) de renforcer les capacités de mise en œuvre des mesures sanitaires et phytosanitaires, pour faciliter l'accès au marché et assurer un niveau approprié de protection de la santé, de manière transparente, non discriminatoire et prévisible;

d) d'encourager la coopération et les échanges d'informations entre les associations de consommateurs;

e) de soutenir le "Groupe de travail andin sur la participation de la société civile à la défense des droits des consommateurs".

ARTICLE 35

Coopération en matière de protection des données

1. Les parties conviennent de promouvoir un niveau élevé de protection pour les opérations de traitement des données à caractère personnel et des autres données, conformément aux normes internationales les plus strictes.

2. Les parties conviennent également de coopérer dans le domaine de la protection des données à caractère personnel afin d'améliorer le niveau de protection et s'efforcer d'éliminer les obstacles à leur libre circulation entre les parties, qui sont dus à la protection insuffisante de ces données.

ARTICLE 36

Coopération scientifique et technique

1. Les parties conviennent que la coopération scientifique et technique sera menée dans leur intérêt mutuel et conformément à leurs propres politiques, en ce qui concerne notamment les règles d'exploitation de la propriété intellectuelle découlant de la recherche et que cette coopération visera les objectifs suivants:

a) contribuer au développement de la science et de la technologie dans la région andine;

b) échanger, au niveau régional, des informations et des expériences d'ordre scientifique et technique, en particulier dans le domaine de la mise en œuvre des politiques et des programmes;

c) favoriser le développement des ressources humaines et la mise en place d'un cadre institutionnel adéquat pour la recherche et le développement;

d) promouvoir les relations entre les communautés scientifiques des parties ainsi que le développement de projets communs de recherche scientifique et technologique;

e) inciter le secteur des entreprises des deux parties à participer à la coopération scientifique et technique, notamment pour la promotion de l'innovation;

f) encourager l'innovation et le transfert de technologie entre les parties, y compris en ce qui concerne l'administration en ligne et les technologies dites "propres".

2. Les établissements d'enseignement supérieur, les centres de recherche et les secteurs productifs (plus particulièrement les petites et moyennes entreprises) seront incités à participer de part et d'autre.

3. Les parties conviennent de développer la coopération scientifique et technologique entre les universités, les établissements de recherche et les secteurs productifs des deux régions, et notamment l'octroi de bourses d'études ainsi que les échanges d'étudiants et d'experts de haut niveau.

4. Les parties conviennent également de promouvoir la participation andine aux programmes technologiques et de développement de la Communauté européenne, conformément aux dispositions communautaires régissant la participation de personnes morales de pays tiers.

ARTICLE 37

Coopération en matière d'éducation et de formation

1. Les parties conviennent que le but de la coopération dans ce domaine sera d'améliorer l'enseignement et à la formation professionnelle. À cette fin, une attention particulière sera accordée à l'accès dont disposent les jeunes, les femmes et les personnes âgées à l'éducation et en particulier aux cours techniques, à l'enseignement supérieur et à la formation professionnelle. Dans ce contexte, la réalisation des objectifs de développement définis dans la déclaration du millénaire constitue également une priorité.

2. Afin de renforcer le savoir-faire du personnel d'encadrement, les deux parties conviennent de coopérer plus étroitement dans les domaines de l'éducation et de la formation professionnelle et d'encourager la coopération entre les universités et entre les entreprises.

3. Les parties conviennent également d'accorder une attention particulière aux opérations et aux programmes centralisés et horizontaux (ALFA, ALBAN), qui créent des liens permanents entre leurs organismes spécialisés respectifs, ce qui favorisera la mise en commun et l'échange d'expérience et de ressources techniques.

4. La coopération dans ce domaine pourra également soutenir le plan d'action en faveur du secteur éducatif dans les pays andins, qui comprend, entre autres programmes, l'harmonisation des systèmes éducatifs andins, la mise en place de l'informatisation des statistiques sur l'éducation et l'enseignement interculturel.

ARTICLE 38

Coopération en matière d'environnement et de biodiversité

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine visera à promouvoir la protection et la conservation de l'environnement dans le cadre du développement durable. À cet égard, le lien entre la pauvreté et l'environnement et l'impact des activités économiques sur l'environnement sont considérés comme étant importants. La coopération doit également être un moyen d'encourager la ratification d'accords multilatéraux sur l'environnement ainsi que d'autres accords internationaux portant par exemple sur les changements climatiques, la biodiversité, la désertification et la gestion des produits chimiques, et aussi d'encourager le soutien à leur mise en œuvre.

2. La coopération sera plus particulièrement axée sur ce qui suit:

a) la prévention de la dégradation de l'environnement;

b) la promotion de la conservation et de la gestion durable des ressources naturelles (y compris la biodiversité, les écosystèmes de montagne et les ressources génétiques), en tenant compte de la stratégie régionale applicable à la biodiversité dans les pays andins situés au-dessus du tropique du Capricorne;

c) l'échange d'informations et d'expérience concernant la législation sur l'environnement et les problèmes écologiques se posant dans les deux régions;

d) le renforcement de la gestion de l'environnement dans tous les secteurs et à tous les niveaux de gouvernement;

e) la sensibilisation aux questions d'environnement, la création de capacités et le renforcement de la participation des citoyens, ainsi que la promotion de programmes conjoints de recherche au niveau régional;

f) la protection et la préservation des savoirs traditionnels et des coutumes liés à l'utilisation durable des ressources de la biodiversité.

ARTICLE 39

Coopération en matière de catastrophes naturelles

Les parties conviennent que les efforts de coopération dans ce domaine viseront à réduire la vulnérabilité de la région andine aux catastrophes naturelles par le renforcement de la planification régionale et des capacités de prévention, l'harmonisation du cadre juridique et l'amélioration de la coordination institutionnelle.

ARTICLE 40

Coopération dans le domaine culturel et préservation du patrimoine culturel

1. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine, les liens culturels et les contacts entre agents culturels des deux régions devront être renforcés.

2. L'objectif sera de promouvoir la coopération culturelle entre les parties, en prenant en compte et en favorisant les synergies avec les programmes bilatéraux des États membres de l'Union européenne.

3. La coopération s'exercera dans le respect des dispositions nationales applicables aux droits d'auteur et des accords internationaux conclus dans ce domaine.

4. Ce type de coopération pourra couvrir l'ensemble des domaines culturels, et notamment:

a) la traduction d'œuvres littéraires;

b) la conservation, la restauration et la revitalisation du patrimoine national;

c) les manifestations culturelles (expositions d'art et d'artisanat, musique, danse, théâtre, etc.) et les échanges d'artistes et de professionnels dans le domaine culturel;

d) la promotion de la diversité culturelle;

e) les échanges entre jeunes;

f) le développement des industries culturelles;

g) la préservation du patrimoine culturel;

h) la prévention et la lutte contre le trafic illicite des biens culturels, conformément aux conventions internationales signées par les parties.

ARTICLE 41

Coopération dans le domaine sanitaire

1. Les parties conviennent que la coopération dans le secteur sanitaire aura pour objectif de soutenir les réformes sectorielles visant à instaurer des services de santé équitables et adaptés aux populations pauvres et d'encourager des mécanismes de financement équitables, qui permettent à ces personnes d'accéder plus facilement aux soins de santé.

2. Les parties conviennent que la prévention primaire exige aussi de prendre en compte d'autres dimensions comme l'éducation, l'eau et l'hygiène. À cet égard, les parties s'efforceront de renforcer et de développer des partenariats non limités au secteur de la santé, en vue de réaliser les objectifs de développement définis dans la déclaration du millénaire, en ce qui concerne notamment la lutte contre le sida, le paludisme et la tuberculose, dans le respect des règles en la matière prévues par l'Organisation mondiale du commerce. Il est également nécessaire de conclure des partenariats avec la société civile organisée, les ONG et le secteur privé afin de traiter des questions de santé sexuelle et génésique et des droits y afférents, en respectant l'égalité entre hommes et femmes, et de travailler avec les jeunes pour éviter les maladies sexuellement transmissibles et les grossesses non désirées.

3. Les parties conviennent de coopérer en ce qui concerne les infrastructures de base, telles que les systèmes d'alimentation en eau et d'assainissement.

ARTICLE 42

Coopération dans le domaine social

1. Les parties conviennent de coopérer afin d'encourager les partenaires sociaux à participer à un dialogue sur les conditions de vie et de travail, la protection sociale et l'intégration dans la société.

2. La coopération doit appuyer les processus de concertation politique, économique et sociale visant à encourager un développement général, dans le cadre des stratégies de réduction de la pauvreté et de création d'emplois.

3. Les parties soulignent l'importance du développement social, qui doit aller de pair avec le développement économique et conviennent de s'efforcer en priorité de promouvoir les principes et droits fondamentaux sur le lieu de travail définis par les conventions de l'Organisation internationale du travail, à savoir les "normes fondamentales du travail".

4. Les parties conviennent que la coopération dans ce domaine peut prendre en compte l'exécution du calendrier social andin, qui est axé sur deux volets principaux: le marché commun andin et la mise au point de mécanismes destinés à soutenir la réduction de la pauvreté et la cohésion régionale.

5. Les parties peuvent coopérer dans tout domaine d'intérêt mutuel relevant des secteurs mentionnés ci-dessus.

6. Les mesures peuvent être prises en coordination avec celles des États membres de l'Union européenne et des organisations internationales compétentes.

7. Le cas échéant, et conformément à leurs procédures internes, les parties mèneront ce dialogue en coordination respectivement avec le Comité économique et social et son homologue andin.

ARTICLE 43

Participation de la société civile organisée aux activités de coopération

1. Les parties reconnaissent le rôle et la contribution potentielle de la société civile organisée au processus de coopération et favoriseront un véritable dialogue avec celle-ci ainsi que sa participation effective.

2. Sous réserve du respect des dispositions administratives et juridiques de chacune des parties, la société civile organisée peut:

a) participer au processus d'élaboration des politiques, au niveau national, selon des principes démocratiques;

b) être informée des consultations sur les politiques sectorielles et les stratégies de développement et de coopération, et y participer, notamment dans les domaines qui les concernent, à tous les stades du processus de développement;

c) bénéficier de ressources financières, dans la mesure où la réglementation de chacune des parties le permet, ainsi qu'une aide au développement des capacités dans des secteurs critiques;

d) participer à la mise en œuvre des programmes de coopération dans les domaines qui les concernent.

ARTICLE 44

Coopération en matière d'égalité entre hommes et femmes

Les parties conviennent que la coopération contribuera au renforcement des politiques et des programmes visant à améliorer, assurer et renforcer la participation égale des hommes et des femmes à tous les secteurs de la vie politique, économique, sociale et culturelle, notamment, le cas échéant, par l'adoption de mesures positives en faveur des femmes. Elle contribuera aussi à faciliter l'accès des femmes à toutes les ressources nécessaires au plein exercice de leurs droits fondamentaux.

ARTICLE 45

Coopération en ce qui concerne les populations autochtones

1. Les parties conviennent que le but de cette coopération sera de contribuer à la création et à la mise en place de partenariats conclus avec les populations autochtones en vue de promouvoir les objectifs que sont l'éradication de la pauvreté, le développement durable des ressources naturelles ainsi que le respect des droits de l'homme et de la démocratie.

2. Les parties conviennent également de coopérer pour promouvoir, d'une part, une protection adéquate des connaissances, innovations et pratiques traditionnelles des communautés autochtones et locales qui incarnent des modes de vie traditionnels présentant un intérêt pour la conservation et l'utilisation durable de la diversité biologique et, d'autre part, le partage juste et équitable des avantages découlant de l'exploitation commerciale ou autre de ces connaissances.

3. Outre la prise en compte systématique de la situation des populations autochtones à tous les niveaux de la coopération au développement, les parties s'accorderont pour intégrer la spécificité de ces groupes dans l'élaboration de leurs politiques et pour renforcer les capacités des organisations représentant les populations autochtones de manière à accroître les effets positifs de la coopération au développement sur ces populations.

4. La coopération dans ce domaine peut soutenir les organisations qui représentent les populations autochtones, telles que le Groupe de travail sur les populations autochtones, organe consultatif au sein du système andin d'intégration.

ARTICLE 46

Coopération en ce qui concerne les populations déplacées ou déracinées et d'anciens membres de groupes armés illégaux

1. Les parties conviennent que la coopération en faveur des populations déplacées ou déracinées et d'anciens membres de groupes armés illégaux visera à contribuer à prendre en charge leurs besoins essentiels entre le moment où l'aide humanitaire prend fin et celui où une solution à plus long terme est adoptée pour régler la question de leur statut.

2. Cette coopération pourra comprendre, entre autres, les types d'activités suivants:

a) recherche de l'autosuffisance et réinsertion des populations déplacées ou déracinées et d'anciens membres de groupes armés illégaux dans le tissu socio-économique;

b) aide aux communautés locales d'accueil et aux zones de retour pour faciliter l'acceptation et l'intégration des populations déplacées ou déracinées et d'anciens membres de groupes armés illégaux;

c) soutien au retour volontaire de ces populations et à leur installation dans leur pays d'origine ou dans des pays tiers, si les conditions le permettent;

d) opérations visant à aider ces populations à recouvrer leurs biens ou leurs droits de propriété, et aide au règlement des cas de violation des droits de l'homme perpétrée contre elles;

e) renforcement des capacités institutionnelles des pays confrontés à ces questions.

ARTICLE 47

Coopération dans la lutte contre les drogues illicites et la criminalité organisée qui s'y rattache

1. Sur la base du principe de coresponsabilité et en complément du dialogue à haut niveau institué entre l'Union européenne et la Communauté andine, axé sur la lutte contre les drogues, ainsi que des travaux du Groupe mixte de suivi chargé des accords relatifs aux "précurseurs et aux substances chimiques utilisés fréquemment pour la fabrication illicite de drogues ou de substances psychotropes", les parties conviennent que la coopération dans ce domaine visera à coordonner et à intensifier les efforts menés conjointement pour prévenir et limiter les liens qui sont à l'origine du problème général des drogues illicites. Les parties conviennent également de s'efforcer de lutter contre la criminalité organisée liée à ce trafic par l'intermédiaire, entre autres, des organisations et des instances internationales. Les parties conviennent par ailleurs de recourir à cette fin au mécanisme de coordination et de coopération en matière de drogues entre l'Union européenne, l'Amérique latine et les Caraïbes.

2. Les parties coopéreront dans ce domaine pour mettre en œuvre, notamment:

a) des programmes de prévention de la toxicomanie;

b) des projets de formation, d'éducation, de traitement et de réhabilitation des toxicomanes;

c) des projets favorisant l'harmonisation des législations et des actions menées dans ce secteur dans les pays andins;

d) des programmes de recherche conjoints;

e) des mesures et actions de coopération efficaces visant à encourager et à consolider les activités de substitution, et ;

f) des mesures visant à prévenir la culture de nouvelles plantations illégales et leur transfert vers des régions fragiles sur le plan écologique ou vers des régions épargnées jusque-là par le problème;

g) la mise en œuvre effective de mesures visant à prévenir le détournement des précurseurs et à surveiller leur commerce, équivalentes à celles adoptées par la Communauté européenne et les organismes internationaux compétents et conformes aux accords, signés le 18 décembre 1995 entre la Communauté européenne et chacun des pays andins, relatifs aux "précurseurs et aux substances chimiques utilisés fréquemment pour la fabrication illicite de drogues ou de substances psychotropes".

h) le renforcement d'actions visant à lutter contre le trafic d'armes, de munitions et d'explosifs.

ARTICLE 48

Coopération dans la lutte contre le blanchiment de capitaux et la criminalité qui s'y rapporte

1. Les parties conviennent de coopérer afin de prévenir l'utilisation de leurs systèmes financiers pour le blanchiment des recettes générées par des activités criminelles en général et le trafic de drogues en particulier.

2. Cette coopération prévoira notamment l'octroi d'une aide administrative et technique pour l'élaboration et la mise en œuvre d'une réglementation et l'application efficace de normes et mécanismes appropriés. Plus particulièrement, la coopération permettra des échanges d'informations utiles et l'adoption de normes appropriées pour lutter contre le blanchiment de capitaux, comparables à celles adoptées par la Communauté européenne et les organismes internationaux actifs dans ce domaine, comme le Groupe d'action financière (GAFI). La coopération au niveau régional sera encouragée.

ARTICLE 49

Coopération en matière d'immigration

1. Les parties réaffirment l'importance qu'elles attachent à une gestion conjointe des flux migratoires entre leur territoire. Afin de renforcer leur coopération, elles engageront un dialogue global sur toutes les questions relatives aux migrations, dont l'immigration clandestine et le trafic d'êtres humains ainsi que l'inclusion des questions de migration aux stratégies nationales de développement socioéconomique des pays d'origine des migrants, en tenant compte également des liens historiques et culturels entre les deux régions.

2. La coopération se fondera sur une évaluation des besoins spécifiques menée en consultation mutuelle avec les parties et sera mise en œuvre conformément à la législation communautaire et nationale en vigueur. Elle se concentrera notamment sur:

a) les causes profondes des migrations;

b) l'élaboration et la mise en œuvre de lois et de pratiques nationales en matière de protection internationale, en vue de satisfaire aux dispositions de la Convention de Genève de 1951 sur le statut des réfugiés, et de son protocole de 1967, ainsi que de tout autre instrument régional ou international pour faire respecter le principe du "non-refoulement";

c) les règles d'admission, ainsi que les droits et le statut des personnes admises, le traitement équitable et l'intégration des migrants en situation légale dans la société, l'éducation et la formation des migrants légaux et les mesures de lutte contre le racisme et la xénophobie;

d) l'élaboration d'une politique préventive efficace contre l'immigration clandestine et le trafic d'êtres humains, y compris l'étude des moyens de lutter contre les réseaux et les organisations criminelles de passeurs et de trafiquants et de protéger les victimes de ce type de trafic;

e) le retour, dans des conditions humaines et dignes, de personnes résidant illégalement sur le territoire d'un pays et leur réadmission, conformément au paragraphe 3;

f) le domaine des visas, notamment sur des points d'intérêt commun, tels que les visas délivrés à des personnes voyageant pour des raisons commerciales, universitaires ou culturelles;

g) le domaine des contrôles aux frontières, notamment en ce qui concerne l'organisation, la formation, les meilleures pratiques et toute autre mesure appliquée sur le terrain et, le cas échéant, la fourniture d'équipements.

3. Dans le cadre de la coopération visant à prévenir et à maîtriser l'immigration clandestine, les parties conviennent de réadmettre leurs immigrés clandestins. A cet effet:

– les pays de la Communauté andine acceptent de réadmettre leurs ressortissants présents illégalement sur le territoire d'un État membre de l'Union européenne, à la demande de ce dernier et sans autres formalités, de fournir à leurs ressortissants des documents d'identité appropriés et de mettre à leur disposition les ressources administratives nécessaires à cet effet; et

– chaque État membre de l'Union européenne accepte de réadmettre ses ressortissants présents illégalement sur le territoire d'un pays de la Communauté andine, à la demande de ce dernier et sans autres formalités, de fournir à leurs ressortissants des documents d'identité appropriés et de mettre à leur disposition les ressources administratives nécessaires à cet effet.

Les parties conviennent de conclure, à la demande de l'une d'elles et dans les meilleurs délais possibles, un accord régissant les obligations spécifiques incombant aux pays de la Communauté andine et aux États membres de la Communauté européenne en matière de réadmission, et comportant une obligation de réadmission des ressortissants d'autres pays et des apatrides.

Aux fins du présent accord, on entendra par "les parties" la Communauté européenne, chacun de ses États membres, et tout pays de la Communauté andine.

ARTICLE 50

Coopération en matière de lutte contre le terrorisme

Les parties réaffirment l'importance de la lutte contre le terrorisme et, conformément aux conventions internationales, aux résolutions adoptées par les Nations unies à cet égard ainsi qu'à leur législation et à leur réglementation respectives, conviennent de coopérer afin de prévenir et d'éliminer les actes de terrorisme. Elles agissent en particulier:

a) dans le cadre de la mise en œuvre de la résolution 1373 du Conseil de sécurité des Nations unies et d'autres résolutions pertinentes des Nations unies, ainsi que des conventions et instruments internationaux;

b) par un échange d'informations sur les groupes terroristes et leurs réseaux de soutien, conformément au droit international et national; et

c) par un échange de vues sur les moyens et les méthodes utilisés pour contrer le terrorisme, notamment dans les domaines techniques et au niveau de la formation, et par un échange d'expérience dans le domaine de la prévention du terrorisme.

TITRE IV

DISPOSITIONS GÉNÉRALES ET FINALES

ARTICLE 51

Ressources

1. En vue de faciliter la réalisation des objectifs prévus par l'accord, les parties s'engagent à fournir les moyens adéquats à leur mise en œuvre, y compris les ressources financières, dans le cadre de leurs disponibilités et de leurs mécanismes respectifs.

2. Les parties prendront toutes les mesures appropriées pour promouvoir et faciliter les activités de la Banque européenne d'investissement dans la Communauté andine, conformément à ses procédures et à ses critères de financement, leurs lois et réglementations et sans préjudice des pouvoirs de leurs autorités compétentes.

3. La Communauté andine et ses pays membres accorderont des facilités et des garanties aux experts de la Communauté européenne ainsi qu'une exonération des taxes sur les importations réalisées dans le cadre des activités de coopération, conformément aux conventions cadre signées entre la Communauté européenne et chaque pays de la Communauté andine.

ARTICLE 52

Commission mixte

1. Les parties conviennent de maintenir la commission mixte instituée en vertu de l'accord de coopération de la Communauté andine de 1983 et confirmée par l'accord-cadre de coopération de 1993. La commission se réunit alternativement dans l'Union européenne et dans la Communauté andine au niveau des hauts fonctionnaires. L'ordre du jour des réunions de la commission mixte sera fixé de commun accord. La commission fixera elle-même les dispositions relatives à la fréquence de ses réunions, la présidence et les autres questions qui peuvent se poser, y compris le cas échéant, la création de sous-commissions.

2. La commission mixte sera chargée de la mise en œuvre générale de l'accord. Elle examinera aussi toute question concernant les relations économiques entre les parties, notamment les questions sanitaires et phytosanitaires, y compris avec les différents pays membres de la Communauté andine.

3. Une commission consultative conjointe sera créée pour aider la commission mixte à promouvoir le dialogue avec les organisations économiques et sociales de la société civile organisée.

4. Les parties encouragent le Parlement européen et le Parlement andin à établir une commission interparlementaire, dans le cadre de l'accord, conformément aux pratiques suivies par le passé.

ARTICLE 53

Définition des parties

Aux fins du présent accord, on entend par "les parties", d'une part, la Communauté ou ses États membres ou la Communauté et ses États membres, selon les compétences que leur confère le traité instituant la Communauté européenne et, d'autre part, la Communauté andine, ses pays membres ou la Communauté andine et ses pays membres, dans leurs domaines respectifs de compétences, d'autre part. L'accord s'appliquera aussi aux mesures prises par les autorités centrales, régionales ou locales sur le territoire des parties.

ARTICLE 54

Entrée en vigueur

1. Le présent accord entre en vigueur le premier jour du mois suivant la date à laquelle les parties se sont notifié l'accomplissement des procédures nécessaires à cet effet.

2. La notification est adressée au secrétariat général du Conseil de l'Union européenne et au Secrétariat général de la Communauté andine, dépositaires de l'accord.

3. À compter de sa date d'entrée en vigueur conformément au paragraphe 1, le présent accord se substituera à l'accord-cadre de coopération de 1993 et à la déclaration conjointe de Rome sur le dialogue politique de 1996.

ARTICLE 55

Durée

1. Le présent accord est conclu pour une durée illimitée.

2. Chacune des parties peut dénoncer le présent accord en notifiant son intention à l'autre partie.

3. L'accord cesse d'être applicable six mois après cette notification.

ARTICLE 56

Accomplissement des obligations

1. Les parties prennent toute mesure générale ou particulière nécessaire à l'accomplissement des obligations que leur impose le présent accord et veillent à ce que les objectifs définis par le présent accord soient atteints.

2. Si une partie considère que l'autre n'a pas rempli une des obligations que lui impose le présent accord, elle peut prendre des mesures appropriées. Elle doit préalablement fournir à la commission mixte, dans un délai de trente jours, tous les éléments d'information utiles nécessaires pour qu'elle puisse procéder à un examen approfondi de la situation en vue de rechercher une solution acceptable par les parties.

Le choix doit porter en priorité sur les mesures qui perturbent le moins le fonctionnement du présent accord. Ces mesures sont notifiées immédiatement à la commission mixte et font l'objet de consultations au sein de celle-ci à la demande de l'autre partie.

3. Par dérogation au paragraphe 2, chaque partie peut prendre immédiatement les mesures appropriées dans le respect du droit international dans les cas suivants:

a) une dénonciation du présent accord non consacrée par les règles générales du droit international;

b) une violation par l'autre partie des éléments essentiels du présent accord visés à l'article premier, paragraphe 1.

L'autre partie peut demander l'organisation d'une réunion urgente des deux parties dans les quinze jours afin qu'il soit procédé à un examen approfondi de la situation, en vue de la recherche d'une solution acceptable pour les parties.

ARTICLE 57

Clause évolutive

1. Les parties peuvent s'entendre pour étendre le présent accord en vue de le compléter et d'en élargir le champ d'application, conformément à leurs législations respectives, par la conclusion d'accords portant sur des secteurs ou activités spécifiques, à la lumière de l'expérience acquise lors de sa mise en œuvre.

2. Pour ce qui est de la mise en œuvre du présent accord, chacune des parties peut faire des suggestions visant à étendre la coopération dans tous les domaines, compte tenu de l'expérience acquise au cours de la mise en œuvre du présent accord.

3. Aucune possibilité de coopération ne doit être exclue d'avance. Les parties pourront avoir recours à la commission mixte pour explorer les possibilités pratiques de coopération dans leur intérêt mutuel.

ARTICLE 58

Protection des données

Les parties conviennent que la protection des données sera garantie dans tous les domaines où des données à caractère personnel sont échangées.

Les parties conviennent d'assurer une protection stricte au traitement des données à caractère personnel et autres, en accord avec les normes internationales les plus élevées.

ARTICLE 59

Application territoriale

Le présent accord s'applique sur les territoires où le traité instituant la Communauté européenne est appliqué dans les conditions prévues par ledit traité, d'une part, et sur les territoires de la Communauté andine et ses pays membres (Bolivie, Colombie, Équateur, Pérou et Venezuela), d'autre part.

ARTICLE 60

Textes faisant foi

Le présent accord est rédigé en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

ACCORDO DI DIALOGO POLITICO E DI COOPERAZIONE
TRA LA COMUNITÀ EUROPEA E I SUOI STATI MEMBRI, DA UNA PARTE,
E LA COMUNITÀ ANDINA E I SUOI PAESI MEMBRI
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERÙ E VENEZUELA), DALL'ALTRA

IL REGNO DEL BELGIO,

IL REGNO DI DANIMARCA,

LA REPUBBLICA FEDERALE DI GERMANIA,

LA REPUBBLICA ELLENICA,

IL REGNO DI SPAGNA,

LA REPUBBLICA FRANCESE,

L'IRLANDA,

LA REPUBBLICA ITALIANA,

IL GRANDUCATO DEL LUSSEMBURGO,

IL REGNO DEI PAESI BASSI,

LA REPUBBLICA D'AUSTRIA,

LA REPUBBLICA PORTOGHESE,

LA REPUBBLICA DI FINLANDIA,

IL REGNO DI SVEZIA,

IL REGNO UNITO DI GRAN BRETAGNA E IRLANDA DEL NORD,

Parti contraenti del trattato che istituisce la Comunità europea e del trattato sull'Unione europea, in appresso denominati "gli Stati membri", e

LA COMUNITÀ EUROPEA,

da una parte, e

LA COMUNITÀ ANDINA E I SUOI PAESI MEMBRI,

LA REPUBBLICA DI BOLIVIA,

LA REPUBBLICA DI COLOMBIA,

LA REPUBBLICA DI ECUADOR,

LA REPUBBLICA DEL PERÙ,

LA REPUBBLICA BOLIVARIANA DI VENEZUELA,

dall'altra,

TENENDO CONTO dei tradizionali legami storici e culturali tra le Parti e il desiderio di rafforzarne le relazioni reciproche a partire dagli attuali meccanismi che le disciplinano;

CONSIDERANDO che il presente nuovo accordo di dialogo politico e di cooperazione dovrebbe permettere un miglioramento della qualità, della profondità e dell'ampiezza delle relazioni tra Unione europea e Comunità andina, compresi i nuovi ambiti di interesse di entrambe le Parti;

RIAFFERMANDO il rispetto dei principi democratici e dei diritti umani fondamentali enunciati nella dichiarazione universale dei diritti dell'uomo e del diritto umanitario internazionale;

RIBADENDO l'adesione ai principi dello stato di diritto e del buon governo;

CONVINTI dell'importanza della lotta contro le droghe illecite e i crimini correlati, condotta sulla base dei principi di condivisione della responsabilità, della completezza, dell'equilibrio e del multilateralismo;

SOTTOLINEANDO l'impegno a collaborare per raggiungere gli obiettivi di riduzione della povertà, di giustizia e di coesione sociale e di sviluppo equo e sostenibile, tenendo conto di aspetti quali la vulnerabilità alle calamità naturali, la conservazione e la protezione dell'ambiente e la biodiversità, di promozione del rispetto dei diritti dell'uomo, delle istituzioni democratiche e del buon governo e di progressiva integrazione dei paesi andini nell'economia mondiale;

EVIDENZIANDO l'importanza che le Parti attribuiscono al consolidamento del dialogo politico sulle questioni bilaterali, regionali e internazionali di interesse comune e agli strumenti di dialogo, come risulta dalla dichiarazione congiunta sul dialogo politico tra l'Unione europea e la Comunità andina firmato a Roma il 30 giugno 1996;

EVIDENZIANDO la necessità di potenziare il programma di cooperazione di cui all'accordo quadro di cooperazione del 1993 tra la Comunità economica europea e l'accordo di Cartagena e i suoi paesi membri, vale a dire la Repubblica della Bolivia, la Repubblica della Colombia, la Repubblica dell'Ecuador, la Repubblica del Perù e la Repubblica del Venezuela (in appresso denominato "accordo quadro di cooperazione del 1993");

RICONOSCENDO la necessità di approfondire il processo di integrazione regionale, di liberalizzazione del commercio e di riforma economica della Comunità andina, nonché di intensificare l'impegno a favore della prevenzione dei conflitti allo scopo di creare una Zona di pace andina, conformemente all'Impegno di Lima (Carta andina per la pace e la sicurezza, limitazione e controllo delle spese destinate alla difesa esterna);

CONSAPEVOLI della necessità di promuovere lo sviluppo sostenibile nella regione andina attraverso un partenariato in materia di sviluppo che coinvolga tutte le parti interessate, compresi la società civile e il settore privato, conformemente ai principi stabiliti nel Consenso di Monterrey e nella dichiarazione di Johannesburg e nel suo piano d'attuazione;

CONVINTI della necessità di instaurare una cooperazione in materia di immigrazione, richieste di asilo e rifugiati;

SOTTOLINEANDO la volontà di cooperare nelle sedi internazionali;

CONSAPEVOLI della necessità di consolidare le relazioni tra Unione europea e Comunità andina allo scopo di potenziare i meccanismi su cui si basano tali relazioni e di affrontare le nuove dinamiche delle relazioni internazionali in un contesto di globalizzazione e interdipendenza;

TENENDO CONTO del partenariato strategico elaborato tra l'Unione europea e l'America latina e i Caraibi nel contesto del vertice di Rio del 1999 e riaffermato al vertice di Madrid del 2002; e

RIBADENDO in tale contesto la necessità di incoraggiare gli scambi necessari a creare le condizioni per favorire il rafforzamento di relazioni tra Unione europea e Comunità andina che poggino su basi solide e reciprocamente vantaggiose,

DECIDONO DI CONCLUDERE IL PRESENTE ACCORDO:

TITOLO I

OBIETTIVI, NATURA E AMBITO DI APPLICAZIONE DELL'ACCORDO

ARTICOLO 1

Principi

1. Il rispetto dei principi democratici e dei diritti umani fondamentali enunciati nella dichiarazione universale dei diritti dell'uomo, nonché il principio dello stato di diritto sono alla base delle politiche interne ed internazionali delle Parti e costituiscono un elemento essenziale del presente accordo.

2. Le Parti confermano il loro impegno a promuovere lo sviluppo sostenibile e a contribuire a raggiungere gli obiettivi di sviluppo del millennio.

3. Le Parti ribadiscono l'importanza che attribuiscono ai principi del buon governo e alla lotta contro la corruzione.

ARTICOLO 2

Obiettivi e ambito di applicazione

1. Le Parti confermano l'obiettivo comune di consolidare e approfondire le loro relazioni in tutti gli ambiti previsti dal presente accordo sviluppando il dialogo politico e potenziando la cooperazione.

2. Le Parti ribadiscono l'obiettivo comune di adoperarsi al fine di creare le condizioni per negoziare un accordo di associazione realistico e reciprocamente vantaggioso, che comprenda un accordo di libero scambio, sulla base dei risultati del programma di lavoro di Doha.

3. L'attuazione del presente accordo dovrebbe contribuire a creare tali condizioni attraverso la promozione della stabilità politica e sociale, dell'approfondimento del processo di integrazione regionale e della riduzione della povertà nel quadro di uno sviluppo sostenibile nella Comunità andina.

4. Il presente accordo disciplina il dialogo politico e la cooperazione tra le Parti e contiene le disposizioni istituzionali necessarie alla sua applicazione.

5. Le Parti si impegnano a verificare periodicamente i progressi registrati e a tenerne conto prima dell'entrata in vigore dell'accordo.

TITOLO II

DIALOGO POLITICO

ARTICOLO 3

Obiettivi

1. Le Parti decidono di rafforzare il dialogo politico regolare, sulla base dei principi contenuti nell'accordo quadro di cooperazione del 1993 tra le Parti e nella dichiarazione di Roma del 1996.

2. Le Parti concordano che il dialogo politico riguarderà tutti gli ambiti di interesse reciproco e ogni altra questione internazionale. Tale dialogo creerà le condizioni per varare nuove iniziative volte al perseguimento di obiettivi comuni e alla creazione di un terreno comune d'intesa in ambiti quali la sicurezza, lo sviluppo e la stabilità della regione, la prevenzione e la soluzione dei conflitti, i diritti umani, le modalità di potenziamento della governance democratica, la lotta contro la corruzione, lo sviluppo sostenibile, l'immigrazione illegale, la lotta al terrorismo e il problema delle droghe illecite nel suo complesso, compresi i precursori chimici, il riciclaggio e il traffico di armi portatili e leggere in tutti i suoi aspetti. Esso costituirà inoltre la base per l'attuazione di iniziative e per il sostegno ad iniziative e ad interventi, tra cui azioni di cooperazione, in tutta la regione dell'America latina.

3. Le Parti concordano che il dialogo politico permetterà un ampio scambio di informazioni e costituirà la sede di elaborazione di iniziative congiunte a livello internazionale.

ARTICOLO 4

Meccanismi

Le Parti concordano che il dialogo politico sarà condotto:

a) se del caso e previo accordo di entrambe le Parti, a livello di capi di Stato o di governo,

b) a livello ministeriale,

c) a livello di alti funzionari,

d) a livello operativo,

e utilizzerà nella misura del possibile le vie diplomatiche.

ARTICOLO 5

Cooperazione nel settore della politica estera e di sicurezza

Le Parti cooperano, nella misura del possibile, nel settore della politica estera e di sicurezza, coordinano le rispettive posizioni e adottano iniziative congiunte nelle sedi internazionali appropriate.

TITOLO III

COOPERAZIONE

ARTICOLO 6

Obiettivi

1. Le Parti concordano che la cooperazione prevista dall'accordo quadro di cooperazione del 1993 verrà rafforzata ed estesa ad altri settori. Gli obiettivi prioritari della cooperazione sono:

a) rafforzamento della pace e della sicurezza;

b) promozione della stabilità politica e sociale attraverso il rafforzamento della governance democratica e il rispetto dei diritti umani;

c) approfondimento del processo di integrazione regionale tra i paesi della regione andina al fine di contribuire al loro sviluppo sociale, politico ed economico, nel quale rientra il potenziamento delle capacità produttive e delle capacità di esportazione;

d) riduzione della povertà, aumento della coesione sociale e regionale e promozione di un accesso più equo ai servizi sociali e ai benefici della crescita economica, garantendo un equilibrio adeguato tra le componenti economica, sociale e ambientale in un contesto di sviluppo sostenibile.

2. Le Parti concordano che la cooperazione terrà altresì conto degli aspetti trasversali relativi allo sviluppo economico e sociale, comprese le questioni di genere, il rispetto per le popolazioni indigene, le misure di prevenzione e di intervento relative alle calamità naturali, la conservazione e la protezione dell'ambiente, la biodiversità e la promozione della ricerca e dello sviluppo tecnologico. Anche l'integrazione regionale verrà considerata una tematica trasversale e le azioni di cooperazione a livello nazionale dovranno pertanto essere compatibili con il processo di integrazione regionale.

3. Le Parti decidono di incoraggiare le misure volte all'integrazione regionale nella regione andina e al rafforzamento delle relazioni interregionali tra le Parti.

ARTICOLO 7

Strumenti

Le Parti concordano che la cooperazione prenderà la forma di assistenza tecnica, studi, formazione, scambi di informazioni e consulenze, incontri, seminari, progetti di ricerca, sviluppo di infrastrutture, impiego di nuovi strumenti finanziari o qualsiasi altra forma concordata dalle Parti nel contesto della cooperazione, sulla base degli obiettivi perseguiti e dei mezzi a disposizione e conformemente alle norme e ai regolamenti applicabili a tale cooperazione.

ARTICOLO 8

Cooperazione in materia di diritti umani, democrazia e buon governo

Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito sarà intesa a sostenere attivamente i governi e i rappresentanti della società civile organizzata attraverso azioni condotte in particolare nei seguenti settori:

a) promozione dei diritti umani, del processo democratico e del buon governo, compresa la gestione trasparente dei processi elettorali;

b) rafforzamento dello stato di diritto e della gestione corretta e trasparente degli affari pubblici, compresa la lotta contro la corruzione, a livello locale, regionale e nazionale;

c) garanzia di un sistema giudiziario indipendente ed efficiente;

d) attuazione e divulgazione della Carta andina per la promozione e la difesa dei diritti umani.

ARTICOLO 9

Cooperazione in materia di prevenzione dei conflitti

1. Le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito sarà intesa a promuovere e a sostenere una politica generale di pace, comprese la prevenzione e la soluzione dei conflitti. Tale politica si baserà sul principio dell'impegno e della partecipazione della società, concentrandosi in particolare sullo sviluppo delle capacità regionali, subregionali e nazionali. Essa mirerà a garantire pari opportunità politiche, economiche, sociali e culturali a tutti gli strati della società, a potenziare la legittimità democratica, a promuovere la coesione sociale e la gestione efficace degli affari pubblici, ad instaurare meccanismi efficaci di conciliazione pacifica degli interessi dei diversi gruppi e a promuovere una società civile attiva e organizzata.

2. Le attività di cooperazione possono comprendere tra l'altro il sostegno ai processi di mediazione, negoziato e riconciliazione, alla gestione a livello regionale delle risorse naturali comuni, al disarmo, alla smobilitazione e alla reintegrazione sociale degli ex appartenenti a gruppi armati illegali, ai tentativi di risolvere il problema dei bambini soldato (secondo la definizione di cui alla convenzione delle Nazioni unite sui diritti del bambino), alle misure di lotta contro le mine antiuomo, ai programmi di formazione in materia di controlli alle frontiere e al sostegno all'attuazione e alla divulgazione dell'Impegno di Lima (Carta andina per la pace e la sicurezza, limitazione e controllo delle spese destinate alla difesa esterna).

3. Le Parti coopereranno inoltre nel campo della prevenzione e dell'eliminazione del traffico illecito di armi portatili e armi leggere allo scopo di sviluppare, tra le altre cose, forme di coordinamento delle iniziative volte a potenziare la cooperazione giuridica e istituzionale, nonché il sequestro e la distruzione delle armi portatili e delle armi leggere di cui i civili vengono trovati in possesso.

ARTICOLO 10

Cooperazione in materia di modernizzazione dello Stato e dell'amministrazione pubblica

1. Le Parti concordano che l'obiettivo della cooperazione in questo settore consiste nella modernizzazione dell'amministrazione pubblica dei paesi andini, in cui rientrano i processi di decentramento e le ristrutturazioni prodotte dal processo di integrazione andina. Gli obiettivi generali sono migliorare l'efficienza organizzativa, garantire la gestione trasparente delle risorse pubbliche e la responsabilità personale dei funzionari e migliorare il quadro giuridico e istituzionale, sulla base delle migliori prassi di entrambe le Parti e dell'esperienza accumulata con lo sviluppo di politiche e relativi strumenti nell'Unione europea.

2. La cooperazione potrà comprendere, tra l'altro, programmi di potenziamento delle capacità di programmazione ed attuazione di politiche (servizi pubblici, preparazione ed esecuzione del bilancio, prevenzione e lotta alla corruzione e coinvolgimento della società civile) e di rafforzamento dei sistemi giudiziari.

ARTICOLO 11

Cooperazione in materia di integrazione regionale

1. Le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito potenzia il processo di integrazione regionale nella Comunità andina, in particolare lo sviluppo e l'attuazione di un mercato comune.

2. La cooperazione sosterrà lo sviluppo e il potenziamento delle istituzioni comuni dei paesi membri della Comunità andina e promuoverà la creazione di relazioni più strette tra tali istituzioni. Essa rafforzerà gli scambi istituzionali in materia di integrazione, ampliando ed approfondendo la riflessione nei seguenti ambiti: analisi e promozione dell'integrazione, pubblicazioni; corsi di livello universitario sull'integrazione, borse di studio e stage.

3. Essa è inoltre volta a promuovere lo sviluppo di politiche comuni e l'armonizzazione del quadro giuridico, anche per quanto riguarda le politiche settoriali nei settori commerciale, doganale, energetico, dei trasporti, delle comunicazioni, dell'ambiente e della concorrenza, nonché il coordinamento delle politiche macroeconomiche in ambiti quali la politica monetaria, la politica fiscale e la finanza pubblica.

4. Più specificamente, la cooperazione potrà comprendere, senza tuttavia limitarsi a ciò, la fornitura di assistenza tecnica commerciale volta a:

a) consolidare ed attuare l'unione doganale andina;

b) ridurre ed eliminare gli ostacoli allo sviluppo del commercio intraregionale;

c) semplificare, modernizzare, armonizzare ed integrare i regimi doganali e di transito e fornire assistenza a livello di legislazione, normative e formazione professionale; e

d) creare un mercato comune intraregionale che garantisca la libera circolazione di beni, servizi, capitale e persone, nonché l'adozione delle altre misure complementari necessarie a garantirne la piena attuazione.

5. Le Parti concordano inoltre che le politiche andine relative all'integrazione e allo sviluppo delle frontiere sono un elemento essenziale per rafforzare e consolidare il processo di integrazione subregionale e regionale.

ARTICOLO 12

Cooperazione regionale

Le Parti decidono di utilizzare tutti gli strumenti di cooperazione attualmente esistenti per promuovere attività finalizzate allo sviluppo di una cooperazione attiva e reciproca tra l'Unione europea e la Comunità andina e tra i paesi andini e altri paesi e regioni in America latina e nei Caraibi, in ambiti quali la promozione del commercio e degli investimenti, l'ambiente, le misure di prevenzione e di intervento relative alle calamità naturali, la ricerca, l'energia, i trasporti, le infrastrutture per le comunicazioni, lo sviluppo regionale e la pianificazione dell'uso del territorio.

ARTICOLO 13

Cooperazione commerciale

Considerato l'obiettivo comune di creare le condizioni in cui operare sulla base dei risultati del programma di lavoro di Doha, l'UE e la Comunità andina potrebbero negoziare un accordo di associazione fattibile e reciprocamente vantaggioso, comprensivo di un accordo di libero scambio; le Parti concordano che la cooperazione commerciale promuoverà il potenziamento delle capacità dei paesi andini in termini di competitività, permettendo loro una partecipazione più vantaggiosa al mercato europeo e all'economia mondiale.

Alla luce di tale obiettivo, l'assistenza tecnica commerciale dovrebbe comprendere attività nel campo della facilitazione degli scambi, delle dogane (per esempio la semplificazione delle procedure, la modernizzazione delle amministrazioni doganali e la formazione dei funzionari), delle norme tecniche, delle misure sanitarie e fitosanitarie, dei diritti di proprietà intellettuale, degli investimenti, dei servizi, degli appalti pubblici, degli strumenti di risoluzione delle controversie, eccetera. Essa dovrà stimolare al massimo lo sviluppo e la diversificazione degli scambi intraregionali e incoraggiare la partecipazione attiva della regione andina ai negoziati commerciali multilaterali in seno all'Organizzazione mondiale del commercio.

L'assistenza tecnica commerciale dovrebbe inoltre stimolare l'identificazione e l'eliminazione degli ostacoli che impediscono lo sviluppo degli scambi.

Un ulteriore obiettivo può essere la promozione e il sostegno anche delle seguenti attività:

- attività di promozione dei commerci, tra cui opportuni scambi tra società di entrambe le Parti;
- missioni commerciali;
- analisi dei mercati;
- ricerca delle strategie migliori per adeguare la produzione locale alla domanda dei mercati esterni.

ARTICOLO 14

Cooperazione nel settore dei servizi

Conformemente alle norme dell'accordo generale sul commercio dei servizi (GATS), le Parti decidono di rafforzare la cooperazione in tale settore per adeguarsi al ruolo sempre più importante che i servizi svolgono nello sviluppo e nella diversificazione delle loro economie. L'aumento della cooperazione sarà finalizzato al miglioramento della competitività del settore dei servizi della Comunità andina ed alla sua maggiore partecipazione allo scambio di servizi a livello mondiale, in maniera compatibile con lo sviluppo sostenibile. Le Parti individueranno i settori dei servizi sui quali sarà incentrata la cooperazione. Le attività riguarderanno, tra l'altro, il contesto normativo e l'accesso alle fonti di finanziamento e alla tecnologia.

ARTICOLO 15

Cooperazione in materia di proprietà intellettuale

Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito sarà finalizzata alla promozione degli investimenti, del trasferimento di tecnologie, della divulgazione delle informazioni, delle attività culturali e creative e delle attività economiche correlate, nonché dell'accesso e della distribuzione equa dei benefici. Entrambe le parti si impegnano a garantire, nel quadro delle rispettive legislazioni, normative e politiche, una protezione adeguata ed efficace dei diritti di proprietà intellettuale, conformemente alle norme internazionali più rigorose.

ARTICOLO 16

Cooperazione in materia di appalti pubblici

Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito sarà finalizzata a promuovere procedure reciproche, aperte, non discriminatorie e trasparenti per l'aggiudicazione degli appalti pubblici a tutti i livelli.

ARTICOLO 17

Cooperazione in materia di politica della concorrenza

Le Parti concordano che la cooperazione nel settore della politica della concorrenza sarà intesa a promuovere l'istituzione effettiva e l'applicazione delle regole sulla concorrenza, nonché la divulgazione di informazioni per incentivare la trasparenza e la certezza del diritto per le imprese che operano sul mercato della Comunità andina.

ARTICOLO 18

Cooperazione doganale

1. Le Parti concordano che gli scopi della cooperazione in questo settore saranno intesi a garantire il rispetto delle disposizioni dell'Organizzazione mondiale del commercio relative al commercio e allo sviluppo sostenibile e rendere compatibili i sistemi doganali delle due Parti, al fine di facilitare gli scambi fra queste ultime.

2. La cooperazione potrà comprendere:

a) la semplificazione e l'armonizzazione dei documenti di importazione e esportazione in base alle norme internazionali, compreso l'uso di dichiarazioni semplificate;

b) il miglioramento delle procedure doganali, tramite strumenti quali la valutazione del rischio, procedure semplificate per l'ingresso e il rilascio delle merci, il riconoscimento dello stato di commerciante autorizzato, utilizzando sistemi automatizzati e sistemi elettronici per lo scambio dei dati (EDI);

c) misure per migliorare la trasparenza e le procedure di impugnazione avverso le decisioni e i decreti delle autorità doganali;

d) meccanismi per garantire la consultazione regolare con la comunità degli operatori commerciali in materia di regolamenti e procedure di importazione ed esportazione.

3. Le Parti decidono di prendere in esame la possibilità di concludere un protocollo di assistenza reciproca in materia doganale, nel quadro istituzionale del presente accordo.

ARTICOLO 19

Cooperazione in materia di regole tecniche e di valutazione della conformità

1. Le Parti concordano che la cooperazione in materia di norme, regole tecniche e valutazione della conformità è un obiettivo chiave per lo sviluppo del commercio, in particolare per quanto concerne il commercio intraregionale.

2. Lo scopo della cooperazione tra le Parti sarà quello di promuovere iniziative nei seguenti ambiti:

a) cooperazione in campo normativo;

b) allineamento dei regolamenti tecnici con le norme internazionali ed europee; e

c) creazione di un sistema regionale di notifica e di una rete di organismi di valutazione della conformità che operino su basi non discriminatorie e sviluppo dell'utilizzo dell'accreditamento.

3. In pratica, la cooperazione permetterà di:

a) fornire assistenza organizzativa e tecnica per incentivare la creazione di reti e di organismi regionali e aumentare il coordinamento delle politiche per promuovere un approccio comune all'utilizzo delle norme internazionali e regionali, favorendo così l'adozione di regole tecniche e procedure di valutazione della conformità compatibili;

b) incoraggiare l'adozione di misure finalizzate a colmare il divario esistente tra le Parti in materia di valutazione della conformità e di standardizzazione, in particolare lo scambio di informazioni sulle norme, sulla valutazione della conformità e sull'omologazione; e

c) incoraggiare l'adozione di misure finalizzate al miglioramento della compatibilità dei rispettivi sistemi adottati dalle Parti nelle aree di cui sopra, e in particolare negli ambiti della trasparenza, delle buone prassi normative e della promozione di norme di qualità per i prodotti e le pratiche commerciali.

ARTICOLO 20

Cooperazione industriale

1. Le Parti concordano che la cooperazione industriale promuoverà la modernizzazione e la ristrutturazione dell'industria andina e di singoli settori, nonché la cooperazione industriale tra gli operatori economici, allo scopo di potenziare il settore privato, nel rispetto dei requisiti che garantiscano la protezione dell'ambiente.

2. Le iniziative relative alla cooperazione industriale rispetteranno le priorità definite da entrambe le Parti. Esse terranno conto degli aspetti regionali dello sviluppo industriale promuovendo, ove opportuno, partenariati transnazionali. Le iniziative avranno in particolare l'obiettivo di creare un quadro favorevole al miglioramento delle competenze in materia di gestione e alla promozione della trasparenza in materia di mercati e di condizioni in cui operano le imprese.

ARTICOLO 21

Cooperazione in materia di sviluppo delle piccole e medie imprese e delle microimprese

Le Parti decidono di favorire la formazione di un ambiente favorevole allo sviluppo delle piccole e medie imprese e delle microimprese, in particolare attraverso:

a) la promozione di contatti tra operatori economici, di investimenti comuni, di joint ventures e di reti informative, utilizzando i programmi orizzontali esistenti;

b) la facilitazione dell'accesso ai finanziamenti, la divulgazione di informazioni e la promozione dell'innovazione;

c) la facilitazione del trasferimento di tecnologia;

d) l'individuazione e la valutazione dei canali di distribuzione.

ARTICOLO 22

Cooperazione nel settore dell'agricoltura, della silvicoltura e dello sviluppo rurale

Le Parti decidono di promuovere la cooperazione nel settore dell'agricoltura, della silvicoltura e dello sviluppo rurale, in una prospettiva di promozione della diversificazione, delle pratiche ecocompatibili, dello sviluppo socioeconomico sostenibile e della sicurezza alimentare. A tal fine, le Parti esamineranno:

a) misure volte a migliorare la qualità dei prodotti agricoli, il potenziamento delle capacità, il trasferimento di tecnologia, misure a favore delle associazioni di produttori e interventi volti a sostenere le attività di promozione commerciale;

b) misure relative alla salute ambientale, alle misure zoosanitarie e fitosanitarie e ad altri aspetti collegati, tenendo conto della legislazionein vigore di entrambe le Parti e dei rispettivi obblighi internazionali, che derivano in particolare dalle disposizioni dell'Organizzazione Mondiale del Commercio e degli accordi multilaterali in materia ambientale;

c) misure relative allo sviluppo socioeconomico sostenibile dei territori rurali, comprese le prassi ecocompatibili, la silvicoltura, la ricerca, l'accesso ai terreni, lo sviluppo rurale sostenibile e la sicurezza alimentare;

d) misure relative alla tutela e alla promozione delle attività tradizionali basate sulle specifiche identità delle popolazioni e delle comunità rurali, quali gli scambi di esperienze e partenariati, lo sviluppo di joint venture e di reti di cooperazione tra agenti locali o operatori economici.

ARTICOLO 23

Cooperazione nel settore della pesca e dell'acquacoltura

Le Parti decidono di sviluppare la cooperazione economica e tecnica nel settore della pesca e dell'acquacoltura, in particolare per quanto riguarda aspetti quali lo sfruttamento sostenibile, la gestione e la conservazione delle risorse ittiche, nonché la valutazione dell'impatto ambientale. La cooperazione dovrebbe inoltre includere ambiti quali l'industria di trasformazione e la facilitazione degli scambi. La cooperazione nel settore della pesca potrebbe concretizzarsi nella conclusione di accordi di pesca bilaterali tra le Parti o tra la Comunità europea e uno o più paesi membri della Comunità andina e/o nella conclusione di accordi di pesca multilaterali tra le Parti.

ARTICOLO 24

Cooperazione nel settore minerario

Le Parti concordano che, tenuto conto di alcuni aspetti di tutela dell'ambiente, la cooperazione nel settore minerario riguarderà soprattutto:

a) la promozione della partecipazione delle imprese di entrambe le Parti alla prospezione e allo sfruttamento sostenibile delle risorse minerarie e al loro utilizzo, in conformità con le legislazioni di entrambe le Parti;

b) la promozione dello scambio di informazioni, esperienze e tecnologie in merito alla prospezione e allo sfruttamento minerario;

c) la promozione dello scambio di esperti e la realizzazione di ricerche comuni onde incrementare le opportunità di sviluppo tecnologico;

d) lo sviluppo di misure per promuovere investimenti in questo settore;

e) l'elaborazione di misure volte a garantire l'integrità ambientale e la responsabilità delle imprese in materia ambientale nel settore in oggetto.

ARTICOLO 25

Cooperazione nel settore dell'energia

1. Le Parti concordano che l'obiettivo comune sarà quello di stimolare la cooperazione nel settore dell'energia, consolidando in particolare le relazioni economiche in ambiti cruciali quali l'energia idroelettrica, il petrolio e il gas, le energie rinnovabili, le tecnologie di risparmio energetico, l'elettrificazione delle zone rurali e l'integrazione regionale dei mercati dell'energia, tenendo conto del fatto che nei paesi andini sono già stati avviati progetti di interconnessione elettrica.

2. In particolare, la cooperazione può comprendere:

a) la realizzazione di politiche energetiche che comprendano infrastrutture interconnesse di rilevanza regionale, miglioramento e diversificazione della fornitura di energia e miglioramento dell'accesso ai mercati dell'energia, facilitazione del transito, della trasmissione e della distribuzione;

b) gestione e formazione nel settore dell'energia e trasferimento di tecnologia, conoscenze e competenze;

c) promozione del risparmio energetico, dell'efficienza nell'utilizzo dell'energia, delle energie rinnovabili e studio dell'impatto ambientale della produzione e del consumo di energia;

d) iniziative di cooperazione tra imprese operanti nel settore.

ARTICOLO 26

Cooperazione nel settore dei trasporti

1. Le Parti concordano che la cooperazione nel settore mira principalmente a ristrutturare e a modernizzare trasporti e i relativi sistemi di infrastrutture, a migliorare la circolazione dei passeggeri e delle merci nonché l'accesso ai mercati dei trasporti urbani, aerei, marittimi, dei trasporti per le vie navigabili interne, e di quelli ferroviari e stradali, perfezionandone la gestione in termini operativi e amministrativi e promuovendo elevati standard operativi.

2. La cooperazione potrà comprendere:

a) scambi di informazioni sulle politiche delle Parti, in particolare per quanto concerne i trasporti urbani e l'interconnessione e l'interoperabilità delle reti di trasporti multimodali ed altre questioni di interesse reciproco;

b) la gestione delle vie navigabili interne, delle strade, delle ferrovie, dei porti e degli aeroporti, incluse forme adeguate di cooperazione tra le competenti autorità;

c) progetti per il trasferimento di tecnologia europea nel sistema globale di navigazione satellitare e la costruzione di centri urbani di trasporto pubblico;

d) miglioramento delle norme di sicurezza e di prevenzione dell'inquinamento, compresa la cooperazione nelle sedi internazionali appropriate per migliorare l'applicazione delle norme internazionali.

ARTICOLO 27

Cooperazione in materia di società dell'informazione,
di tecnologie dell'informazione e di telecomunicazioni

1. Le Parti concordano che le tecnologie dell'informazione e le comunicazioni sono settori cruciali di una società moderna e svolgono un ruolo vitale nello sviluppo economico e sociale e nella transizione armoniosa verso la società dell'informazione. La cooperazione in tali settori contribuirà alla riduzione del divario tra le Parti in termini di tecnologia digitale e mira a fornire un accesso più equo alle tecnologie dell'informazione, soprattutto nelle aree meno sviluppate.

2. La cooperazione in questo ambito promuoverà:

a) il dialogo su tutti gli aspetti della società dell'informazione;

b) il dialogo sui regolamenti e sulle politiche relativi alle tecnologie dell'informazione e delle comunicazioni, comprese le norme;

c) lo scambio di informazioni sulle norme, sulla valutazione della conformità e sull'omologazione;

d) la divulgazione delle nuove tecnologie dell'informazione e delle comunicazioni e gli scambi di informazioni sulle novità tecnologiche;

e) progetti di ricerche comuni in materia di tecnologie dell'informazione e delle comunicazioni e progetti pilota nel campo delle applicazioni della società dell'informazione;

f) l'interconnessione e l'interoperatività fra le reti e i servizi telematici;

g) l'accesso reciproco alle banche dati nel rispetto della legislazione nazionale ed internazionale sul diritto d'autore;

h) scambi e formazione di personale specializzato;

i) l'informatizzazione della pubblica amministrazione.

ARTICOLO 28

Cooperazione in materia di audiovisivi

Le Parti decidono di promuovere la cooperazione nel settore degli audiovisivi e dei media in generale, per mezzo di iniziative congiunte nel campo della formazione e della realizzazione, produzione e distribuzione di audiovisivi. La cooperazione sarà gestita conformemente alle pertinenti disposizioni nazionali sul diritto d'autore e agli accordi internazionali.

ARTICOLO 29

Cooperazione nel settore del turismo

Le Parti concordano che gli obiettivi della cooperazione in tale settore sono:

a) adottare le migliori prassi allo scopo di garantire lo sviluppo equilibrato e sostenibile del turismo nella regione andina;

b) migliorare la qualità dei servizi offerti ai turisti;

c) sensibilizzare l'opinione pubblica sull'importanza economica e sociale del turismo in una prospettiva di sviluppo della regione andina;

d) promuovere e sviluppare l'ecoturismo;

e) promuovere l'adozione di politiche comuni nel settore del turismo nel quadro della Comunità andina.

ARTICOLO 30

Cooperazione tra istituzioni finanziarie

Le Parti decidono di promuovere, sulla base dei propri bisogni e nell'ambito dei rispettivi programmi e legislazioni, la cooperazione tra istituzioni finanziarie nazionali e regionali.

ARTICOLO 31

Cooperazione in materia di promozione degli investimenti

1. Le Parti decidono di promuovere, nell'ambito delle rispettive competenze, la formazione di un clima stabilmente favorevole agli investimenti reciproci.

2. La cooperazione assumerà, in particolare, la forma di:

a) promozione e sviluppo dei meccanismi di scambio e di divulgazione di informazioni sulla legislazione in materia di investimenti e sulle opportunità in questo settore;

b) elaborazione di un quadro giuridico favorevole agli investimenti di entrambe le Parti, ove opportuno, attraverso la conclusione di accordi bilaterali tra gli Stati membri di entrambe le Parti, intesi a promuovere e a proteggere gli investimenti e ad evitare la doppia tassazione;

c) l'armonizzazione e la semplificazione delle procedure amministrative;

d) strumenti per la creazione di joint ventures.

ARTICOLO 32

Dialogo macroeconomico

1. Le Parti concordano che la cooperazione sarà intesa a promuovere lo scambio di informazioni sulle rispettive tendenze e politiche macroeconomiche e la condivisione di esperienze a livello di coordinamento delle politiche macroeconomiche nel quadro di un mercato comune.

2. Le Parti mireranno inoltre ad approfondire il dialogo tra le rispettive autorità competenti in materia di macroeconomia, in particolare per quanto concerne la politica monetaria, la politica fiscale, la finanza pubblica, il debito estero e la stabilizzazione macroeconomica.

ARTICOLO 33

Cooperazione nel settore dei dati statistici

1. Le Parti concordano che l'obiettivo principale sarà allineare i metodi e i programmi statistici, permettendo così alle Parti di utilizzare i dati statistici della controparte relativi agli scambi di merci e di servizi e, più in generale, a qualsiasi settore che rientra nel presente accordo e che può essere oggetto di indagine statistica.

2. La cooperazione potrebbe comprendere, tra l'altro, scambi a livello tecnico tra istituti statistici della Comunità andina e quelli degli Stati membri dell'Unione europea ed Eurostat; l'elaborazione di metodi comuni di raccolta, analisi e interpretazione dei dati; l'organizzazione di seminari, gruppi di lavoro o programmi di formazione statistica.

ARTICOLO 34

Cooperazione in materia di protezione del consumatore

1. Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito dovrà mirare a rendere compatibili i programmi di protezione dei consumatori di entrambe le Parti.

2. Per quanto possibile, essa può comportare:

a) l'aumento della compatibilità della legislazione in materia di consumatori, allo scopo di evitare gli ostacoli al commercio e garantire contemporaneamente un alto livello di protezione del consumatore;

b) la creazione e lo sviluppo di sistemi di scambi di informazione, per esempio sistemi di allarme rapido, relativi ad alimenti e mangimi, che presentano rischi per la salute pubblica e degli animali;

c) il potenziamento delle capacità di attuazione delle misure sanitarie e fitosanitarie in un'ottica di facilitazione dell'accesso ai mercati e di garanzia di un adeguato livello di protezione della salute, sulla base di criteri di trasparenza, non discriminazione e prevedibilità;

d) lo stimolo della cooperazione e dello scambio di informazioni tra associazioni dei consumatori;

e) il sostegno al "Gruppo andino sulla partecipazione della società civile per la difesa dei diritti dei consumatori".

ARTICOLO 35

Cooperazione in materia di protezione dei dati

1. Le Parti decidono di promuovere un elevato livello di protezione in materia di trattamento dei dati personali e di altra natura, conformemente alle norme internazionali più rigorose.

2. Le Parti coopereranno inoltre in materia di protezione dei dati personali per innalzare il livello di tale protezione e si adopereranno al fine di eliminare gli ostacoli, dovuti alla protezione insufficiente di tali dati, che rendono difficile la loro libera circolazione tra le Parti.

ARTICOLO 36

Cooperazione scientifica e tecnologica

1. Le Parti concordano che gli obiettivi della cooperazione nel settore scientifico e tecnologico, realizzata nell'interesse reciproco di entrambe le Parti e conformemente alle loro politiche, in particolare per quanto concerne le norme relative allo sfruttamento della proprietà intellettuale derivante dalla ricerca, saranno:

a) il contributo allo sviluppo della scienza e della tecnologia nella regione andina;

b) lo scambio di informazioni ed esperienze scientifiche e tecnologiche a livello regionale, in particolare per quanto concerne l'attuazione di politiche e programmi;

c) la promozione dello sviluppo delle risorse umane e di un contesto istituzionale adeguato alla ricerca e allo sviluppo;

d) la promozione delle relazioni tra le comunità scientifiche delle Parti e la promozione dello sviluppo di progetti congiunti di ricerca scientifica e tecnologica;

e) l'incentivazione della partecipazione del mondo imprenditoriale di entrambe le Parti alla cooperazione scientifica e tecnologica, in particolare per quanto concerne la promozione dell'innovazione;

f) la promozione dell'innovazione e del trasferimento di tecnologia, comprese le tecniche di e-government e le tecnologie pulite, tra le Parti.

2. Verrà incoraggiata la partecipazione di istituti di insegnamento superiore, di centri di ricerca e dei settori produttivi, in particolare le piccole e medie imprese, di entrambe le Parti.

3. Le Parti decidono di promuovere la cooperazione scientifica e tecnologica tra le università, gli istituti di ricerca e i settori produttivi di entrambe le regioni, attraverso l'assegnazione di borse di studio e lo scambio di studenti e di specialisti di alto livello.

4. Le Parti decidono inoltre di promuovere la partecipazione andina ai programmi comunitari in materia di tecnologia e sviluppo della Comunità europea, conformemente alle disposizioni di quest'ultima che disciplinano la partecipazione di persone giuridiche provenienti da paesi terzi.

ARTICOLO 37

Cooperazione nel settore dell'istruzione e della formazione

1. Le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito sarà intesa a migliorare l'istruzione e la formazione professionale. A tal fine sarà accordata una particolare importanza all'accesso all'istruzione da parte dei giovani, delle donne e degli anziani, compreso l'accesso a corsi tecnici, all'istruzione superiore e alla formazione professionale, e alla realizzazione degli obiettivi di sviluppo del Millennio.

2. Le Parti decidono di cooperare più strettamente in materia di istruzione e di formazione professionale, promuovendo la collaborazione tra università e tra imprese allo scopo di aumentare il livello di competenza dei quadri superiori.

3. Le Parti decidono inoltre di dedicare un'attenzione particolare ai programmi e agli interventi decentrati (ALFA, ALBAN) che creano contatti permanenti tra organismi specializzati di entrambe le Parti in una prospettiva di incoraggiamento della condivisione e dello scambio di esperienze e risorse tecniche.

4 La cooperazione in questo settore può anche sostenere il piano d'azione del settore dell'istruzione nei paesi andini, che comprende, tra gli altri programmi, l'armonizzazione dei sistemi scolastici andini, l'attuazione di un sistema di informazioni sulle statistiche scolastiche e l'istruzione interculturale.

ARTICOLO 38

Cooperazione in materia di ambiente e biodiversità

1. Le Parti concordano che la cooperazione in questo settore promuove la protezione e la conservazione dell'ambiente in una prospettiva di sviluppo sostenibile. In tale contesto, il rapporto tra povertà e ambiente e l'impatto ambientale delle attività economiche sono considerati fattori importanti. La cooperazione dovrebbe inoltre promuovere la ratifica e il sostegno dell'applicazione di accordi ambientali multilaterali e di altri accordi internazionali relativi ad aspetti quali il cambiamento climatico, la biodiversità, la desertificazione e la gestione dei prodotti chimici.

2. La cooperazione si concentrerà in particolare sui seguenti aspetti:

a) la prevenzione del degrado ambientale;

b) la promozione della conservazione e della gestione sostenibile delle risorse naturali (comprese la biodiversità, gli ecosistemi di montagna e le risorse genetiche), nel rispetto della strategia regionale in materia di biodiversità della regione tropicale andina;

c) lo scambio di informazioni e di esperienze sulla legislazione in materia ambientale e sui problemi ambientali comuni alle due Parti;

d) il potenziamento della gestione ambientale in tutti i settori e a tutti i livelli amministrativi;

e) la promozione dell'educazione all'ambiente, la creazione di capacità in tal senso, l'aumento della partecipazione dei cittadini e la promozione di programmi comuni di ricerca a livello regionale;

f) la protezione e la tutela delle conoscenze e delle prassi tradizionali in materia di utilizzo sostenibile delle risorse della biodiversità.

ARTICOLO 39

Cooperazione in materia di calamità naturali

Le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito sarà finalizzata alla riduzione della vulnerabilità della regione andina rispetto alle calamità naturali attraverso il potenziamento delle capacità regionali di progettazione e prevenzione, l'armonizzazione del quadro giuridico e il miglioramento del coordinamento istituzionale.

ARTICOLO 40

Cooperazione culturale e conservazione del patrimonio culturale

1. Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito, i legami culturali e i contatti tra gli operatori culturali di entrambe le regioni verranno potenziati.

2. L'obiettivo è la promozione della cooperazione culturale tra le Parti, tenendo in considerazione e stimolando le sinergie con i programmi bilaterali degli Stati membri dell'Unione europea.

3. La cooperazione sarà gestita conformemente alle pertinenti disposizioni nazionali sul diritto d'autore e agli accordi internazionali.

4. Tale cooperazione può riguardare tutti gli ambiti culturali, tra cui:

a) la traduzione di opere letterarie;

b) la tutela, il restauro e il rilancio del patrimonio nazionale;

c) le manifestazioni culturali, quali mostre di arte e artigianato e spettacoli di musica, danza e teatro, nonché lo scambio di artisti e professionisti nel settore culturale;

d) la promozione della diversità culturale;

e) gli scambi tra giovani;

f) lo sviluppo delle industrie culturali;

g) la conservazione del patrimonio culturale;

h) la prevenzione del traffico illegale di beni che appartengono al patrimonio culturale e la lotta contro tale traffico, conformemente alle convenzioni internazionali firmate dalle Parti.

ARTICOLO 41

Cooperazione in materia di salute

1. Le Parti decidono di cooperare nel settore sanitario allo scopo di sostenere le riforme settoriali che rendano il servizio sanitario più sensibile ai problemi dei poveri e dell'uguaglianza di trattamento e promuovendo la creazione di strumenti di finanziamento equi che garantiscano un migliore accesso dei poveri al servizio sanitario.

2. Le Parti concordano che la prevenzione primaria coinvolge anche altri settori, quali l'istruzione, le risorse idriche e l'igiene. A tale proposito, le Parti si impegnano a potenziare e sviluppare partenariati non limitati al settore della salute per raggiungere gli obiettivi di sviluppo del Millennio, in particolare in materia di lotta contro l'Aids, la malaria e la tubercolosi, nel rispetto delle norme pertinenti dell'Organizzazione mondiale del commercio. Sono inoltre necessari partenariati con la società civile organizzata, le ONG e il settore privato per affrontare i problemi di salute sessuale e riproduttiva e i diritti correlati, adottando un approccio attento ad una prospettiva di genere, e per sensibilizzare i giovani alla prevenzione delle malattie sessualmente trasmissibili e delle gravidanze indesiderate.

3. Le Parti decidono di cooperare a livello di infrastrutture di base, quali la fornitura di acqua e le reti fognarie.

ARTICOLO 42

Cooperazione sociale

1. Le Parti concordano che lo scopo di questa cooperazione sarà stimolare la partecipazione delle parti sociali al dialogo sulle condizioni di vita e di lavoro, sulla protezione sociale e sull'integrazione nella società.

2. La cooperazione dovrebbe contribuire ai processi di concertazione politica, economica e sociale volti a promuovere lo sviluppo trasversale nel quadro di strategie di riduzione della povertà e di creazione di posti di lavoro.

3. Le Parti sottolineano l'importanza dello sviluppo sociale, che deve procedere di pari passo con lo sviluppo economico, dando priorità alla promozione dei principi e dei diritti fondamentali sul luogo di lavoro previsti dalle convenzioni dell'Organizzazione internazionale del lavoro, le cosiddette norme fondamentali del lavoro.

4. Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito può comprendere l'attuazione di un programma sociale andino basato su due pilastri: il mercato comune andino e lo sviluppo di meccanismi che stimolino la riduzione della povertà e la coesione regionale.

5. Le Parti possono cooperare in tutte le aree di interesse comune nell'ambito dei settori summenzionati.

6. Le misure saranno coordinate con quelle degli Stati membri dell'Unione europea e delle organizzazioni internazionali competenti.

7. Se opportuno, e secondo le loro procedure interne, le Parti possono gestire tale dialogo in coordinamento con il Comitato economico e sociale europeo e il suo omologo andino.

ARTICOLO 43

Partecipazione della società civile organizzata alla cooperazione

1. Le Parti riconoscono il ruolo e il contributo potenziale della società civile organizzata al processo di cooperazione e decidono di promuovere un dialogo costruttivo con essa e la sua partecipazione concreta.

2. Conformemente alle disposizioni giuridiche e amministrative delle Parti, la società civile organizzata può:

a) partecipare all'iter decisionale a livello nazionale, nel rispetto dei principi democratici;

b) essere informata e partecipare alle consultazioni sulle strategie di sviluppo e di cooperazione e sulle politiche settoriali, in particolare per quanto concerne gli ambiti di interesse diretto, comprese tutte le fasi del processo di sviluppo;

c) beneficiare di risorse finanziarie, se ciò è ammesso dalle normative nazionali di ciascuna Parte, e di sostegno al consolidamento delle capacità nei settori critici;

d) partecipare all'attuazione dei programmi di cooperazione nei settori di interesse diretto.

ARTICOLO 44

Cooperazione in materia di questioni di genere

Le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito contribuirà a rafforzare le politiche e i programmi intesi a garantire, migliorare ed espandere la partecipazione paritaria di uomini e donne a tutti i settori della vita politica, economica, sociale e culturale, con l'adozione, se necessario, di misure concrete a favore delle donne. Essa contribuirà inoltre a facilitare l'accesso delle donne a tutte le risorse necessarie al pieno esercizio dei loro diritti fondamentali.

ARTICOLO 45

Cooperazione relativa alle popolazioni indigene

1. Le Parti concordano che la cooperazione in tale ambito contribuirà alla creazione e allo sviluppo di partenariati con le popolazioni indigene, in un quadro di promozione degli obiettivi di eliminazione della povertà, di gestione sostenibile delle risorse naturali e di rispetto dei diritti umani e della democrazia.

2. Le Parti decidono inoltre di cooperare ai fini della promozione di un'adeguata tutela delle conoscenze tradizionali, delle innovazioni e delle tradizioni delle comunità indigene e locali che perpetuano stili di vita tradizionali importanti ai fini della protezione e dell'utilizzo sostenibile della biodiversità e ai fini di una distribuzione equa dei benefici che possono derivare dall'applicazione di tali conoscenze.

3. Oltre a tenere sistematicamente conto della condizione delle popolazioni indigene a tutti i livelli della cooperazione allo sviluppo, le Parti integreranno nello sviluppo delle loro politiche le specificità delle popolazioni indigene, potenziando le capacità delle organizzazioni che rappresentano tali popolazioni, in modo da aumentare le ricadute positive su dette popolazioni della cooperazione allo sviluppo.

4. La cooperazione in tale ambito può aiutare le organizzazioni che rappresentano le popolazioni indigene, per esempio il gruppo di lavoro sui diritti delle popolazioni indigene, che è un organismo consultivo in seno al Sistema d'integrazione andino.

ARTICOLO 46

Cooperazione in materia di popolazioni sfollate e
sradicate e di ex appartenenti a gruppi armati illegali

1. Le Parti concordano che la cooperazione a favore delle popolazioni sfollate e sradicate e degli ex appartenenti a gruppi armati illegali contribuirà a soddisfare i loro bisogni fondamentali nel periodo che va dal termine degli aiuti umanitari all'adozione di una soluzione a lungo termine per la soluzione del loro status.

2. Tale cooperazione può comprendere, tra l'altro, le seguenti attività:

a) ricerca dell'autosufficienza e del reinserimento nel tessuto socioeconomico per le popolazioni sfollate e sradicate e per gli ex appartenenti a gruppi armati illegali;

b) aiuti alle comunità locali ospitanti e alle aree di reinsediamento per incentivare l'accoglienza e l'integrazione delle popolazioni sfollate e sradicate e degli ex appartenenti a gruppi armati illegali;

c) aiuti alle persone che intendono rientrare e stabilirsi nei loro paesi d'origine o in paesi terzi, se le condizioni lo permettono;

d) interventi per assistere le persone nel recupero dei loro beni o dei diritti di proprietà e assistenza per la composizione legale dei casi di violazione dei diritti umani subiti dalle persone in questione;

e) potenziamento della capacità istituzionale dei paesi che devono affrontare tali problemi.

ARTICOLO 47

Cooperazione nella lotta contro le droghe illecite e la criminalità organizzata connessa

1. In base al principio della condivisione della responsabilità e ad integrazione del dialogo ad alto livello tra l'Unione europea e la Comunità andina in materia specifica di droga e il gruppo misto di controllo degli accordi sui precursori e le sostanze chimiche frequentemente utilizzate per la fabbricazione illegale di stupefacenti e sostanze psicotrope, le Parti concordano che la cooperazione in questo ambito è finalizzata al coordinamento e al potenziamento degli sforzi congiunti di prevenzione e riduzione dei legami che sono all'origine del problema complessivo delle droghe illecite. Le Parti decidono inoltre di impegnarsi nella lotta contro la criminalità organizzata connessa al traffico di droga, anche per il tramite di associazioni ed organismi internazionali. Le Parti concordano che a tale scopo verrà utilizzato anche il meccanismo di coordinamento e di cooperazione in materia di droghe tra l'Unione europea, l'America latina e i Caraibi.

2. Le Parti coopereranno in questo settore per attuare in particolare:

a) programmi di prevenzione dell'abuso di droghe;

b) progetti di formazione, istruzione, cura e riabilitazione dei tossicodipendenti;

c) progetti di armonizzazione della legislazione e delle iniziative in materia nei paesi andini;

d) programmi comuni di ricerca;

e) misure e iniziative di cooperazione efficaci volte ad incentivare e consolidare lo sviluppo alternativo e a coinvolgere le comunità interessate;

f) misure di prevenzione delle nuove coltivazioni illegali e del loro trasferimento in regioni ed aree fragili dal punto di vista ambientale, precedentemente non interessate dal fenomeno;

g) applicazione effettiva di misure volte a prevenire la diversione di precursori e monitorarne il commercio equivalenti a quelle adottate dalla Comunità europea e dagli organismi internazionali competenti, e in conformità degli accordi sui precursori tra la Comunità europea e ciascun paese andino, firmati il 18 dicembre 1995 sui precursori e le sostanze chimiche usate frequentemente nella fabbricazione illecita di droghe e sostanze psicotrope;

h) potenziamento delle iniziative volte al controllo del traffico di armi, munizioni ed esplosivi.

ARTICOLO 48

Cooperazione nella lotta contro il riciclaggio del denaro e la criminalità connessa

1. Le Parti decidono di cooperare per prevenire l'utilizzo dei propri sistemi finanziari per il riciclaggio dei proventi delle attività illecite in generale e del traffico di droga in particolare.

2. Tale cooperazione comprenderà assistenza amministrativa e tecnica finalizzata all'elaborazione e all'attuazione di normative e all'effettivo funzionamento di norme e meccanismi adeguati. In particolare, la cooperazione consentirà scambi di informazioni pertinenti e l'adozione di norme appropriate per la lotta contro il riciclaggio del denaro, analoghe a quelle adottate dalla Comunità europea e dagli organismi internazionali attivi nel settore, quale la Task force "Azione finanziaria" (FATF). Si incoraggerà la cooperazione a livello di regione andina.

ARTICOLO 49

Cooperazione in materia di migrazione

1. Le Parti ribadiscono l'importanza della gestione congiunta dei flussi migratori tra i rispettivi territori. In una prospettiva di consolidamento di tale cooperazione, le Parti organizzeranno un dialogo esaustivo su tutti gli aspetti della migrazione, compresi l'immigrazione illegale, la tratta degli esseri umani e l'integrazione di tale problematica nelle strategie nazionali di sviluppo economico e sociale delle zone di origine dei migranti, tenendo in considerazione anche i legami storici e culturali che esistono tra le due regioni.

2. La cooperazione si baserà su una valutazione dei bisogni specifici realizzata in consultazione reciproca tra le Parti e sarà attuata conformemente alla pertinente legislazione comunitaria e nazionale in vigore. La cooperazione affronterà in particolare i seguenti aspetti:

a) le cause di fondo della migrazione;

b) lo sviluppo e l'attuazione di norme e procedure nazionali in materia di protezione internazionale in un'ottica di rispetto delle disposizioni della convenzione di Ginevra del 1951 sullo status di rifugiati, del protocollo del 1967 e di altri strumenti internazionali pertinenti, allo scopo di garantire il rispetto del principio di "non refoulement";

c) le norme di ammissione, i diritti e lo status delle persone ammesse, l'equità di trattamento, l'integrazione nella società per coloro che risiedono legalmente nel paese, l'istruzione e la formazione degli immigrati legali e le misure contro il razzismo e la xenofobia;

d) l'elaborazione di un'efficace politica di prevenzione dell'immigrazione illegale, il traffico di migranti e la tratta di esseri umani, compresa l'elaborazione di misure di lotta contro la rete di passatori e trafficanti e di protezione delle vittime di tali traffici;

e) il rimpatrio, in condizioni di rispetto della dignità umana, delle persone che risiedono illegalmente e la loro riammissione, ai sensi del paragrafo 3;

f) l'ambito dei visti, per quanto riguarda gli aspetti di interesse reciproco, per esempio il rilascio di visti a persone che viaggiano per motivi commerciali, accademici o culturali;

g) l'ambito dei controlli alle frontiere, affrontando aspetti quali l'organizzazione, la formazione, le migliori prassi ed altre misure operative sul campo e, se opportuno, la fornitura di attrezzature.

3. Nell'ambito della cooperazione intesa a evitare e controllare l'immigrazione illegale, le Parti decidono inoltre di riammettere i propri immigrati illegali. A tal fine:

– ciascun paese andino riammetterà, su richiesta e senza formalità ulteriori, i propri cittadini illegalmente presenti sul territorio di uno Stato membro dell'Unione europea, fornendo loro adeguati documenti di identità e mettendo loro a disposizione le risorse amministrative necessarie a tale scopo; e

– ciascuno Stato membro dell'Unione europea riammetterà, su richiesta e senza formalità ulteriori, i propri cittadini illegalmente presenti sul territorio di un paese andino, fornendo loro adeguati documenti di identità e mettendo loro a disposizione le risorse amministrative necessarie a tale scopo.

Le Parti decidono di concludere, su richiesta e il prima possibile, un accordo che disciplini gli obblighi specifici degli Stati membri dell'Unione europea e dei paesi andini in materia di riammissione. Tale accordo riguarderà inoltre la riammissione di cittadini di altri paesi e di apolidi.

A tale scopo, con il termine "Parti" si intenderanno la Comunità europea, ciascuno dei suoi Stati membri e ciascun paese andino.

ARTICOLO 50

Cooperazione in materia di lotta al terrorismo

Le Parti ribadiscono l'importanza della lotta al terrorismo e, conformemente alle convenzioni internazionali, le pertinenti risoluzioni ONU e le rispettive legislazioni e normative, concordano di cooperare per la prevenzione e l'eliminazione degli atti terroristici. Esse opereranno in particolare:

a) nell'ambito dell'attuazione completa della risoluzione 1373 del Consiglio di sicurezza dell'ONU e di altre pertinenti risoluzioni ONU, convenzioni e strumenti internazionali;

b) con uno scambio di informazioni sui gruppi terroristici e sulle reti di supporto, conformemente alla legislazione internazionale e nazionale; e

c) con uno scambio di pareri sui mezzi e sui metodi utilizzati per contrastare il terrorismo, anche dal punto di vista tecnico e della formazione, e con uno scambio di esperienze in materia di prevenzione del terrorismo.

TITOLO IV

DISPOSIZIONI GENERALI E FINALI

ARTICOLO 51

Mezzi

1. Per contribuire al conseguimento degli obiettivi della cooperazione stabiliti nel presente accordo, le Parti si impegnano a mettere a disposizione mezzi, anche finanziari, adeguati, nei limiti delle proprie capacità e attraverso i rispettivi canali.

2. Fatti salvi i poteri delle rispettive autorità competenti, le Parti adotteranno tutte le misure atte a promuovere e ad agevolare le attività della Banca europea per gli investimenti nella Comunità andina, in conformità delle sue procedure e dei suoi criteri di finanziamento nonché delle leggi e delle normative delle Parti.

3. La Comunità andina e i suoi paesi membri concederanno facilitazioni e garanzie agli esperti della Comunità europea, nonché l'esenzione dalle imposte sulle importazioni effettuate nel quadro delle attività di cooperazione, conformemente alle convenzioni quadro firmate dalla Comunità europea e da ciascuno dei paesi andini.

ARTICOLO 52

Quadro istituzionale

1. Le Parti decidono di mantenere il comitato misto, istituito con l'accordo di cooperazione con la Comunità andina del 1983 e riconfermato con l'accordo quadro di cooperazione del 1993. Tale comitato si riunirà alternativamente nell'Unione europea e nella Comunità andina a livello di alti funzionari. Il programma delle riunioni del comitato misto viene deciso di comune accordo. Il comitato stesso provvederà ad elaborare disposizioni relative alla frequenza delle riunioni, alla presidenza e ad altre questioni che potrebbero sorgere, tra cui l'eventuale creazione di sottocomitati.

2. Il comitato misto è responsabile dell'attuazione generale dell'accordo. In tale ambito verranno inoltre affrontate le questioni relative alle relazioni economiche tra le Parti, comprese le questioni sanitarie e fitosanitarie, e con i singoli paesi membri della Comunità andina.

3. Verrà istituito un comitato consultivo misto incaricato di assistere il comitato misto nella promozione del dialogo con le organizzazioni economiche e sociali della società civile organizzata.

4. Le Parti incoraggeranno il Parlamento europeo e il Parlamento andino ad istituire un comitato interparlamentare nell'ambito del presente accordo, conformemente alle prassi consolidate.

ARTICOLO 53

Definizione delle Parti

Fatte salve le disposizioni di cui all'articolo 49, ai fini del presente accordo, con il termine "Parti" si intendono, da una parte, la Comunità, i suoi Stati membri o la Comunità e i suoi Stati membri, nei limiti delle rispettive aree di competenza previste dal trattato che istituisce la Comunità europea e, dall'altra, la Comunità andina, i suoi paesi membri o la Comunità andina e i suoi paesi membri, nei limiti delle rispettive sfere di competenza. L'accordo si applica inoltre alle misure adottate da qualsiasi autorità statale, regionale o locale entro il territorio delle Parti.

ARTICOLO 54

Entrata in vigore

1. Il presente accordo entra in vigore il primo giorno del mese successivo alla data in cui le Parti si saranno notificate l'avvenuto espletamento delle procedure all'uopo necessarie.

2. Dette notifiche saranno inviate al Segretario generale del Consiglio dell'Unione europea e al Segretario generale della Comunità andina, che saranno i depositari del presente accordo.

3. Dalla sua entrata in vigore, a norma del paragrafo 1, il presente accordo sostituirà l'accordo quadro di cooperazione del 1993 e la dichiarazione congiunta di Roma del 1996 sul dialogo politico.

ARTICOLO 55

Durata

1. Il presente accordo è concluso per un periodo illimitato.

2. Ciascuna Parte può notificare per iscritto all'altra Parte la sua intenzione di denunciare il presente accordo.

3. La denuncia ha effetto sei mesi dopo la notifica all'altra Parte.

ARTICOLO 56

Adempimento degli obblighi

1. Le Parti adottano tutti i provvedimenti generali o specifici necessari all'adempimento degli obblighi previsti dal presente accordo e si adoperano per la realizzazione degli obiettivi ivi fissati.

2. Qualora una delle Parti ritenga che l'altra Parte non abbia ottemperato ad un obbligo previsto dal presente accordo, essa può adottare misure appropriate. Prima di procedere, essa deve fornire entro 30 giorni al comitato misto tutte le informazioni pertinenti necessarie per un esame approfondito della situazione onde trovare una soluzione accettabile per le Parti.

Nella scelta delle misure, si devono privilegiare quelle meno lesive per il funzionamento del presente accordo. Tali misure sono notificate immediatamente al comitato misto e, qualora l'altra Parte ne faccia richiesta, sono oggetto di consultazioni in seno al comitato.

3. In deroga al paragrafo 2, ciascuna Parte può adottare immediatamente misure appropriate, conformemente al diritto internazionale, in caso di:

(a) denuncia del presente accordo non sancita dalle norme generali del diritto internazionale;

(b) violazione, ad opera dell'altra Parte, degli elementi fondamentali del presente accordo di cui all'articolo 1, paragrafo 1.

L'altra Parte può chiedere che sia indetta urgentemente, e comunque entro 15 giorni, una riunione tra le Parti per procedere ad un esame approfondito della situazione e cercare una soluzione accettabile per le Parti.

ARTICOLO 57

Sviluppi futuri

1. Le parti possono decidere di concerto di estendere il presente accordo allo scopo di ampliare e integrare il suo ambito di applicazione conformemente alle rispettive legislazioni, concludendo accordi su settori o attività specifici sulla base dell'esperienza accumulata durante il periodo di attuazione.

2. Per quanto concerne l'attuazione del presente accordo, entrambe le Parti possono proporre suggerimenti in merito alla possibilità di espansione della cooperazione in tutti gli ambiti, tenendo conto dell'esperienza acquisita in sede di attuazione.

3. Nessuna opportunità di cooperazione sarà esclusa a priori. Le Parti valuteranno in sede di comitato misto le possibilità concrete di cooperazione in un'ottica di interesse reciproco.

ARTICOLO 58

Protezione dei dati

Le Parti concordano che sarà garantita la tutela dei dati in tutti i settori in cui vengono trasferite informazioni di natura personale.

Le Parti decidono di dare un alto livello di protezione al trattamento dei dati personali e di altra natura, conformemente ai più elevati standard internazionali.

ARTICOLO 59

Ambito di applicazione territoriale

Il presente accordo si applica, da una parte, ai territori di applicazione del trattato che istituisce la Comunità europea e alle condizioni previste da tale trattato e, dall'altra, ai territori della Comunità andina e dei suoi paesi membri (Bolivia, Colombia, Ecuador, Perù e Venezuela).

ARTICOLO 60

Testi facenti fede

Il presente accordo è redatto in due esemplari in lingua danese, finnica, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

OVEREENKOMST INZAKE POLITIEKE DIALOOG EN SAMENWERKING
TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN, ENERZIJDS,
EN DE ANDESGEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN
(BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU EN VENEZUELA), ANDERZIJDS

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag betreffende de Europese Unie, hierna „lidstaten" genoemd, en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP

enerzijds, en

DE ANDESGEMEENSCHAP EN HAAR LIDSTATEN,

DE REPUBLIEK BOLIVIA,

DE REPUBLIEK COLOMBIA,

DE REPUBLIEK ECUADOR,

DE REPUBLIEK PERU,

DE BOLIVARIAANSE REPUBLIEK VENEZUELA,

anderzijds,

GELET op de traditionele historische en culturele banden tussen de partijen en de wens hun betrekkingen te intensiveren door voort te bouwen op de bestaande mechanismen waardoor deze betrekkingen worden geregeld;

OVERWEGENDE dat deze nieuwe overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking een kwalitatieve stap vooruit is wat betreft de diepgang en de reikwijdte van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Andesgemeenschap, en nieuwe gebieden omvat die voor beide partijen van belang zijn;

BEVESTIGENDE hun eerbied voor de democratische beginselen en de fundamentele rechten van de mens, zoals deze zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en voor het internationaal humanitair recht;

WIJZENDE op hun gehechtheid aan de beginselen van de rechtsstaat en van goed bestuur;

OVERTUIGD van het belang van de bestrijding van illegale drugs en de daarmee samenhangende criminaliteit, op basis van de beginselen van gedeelde verantwoordelijkheid, volledigheid, evenwicht en multilateralisme;

ONDERSTREPENDE hun verbintenis om samen te werken aan het verwezenlijken van de doeleinden van armoedebestrijding, sociale rechtvaardigheid en cohesie, rechtvaardige en duurzame ontwikkeling, met inachtneming van de kwetsbaarheid voor natuurrampen, milieubehoud, milieubescherming en biologische diversiteit, versterking van de eerbiediging van de mensenrechten, de democratische instellingen en goed bestuur en geleidelijke integratie van de Andeslanden in de wereldeconomie;

BENADRUKKENDE het belang dat de partijen hechten aan de consolidering van de politieke dialoog over bilaterale, regionale en internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang en de mechanismen voor dialoog, zoals reeds genoemd in de gezamenlijke verklaring over de politieke dialoog tussen de Europese Unie en de Andesgemeenschap, ondertekend in Rome op 30 juni 1996;

WIJZENDE op de noodzaak van versterking van het samenwerkingsprogramma dat is ingesteld bij de Raamovereenkomst van 1993 inzake samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Overeenkomst van Cartagena en de lidstaten daarvan, de Republiek Bolivia, de Republiek Colombia, de Republiek Ecuador, de Republiek Peru en de Bolivariaanse Republiek Venezuela, ondertekend in 1993, hierna de „Raamovereenkomst voor samenwerking van 1993" genoemd;

ERKENNENDE dat het proces van regionale integratie, liberalisering van de handel en hervorming van de economie in de Andesgemeenschap moet worden geïntensiveerd en dat de inspanningen op het gebied van conflictpreventie moeten worden versterkt teneinde een vredeszone in de Andes tot stand te brengen, overeenkomstig het Compromiso de Lima, Carta Andina para la paz y la seguridad, Limitación y control de los gastos destinados a la defensa externa (hierna: Overeenkomst van Lima, Andeshandvest voor vrede en veiligheid, Beperking en controle van de uitgaven voor externe defensie);

ZICH BEWUST van de noodzaak duurzame ontwikkeling in het Andesgebied te bevorderen door middel van een ontwikkelingspartnerschap met alle betrokkenen, waaronder de georganiseerde civiele samenleving en de particuliere sector, overeenkomstig de beginselen van de consensus van Monterrey en de verklaring van Johannesburg met het bijbehorende uitvoeringsplan;

OVERTUIGD van de noodzaak tot samenwerking met betrekking tot immigratie-, asiel- en vluchtelingenvraagstukken;

ONDERSTREPENDE de bereidheid samen te werken in internationale fora;

ZICH BEWUST van de noodzaak de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Andes-gemeenschap te consolideren, ter versterking van de mechanismen die hun relatie ondersteunen, zulks om het hoofd te kunnen bieden aan de nieuwe dynamiek van de internationale betrekkingen in een wereld waar alle spelers onderling afhankelijk zijn;

GELET OP het strategische partnerschap dat tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in het kader van de topontmoeting van Rio in 1999 tot stand is gekomen en op de top van Madrid in 2002 is bevestigd; en

BEVESTIGEND in deze context dat uitwisseling moet worden bevorderd om de voorwaarden te scheppen voor het versterken van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Andes-gemeenschap op een solide basis van wederzijds voordeel,

HEBBEN BESLOTEN DEZE OVEREENKOMST TE SLUITEN:

TITEL I

DOELSTELLINGEN, AARD EN TOEPASSINGSGEBIED VAN DE OVEREENKOMST

ARTIKEL 1

Beginselen

1. De eerbiediging van de democratische beginselen en de fundamentele rechten van de mens, zoals deze zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en van het beginsel van de rechtsstaat, ligt ten grondslag aan het binnenlandse en het buitenlandse beleid van de partijen en is een essentieel element van deze overeenkomst.

2. De partijen bevestigen hun verbintenis duurzame ontwikkeling te bevorderen en bij te dragen tot de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.

3. De partijen bevestigen opnieuw het belang dat zij hechten aan de beginselen van goed bestuur en de bestrijding van corruptie.

ARTIKEL 2

Doelstelling en toepassingsgebied

1. De partijen bevestigen hun gemeenschappelijke doelstelling om hun betrekkingen te versterken en te verdiepen op alle gebieden die door deze overeenkomst worden bestreken, door hun politieke dialoog en hun samenwerking te intensiveren.

2. De partijen bevestigen hun gemeenschappelijke doelstelling om te werken aan de totstandkoming van voorwaarden om, op basis van de resultaten van het werkprogramma van Doha een haalbare en wederzijds tot voordeel strekkende associatieovereenkomst tot stand te brengen, die tevens een vrijhandelsovereenkomst omvat.

3. De uitvoering van deze overeenkomst moet bijdragen tot de totstandkoming van deze voorwaarden door een streven naar politieke en maatschappelijke stabiliteit, intensivering van het proces van regionale integratie en het bestrijden van armoede in de Andesgemeenschap in het kader van duurzame ontwikkeling.

4. De overeenkomst bevat bepalingen inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de partijen en de nodige institutionele regelingen voor de toepassing daarvan.

5. De partijen komen overeen geregeld de vorderingen te toetsen, rekening houdend met wat vóór de inwerkingtreding van de overeenkomst reeds is bereikt.

TITEL II

POLITIEKE DIALOOG

ARTIKEL 3

Doelstellingen

1. De partijen komen overeen hun regelmatige politieke dialoog te intensiveren op basis van de beginselen die zijn neergelegd in de door de partijen gesloten Raamovereenkomst voor samenwerking van 1993 en de Verklaring van Rome van 1996.

2. De partijen komen overeen dat de politieke dialoog alle onderwerpen van gemeenschappelijk belang en alle internationale vraagstukken betreft en nieuwe initiatieven voorbereidt met betrekking tot het nastreven van gemeenschappelijke doeleinden en het vaststellen van gemeenschappelijke standpunten op terreinen als veiligheid, regionale ontwikkeling en stabiliteit, voorkoming en oplossing van conflicten, mensenrechten, methoden ter versterking van het democratisch bestuur, corruptiebestrijding, duurzame ontwikkeling, illegale migratie, terrorismebestrijding, het wereldwijde probleem van illegale drugs, met inbegrip van chemische precursoren, het witwassen van activa en de handel in handvuurwapens en lichte wapens in al zijn aspecten. De dialoog vormt een basis voor initiatieven en ondersteunt de inspanningen om initiatieven — ook op het gebied van samenwerking — en maatregelen te ontwikkelen in geheel Latijns-Amerika.

3. De partijen komen overeen dat de politieke dialoog de gelegenheid biedt tot het uitwisselen van informatie op een groot aantal gebieden en als forum fungeert voor gemeenschappelijke initiatieven op internationaal vlak.

ARTIKEL 4

Mechanismen

De partijen komen overeen dat de politieke dialoog wordt gevoerd:

a) indien nodig en met wederzijds goedvinden op het niveau van de staatshoofden en regeringsleiders;

b) op ministerieel niveau;

c) op het niveau van hoge ambtenaren;

d) op werkgroepniveau;

en zo veel mogelijk gebruik maakt van de diplomatieke kanalen.

ARTIKEL 5

Samenwerking op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid

De partijen werken zo veel mogelijk samen op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid en coördineren hun standpunten, en ondernemen gezamenlijke initiatieven in toepasselijke internationale fora.

TITEL III

SAMENWERKING

ARTIKEL 6

Doelstellingen

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking uit hoofde van de Raamovereenkomst voor samenwerking van 1993 wordt versterkt en tot andere terreinen wordt uitgebreid. De samenwerking concentreert zich met name op:

a) versterking van vrede en veiligheid;

b) bevordering van politieke en sociale stabiliteit door versterking van het democratisch bestuur en eerbiediging van de mensenrechten;

c) intensivering van het proces van regionale integratie onder de landen in het Andesgebied, teneinde bij te dragen tot hun sociale, politieke en economische ontwikkeling, met inbegrip van de opbouw van productiecapaciteit en de versterking van exportcapaciteit;

d) bestrijding van armoede, stimulering van sociale en regionale cohesie en bevordering van rechtvaardiger toegang tot sociale dienstverlening en de voordelen van economische groei, waarbij wordt gezorgd voor een passend evenwicht van economische, sociale en ecologische aspecten in een context van duurzame ontwikkeling.

2. De partijen komen overeen dat de samenwerking tevens rekening houdt met horizontale aspecten die met economische en sociale ontwikkeling verband houden, zoals gendervraagstukken, eerbiediging van de rechten van de inheemse bevolking, voorkomen van en optreden bij natuurrampen, milieubehoud en -bescherming en biologische diversiteit, en dat deze onderzoek en technologische ontwikkeling bevordert. Ook regionale integratie wordt beschouwd als een horizontaal element. Samenwerkingsmaatregelen die op nationaal niveau worden genomen, moeten dan ook verenigbaar zijn met het proces van regionale integratie.

3. De partijen komen overeen dat maatregelen om de regionale integratie in het Andesgebied te bevorderen en de interregionale betrekkingen tussen de twee partijen te versterken, worden aangemoedigd.

ARTIKEL 7

Methoden

De partijen komen overeen dat de samenwerking wordt uitgevoerd door middel van technische bijstand, studies, opleiding, uitwisseling van informatie en deskundigheid, bijeenkomsten, seminars, onderzoeksprojecten en ontwikkeling van infrastructuur, door gebruik van nieuwe financiële mechanismen en met alle andere door de partijen in het kader van de samenwerking overeen te komen middelen, de nagestreefde doeleinden en de beschikbare middelen, overeenkomstig de normen en voorschriften die op deze samenwerking van toepassing zijn.

ARTIKEL 8

Samenwerking inzake mensenrechten, democratie en goed bestuur

De partijen komen overeen dat de samenwerking gericht wordt op actieve steun aan de overheid en vertegenwoordigers van de georganiseerde civiele samenleving, door middel van maatregelen op met name de volgende terreinen:

a) bevordering van de mensenrechten, het democratische proces en goed bestuur, met inbegrip van het beheer van het verkiezingsproces;

b) versterking van de rechtsstaat en goed, transparant beheer van overheidszaken, met inbegrip van de bestrijding van corruptie op plaatselijk, regionaal en nationaal niveau;

c) waarborging van de onafhankelijkheid en doeltreffendheid van de rechterlijke macht;

d) uitvoering en verspreiding van het Andeshandvest voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten.

ARTIKEL 9

Samenwerking inzake conflictpreventie

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied gericht wordt op bevordering en ondersteuning van een breed vredesbeleid, waarvan conflictpreventie en -oplossing onderdelen zijn. Dit beleid wordt gebaseerd op het beginsel van de betrokkenheid en participatie van de samenleving en is met name gericht op de opbouw van regionale, subregionale en nationale capaciteit. Het is erop gericht alle segmenten van de samenleving gelijke politieke, economische, sociale en culturele kansen te geven, de democratische legitimiteit te versterken, de sociale samenhang te bevorderen, het beheer van de overheidszaken effectiever te maken, doeltreffende mechanismen te creëren om de belangen van verschillende groepen op vreedzame wijze te verzoenen, en een actieve, goed georganiseerde civiele samenleving te bevorderen.

2. Samenwerkingsactiviteiten kunnen onder meer zijn: verlening van steun voor bemiddeling, onderhandeling en verzoening, regionaal beheer van gemeenschappelijke natuurlijke hulpbronnen, ontwapening, demobilisatie en sociale reïntegratie van voormalige leden van illegale gewapende groeperingen, inspanningen betreffende het vraagstuk van kindsoldaten (zoals gedefinieerd in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind), maatregelen ter bestrijding van antipersoneelmijnen, opleidingsprogramma's op het gebied van grenscontrole, en steun voor de uitvoering en verspreiding van de Overeenkomst van Lima, Andeshandvest voor vrede en veiligheid, Beperking en controle van de uitgaven voor externe defensie.

3. De partijen werken ook samen op het gebied van de voorkoming en bestrijding van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens, onder meer met het oog op het coördineren van maatregelen ter versterking van juridische en institutionele samenwerking en het verzamelen en vernietigen van illegale handvuurwapens en lichte wapens die in het bezit zijn van burgers.

ARTIKEL 10

Samenwerking inzake modernisering van het staatsbestuur en andere overheden

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied gericht wordt op het moderniseren van het openbaar bestuur in de Andeslanden. In dit kader wordt ook steun verleend aan het proces van decentralisatie en aan de organisatorische wijzigingen die uit het integratieproces in het Andes-gebied voortvloeien. In het algemeen moet de samenwerking de efficiency van de organisatie verbeteren teneinde ervoor zorgen dat de openbare middelen transparant worden beheerd en daarvan verantwoording wordt afgelegd, en moeten het juridische en het institutionele kader worden verbeterd, waarbij wordt uitgegaan van de beste praktijken van beide partijen en gebruik gemaakt van de ervaring die is opgedaan bij het ontwikkelen van beleid en instrumenten in de Europese Unie.

2. De samenwerking kan onder meer omvatten: programma's voor het opbouwen van capaciteit voor de formulering en uitvoering van beleid (openbare dienstverlening, opstelling en uitvoering van de begroting, voorkoming en bestrijding van corruptie en bevordering van de betrokkenheid van de georganiseerde civiele samenleving) en het versterken van het rechtsstelsel.

ARTIKEL 11

Samenwerking inzake regionale integratie

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied gericht wordt op versterking van het proces van regionale integratie in de Andesgemeenschap, in het bijzonder de ontwikkeling en invoering van de gemeenschappelijke markt.

2. De samenwerking steunt de ontwikkeling en versterking van gemeenschappelijke instellingen in de lidstaten van de Andesgemeenschap en bevordert nauwere betrekkingen tussen de betrokken instellingen. De contacten tussen instellingen inzake integratievraagstukken worden versterkt door verbreding en uitdieping van het overleg over analyse en stimulering van integratie, publicaties, postdoctorale studies op het gebied van integratie, studiebeurzen en stages.

3. De samenwerking bevordert ook de ontwikkeling van gezamenlijk beleid en de harmonisering van de wetgeving. Dit geldt voor sectoraal beleid, zoals voor handel, douane, energie, vervoer, verkeer en verbindingen, milieu en mededinging, maar ook voor de coördinatie van het macro-economisch beleid, zoals het monetaire beleid, het fiscale beleid en de overheidsfinanciën.

4. De samenwerking kan inhouden, doch behoeft niet beperkt te blijven tot handelsgerelateerde technische bijstand ten behoeve van:

a) de consolidatie en uitvoering van de douane-unie in het Andesgebied;

b) het reduceren en elimineren van hindernissen voor de ontwikkeling van de intraregionale handel;

c) de vereenvoudiging, modernisering, harmonisatie en integratie van de douane- en douanevervoerregelingen; verlening van steun voor de ontwikkeling van wetgeving en normen en beroepsopleiding; en

d) de totstandkoming van een intraregionale gemeenschappelijke markt met vrij verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen, en andere aanvullende maatregelen die voor de volledige tenuitvoerlegging vereist zijn.

5. De partijen komen voorts overeen dat het beleid van de Andesgemeenschap inzake integratie en ontwikkeling van de grenzen een essentieel element is voor het versterken en consolideren van het proces van subregionale en regionale integratie.

ARTIKEL 12

Regionale samenwerking

De partijen komen overeen alle beschikbare samenwerkingsinstrumenten te gebruiken om activiteiten te bevorderen die gericht zijn op de ontwikkeling van actieve wederzijdse samenwerking tussen de Europese Unie en de Andesgemeenschap en tussen de Andeslanden en andere landen en gebieden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, op terreinen als bevordering van handel en investeringen, milieu, voorkoming van en optreden bij natuurrampen, onderzoek, energie, vervoer, communicatie-infrastructuur en regionale ontwikkeling en ruimtelijke ordening.

ARTIKEL 13

Samenwerking op handelsgebied

Gezien het gemeenschappelijke streven van de partijen om bij te dragen tot het scheppen van de voorwaarden om, op basis van de resultaten van het werkprogramma van Doha, een haalbare en wederzijds tot voordeel strekkende associatieovereenkomst tot stand te kunnen brengen, met inbegrip van een vrijhandelsovereenkomst, komen zij overeen dat de samenwerking op handelsgebied de opbouw van capaciteit in de Andeslanden moet stimuleren, teneinde het concurrentievermogen te versterken en zo een groter aandeel in de Europese markt en de wereldeconomie mogelijk te maken.

Met het oog op deze doelstelling dient de handelsgerelateerde technische bijstand ook activiteiten te omvatten op het gebied van handelsfacilitering en douane (zoals vereenvoudiging van procedures, modernisering van de douanedienst en opleiding van douanefunctionarissen), technische normen, sanitaire en fytosanitaire maatregelen, intellectuele-eigendomsrechten, investeringen, diensten, overheidsopdrachten, regelingen voor geschillenbeslechting en dergelijke.

De handelsgerelateerde technische bijstand moet tevens bijdragen tot het opsporen en verwijderen van belemmeringen voor de ontwikkeling van de handel.

Ook kunnen onder meer de volgende activiteiten worden bevorderd en ondersteund:

- handelspromotieactiviteiten, waaronder passende uitwisselingen tussen ondernemingen aan beide zijden;

- handelsmissies;

- marktanalyse;

- afstemming van de lokale productie op de vraag van de buitenlandse markt.

ARTIKEL 14

Samenwerking inzake diensten

De partijen komen overeen hun samenwerking op dienstengebied te versterken, overeenkomstig de regels van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS). Deze samenwerking weerspiegelt het groeiende belang van de dienstensector voor de ontwikkeling en diversifiëring van hun economieën. De geïntensiveerde samenwerking moet het concurrentievermogen van de dienstensector in de Andesgemeenschap versterken en zorgen voor een groter aandeel daarvan in de wereldhandel in diensten, op een wijze die verenigbaar is met duurzame ontwikkeling. De partijen stellen vast op welke dienstensectoren de samenwerking zal worden geconcentreerd. De activiteiten worden gericht op onder andere regelgeving en toegang tot kapitaal en technologie.

ARTIKEL 15

Samenwerking inzake intellectuele eigendom

De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein gericht wordt op stimulering van investeringen, overdracht van technologie, verspreiding van informatie, culturele en creatieve activiteiten en daarmee verband houdende economische activiteiten, alsmede het delen van toegang en voordelen. De partijen zorgen, binnen de grenzen van hun wet- en regelgeving en beleid, voor een adequate en effectieve bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, overeenkomstig de strengste internationale normen.

ARTIKEL 16

Samenwerking inzake overheidsopdrachten

De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied gericht wordt op het bevorderen van wederzijdse open, niet-discriminerende en transparante procedures voor opdrachten van de overheid en de openbare sector op alle niveaus.

ARTIKEL 17

Samenwerking inzake het mededingingsbeleid

De partijen komen overeen dat de samenwerking op het gebied van het mededingingsbeleid doeltreffende vaststelling en toepassing van mededingingsregels en de verspreiding van informatie dient te bevorderen. Dit moet leiden tot meer transparantie en rechtszekerheid voor bedrijven die op de markt van de Andesgemeenschap actief zijn.

ARTIKEL 18

Samenwerking op douanegebied

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking moet zorgen voor verenigbaarheid met de bepalingen van de Wereldhandelsorganisatie op het gebied van handel en duurzame ontwikkeling, en voor onderlinge verenigbaarheid van de douanestelsels van de partijen, teneinde het handelsverkeer tussen de partijen te bevorderen.

2. De samenwerking kan onder meer inhouden:

a) vereenvoudiging en harmonisatie van de invoer- en uitvoerdocumenten volgens internationale normen, zoals het gebruik van vereenvoudigde aangiften;

b) verbetering van de douaneprocedures door methoden als risicoanalyse, vereenvoudigde procedures voor inklaring en uitklaring, toekenning van de status van toegelaten bedrijf, gebruik van elektronische gegevensuitwisseling (EDI) en geautomatiseerde systemen;

c) maatregelen ter bevordering van transparantie en verbetering van beroepsprocedures tegen beslissingen van de douane;

d) mechanismen voor regelmatig overleg met het bedrijfsleven over regelgeving en procedures voor in- en uitvoer.

3. De partijen komen overeen, binnen het institutionele kader dat bij de overeenkomst wordt ingesteld, sluiting van een protocol inzake wederzijdse bijstand in douanezaken te overwegen.

ARTIKEL 19

Samenwerking inzake technische regelgeving en conformiteitsbeoordeling

1. De partijen zijn het erover eens dat samenwerking op het gebied van normalisatie, technische regelgeving en conformiteitsbeoordeling van groot belang is voor de ontwikkeling van het handelsverkeer, met name wat de intraregionale handel betreft.

2. De samenwerking tussen de partijen bevordert hun inspanningen ten aanzien van:

a) samenwerking op regelgevingsgebied;

b) aanpassing van technische regelgeving aan de internationale en Europese normen; en

c) het opzetten van een regionaal stelsel voor notificatie en een netwerk van instanties voor conformiteitsbeoordeling die op niet-discriminatoire grondslag werken, en het bevorderen van het gebruik van accreditering.

3. In de praktijk beoogt de samenwerking:

a) verlening van organisatorische en technische ondersteuning ter bevordering van de totstandkoming van regionale netwerken en instanties, en bevordering van de coördinatie van beleid om een gezamenlijke aanpak voor de toepassing van internationale en regionale normen te stimuleren en tot verenigbare technische regelgeving en procedures voor conformiteitsbeoordeling te komen;

b) bevordering van maatregelen die de kloof tussen de partijen op het gebied van conformiteitsbeoordeling en normalisatie kunnen helpen overbruggen, in het bijzonder uitwisseling van informatie over normen, conformiteitsbeoordeling en typegoedkeuring; en

c) aanmoediging van maatregelen om de compatibiliteit van de systemen van de partijen voor de genoemde terreinen te verbeteren, zoals transparantie, goede regelgevingspraktijken en bevordering van kwaliteitsnormen voor producten en handelspraktijken.

ARTIKEL 20

Industriële samenwerking

1. De partijen komen overeen dat de industriële samenwerking de modernisering en herstructurering van de industrie in de Andesgemeenschap en van afzonderlijke sectoren, alsmede industriële samenwerking tussen ondernemingen, moet stimuleren, met als doel de versterking van de particuliere sector op een wijze die bescherming van het milieu waarborgt.

2. Initiatieven op het gebied van industriële samenwerking moeten een afspiegeling zijn van de prioriteiten die door de partijen zijn vastgesteld. Rekening wordt gehouden met de regionale aspecten van industriële ontwikkeling, en waar nodig worden transnationale partnerschappen gestimuleerd. De initiatieven moeten in het bijzonder een geschikt kader tot stand brengen om kennis op managementgebied te verbeteren en de transparantie van markt en ondernemingsklimaat te bevorderen.

ARTIKEL 21

Samenwerking inzake de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf en micro-ondernemingen

De partijen streven naar een klimaat dat gunstig is voor de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf en micro-ondernemingen, met name door:

a) het bevorderen van contacten tussen bedrijven, het stimuleren van gezamenlijke investeringen, joint ventures en informatienetwerken door middel van bestaande horizontale programma's;

b) het vergemakkelijken van de toegang tot kredietfaciliteiten, het verstrekken van informatie en het stimuleren van innovatie;

c) het faciliteren van de overdracht van technologie;

d) het identificeren en onderzoeken van afzetkanalen.

ARTIKEL 22

Samenwerking inzake land- en bosbouw en plattelandsontwikkeling

De partijen komen overeen dat de onderlinge samenwerking op het gebied van land- en bosbouw en plattelandsontwikkeling moet worden geïntensiveerd om diversifiëring, milieuvriendelijke methoden, duurzame economische en sociale ontwikkeling en voedselzekerheid te bevorderen. De partijen onderzoeken daartoe:

a) maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van landbouwproducten, capaciteitsopbouw, overdracht van technologie, maatregelen voor producentenverenigingen en maatregelen ter ondersteuning van handelspromotieactiviteiten;

b) sanitaire, fytosanitaire en milieumaatregelen en aanverwante aspecten, rekening houdend met de wetgeving van de partijen en hun respectieve internationale verplichtingen op grond van met name de Wereldhandelsorganisatie en multilaterale overeenkomsten op milieugebied;

c) maatregelen met betrekking tot duurzame economische en sociale ontwikkeling van plattelandsgebieden (met inbegrip van milieuvriendelijke methoden), bosbouw, onderzoek, toegang tot land, duurzame plattelandsontwikkeling en voedselzekerheid;

d) maatregelen voor het behoud en ter bevordering van traditionele activiteiten gebaseerd op de specifieke identiteit van de plattelandsbevolking en plattelandsgemeenschappen, zoals uitwisseling van ervaringen en partnerschappen, het opzetten van joint ventures en netwerken voor samenwerking tussen plaatselijke vertegenwoordigers of bedrijven.

ARTIKEL 23

Samenwerking inzake visserij en aquacultuur

De partijen komen overeen economische en technische samenwerking in de sectoren visserij en aquacultuur te ontwikkelen, met name wat betreft duurzame exploitatie, beheer en behoud van de visbestanden, met inbegrip van milieueffectbeoordeling. De samenwerking moet ook gebieden omvatten als de verwerkende industrie en facilitering van het handelsverkeer. De samenwerking op het gebied van de visserij kan leiden tot de sluiting van bilaterale visserijovereenkomsten tussen de partijen of tussen de Europese Gemeenschap en een of meer lidstaten van de Andesgemeenschap en/of multilaterale visserijovereenkomsten tussen de partijen.

ARTIKEL 24

Samenwerking op het gebied van de mijnbouw

De partijen komen overeen dat de samenwerking op het gebied van de mijnbouw zich, met inachtneming van het behoud van het milieu, met name richt op:

a) bevordering van de betrokkenheid van ondernemingen van beide partijen bij de duurzame exploratie en winning en het gebruik van delfstoffen, overeenkomstig de wetgeving van beide partijen;

b) bevordering van de uitwisseling van informatie, ervaring en technologie met betrekking tot de exploratie en winning van delfstoffen;

c) bevordering van de uitwisseling van deskundigen en uitvoering van gezamenlijk onderzoek om de mogelijkheden voor technologische ontwikkeling te vergroten;

d) ontwikkeling van maatregelen om investeringen op dit gebied te stimuleren;

e) ontwikkeling van maatregelen om het behoud van het milieu en verantwoord optreden op milieugebied van het bedrijfsleven in deze sector te waarborgen.

ARTIKEL 25

Samenwerking inzake energie

1. De partijen komen overeen gezamenlijk te streven naar intensievere samenwerking op het gebied van energie, met inbegrip van het consolideren van de economische betrekkingen in sleutelsectoren als waterkracht, olie en gas, duurzame energiebronnen, technologie voor energiebesparing, elektrificatie van het platteland en regionale integratie van de energiemarkten, rekening houdend met het feit dat de Andeslanden reeds projecten inzake de koppeling van energienetten uitvoeren.

2. De samenwerking kan in het bijzonder omvatten:

a) vraagstukken inzake het energiebeleid, ook wat betreft de onderlinge koppeling van infrastructuur van regionaal belang, verbetering en diversificatie van de voorziening en verbetering van de toegang tot de energiemarkt, met inbegrip van vergemakkelijking van doorvoer, doorgifte en distributie;

b) beheer en opleiding in de energiesector, de overdracht van technologie en knowhow;

c) bevordering van energiebesparing en efficiënt energiegebruik, duurzame energiebronnen en onderzoek naar de milieueffecten van energieproductie en -verbruik;

d) samenwerkingsinitiatieven tussen bedrijven in deze sector.

ARTIKEL 26

Samenwerking inzake vervoer

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking wordt geconcentreerd op herstructurering en modernisering van de systemen voor vervoer en de daarmee samenhangende infrastructuur, verbetering van het verkeer van personen en goederen en verbetering van de toegang tot de markt voor het stads-, lucht-, zee-, rail- en wegvervoer en het vervoer over de binnenwateren, door verbetering van het operationele en administratieve beheer en bevordering van de toepassing van strenge exploitatienormen.

2. De samenwerking kan onder meer inhouden:

a) uitwisseling van informatie over het beleid van de partijen, met name wat betreft het stadsvervoer en de koppeling en interoperabiliteit van multimodale vervoersnetwerken, alsmede andere terreinen van gemeenschappelijk belang;

b) het beheer van binnenwateren, wegen, spoorwegen, havens en luchthavens, mede inhoudende samenwerking tussen de relevante nationale autoriteiten;

c) projecten gericht op overdracht van Europese technologieën op het gebied van het wereldwijde satellietnavigatiesysteem GNSS en centra voor het openbaar stadsvervoer;

d) verhoging van de normen voor veiligheid en voorkoming van verontreiniging, onder meer door samenwerking in passende internationale fora, gericht op betere handhaving van de internationale normen.

ARTIKEL 27

Samenwerking inzake de informatiemaatschappij, informatietechnologie en telecommunicatie

1. De partijen zijn het erover eens dat informatietechnologie en communicatie sleutelsectoren van de moderne samenleving zijn, die van vitaal belang zijn voor de economische en sociale ontwikkeling en voor een soepele overgang naar de informatiemaatschappij. De samenwerking op dit terrein moet bijdragen aan het verkleinen van de digitale kloof en erop gericht zijn rechtvaardige toegang te verschaffen tot informatietechnologieën, met name in minder ontwikkelde gebieden.

2. De samenwerking op dit terrein beoogt met name de bevordering van:

a) een dialoog over alle aspecten van de informatiemaatschappij;

b) een dialoog over de regelgevings- en beleidsaspecten van informatietechnologie en communicatie, met inbegrip van normalisatie;

c) de uitwisseling van informatie over normen, conformiteitsbeoordeling en typegoedkeuring;

d) de verspreiding van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, en uitwisseling van informatie over nieuwe technologische doorbraken;

e) gezamenlijke onderzoeksprojecten op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en proefprojecten op het gebied van toepassingen van de informatiemaatschappij;

f) de onderlinge koppeling en interoperabiliteit van telematicanetwerken en -diensten;

g) de wederzijdse toegang tot gegevensbanken, onverminderd de nationale en internationale regelgeving op het gebied van auteursrecht;

h) de uitwisseling en opleiding van deskundigen;

i) automatisering van de overheidsdiensten.

ARTIKEL 28

Samenwerking op audiovisueel gebied

De partijen bevorderen de samenwerking in de audiovisuele sector en in de mediasector in het algemeen, door gezamenlijke initiatieven voor opleiding en ontwikkelings-, productie- en distributieactiviteiten op audiovisueel gebied. De samenwerking vindt plaats in overeenstemming met de nationale bepalingen op het gebied van auteursrecht en internationale overeenkomsten.

ARTIKEL 29

Samenwerking inzake toerisme

De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein gericht wordt op:

a) de invoering van beste praktijken om zo te zorgen voor een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van het toerisme in het Andesgebied;

b) verbetering van de kwaliteit van de aan bezoekers aangeboden diensten;

c) voorlichting aan het publiek over het economische en sociale belang van het toerisme voor de ontwikkeling van het Andesgebied;

d) stimulering en ontwikkeling van ecotoerisme;

e) bevordering van de vaststelling van gemeenschappelijk beleid voor toerisme binnen de Andesgemeenschap.

ARTIKEL 30

Samenwerking tussen financiële instellingen

De partijen komen overeen afhankelijk van hun behoeften en in het kader van hun respectieve programma's en wetgeving de samenwerking tussen nationale en regionale financiële instellingen te bevorderen.

ARTIKEL 31

Samenwerking inzake bevordering van investeringen

1. De partijen komen overeen om, binnen het kader van hun bevoegdheden, een aantrekkelijk en stabiel klimaat voor wederzijdse investeringen te bevorderen.

2. De samenwerking omvat met name:

a) bevordering en ontwikkeling van mechanismen voor uitwisseling en verspreiding van informatie over investeringswetgeving en investeringsmogelijkheden;

b) ontwikkeling van een juridisch kader dat gunstig is voor wederzijdse investeringen, eventueel door sluiting door de lidstaten van beide partijen van bilaterale overeenkomsten ter bevordering en bescherming van investeringen en ter voorkoming van dubbele belastingheffing;

c) ontwikkeling van uniforme vereenvoudigde administratieve procedures;

d) ontwikkeling van mechanismen voor joint ventures.

ARTIKEL 32

Macro-economische dialoog

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking de uitwisseling van informatie over macro-economisch beleid en macro-economische trends dient te bevorderen, alsmede de uitwisseling van ervaringen op het gebied van de coördinatie van macro-economisch beleid in de context van een gemeenschappelijke markt.

2. De partijen streven tevens naar intensivering van de dialoog tussen hun autoriteiten over macro-economische aangelegenheden, zoals monetair en fiscaal beleid, overheidsfinanciën, buitenlandse schuld en macro-economische stabilisatie.

ARTIKEL 33

Samenwerking inzake statistiek

1. De partijen komen overeen dat als belangrijkste doel moet worden gestreefd naar harmonisatie van statistische methoden en programma's, waardoor de partijen gebruik kunnen maken van elkaars statistieken op het gebied van de handel in goederen en diensten, en in het algemeen elk onder deze overeenkomst vallend gebied waarvoor statistieken kunnen worden opgesteld.

2. De samenwerking kan onder meer inhouden: technische uitwisseling tussen instellingen voor de statistiek in de Andesgemeenschap en in de lidstaten van de EU en Eurostat, ontwikkeling van gemeenschappelijke methoden voor het verzamelen, analyseren en interpreteren van gegevens en organisatie van seminars, werkgroepen en opleidingsprogramma's voor de statistiek.

ARTIKEL 34

Samenwerking inzake de bescherming van de consument

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied gericht wordt op harmonisatie van de regelingen voor de bescherming van de consument van de partijen.

2. De samenwerking kan, voor zover mogelijk, inhouden:

a) het versterken van de onderlinge compatibiliteit van de consumentenwetgeving, teneinde handelsbelemmeringen te voorkomen, terwijl wordt voorzien in een hoog niveau van bescherming van de consument;

b) het opzetten en verder ontwikkelen van systemen voor wederzijdse informatieverstrekking, zoals systemen voor snelle waarschuwing, betreffende voedingsmiddelen voor menselijke of dierlijke consumptie die een gevaar voor de volksgezondheid of de gezondheid van dieren zijn;

c) het versterken van de capaciteit voor het uitvoeren van sanitaire en fytosanitaire maatregelen, teneinde de markttoegang te verbeteren en op transparante, niet discriminerende en voorspelbare basis te zorgen voor een passende bescherming van de gezondheid;

d) het aanmoedigen van samenwerking en informatie-uitwisseling tussen consumentenorganisaties;

e) het steunen van de „Mesa Andina de Participación de la Sociedad Civil para la Defensa de los Derechos del Consumidor" (Andeswerkgroep inzake deelname van de civiele samenleving voor de bescherming van de rechten van de consument).

ARTIKEL 35

Samenwerking inzake de bescherming van gegevens

1. De partijen komen overeen een hoge mate van bescherming te geven aan de verwerking van persoonsgegevens en andere gegevens, overeenkomstig de strengste internationale normen.

2. De partijen komen tevens overeen samen te werken op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, teneinde het beschermingsniveau te verhogen en bij te dragen tot het wegnemen van belemmeringen voor het vrije verkeer van persoonsgegevens tussen de partijen die ontstaan door onvoldoende bescherming van dergelijke gegevens.

ARTIKEL 36

Samenwerking inzake wetenschap en technologie

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie tot wederzijds voordeel van de partijen en overeenkomstig hun beleid wordt uitgevoerd, met name wat de regels voor het gebruik van uit onderzoek voortvloeiende intellectuele eigendom betreft, en gericht wordt op:

a) het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van wetenschap en technologie in het Andesgebied;

b) het uitwisselen van wetenschappelijke en technologische informatie en ervaring op regionaal niveau, met name ten aanzien van de uitvoering van beleid en programma's;

c) het bevorderen van de ontwikkeling van het menselijk potentieel en een passend institutioneel kader voor onderzoek en ontwikkeling;

d) het bevorderen van de banden tussen de wetenschappers van beide partijen en de ontwikkeling van gezamenlijke projecten voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek;

e) het aanmoedigen van de betrokkenheid van het bedrijfsleven van beide partijen bij de samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie, met name de bevordering van innovatie;

f) het bevorderen van innovatie en overdracht van technologie tussen de partijen, met name e-overheid en schonere technologieën.

2. De betrokkenheid van instellingen voor hoger onderwijs, onderzoekscentra en productieve sectoren, met name het midden- en kleinbedrijf, van beide partijen wordt bevorderd.

3. De partijen komen overeen de wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen universiteiten, onderzoeksinstellingen en productiesectoren van beide regio's te bevorderen, onder meer door verstrekking van studiebeurzen en uitwisseling van studenten en hooggekwalificeerde specialisten.

4. De partijen komen tevens overeen de deelname van de Andeslanden aan technologie- en ontwikkelingsprogramma's van de Europese Gemeenschap te bevorderen, overeenkomstig de communautaire bepalingen inzake de deelname van rechtspersonen van derde landen.

ARTIKEL 37

Samenwerking inzake onderwijs en opleiding

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein gericht wordt op verbetering van onderwijs en beroepsopleiding. Bijzondere aandacht wordt hierbij geschonken aan de toegankelijkheid van het onderwijs, met inbegrip van het technisch onderwijs, hoger onderwijs en beroepsonderwijs, voor jongeren, ouderen en vrouwen, en aan het verwezenlijken van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.

2. De partijen komen overeen nauwer samen te werken op het gebied van onderwijs en beroepsopleiding, en samenwerking tussen universiteiten en tussen ondernemingen te stimuleren, teneinde het deskundigheidsniveau van hoger personeel te verbeteren.

3. De partijen komen tevens overeen bijzondere aandacht te schenken aan gecentraliseerde activiteiten en horizontale programma's (ALFA, ALBAN), die permanente banden tussen de partijen tot stand brengen, waardoor bundeling en uitwisseling van ervaring en technische hulpbronnen kunnen worden gestimuleerd.

4. De samenwerking op dit terrein kan ook het Actieplan voor het onderwijs in de Andeslanden ondersteunen, dat naast andere programma's harmonisatie van de onderwijsstelsels van de Andeslanden, invoering van een informatiesysteem voor onderwijsstatistieken en intercultureel onderwijs omvat.

ARTIKEL 38

Samenwerking inzake milieu en biologische diversiteit

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein gericht wordt op het bevorderen van de bescherming en instandhouding van het milieu in een streven naar duurzame ontwikkeling. In dit verband worden de relatie tussen armoede en milieu en de milieu-impact van economische activiteiten van belang geacht. De samenwerking moet zich ook richten op ratificatie van en steun voor de uitvoering van multilaterale milieuovereenkomsten en andere internationale overeenkomsten inzake bijvoorbeeld klimaatverandering, biologische diversiteit, woestijnvorming en beheer van chemische stoffen.

2. De samenwerking wordt met name geconcentreerd op:

a) voorkoming van schade aan het milieu;

b) bevordering van het behoud en het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen (met inbegrip van biologische diversiteit, ecosystemen in berggebieden en genetische rijkdommen), rekening houdend met de regionale strategie voor biologische diversiteit voor het tropische Andesgebied;

c) uitwisseling van informatie over en ervaring met milieuwetgeving en gemeenschappelijke milieuproblemen van de partijen;

d) versterking van het milieubeheer in alle sectoren op alle overheidsniveaus;

e) bevordering van milieueducatie, opbouw van capaciteit, versterking van de participatie van de burgers en aanmoediging van gezamenlijke regionale onderzoeksprogramma's;

f) bescherming en bevordering van traditionele kennis en praktijken met betrekking tot het duurzame gebruik van biologische rijkdommen.

ARTIKEL 39

Samenwerking inzake natuurrampen

De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied het Andesgebied minder kwetsbaar moet maken voor natuurrampen, door de regionale capaciteit voor planning en preventie te versterken, de wetgeving te harmoniseren en de coördinatie tussen instanties te verbeteren.

ARTIKEL 40

Samenwerking inzake cultuur en het behoud van cultureel erfgoed

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit gebied, de culturele banden en de contacten tussen culturele instellingen in beide regio's moeten worden uitgebreid.

2. Doel is het bevorderen van de samenwerking op cultureel gebied tussen de partijen, waarbij rekening wordt gehouden en synergie wordt bevorderd met bilaterale regelingen met de lidstaten van de Europese Unie.

3. De samenwerking vindt plaats in overeenstemming met de nationale bepalingen op het gebied van auteursrecht en internationale overeenkomsten.

4. De samenwerking kan zich uitstrekken tot alle vormen van cultuur, zoals:

a) vertaling van literaire werken;

b) instandhouding, restauratie en tot nieuwe bloei brengen van het nationaal erfgoed;

c) culturele evenementen, zoals tentoonstellingen van kunst en handwerk en muziek-, dans- en theatervoorstellingen, en uitwisseling van kunstenaars en beroepsbeoefenaren in de culturele sector;

d) bevordering van culturele verscheidenheid;

e) uitwisseling van jongeren;

f) ontwikkeling van de culturele bedrijfstak;

g) behoud van het culturele erfgoed;

h) voorkoming en bestrijding van de illegale handel in cultureel erfgoed, overeenkomstig de internationale verdragen die door de partijen zijn ondertekend.

ARTIKEL 41

Samenwerking inzake diensten

1. De partijen komen overeen samen te werken met betrekking tot de gezondheidszorg, ter ondersteuning van hervormingen in deze sector om de verstrekking van gezondheidszorg rechtvaardiger te maken en sterker te richten op de armen, en ter bevordering van billijke financieringsmechanismen om de toegang voor armen tot de gezondheidszorg te verbeteren.

2. De partijen komen overeen dat bij de primaire preventieve gezondheidszorg ook andere sectoren moeten worden betrokken, zoals onderwijs, watervoorziening en sanitaire voorzieningen. In dit verband streven de partijen naar het opbouwen en versterken van partnerschapsrelaties met instanties buiten de gezondheidszorg om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te realiseren, met name wat de bestrijding van aids, malaria en tuberculose betreft, in overeenstemming met de regels van de Wereldhandelsorganisatie. Partnerschap met de georganiseerde civiele samenleving, niet-gouvernementele organisaties en de particuliere sector is nodig voor een gendersensitieve aanpak van seksuele en reproductieve gezondheidszorg en rechten, en voor voorlichting aan jongeren om seksueel overdraagbare aandoeningen en ongewenste zwangerschappen te voorkomen.

3. De partijen komen overeen samen te werken met betrekking tot basisinfrastructuur, zoals waterleiding en riolering.

ARTIKEL 42

Samenwerking op sociaal gebied

1. De partijen komen overeen samen te werken om de deelname van de sociale partners aan de dialoog over leef- en werkomstandigheden, sociale bescherming en integratie in de samenleving te stimuleren.

2. De samenwerking dient bij te dragen aan politieke, economische en sociale overlegprocessen die gericht zijn op het stimuleren van het algemene ontwikkelingsproces in de context van strategieën voor het bestrijden van armoede en het scheppen van werkgelegenheid.

3. De partijen onderstrepen het belang van sociale ontwikkeling, waarmee economische ontwikkeling gepaard moet gaan, en kennen prioriteit toe aan het bevorderen van de fundamentele arbeidsbeginselen en arbeidsrechten, zoals die zijn vastgesteld bij de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie: de zogeheten fundamentele arbeidsnormen.

4. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein rekening kan houden met de tenuitvoerlegging van de Sociale agenda van het Andesgebied, waarvan de twee hoofdpijlers zijn: de gemeenschappelijke Andesmarkt en ontwikkeling van mechanismen ter bevordering van armoede-bestrijding en regionale cohesie.

5. De partijen kunnen tevens samenwerken inzake alle andere onderwerpen van wederzijds belang op dit gebied.

6. De maatregelen worden gecoördineerd met die van de lidstaten van de Europese Unie en de relevante internationale organisaties.

7. Waar nodig voeren de partijen, in overeenstemming met hun interne procedures, deze dialoog in coördinatie met het Europees Economisch en Sociaal Comité en het equivalent daarvan in de Andesgemeenschap.

ARTIKEL 43

Betrokkenheid van de georganiseerde civiele samenleving bij de samenwerking

1. De partijen erkennen de rol en de potentiële bijdrage van de georganiseerde civiele samenleving in het samenwerkingsproces en stimuleren een effectieve dialoog met en de effectieve participatie van de georganiseerde civiele samenleving.

2. Overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van elke partij kunnen actoren van de georganiseerde civiele samenleving:

a) deelnemen aan het besluitvormingsproces op nationaal niveau met inachtneming van de democratische beginselen;

b) over ontwikkelings- en samenwerkingsstrategieën en sectoraal beleid worden ingelicht en aan overleg daarover deelnemen, met name op terreinen die hen betreffen, met inbegrip van alle fasen van het ontwikkelingsproces;

c) in aanmerking komen voor de verstrekking van financiële middelen, mits de binnenlandse voorschriften van elke partij zulks toestaan, en voor ondersteuning voor capaciteitsopbouw op kritieke terreinen;

d) deelnemen aan de uitvoering van samenwerkingsprogramma's op gebieden die hen aangaan.

ARTIKEL 44

Samenwerking inzake gender

De partijen zijn het erover eens dat de samenwerking op dit terrein dient bij te dragen tot de versterking van beleid dat en programma's die de gelijkwaardige participatie van mannen en vrouwen in alle sectoren van het politieke, economische, maatschappelijke en culturele leven beogen te verbeteren, te garanderen en te verbreden, waar nodig door middel van positieve maatregelen voor vrouwen. De samenwerking moet ook bijdragen tot verbetering van de toegang voor vrouwen tot alle middelen die zij voor de volwaardige uitoefening van hun fundamentele rechten nodig hebben.

ARTIKEL 45

Samenwerking inzake inheemse volkeren

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking op dit terrein gericht moet zijn op de opbouw en ontwikkeling van partnerschapsrelaties met de inheemse bevolkingsgroepen in het kader van de bevordering van armoedebestrijding, duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, eerbiediging van de mensenrechten en democratie.

2. De partijen komen tevens overeen samen te werken om te voorzien in passende bescherming van traditionele kennis, innovatie en praktijken van inheemse en plaatselijke gemeenschappen, die de uitdrukking zijn van traditionele levenswijzen die van belang zijn voor het behouden en duurzaam benutten van biologische diversiteit. Ook bevorderen zij een eerlijke en rechtvaardige verdeling van de voordelen die uit de benutting van dergelijke kennis voortvloeien.

3. De partijen dienen niet alleen op alle niveaus van de ontwikkelingssamenwerking systematisch rekening te houden met de situatie van de inheemse bevolkingsgroepen, maar ook de bijzondere situatie van die bevolkingsgroepen in de beleidsformulering te integreren en de capaciteit van organisaties die deze bevolkingsgroepen vertegenwoordigen te versterken, zulks om de positieve effecten van de ontwikkelingssamenwerking voor deze groepen te versterken.

4. In het kader van de samenwerking op dit terrein kan steun worden verleend aan organisaties die de inheemse bevolking vertegenwoordigen, zoals de Werkgroep inzake de rechten van inheemse volkeren, die binnen het Integratiestelsel voor het Andesgebied een raadgevende functie heeft.

ARTIKEL 46

Samenwerking inzake ontheemde en ontwortelde bevolkingsgroepen en voormalige leden van illegale gewapende groeperingen

1. De partijen komen overeen dat de samenwerking inzake steun aan ontheemde en ontwortelde bevolkingsgroepen en voormalige leden van illegale gewapende groeperingen ertoe moet bijdragen dat in hun essentiële behoeften wordt voorzien gedurende de periode van het stopzetten van humanitaire hulp tot de totstandkoming van een permanenter oplossing voor hun situatie.

2. De samenwerking kan onder meer de volgende activiteiten omvatten:

a) zelfvoorziening en herintegratie in het sociaal-economische leven van ontheemde en ontwortelde bevolkingsgroepen en voormalige leden van illegale gewapende groeperingen;

b) hulp aan plaatselijke gastgemeenschappen en herhuisvestingsgebieden om de acceptatie van ontheemde en ontwortelde bevolkingsgroepen en voormalige leden van illegale gewapende groeperingen te stimuleren en deze te helpen beter te integreren;

c) hulp aan deze mensen om vrijwillig terug te keren en zich te vestigen in hun land van herkomst of in andere landen, indien de omstandigheden dat toelaten;

d) activiteiten om deze mensen te helpen hun bezittingen of eigendomsrechten terug te krijgen en bijstand voor juridisch optreden tegen schendingen van hun mensenrechten;

e) versterking van de institutionele capaciteit van landen die met deze problemen te kampen hebben.

ARTIKEL 47

Samenwerking inzake bestrijding van drugs en daarmee samenhangende georganiseerde criminaliteit

1. Op basis van het beginsel van medeverantwoordelijkheid en ter aanvulling van de dialoog op hoog niveau over drugs tussen de Europese Unie en de Andesgemeenschap, alsmede de Gemengde Follow-upgroep die is ingesteld bij de overeenkomsten inzake precursoren en chemische stoffen die veelvuldig bij de illegale vervaardiging van verdovende middelen of psychotrope stoffen worden gebruikt, komen de partijen overeen de samenwerking op dit gebied te richten op coördinatie en stimulering van de gezamenlijke inspanningen om de activiteiten die onderdeel zijn van het wereldwijde probleem van illegale drugs te voorkomen en in te perken. De partijen komen tevens overeen ernaar te streven de georganiseerde criminaliteit die met deze handel samenhangt te bestrijden, onder meer via internationale organisaties en instanties. Het coördinatie- en samenwerkingsmechanisme inzake drugs dat door de EU en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied gezamenlijk is ingesteld, moet ook voor dit doel worden gebruikt.

2. De partijen streven in hun samenwerking onder meer naar uitvoering van:

a) programma's ter voorkoming van drugsmisbruik;

b) projecten voor opleiding, onderwijs, behandeling en rehabilitatie van drugsverslaafden;

c) projecten ter bevordering van de harmonisatie van wetgeving en actie op dit gebied in de Andeslanden;

d) gezamenlijke onderzoeksprogramma's;

e) effectieve maatregelen en samenwerkingsactiviteiten om alternatieve ontwikkeling samen met de betrokken gemeenschappen te stimuleren en consolideren;

f) maatregelen ter voorkoming van de teelt van nieuwe illegale gewassen en van de verplaatsing van de teelt naar ecologisch kwetsbare regio's of gebieden waar die gewassen nog niet zijn doorgedrongen;

g) effectieve tenuitvoerlegging van maatregelen om het misbruik van precursoren te voorkomen en toezicht te houden op de handel in deze stoffen, die gelijkwaardig zijn met die van de Europese Gemeenschap en de bevoegde internationale instanties en in overeenstemming met de overeenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en elk van de Andeslanden betreffende precursoren en chemische stoffen die veelvuldig bij de illegale vervaardiging van verdovende middelen of psychotrope stoffen worden gebruikt, ondertekend op 18 december 1995;

h) versterking van de maatregelen om de smokkel van wapens, munitie en explosieven te beheersen.

ARTIKEL 48

Samenwerking inzake bestrijding van het witwassen van geld en daarmee samenhangende criminaliteit

1. De partijen werken samen om te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van de opbrengst van criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.

2. De samenwerking omvat administratieve en technische bijstand ten behoeve van het ontwikkelen en uitvoeren van regelgeving en het efficiënte functioneren van geschikte normen en mechanismen. De samenwerking moet het met name mogelijk maken relevante informatie uit te wisselen en passende normen vast te stellen voor het bestrijden van witwassen, die vergelijkbaar zijn met die van de Europese Gemeenschap en de internationale instanties op dit gebied, zoals de Financial Action Task Force (FATF). De samenwerking op regionaal niveau wordt aangemoedigd.

ARTIKEL 49

Samenwerking inzake migratie

1. De partijen wijzen opnieuw op het belang dat zij hechten aan gezamenlijke beheersing van de migratiestromen tussen hun grondgebieden. Om de samenwerking te versterken zullen de partijen een brede dialoog opzetten over alle kwesties in verband met migratie, waaronder illegale migratie, mensensmokkel en mensenhandel. Het thema migratie moet geïntegreerd worden in alle nationale strategieën met betrekking tot de economische en sociale ontwikkeling van de gebieden van herkomst van de migranten, mede rekening houdende met de historische en culturele banden tussen beide regio's.

2. Op basis van een specifieke analyse van de behoeften, die in onderling overleg door de partijen wordt verricht, werken de partijen samen overeenkomstig de desbetreffende communautaire en nationale wetgeving. De samenwerking richt zich onder andere op:

a) de belangrijkste oorzaken van migratie;

b) de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van nationale wetgeving en praktijken met betrekking tot internationale bescherming, teneinde te voldoen aan de bepalingen van het verdrag van Genève van 1951 inzake de status van vluchtelingen, het protocol van 1967 en andere relevante regionale en internationale instrumenten, en teneinde ervoor te zorgen dat het beginsel van non-refoulement gerespecteerd wordt;

c) de toelatingscriteria, alsmede de rechten en de status van de toegelaten personen, eerlijke behandeling en integratie van legale buitenlandse ingezetenen in de samenleving, onderwijs en opleiding van legale migranten en maatregelen tegen racisme en vreemdelingenhaat;

d) de opzet van doelmatige en preventieve aanpak van illegale immigratie, smokkel van migranten en mensenhandel, onder meer door netwerken en criminele organisaties van handelaars en smokkelaars te bestrijden en de slachtoffers van deze praktijken te beschermen;

e) de humane en waardige terugkeer van illegale personen en hun overname, overeenkomstig lid 3;

f) het visumbeleid, met betrekking tot onderwerpen die van wederzijds belang geacht worden, zoals visumverstrekking aan personen die voor handelsactiviteiten of academische of culturele activiteiten reizen;

g) grenscontroles, met betrekking tot organisatie, opleiding, beste praktijken en andere concrete maatregelen, en indien relevant, apparatuur.

3. In het kader van de samenwerking ter voorkoming en beheersing van illegale migratie komen de partijen tevens overeen hun illegale migranten over te nemen. Hiertoe geldt het volgende:

- iedere lidstaat van de Andesgemeenschap zal op verzoek en zonder verder formaliteiten onderdanen die illegaal verblijven op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie overnemen, hun van de vereiste identiteitsdocumenten voorzien en hun toegang verlenen tot de in dit verband noodzakelijke administratieve faciliteiten; en

- iedere lidstaat van de Europese Gemeenschap zal op verzoek en zonder verder formaliteiten onderdanen die illegaal verblijven op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie overnemen, hun van de vereiste identiteitsdocumenten voorzien en hun toegang verlenen tot de in dit verband noodzakelijke administratieve faciliteiten.

De partijen komen overeen indien gewenst zo snel mogelijk een overeenkomst te sluiten waarin specifieke verplichtingen inzake deze overname zijn vastgelegd voor de lidstaten van de Europese Unie en de Andesgemeenschap. In deze overeenkomst zal ook de overname van ingezetenen van derde landen en stateloze personen geregeld worden.

In dit verband wordt met „partijen" bedoeld: de Europese Gemeenschap, elk van haar lidstaten en elke lidstaat van de Andesgemeenschap.

ARTIKEL 50

Samenwerking inzake de bestrijding van terrorisme

De partijen bevestigen opnieuw het belang van bestrijding van terrorisme en komen overeen conform internationale overeenkomsten, relevante VN-resoluties en hun eigen wet- en regelgeving samen te werken om terroristische daden te voorkomen en te bestrijden. Zij doen dit in het bijzonder:

a) in het kader van de volledige tenuitvoerlegging van resolutie 1373 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en andere relevante resoluties van de Verenigde Naties, internationale overeenkomsten en instrumenten;

b) door uitwisseling van informatie over terroristische groeperingen en de hen ondersteunende netwerken, overeenkomstig het nationale en internationale recht; en

c) door uitwisseling van inzichten over middelen en methoden om het terrorisme te bestrijden, onder meer op technisch gebied en wat opleiding betreft, en door uitwisseling van ervaringen met betrekking tot het voorkomen van terrorisme.

TITEL IV

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 51

Middelen

1. Om bij te dragen tot de verwezenlijking van de samenwerkingsdoelstellingen van deze overeenkomst verbinden de partijen zich ertoe, binnen de grenzen van hun vermogen en via hun eigen kanalen, passende middelen ter beschikking te stellen, met inbegrip van financiële middelen.

2. De partijen nemen alle passende maatregelen om de activiteiten van de Europese Investeringsbank in de Andesgemeenschap te bevorderen en te faciliteren, met inachtneming van de procedures en financieringscriteria van de bank en overeenkomstig de wet- en regelgeving van de partijen, onverminderd de bevoegdheden van hun bevoegde autoriteiten.

3. De Andesgemeenschap en haar lidstaten verstrekken faciliteiten en garanties aan deskundigen van de Europese Gemeenschap en verlenen voor samenwerkingsactiviteiten vrijstelling van invoerheffingen, overeenkomstig de raamovereenkomsten die door de Europese Gemeenschap en elk van de Andeslanden zijn ondertekend.

ARTIKEL 52

Institutioneel kader

1. De partijen handhaven het Gemengd Comité dat bij de samenwerkingsovereenkomst van 1983 met de Andesgemeenschap is ingesteld en ook bij de Raamovereenkomst voor samenwerking van 1993 is gehandhaafd. Dit Comité komt bij toerbeurt in de Europese Unie en de Andesgemeenschap bijeen op het niveau van hoge ambtenaren. De agenda van het Gemengd Comité wordt in onderling overleg vastgesteld. Het Gemengd Comité stelt zelf voorschriften vast betreffende de frequentie van zijn vergaderingen, zijn voorzitterschap en andere vraagstukken die zich voordoen, waaronder het instellen van subcomités, mocht dat noodzakelijk zijn.

2. Het Gemengd Comité is verantwoordelijk voor de algemene tenuitvoerlegging van de overeenkomst. Het bespreekt voorts alle vraagstukken, met inbegrip van sanitaire en fytosanitaire kwesties, die van invloed zijn op de economische betrekkingen tussen de partijen, ook die met afzonderlijke lidstaten van de Andesgemeenschap.

3. Om het Gemengd Comité bij te staan wordt een Gemengd Raadgevend Comité ingesteld, dat als taak heeft de dialoog met economische en maatschappelijke organisaties van de georganiseerde civiele samenleving te stimuleren.

4. De partijen moedigen het Europees Parlement en het Parlandino aan in het kader van de overeenkomst en in overeenstemming met het vroegere gebruik een interparlementair comité in te stellen.

ARTIKEL 53

Definitie van de partijen

Onverminderd het bepaalde in artikel 49 wordt voor de toepassing van deze overeenkomst onder „partijen" verstaan: enerzijds de Europese Gemeenschap, haar lidstaten dan wel de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden zoals die voortvloeien uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en anderzijds de Andesgemeenschap, haar lidstaten dan wel de Andesgemeenschap en haar lidstaten, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden. De overeenkomst is ook van toepassing op maatregelen van staten, regionale of plaatselijke autoriteiten op het grondgebied van de partijen.

ARTIKEL 54

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partijen elkaar mededelen dat de voor de inwerkingtreding vereiste procedures zijn voltooid.

2. Deze mededeling wordt gericht aan de Secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie en de Secretaris-generaal van de Andesgemeenschap, die de depositarissen van deze overeenkomst zijn.

3. Vanaf de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst overeenkomstig lid 1 komt deze overeenkomst in de plaats van de Raamovereenkomst voor samenwerking van 1993 en de gemeenschappelijke verklaring van Rome inzake politieke dialoog van 1996.

ARTIKEL 55

Looptijd

1. Deze overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd.

2. Beide partijen kunnen deze overeenkomst door schriftelijke kennisgeving aan de andere partij opzeggen.

3. De overeenkomst verstrijkt zes maanden na de datum van genoemde kennisgeving.

ARTIKEL 56

Naleving van verplichtingen

1. De partijen treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens deze overeenkomst te voldoen, en zien erop toe dat deze in overeenstemming zijn met de doelstellingen die in deze overeenkomst zijn neergelegd.

2. Indien een van de partijen van mening is dat de andere partij een verplichting die uit deze overeenkomst voortvloeit niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen, verstrekt zij het Gemengd Comité binnen dertig dagen alle ter zake doende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, teneinde een voor de partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de goede werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van het Gemengd Comité gebracht en op verzoek van de andere partij in het Gemengd Comité besproken.

3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 mag iedere partij, overeenkomstig internationaal recht, onmiddellijk passende maatregelen nemen in geval van:

a) beëindiging van de overeenkomst in strijd met de algemene regels van het internationaal recht;

b) schending door de andere partij van de essentiële elementen van deze overeenkomst als bedoeld in artikel 1, lid 1.

De andere partij kan verzoeken dat binnen vijftien dagen een spoedbijeenkomst tussen de partijen wordt belegd voor een grondig onderzoek van de situatie, teneinde een voor de partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

ARTIKEL 57

Toekomstige ontwikkelingen

1. In het licht van de ervaring die bij de uitvoering van deze overeenkomst is opgedaan, kunnen de partijen gezamenlijk besluiten de overeenkomst uit te breiden teneinde het toepassingsgebied te verruimen en aan te vullen, overeenkomstig hun respectieve wetgeving, door overeenkomsten te sluiten inzake specifieke sectoren of activiteiten.

2. Wat de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst betreft kan elke partij voorstellen doen tot uitbreiding van de samenwerking op alle gebieden, rekening houdende met de ervaring die bij de uitvoering is opgedaan.

3. Geen enkele mogelijkheid voor samenwerking wordt bij voorbaat uitgesloten. De partijen kunnen in het Gemengd Comité praktische mogelijkheden onderzoeken voor samenwerking in het voordeel van beide partijen.

ARTIKEL 58

Gegevensbescherming

De partijen komen overeen dat bij alle uitwisseling van persoonsgegevens wordt gezorgd voor de bescherming daarvan.

De partijen komen overeen een hoge mate van bescherming te geven aan de verwerking van persoonsgegevens en andere gegevens, overeenkomstig de strengste internationale normen.

ARTIKEL 59

Territoriale toepassing

Deze overeenkomst is van toepassing op enerzijds de grondgebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, op de in dat verdrag neergelegde voorwaarden, en anderzijds de grondgebieden van de Andesgemeenschap en haar lidstaten, Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru en Venezuela.

ARTIKEL 60

Authentieke teksten

Deze overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

ACORDO DE DIÁLOGO POLÍTICO E COOPERAÇÃO
ENTRE A COMUNIDADE EUROPEIA
E OS SEUS ESTADOS-MEMBROS, POR UM LADO,
E A COMUNIDADE ANDINA E OS SEUS PAÍSES MEMBROS,
REPÚBLICAS DA BOLÍVIA, COLÔMBIA, EQUADOR, PERU E VENEZUELA, POR OUTRO

O REINO DA BÉLGICA,

O REINO DA DINAMARCA,

A REPÚBLICA FEDERAL DA ALEMANHA,

A REPÚBLICA HELÉNICA,

O REINO DE ESPANHA,

A REPÚBLICA FRANCESA,

A IRLANDA,

A REPÚBLICA ITALIANA,

O GRÃO-DUCADO DO LUXEMBURGO,

O REINO DOS PAÍSES BAIXOS,

A REPÚBLICA DA ÁUSTRIA,

A REPÚBLICA PORTUGUESA,

A REPÚBLICA DA FINLÂNDIA,

O REINO DA SUÉCIA,

O REINO UNIDO DA GRÃ-BRETANHA E DA IRLANDA DO NORTE,

Partes Contratantes no Tratado que institui a Comunidade Europeia e no Tratado da União Europeia, a seguir denominados "Estados-Membros", e

A COMUNIDADE EUROPEIA,

por um lado, e

A COMUNIDADE ANDINA E OS SEUS PAÍSES MEMBROS

A REPÚBLICA DA BOLÍVIA,

A REPÚBLICA DA COLÔMBIA,

A REPÚBLICA DO EQUADOR,

A REPÚBLICA DO PERU,

A REPÚBLICA BOLIVARIANA DA VENEZUELA,

por outro lado,

CONSIDERANDO os laços históricos e culturais tradicionais entre as Partes e o desejo de aprofundarem as suas relações com base nos mecanismos que regulam actualmente as relações entre as Partes;

CONSIDERANDO que o novo Acordo de Diálogo Político e Cooperação representa um progresso qualitativo para o aprofundamento e a diversificação das relações entre a União Europeia e a Comunidade Andina, passando a abranger novos domínios de interesse para ambas as Partes;

REAFIRMANDO o seu respeito pelos princípios democráticos e pelos direitos humanos fundamentais, enunciados na Declaração Universal dos Direitos do Homem, e pelo direito humanitário internacional;

RECORDANDO o seu empenho nos princípios do Estado de Direito e da boa governação;

CONVENCIDOS da importância da luta contra a droga e a criminalidade conexa, assente nos princípios da partilha de responsabilidades e de uma intervenção global, equilibrada e multilateral;

SUBLINHANDO o seu empenho em trabalhar conjuntamente na prossecução dos objectivos de erradicação da pobreza, da justiça e da coesão sociais, do desenvolvimento equitativo e sustentável, tendo em conta aspectos como a vulnerabilidade às catástrofes naturais, a conservação e protecção do ambiente e a biodiversidade, reforçando o respeito dos direitos humanos, as instituições democráticas e a boa governação, bem como a integração progressiva dos países andinos na economia mundial;

REALÇANDO a importância que as Partes atribuem à consolidação do diálogo político sobre questões bilaterais, regionais e internacionais de interesse comum, assim como aos mecanismos de diálogo, tal como preconizado na declaração comum assinada em Roma, em 30 de Junho de 1996, relativa ao diálogo político entre a União Europeia e a Comunidade Andina;

SUBLINHANDO a necessidade de reforçar o programa de cooperação regulado pelo Acordo--Quadro de Cooperação de 1993 entre a Comunidade Económica Europeia e o Acordo de Cartagena e os seus países membros, nomeadamente a República da Bolívia, a República da Colômbia, a República do Equador, a República do Peru e a República da Venezuela, a seguir denominado "Acordo-Quadro de Cooperação de 1993";

RECONHECENDO a necessidade de aprofundar o processo de integração regional, a liberalização das trocas comerciais e a reforma económica na Comunidade Andina e de se intensificarem os esforços em matéria de prevenção de conflitos, a fim de se criar uma Zona de Paz Andina, de acordo com o Compromisso de Lima e a Carta Andina para a Paz e a Segurança e para a Limitação e o Controlo das Despesas com a Defesa Externa;

CONSCIENTES da necessidade de promover o desenvolvimento sustentável da região andina, mediante o estabelecimento de uma parceria para o desenvolvimento com a participação de todas as partes interessadas, incluindo a sociedade civil e o sector privado, segundo os princípios enunciados no Consenso de Monterrey e na Declaração de Joanesburgo e respectivo plano de aplicação;

CONVENCIDOS da necessidade de estabelecer uma cooperação em matéria de migração, asilo e refugiados;

SUBLINHANDO o seu desejo de cooperarem nas instâncias internacionais;

CONSCIENTES da necessidade de consolidar as relações entre a União Europeia e a Comunidade Andina, por forma a reforçar os mecanismos em que assentam essa relações, a fim de enfrentarem a nova dinâmica das relações internacionais num mundo globalizado e interdependente;

TENDO EM CONTA a parceria estratégica desenvolvida entre a União Europeia e a América Latina e as Caraíbas, no âmbito da Cimeira do Rio de 1999, posteriormente reafirmada na Cimeira de Madrid de 2002; e

REITERANDO neste quadro a necessidade de promover o intercâmbio necessário para criar condições para o reforço das relações entre a União Europeia e a Comunidade Andina, assente em bases sólidas e mutuamente vantajosas,

DECIDIRAM CELEBRAR O PRESENTE ACORDO:

TÍTULO I

OBJECTIVOS, NATUREZA E ÂMBITO DO ACORDO

ARTIGO 1.º

Princípios

1. O respeito pelos princípios democráticos e pelos direitos humanos fundamentais enunciados na Declaração Universal dos Direitos do Homem, assim como pelo princípio do Estado de Direito, preside às políticas internas e externas de ambas as Partes e constitui um elemento essencial do presente Acordo.

2. As Partes confirmam o seu empenho em promover o desenvolvimento sustentável e em contribuir para a concretização dos Objectivos de Desenvolvimento do Milénio.

3. As Partes reiteram o seu compromisso de respeitarem o princípio da boa governação e de lutarem contra a corrupção.

ARTIGO 2.º

Objectivos e âmbito

1. As Partes confirmam o seu objectivo comum de aprofundarem e consolidarem as suas relações em todos os domínios abrangidos pelo presente Acordo, através do desenvolvimento do diálogo político e do reforço da cooperação.

2. As Partes confirmam o seu objectivo comum de trabalharem no sentido de criar as condições necessárias para que, com base nos resultados do Programa de Trabalho de Doha, possam negociar entre elas um acordo de associação viável e reciprocamente vantajoso, incluindo um acordo de comércio livre.

3. A aplicação do presente Acordo deve contribuir para criar essas condições, procurando assegurar a estabilidade política e social, o aprofundamento do processo de integração regional e a redução da pobreza, num contexto de um desenvolvimento sustentável na Comunidade Andina.

4. O presente Acordo regula o diálogo político e a cooperação entre as Partes, contendo as disposições institucionais necessárias para a sua aplicação.

5. As Partes comprometem-se a avaliar periodicamente os progressos efectuados, tendo em conta os progressos realizados antes da entrada em vigor do Acordo.

TÍTULO II

DIÁLOGO POLÍTICO

ARTIGO 3.º

Objectivos

1. As Partes acordam em reforçar o seu diálogo político regular, com base nos princípios enunciados entre as Partes no Acordo-Quadro de Cooperação de 1993 e na Declaração de Roma de 1996.

2. As Partes acordam em que o diálogo político deve incidir sobre todos os assuntos de interesse comum e quaisquer outras questões internacionais. O diálogo deve abrir caminho a novas iniciativas em prol de objectivos comuns e do estabelecimento de posições concertadas em domínios como a segurança, o desenvolvimento e a estabilidade regionais, a prevenção e a resolução de conflitos, os direitos humanos, o reforço da governação democrática, a luta contra a corrupção, o desenvolvimento sustentável, a migração ilegal, o combate ao terrorismo e o problema global da droga, incluindo os seus precursores químicos, o branqueamento de capitais e todos os aspectos do tráfico de armas ligeiras e de pequeno calibre. O diálogo deve proporcionar igualmente uma base para a adopção de iniciativas e apoiar os esforços destinados a desenvolver iniciativas, nomeadamente de cooperação, e acções em toda a América Latina.

3. As Partes acordam ainda em que o diálogo político deve permitir um amplo intercâmbio de informações e constituir um fórum para a adopção de iniciativas conjuntas a nível internacional.

ARTIGO 4.º

Mecanismos

As Partes acordam em que o diálogo político deve ter lugar:

(a) A nível dos Chefes de Estado e de Governo, sempre que adequado e mediante acordo de ambas as Partes;

(b) A nível ministerial;

(c) A nível de altos funcionários;

(d) A nível dos serviços,

e tirar o maior partido possível das vias diplomáticas.

ARTIGO 5.º

Cooperação em matéria de política externa e de segurança

As Partes devem, na medida do possível, cooperar em matéria de política externa e de segurança, concertar as suas posições e adoptar iniciativas conjuntas nas instâncias internacionais competentes.

TÍTULO III

COOPERAÇÃO

ARTIGO 6.º

Objectivos

1. As Partes acordam em que a cooperação prevista no Acordo-Quadro de Cooperação de 1993 deve ser reforçada e extensiva a novos domínios. Essa cooperação deve incidir em especial nos seguintes objectivos:

(a) Consolidação da paz e da segurança;

(b) Promoção da estabilidade política e social, mediante o reforço da governação democrática e do respeito pelos direitos humanos;

(c) Aprofundamento do processo de integração regional entre os países da região andina, a fim de contribuir para o seu desenvolvimento social, político e económico, incluindo o desenvolvimento das suas capacidades produtivas e o reforço da sua capacidade de exportação;

(d) Redução da pobreza, aprofundamento da coesão social e regional e promoção de um acesso mais equitativo aos serviços sociais e aos benefícios do crescimento económico, assegurando o equilíbrio adequado entre as componentes económica, social e ambiental, no âmbito de um modelo de desenvolvimento sustentável.

2. As Partes acordam em que a cooperação deve ter em conta os aspectos transversais relacionados com o desenvolvimento económico e social, nomeadamente as questões de igualdade de sexos, o respeito pelas populações indígenas, a prevenção e a gestão das catástrofes naturais, a conservação e a protecção do ambiente e a biodiversidade, bem como promover a investigação e o desenvolvimento tecnológico. A integração regional também deve ser considerada uma questão transversal e, nesse sentido, as acções de cooperação a nível nacional devem ser compatíveis com o processo de integração regional.

3. As Partes acordam em incentivar as medidas susceptíveis de contribuir para o processo de integração regional da região andina e de consolidar as relações inter-regionais entre as Partes.

ARTIGO 7.º

Metodologia

As Partes acordam em que a cooperação deve ser concretizada através da concessão de assistência técnica, da realização de estudos, de programas de formação, do intercâmbio de informações e de conhecimentos específicos, da organização de reuniões, seminários e projectos de investigação, do desenvolvimento de infra-estruturas, do recurso a novos mecanismos financeiros ou de quaisquer outras formas acordadas entre as Partes no contexto da cooperação, dos objectivos prosseguidos e dos recursos disponíveis, de acordo com as normas e a regulamentação aplicáveis à cooperação.

ARTIGO 8.º

Cooperação em matéria de direitos humanos, democracia e boa governação

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo apoiar activamente os governos e os representantes da sociedade civil organizada, nomeadamente através de acções nos seguintes domínios:

(a) Promoção dos direitos humanos, do processo democrático e da boa governação, incluindo a gestão correcta dos processos eleitorais;

(b) Reforço do Estado de Direito e gestão eficaz e transparente da administração pública, incluindo a luta contra a corrupção a nível local, regional e nacional;

(c) Garantia da independência e da eficácia do poder judicial;

(d) Aplicação e divulgação da Carta Andina para a Promoção e a Protecção dos Direitos do Homem.

ARTIGO 9.º

Cooperação em matéria de prevenção de conflitos

1. As Partes acordam em que cooperação nesta matéria deve ter por objectivo promover e apoiar uma política global para a paz, que contemple a prevenção e resolução de conflitos. Essa política deve assentar nos princípios do compromisso e da participação da sociedade e privilegiar as capacidades de desenvolvimento regional, sub-regional e nacional. Essa política deve procurar igualmente assegurar a igualdade de oportunidades políticas, económicas, sociais e culturais a todos os estratos da sociedade, reforçar a legitimidade democrática, promover a coesão social e a gestão eficaz da administração pública, criar mecanismos eficazes para a conciliação pacífica dos interesses dos vários grupos e promover a emergência de uma sociedade civil activa e organizada.

2. As actividades de cooperação podem incluir, nomeadamente, o apoio a processos de mediação, negociação e reconciliação, a gestão regional de recursos naturais partilhados, o desarmamento, a desmobilização e a reinserção social dos antigos membros dos grupos armados ilegais, iniciativas relativas às crianças-soldados (tal como definido na Convenção das Nações Unidas sobre os Direitos da Criança), medidas de luta contra as minas antipessoal, programas de formação sobre a questão dos controlos fronteiriços, bem como a promoção da aplicação e divulgação do Compromisso de Lima (Carta Andina para a Paz e a Segurança Limitação e Controlo das Despesas com a Defesa Externa).

3. As Partes devem cooperar igualmente na prevenção e no combate ao comércio ilegal de armas ligeiras e de pequeno calibre, a fim de desenvolver a coordenação das acções destinadas a intensificar a cooperação jurídica e institucional, bem como a recolha e destruição das armas ligeiras e de pequeno calibre ilegais, na posse de civis.

ARTIGO 10.º

Cooperação em matéria de modernização do Estado e da administração pública

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo a modernização e a profissionalização da administração pública dos países andinos, incluindo o apoio ao processo de descentralização e de reestruturação resultante do processo de integração andino. De um modo geral, o objectivo consiste em melhorar a eficácia organizativa, assegurar a transparência da gestão dos recursos públicos e a responsabilização, bem como em melhorar o quadro jurídico e institucional, com base nas melhores práticas de ambas as Partes e tirando partido da experiência adquirida no desenvolvimento das políticas e instrumentos na União Europeia.

2. Essa cooperação pode contemplar, nomeadamente, programas destinados a reforçar as capacidades em matéria de definição e execução de políticas (prestação de serviços públicos, elaboração e execução do orçamento, prevenção e luta contra a corrupção e participação da sociedade civil organizada) e o reforço dos sistemas judiciários.

ARTIGO 11.º

Cooperação em matéria de integração regional

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo consolidar o processo de integração da Comunidade Andina, em especial o desenvolvimento e a realização do seu mercado comum.

2. A cooperação deve apoiar o desenvolvimento e o reforço de instituições comuns dos países membros da Comunidade Andina e promover relações mais estreitas entre as instituições em causa. Essa cooperação deve dinamizar o intercâmbio institucional sobre questões de integração, alargamento e aprofundamento da reflexão nos seguintes domínios: análise e promoção da integração, publicações, estudos de pós-graduação em integração, bolsas de estudo e estágios.

3. A cooperação deve promover igualmente a definição de políticas comuns e a harmonização do enquadramento jurídico, incluindo políticas sectoriais em matéria de trocas comerciais, alfândegas, energia, transportes, comunicações, ambiente e concorrência, bem como a coordenação das políticas macroeconómicas em domínios como a política monetária, a política orçamental e as finanças públicas.

4. Mais concretamente, a cooperação pode contemplar, nomeadamente através da prestação de assistência técnica relacionada com o comércio:

(a) A consolidação e implementação da união aduaneira andina;

(b) A redução e a eliminação dos obstáculos ao desenvolvimento das trocas comerciais intra-regionais;

(c) A simplificação, modernização, harmonização e integração dos regimes aduaneiros e de trânsito, bem como a prestação de apoio em matéria de desenvolvimento da legislação, das normas e da formação profissional; e

(d) A criação de um mercado comum intra-regional que contemple a livre circulação de mercadorias, serviços, capitais e pessoas, assim como as medidas complementares necessárias para garantir a sua plena implementação.

5. As Partes acordam ainda em que as políticas andinas em matéria de integração e desenvolvimento fronteiriço constituem um elemento crucial para o reforço e a consolidação do processo de integração regional e sub-regional.

ARTIGO12.º

Cooperação regional

As Partes acordam em utilizar todos os instrumentos de cooperação existentes para promover as iniciativas destinadas a estabelecer uma cooperação activa e recíproca entre a União Europeia e a Comunidade Andina, bem como entre os países andinos e os outros países ou regiões da América Latina e das Caraíbas, em domínios como a promoção das trocas comerciais e dos investimentos, o ambiente, a prevenção e a gestão das catástrofes naturais, a investigação, a energia, os transportes, as infra-estruturas de comunicação, o desenvolvimento regional e o ordenamento do território.

ARTIGO 13.º

Cooperação comercial

Perante o objectivo comum de criação das condições necessárias para que, com base nos resultados do programa de trabalho de Doha, possam vir a negociar um acordo de associação viável e reciprocamente vantajoso, incluindo um acordo de comércio livre, as Partes acordam em que a cooperação comercial deve promover o desenvolvimento das capacidades dos países andinos para assegurar um aumento da sua competitividade, que lhes permita uma maior participação no mercado europeu e na economia mundial.

Dado este objectivo, a assistência técnica em matéria comercial deve incluir iniciativas de facilitação das trocas comerciais e de questões aduaneiras (nomeadamente a simplificação processual, a modernização das administrações aduaneiras e a formação dos funcionários), de normas técnicas, de medidas sanitárias e fitossanitárias, de direitos de propriedade intelectual, de investimento, de serviços, de adjudicação dos contratos públicos, de mecanismos de resolução de conflitos, etc. Deverá ainda promover ao máximo o desenvolvimento e a diversificação das trocas comerciais intra-regionais, bem como a participação activa da região andina nas negociações comerciais multilaterais no âmbito da Organização Mundial do Comércio.

A assistência técnica conexa em matéria comercial deve promover igualmente a identificação e a eliminação dos obstáculos ao desenvolvimento das trocas comerciais.

A cooperação neste domínio pode ainda ter como objectivo promover e apoiar, nomeadamente, as seguintes actividades:

- iniciativas de promoção das trocas comerciais, incluindo intercâmbios adequados entre empresas de ambas as Partes;

- missões comerciais;

- análises de mercado;

- estudos sobre a possibilidade de adaptar a produção local à procura existente nos mercados externos.

ARTIGO 14.º

Cooperação em matéria de serviços

As Partes acordam em intensificar a sua cooperação em matéria de serviços, segundo as normas do Acordo Geral sobre o Comércio de Serviços (GATS), a fim de ter em conta a sua importância crescente para o desenvolvimento e a diversificação das suas economias. O aprofundamento da cooperação entre as Partes tem por objectivo melhorar a competitividade do sector dos serviços da Comunidade Andina e facilitar a sua participação no comércio mundial de serviços, de uma forma compatível com o desenvolvimento sustentável. As Partes devem determinar os sectores dos serviços em que se concentrará a cooperação. As iniciativas a adoptar devem ter por objectivo, designadamente, desenvolver o enquadramento regulamentar e facilitar o acesso às fontes de financiamento e às tecnologias.

ARTIGO 15.º

Cooperação em matéria de propriedade intelectual

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo a promoção do investimento, a transferência de tecnologias, a divulgação de informações, a realização de iniciativas culturais e criativas e de outras actividades económicas conexas, bem como a facilitação do acesso e a partilha dos benefícios. Ambas as Partes se comprometem a assegurar, no âmbito das respectivas legislações, regulamentações e políticas, uma protecção adequada e eficaz dos direitos de propriedade intelectual, de acordo com os mais elevados padrões internacionais.

ARTIGO 16.º

Cooperação em matéria de adjudicação de contratos públicos

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve promover procedimentos recíprocos, abertos, não-discriminatórios e transparentes no que se refere à adjudicação de contratos públicos em todos os níveis da administração pública.

ARTIGO 17.º

Cooperação em matéria de política da concorrência

As Partes acordam em que a cooperação em matéria de política da concorrência deve ter por objectivo fomentar a adopção e a aplicação efectivas de normas da concorrência, bem como a divulgação de informações que promovam a transparência e a segurança jurídica em relação às empresas que operam no mercado da Comunidade Andina.

ARTIGO 18.º

Cooperação aduaneira

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo assegurar o respeito das disposições da Organização Mundial do Comércio em matéria comercial e de desenvolvimento sustentável, assim como a harmonização dos regimes aduaneiros de ambas as Partes, a fim de facilitar as suas trocas comerciais.

2. A cooperação pode incluir:

(a) A simplificação e a harmonização dos documentos de importação e exportação, com base nas normas internacionais, incluindo a utilização de declarações simplificadas;

(b) A melhoria dos procedimentos aduaneiros, através de métodos como a avaliação de riscos, procedimentos simplificados de importação e introdução em livre prática das mercadorias, a concessão do estatuto de operador autorizado ou o recurso ao intercâmbio electrónico de dados e a sistemas automatizados;

(c) A adopção de medidas destinadas a melhorar a transparência e os recursos contra as decisões das autoridades aduaneiras;

(d) A criação de mecanismos de consulta periódica dos operadores comerciais no que respeita à regulamentação e aos procedimentos em matéria de importação e exportação.

3. As Partes acordam em estudar a possibilidade de celebrar um protocolo de assistência mútua em matéria aduaneira, no quadro institucional estabelecido pelo presente Acordo.

ARTIGO 19.º

Cooperação em matéria de regulamentação técnica e de avaliação da conformidade

1. As Partes acordam em que a cooperação em matéria de normas, regulamentação técnica e avaliação da conformidade constitui um objectivo crucial para o desenvolvimento das trocas comerciais, em especial do comércio intra-regional.

2. A cooperação entre as Partes deve promover iniciativas em matéria de:

(a) Cooperação em matéria de regulamentação;

(b) Alinhamento da regulamentação técnica pelas normas europeias e internacionais, e

(c) Criação de um sistema de notificação regional e de uma rede de organismos de avaliação da conformidade que funcione numa base não discriminatória, bem como promoção da utilização da acreditação.

3. Na prática, essa cooperação deve:

(a) Prestar assistência técnica e organizativa à criação de redes e organismos regionais e reforçar a coordenação das políticas a fim de assegurar a adopção de uma abordagem comum no que respeita à utilização de normas internacionais e regionais, bem como de regulamentações técnicas e procedimentos de avaliação da conformidade;

(b) Incentivar a adopção de medidas destinadas a atenuar as diferenças existentes entre as Partes em matéria de avaliação de conformidade e de normalização, nomeadamente o intercâmbio de informações em matéria de normalização, avaliação de conformidade e homologação; e

(c) Incentivar a adopção de medidas destinadas a aumentar a compatibilidade dos respectivos sistemas nos domínios supramencionados, incluindo a transparência, as boas práticas normativas e a promoção de normas de qualidade para os produtos e as práticas empresariais.

ARTIGO 20.º

Cooperação industrial

1. As Partes acordam em que a cooperação industrial deve promover a modernização e a reestruturação de determinados sectores da indústria andina, bem como a cooperação industrial entre agentes económicos, com o objectivo de fortalecer o sector privado, em condições que assegurem a protecção do ambiente.

2. As iniciativas de cooperação industrial devem ter em conta as prioridades definidas pelas Partes. Essas iniciativas devem ter em conta os aspectos regionais do desenvolvimento industrial, promovendo, sempre que adequado, a criação de parcerias transnacionais. Essas iniciativas devem procurar estabelecer um enquadramento adequado que permita a melhoria do *know-how* em matéria de gestão e a promoção da transparência no que respeita aos mercados e às condições em que as empresas exercem as suas actividades.

ARTIGO 21.º

Cooperação em matéria de desenvolvimento de pequenas e médias empresas e de micro-empresas

As Partes acordam em promover a criação de condições favoráveis ao desenvolvimento de pequenas e médias empresas e de micro-empresas, nomeadamente:

(a) Promovendo o estabelecimento de contactos entre os agentes económicos e incentivando a realização de investimentos conjuntos e a criação de empresas comuns e redes de informação, através dos programas horizontais existentes;

(b) Facilitando o acesso aos financiamentos, disponibilizando informações e promovendo a inovação.

(c) Facilitando a transferência de tecnologias;

(d) Estudando e identificando os circuitos de comercialização.

ARTIGO 22.º

Cooperação em matéria de agricultura, silvicultura e desenvolvimento rural

As Partes acordam em promover a cooperação mútua em matéria de agricultura, silvicultura e desenvolvimento rural, a fim de promoverem a diversificação, a adopção de práticas ambientalmente sãs, assim como um desenvolvimento económico e social sustentável e a segurança alimentar. Para o efeito, as Partes podem ponderar:

(a) Medidas destinadas a melhorar a qualidade dos produtos agrícolas, o reforço das capacidades e a transferência de tecnologias, bem como medidas de apoio às associações de produtores e às actividades de promoção comercial;

(b) Medidas sanitárias, veterinárias e fitossanitárias e conexas, tendo em conta a legislação em vigor em ambas as Partes e as respectivas obrigações internacionais, nomeadamente as decorrentes das normas da Organização Mundial do Comércio e dos acordos multilaterais no domínio do ambiente;

(c) Medidas relacionadas com o desenvolvimento económico e social sustentável das zonas rurais, incluindo a adopção de práticas ambientalmente sãs, a silvicultura, a investigação, o acesso aos terrenos agrícolas, o desenvolvimento rural sustentável e a segurança alimentar;

(d) Medidas relacionadas com a preservação e a promoção das actividades tradicionais baseadas na identidade própria das populações e das comunidades rurais, nomeadamente o intercâmbio de experiências e de parcerias e o desenvolvimento de empresas comuns e de redes de cooperação entre os agentes locais ou os operadores económicos.

ARTIGO 23.º

Cooperação em matéria de pesca e aquicultura

As Partes acordam em desenvolver a cooperação económica e técnica em matéria de pesca e aquicultura, nomeadamente no que respeita à exploração sustentável, à gestão e à conservação dos recursos haliêuticos e à avaliação do impacto ambiental. Essa cooperação deve abranger igualmente aspectos como a indústria de transformação e a facilitação das trocas comerciais. A cooperação no sector da pesca poderá conduzir à celebração de acordos de pesca bilaterais entre as Partes ou entre a Comunidade Europeia e um ou mais países membros da Comunidade Andina e/ou à celebração de acordos de pesca multilaterais entre as Partes.

ARTIGO 24.º

Cooperação em matéria de exploração mineira

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter em conta os aspectos relacionados com a conservação do ambiente e deve concentrar-se sobretudo nas seguintes medidas:

(a) Promoção da participação de empresas de ambas as Partes em actividades de prospecção, exploração e utilização sustentável dos produtos minerais, segundo as respectivas legislações;

(b) Promoção do intercâmbio de informações, experiências e tecnologias relativas à prospecção e à exploração mineiras;

(c) Promoção do intercâmbio de peritos e execução de acções conjuntas de investigação, a fim de aumentar as oportunidades de desenvolvimento tecnológico;

(d) Desenvolvimento de iniciativas de promoção dos investimentos neste sector;

(e) Elaboração de medidas destinadas a assegurar a protecção do ambiente e a responsabilidade ecológica das empresas deste sector.

ARTIGO 25.º

Cooperação em matéria de energia

1. As Partes acordam em que o seu objectivo comum deve ser promover a cooperação no domínio da energia, mediante a consolidação das suas relações económicas em sectores-chave como a energia hidroeléctrica, o petróleo e o gás, as energias renováveis, as tecnologias economizadoras de energia, a electrificação rural e a integração regional dos mercados da energia, tendo em consideração que os países andinos já estão a desenvolver projectos de interligação eléctrica.

2. Esta cooperação deve abranger, nomeadamente:

(a) Questões de política energética, incluindo a interligação das infra-estruturas de importância regional, a melhoria e diversificação da oferta e a melhoria do acesso aos mercados energéticos, nomeadamente a facilitação do trânsito, do transporte e da distribuição;

(b) Gestão e formação no sector da energia, bem como transferência de tecnologias e de *know--how*;

(c) Promoção da economia de energia, da eficiência energética e das energias renováveis, bem como o estudo do impacto ambiental da produção e do consumo de energia;

(d) Iniciativas de cooperação entre empresas do sector.

ARTIGO 26.º

Cooperação em matéria de transportes

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria se deve centrar na reestruturação e na modernização dos sistemas e infra-estruturas de transporte, na melhoria do transporte de passageiros e de mercadorias e na facilitação do acesso aos mercados dos transportes urbanos, aéreos, marítimos, por vias navegáveis interiores, ferroviários e rodoviários, através da melhoria dos seus métodos de gestão do ponto de vista operacional e administrativo e da adopção de rigorosas normas de funcionamento.

2. A cooperação pode abranger:

(a) Intercâmbio de informações sobre as políticas adoptadas pelas Partes, nomeadamente no que respeita aos transportes urbanos e à interligação e interoperabilidade das redes de transporte multimodal, bem como outras questões de interesse comum;

(b) Gestão das vias navegáveis interiores, das estradas, dos caminhos-de-ferro, dos portos e dos aeroportos, incluindo a colaboração adequada entre as autoridades competentes;

(c) Projectos de transferência de tecnologias europeias relativas ao Sistema Global de Navegação por Satélite e aos centros de transportes públicos urbanos;

(d) Melhoria das normas de segurança e de prevenção da poluição, incluindo a cooperação no âmbito das instâncias internacionais adequadas, tendo em vista a melhoria da aplicação das normas internacionais.

ARTIGO 27.º

Cooperação em matéria de sociedade da informação, tecnologias da informação e telecomunicações

1. As Partes acordam em que as tecnologias da informação e as comunicações constituem sectores cruciais da sociedade moderna e assumem uma importância vital para o desenvolvimento económico e social e para se assegurar uma transição harmoniosa para a sociedade da informação. A cooperação nesta matéria deve contribuir para reduzir o fosso digital e proporcionar um acesso equitativo às tecnologias da informação, em especial nas regiões menos desenvolvidas.

2. Neste contexto, a cooperação deve promover:

(a) O diálogo sobre todos os aspectos da sociedade da informação;

(b) O diálogo sobre os aspectos políticos e regulamentares das tecnologias da informação e da comunicação, incluindo as normas em vigor;

(c) O intercâmbio de informações respeitantes à normalização, à avaliação da conformidade e à homologação;

(d) A divulgação das novas tecnologias da informação e da comunicação e o intercâmbio de informações sobre os novos progressos tecnológicos;

(e) Projectos conjuntos de investigação sobre as tecnologias da informação e da comunicação, bem como projectos-piloto em matéria de aplicações da sociedade da informação;

(f) A interligação e a interoperacionalidade entre as redes e os serviços telemáticos;

(g) O acesso recíproco às bases de dados, respeitando a legislação nacional e internacional em matéria de direitos de autor;

(h) O intercâmbio e a formação de especialistas;

(i) A informatização da administração pública (*e-Government*).

ARTIGO 28.º

Cooperação no sector audiovisual

As Partes acordam em promover a cooperação no sector do audiovisual e da comunicação social em geral, mediante iniciativas conjuntas em matéria de formação e de desenvolvimento audiovisual e de actividades de produção e distribuição. A cooperação dever respeitar as disposições nacionais pertinentes em matéria de direitos de autor e os acordos internacionais.

ARTIGO 29.º

Cooperação em matéria de turismo

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo:

(a) Determinar as melhores práticas para assegurar o desenvolvimento equilibrado e sustentável do turismo na região andina;

(b) Melhorar a qualidade dos serviços prestados aos visitantes;

(c) Promover a sensibilização do público para a importância económica e social do turismo com vista ao desenvolvimento da região andina;

(d) Promover e desenvolver o ecoturismo;

(e) Promover a adopção de políticas comuns em matéria de turismo no âmbito da Comunidade Andina.

ARTIGO 30.º

Cooperação entre instituições financeiras

As Partes acordam em promover a cooperação entre instituições financeiras nacionais e regionais, consoante as suas necessidades e no âmbito dos respectivos programas e legislações.

ARTIGO 31.º

Cooperação em matéria de promoção dos investimentos

1. As Partes acordam em promover, no âmbito das respectivas competências, condições de estabilidade favoráveis à realização de investimentos recíprocos.

2. A cooperação abrange, nomeadamente:

(a) A criação e o desenvolvimento de mecanismos de intercâmbio e de divulgação de informações sobre as legislações e as oportunidades em matéria de investimento;

(b) A definição de um enquadramento jurídico favorável à realização de investimentos em ambas as Partes, através da celebração, pelos respectivos Estados-Membros, de acordos bilaterais de promoção e protecção dos investimentos, bem como de acordos destinados a evitar a dupla tributação;

(c) Desenvolvimento de procedimentos administrativos harmonizados e simplificados;

(d) Criação de mecanismos de empresas comuns.

ARTIGO 32.º

Diálogo macroeconómico

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo promover o intercâmbio de informações sobre as suas políticas e tendências macroeconómicas, bem como a partilha de experiências em matéria de coordenação das políticas macroeconómicas no âmbito de um mercado comum.

2. As Partes também devem procurar aprofundar o diálogo entre as respectivas autoridades em matéria macroeconómica, nomeadamente no que respeita à política monetária e fiscal, às finanças públicas, à dívida externa e à estabilização macroeconómica.

ARTIGO 33.º

Cooperação em matéria de estatística

1. As Partes acordam em que o principal objectivo deve ser a harmonização dos métodos e programas estatísticos, a fim de permitir a utilização recíproca das respectivas estatísticas relativas ao comércio de bens e serviços e, de um modo geral, a qualquer outro domínio abrangido pelo presente Acordo, relativamente ao qual possam ser estabelecidas estatísticas.

2. Essa cooperação pode contemplar, nomeadamente: intercâmbios técnicos entre os institutos de estatísticas da Comunidade Andina, dos Estados-Membros da União Europeia e o Eurostat; definição de métodos comuns para a recolha, análise e interpretação de dados; organização de seminários, grupos de trabalho ou programas de formação no domínio estatístico.

ARTIGO 34.º

Cooperação em matéria de protecção do consumidor

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo tornar os sistemas de protecção dos consumidores de ambas as Partes compatíveis.

2. Essa cooperação pode envolver, na medida do possível:

(a) A maior compatibilidade das legislações em matéria de protecção do consumidor, a fim de evitar obstáculos às trocas comerciais, garantindo simultaneamente um elevado nível de protecção dos consumidores;

(b) O estabelecimento e desenvolvimento de sistemas de intercâmbio recíproco de informações, como sistemas de alerta rápido, em relação aos alimentos para consumo humano e animal que constituam um risco para a saúde pública e veterinária;

(c) O reforço das capacidades de aplicação das medidas sanitárias e fitossanitárias destinadas a facilitar o acesso ao mercado e a garantir um grau adequado de protecção da saúde, numa base transparente, não-discriminatória e previsível;

(d) A promoção da cooperação e do intercâmbio de informações entre associações de consumidores;

(e) A prestação de apoio ao "Grupo de Trabalho Andino para a Participação da Sociedade Civil na Defesa dos Direitos do Consumidor".

ARTIGO 35.º

Cooperação em matéria de protecção de dados

1. As Partes acordam em promover um elevado nível de protecção no tratamento de dados pessoais e outros, de acordo com os mais elevados padrões internacionais.

2. As Partes acordam igualmente em cooperar a fim de melhorarem o nível de protecção dos dados pessoais e eliminarem os obstáculos à sua livre circulação entre as Partes, resultantes de uma protecção insuficiente desses dados.

ARTIGO 36.º

Cooperação científica e tecnológica

1. As Partes acordam em que a cooperação científica e tecnológica deve ser efectuada no interesse mútuo de ambas e de acordo com as respectivas políticas, nomeadamente no que respeita às normas em vigor em matéria de propriedade intelectual resultante de actividades de investigação, e terá por objectivo:

(a) Contribuir para o desenvolvimento da ciência e da tecnologia na região andina;

(b) Trocar experiências e informações nos domínios científico e tecnológico a nível regional, nomeadamente no que respeita à execução das diversas políticas e programas;

(c) Promover a qualificação dos recursos humanos e o estabelecimento de um enquadramento institucional adequado para a investigação e o desenvolvimento;

(d) Promover as relações entre as comunidades científicas das Partes e a execução de projectos conjuntos de investigação científica e tecnológica;

(e) Incentivar a participação do sector empresarial de ambas as Partes na cooperação científica e tecnológica, nomeadamente na promoção da inovação;

(f) Promover a inovação e a transferência de tecnologias entre as Partes, nomeadamente em matéria de administração pública electrónica (*e-government*) e de utilização de tecnologias menos poluentes.

2. Deve ser incentivada a participação dos estabelecimentos de ensino superior, dos centros de investigação e dos sectores produtivos, nomeadamente as pequenas e médias empresas, de ambas as Partes.

3. As Partes acordam em promover a cooperação científica e tecnológica entre as universidades, os centros de investigação e os sectores produtivos de ambas as regiões, nomeadamente através da concessão de bolsas de estudo e da organização do intercâmbio de estudantes e de especialistas de alto nível.

4. As Partes acordam igualmente em promover a participação dos países andinos nos programas tecnológicos e de desenvolvimento da Comunidade Europeia, de acordo com as disposições comunitárias que regulam a participação de entidades jurídicas de países terceiros.

ARTIGO 37.º

Cooperação em matéria de ensino e formação

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo melhorar o ensino e a formação profissional. Para o efeito, deve ser prestada especial atenção ao acesso dos jovens, das mulheres e das pessoas idosas ao ensino, nomeadamente aos cursos técnicos, ao ensino superior e à formação profissional, bem como, neste contexto, ao cumprimento dos Objectivos de Desenvolvimento do Milénio.

2. As Partes acordam em aprofundar a sua cooperação no domínio do ensino e da formação profissional, assim como a cooperação entre as universidades e as empresas, a fim de aumentar o grau de especialização dos seus quadros superiores.

3. As Partes acordam igualmente em prestar especial atenção às iniciativas centralizadas e aos programas horizontais (ALFA, ALBAN) susceptíveis de criar vínculos permanentes entre organismos especializados de ambas as Partes, favorecendo assim a partilha e o intercâmbio de experiências e de recursos técnicos.

4 A cooperação neste domínio pode apoiar igualmente o Plano de Acção para o Sector do Ensino nos países andinos, que contempla, entre outros programas, a harmonização dos sistemas educativos andinos e a criação de um sistema de informação sobre estatísticas de ensino e o ensino intercultural.

ARTIGO 38.º

Cooperação em matéria de ambiente e da biodiversidade

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo a protecção e a conservação do ambiente a fim de assegurar o desenvolvimento sustentável. Para o efeito, considera-se importante a relação entre a pobreza e o ambiente, assim como o impacto ambiental das actividades económicas. Esta cooperação deve promover igualmente a ratificação e o apoio à aplicação de acordos multilaterais em matéria de ambiente e de outros acordos internacionais concluídos em domínios como as alterações climáticas, a biodiversidade, a desertificação e a gestão dos produtos químicos.

2. Esta cooperação deve privilegiar, nomeadamente as seguintes actividades:

(a) Prevenção da degradação do ambiente;

(b) Promoção da conservação e da gestão sustentável dos recursos naturais (incluindo a biodiversidade, os ecossistemas de montanha e os recursos genéticos), tendo em conta a Estratégia Regional de Biodiversidade para a Região Tropical Andina;

(c) Intercâmbio de informações e de experiências em matéria de legislação do ambiente e em relação aos problemas ambientais comuns a ambas as Partes;

(d) Reforço da gestão ambiental em todos os sectores e a todos os níveis de governo;

(e) Promoção da educação ambiental, criação de capacidades e reforço da participação dos cidadãos, assim como da execução de programas conjuntos de investigação a nível regional;

(f) Protecção e desenvolvimento dos conhecimentos e práticas tradicionais relacionados com a exploração sustentável dos recursos da biodiversidade.

ARTIGO 39.º

Cooperação em matéria de catástrofes naturais

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo reduzir a vulnerabilidade da região andina relativamente às catástrofes naturais, mediante o reforço do planeamento regional e das capacidades de prevenção, a harmonização do quadro jurídico e a melhoria da coordenação institucional.

ARTIGO 40.º

Cooperação em matéria de cultura e conservação do património cultural

1. As Partes acordam em aprofundar a cooperação nesta matéria, assim como os laços culturais e os contactos entre os agentes culturais de ambas as regiões.

2. Esta cooperação deve ter por objectivo promover a cooperação cultural entre as Partes, tendo em consideração e favorecendo o estabelecimento de sinergias com as iniciativas bilaterais dos Estados-Membros da União Europeia.

3. Esta cooperação deve respeitar as disposições nacionais pertinentes em matéria de direitos de autor, bem como os acordos internacionais.

4. Esta cooperação pode abranger todos os aspectos culturais, nomeadamente:

(a) A tradução de obras literárias;

(b) A conservação, o restauro e a revitalização do património nacional;

(c) A organização de eventos culturais, nomeadamente exposições de arte e artesanato, música, dança, teatro, bem como o intercâmbio de artistas e profissionais do mundo da cultura;

(d) A promoção da diversidade cultural;

(e) O intercâmbio de jovens;

(f) O desenvolvimento das indústrias culturais;

(g) A conservação do património cultural;

(h) A prevenção e a luta contra o comércio ilícito de bens do património cultural, de acordo com as convenções internacionais celebradas por ambas as Partes.

ARTIGO 41.º

Cooperação em matéria de saúde

1. As Partes acordam em cooperar no sector da saúde com o objectivo de apoiar a realização de reformas sectoriais que contribuam para assegurar um acesso equitativo aos serviços de saúde e o direccionamento destes para as camadas mais pobres da população, assim como a criação de mecanismos equitativos de financiamento que facilitem o acesso das populações mais pobres aos serviços de saúde.

2. As Partes acordam em que a prevenção primária implica que sejam igualmente tidos em consideração outros sectores, como a educação, a água e o saneamento. Nesse contexto, as Partes pretendem estabelecer e aprofundar parcerias que não se limitem ao sector da saúde, a fim de assegurar a realização dos Objectivos de Desenvolvimento do Milénio, nomeadamente no que respeita à luta contra a sida, a malária e a tuberculose, segundo as normas aplicáveis da Organização Mundial do Comércio. Importa igualmente estabelecer parcerias com a sociedade civil, as organizações não governamentais e o sector privado, a fim de abordar as questões em matéria de saúde sexual e reprodutiva e os direitos conexos, nomeadamente assegurando a igualdade entre os sexos e sensibilizando os jovens para os riscos das doenças sexualmente transmissíveis e das gravidezes indesejadas.

3. As Partes acordam ainda em cooperar no domínio das infra-estruturas básicas, nomeadamente no que respeita aos sistemas de abastecimento de água e de esgotos.

ARTIGO 42.º

Cooperação social

1. As Partes acordam em cooperar a fim de promover a participação dos parceiros sociais no diálogo sobre as condições de vida e de trabalho, a protecção social e a integração na sociedade.

2. Esta cooperação deve contribuir para os processos de concertação política, económica e social destinados a promover o desenvolvimento global no contexto das estratégias de redução da pobreza e de criação de emprego.

3. As Partes salientam a importância do desenvolvimento social, que deve acompanhar o desenvolvimento económico e acordam em dar prioridade à promoção dos princípios e dos direitos laborais fundamentais enunciados nas convenções da Organização Internacional do Trabalho, as denominadas normas laborais fundamentais.

4. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter em conta a aplicação da Agenda Social Andina, centrada em dois pilares fundamentais: o mercado comum andino e a criação de mecanismos destinados a reforçar a coesão regional e a luta contra a pobreza.

5. As Partes podem cooperar em quaisquer áreas de interesse comum nas matérias supramencionadas.

6. As medidas devem ser coordenadas com as medidas dos Estados-Membros da União Europeia e das organizações internacionais competentes.

7. Sempre que adequado e de acordo com os respectivos procedimentos, as Partes podem conduzir este diálogo em coordenação com o Comité Económico e Social e com a instituição homóloga da Comunidade Andina, respectivamente.

ARTIGO 43.º

Participação da sociedade civil organizada na cooperação

1. As Partes reconhecem o papel e o contributo potencial da sociedade civil organizada para o processo de cooperação e acordam em promover um diálogo com essa mesma sociedade e a participação efectiva desta.

2. Sob reserva das disposições jurídicas e administrativas de cada Parte, a sociedade civil organizada pode:

(a) Ser associada ao processo de tomada de decisões a nível nacional, segundo os princípios democráticos;

(b) Ser informada e participar no processo de consulta sobre as políticas sectoriais e as estratégias de desenvolvimento e de cooperação, em especial no que se refere às questões que lhe digam respeito, designadamente em qualquer fase do processo de desenvolvimento;

(c) Beneficiar de recursos financeiros, na medida em tal seja autorizado pelas normas internas das Partes, bem como de apoio ao reforço das capacidades em sectores críticos;

(d) Participar na execução dos programas de cooperação em domínios que lhe digam respeito.

ARTIGO 44.º

Cooperação em matéria de igualdade de sexos

As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve contribuir para o reforço das políticas e dos programas destinados a garantir, melhorar e alargar a participação equitativa de homens e mulheres em todos os domínios da vida política, económica, social e cultural, incluindo, quando necessário, através da adopção de medidas de discriminação positiva em favor das mulheres. Esta cooperação deve contribuir igualmente para facilitar o acesso das mulheres aos recursos necessários ao pleno exercício dos seus direitos fundamentais.

ARTIGO 45.º

Cooperação em matéria de populações indígenas

1. As Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve contribuir para a criação e o desenvolvimento de parcerias com as populações indígenas, tendo em vista a prossecução dos objectivos da erradicação da pobreza, da exploração sustentável dos recursos naturais e do respeito pelos direitos humanos e pela democracia.

2. As Partes acordam igualmente em cooperar na promoção da protecção adequada dos conhecimentos tradicionais, da inovação e das práticas das comunidades indígenas e locais que representam estilos de vida tradicionais pertinentes para a conservação e a utilização sustentável da biodiversidade, bem como a repartição justa e equitativa dos benefícios desses conhecimentos tradicionais.

3. Paralelamente à necessidade de ter sistematicamente em conta a situação das comunidades indígenas a todos os níveis da cooperação para o desenvolvimento, as Partes devem procurar integrar a especificidade destas populações na definição das políticas, bem como reforçar as capacidades das organizações que as representam, de modo a aumentar os efeitos positivos da cooperação para o desenvolvimento nestas mesmas populações.

4. A cooperação nesta matéria pode contemplar ainda o apoio às organizações representativas das populações indígenas, como o Grupo de Trabalho sobre os Direitos das Populações Indígenas, que é uma instância consultiva no âmbito do Sistema Andino de Integração.

ARTIGO 46.º

Cooperação em relação às populações deslocadas e desenraizadas
e aos antigos membros de grupos armados ilegais

1. As Partes acordam em que a cooperação em favor das populações deslocadas e desenraizadas e dos antigos membros de grupos armados ilegais deve contribuir para satisfazer as suas necessidades básicas durante o período compreendido entre a cessação da ajuda humanitária e a adopção de uma solução a longo prazo para resolver a questão do seu estatuto.

2. Essa cooperação pode contemplar, nomeadamente, as seguintes actividades:

(a) A auto-suficiência e a reinserção no tecido socioeconómico das populações deslocadas e desenraizadas e dos antigos membros de grupos armados ilegais;

(b) Apoiar as comunidades locais de acolhimento e as zonas de regresso, de modo a facilitar a aceitação e a integração das populações deslocadas e desenraizadas e dos antigos membros de grupos armados ilegais;

(c) Apoiar o regresso voluntário dessas populações, bem como a sua instalação nos respectivos países de origem ou em países terceiros, se as condições o permitirem;

(d) Intervenções destinadas a ajudar as pessoas a recuperarem os seus bens e direitos de propriedade, bem como prestar apoio à resolução judicial dos casos de violação dos direitos humanos contra as populações em causa;

(e) Reforço das capacidades institucionais dos países que enfrentam com problemas deste tipo.

ARTIGO 47.º

Cooperação em matéria de luta contra as drogas ilícitas
e a criminalidade organizada conexa associada

1. Com base no princípio da co-responsabilidades e a fim de complementar o trabalho do Diálogo Especializado de Alto Nível sobre a Droga entre a União Europeia e a Comunidade Andina, bem como do Grupo Conjunto de Acompanhamento dos Acordos sobre precursores e substâncias químicas utilizados frequentemente no fabrico ilícito de estupefacientes ou substâncias psicotrópicas, as Partes acordam em que a cooperação nesta matéria deve ter por objectivo assegurar a coordenação e a intensificação das iniciativas conjuntas em matéria de prevenção e contenção da cadeia que está na origem do problema global das drogas ilícitas. As Partes acordam igualmente em combater a criminalidade organizada relacionada com o tráfico de droga, nomeadamente através das organizações e instâncias internacionais. As Partes acordam ainda em recorrer para o efeito ao Mecanismo de Coordenação e Cooperação em matéria de Droga entre a União Europeia, a América Latina e as Caraíbas.

2. As Partes devem cooperar nesta matéria, nomeadamente, a fim de executar:

(a) Programas de prevenção do consumo de droga;

(b) Projectos de formação, educação, tratamento e reabilitação de toxicodependentes;

(c) Projectos que favoreçam a harmonização das legislações e das iniciativas dos países andinos nesta matéria;

(d) Programas conjuntos de investigação;

(e) Medidas efectivas e acções de cooperação destinadas a incentivar e consolidar alternativas de desenvolvimento e a participação das comunidades em causa;

(f) Medidas de prevenção de novas culturas ilícitas e da sua transferência para regiões ambientalmente frágeis ou para zonas ainda não afectadas por este problema;

(g) Medidas efectivas destinadas a evitar o desvio de precursores e a assegurar o controlo das trocas comerciais destes produtos, equivalentes às adoptadas pela Comunidade Europeia e pelas instâncias internacionais competentes, segundo os Acordos assinados em 18 de Dezembro de 1995, entre a Comunidade Europeia e os diferentes países andinos, relativos aos precursores e substâncias químicas frequentemente utilizados no fabrico ilícito de estupefacientes ou substâncias psicotrópicas.

(h) Reforço das medidas de controlo do tráfico de armas, munições e explosivos.

ARTIGO 48.º

Cooperação em matéria de luta contra o branqueamento de capitais e a criminalidade conexa

1. As Partes acordam em cooperar a fim de evitar a utilização dos respectivos sistemas financeiros para o branqueamento de capitais provenientes de actividades criminosas em geral e do tráfico de droga em particular.

2. A cooperação nesta matéria deve contemplar a assistência técnica e administrativa, tendo em vista a adopção e aplicação da regulamentação e o funcionamento efectivo de normas e mecanismos adequados. Essa cooperação deve permitir, nomeadamente, o intercâmbio das informações pertinentes e a adopção de normas adequadas em matéria de luta contra o branqueamento de capitais, equivalentes às adoptadas pela Comunidade Europeia e pelas instâncias internacionais competentes, designadamente o Grupo de Acção Financeira Internacional (GAFI). A cooperação a nível regional também deve ser promovida.

ARTIGO 49.º

Cooperação em matéria de migração

1. As Partes reiteram a importância de uma gestão conjunta dos fluxos migratórios entre os respectivos territórios. A fim de reforçar a cooperação, as Partes devem instituir um amplo diálogo sobre todas as questões relacionadas com a migração, incluindo a migração ilegal, o transporte clandestino e o tráfico de seres humanos, bem como os fluxos de refugiados e a inclusão das questões migratórias nas estratégias nacionais de desenvolvimento económico e social das regiões de origem dos migrantes, tendo simultaneamente em conta os laços históricos e culturais entre ambas as regiões.

2. A cooperação deve basear-se na avaliação das necessidades específicas efectuada no âmbito de uma consulta recíproca das partes e realizar-se segundo as legislações comunitária e nacionais em vigor. A cooperação deve privilegiar os seguintes aspectos:

(a) Causas profundas da migração;

(b) Desenvolvimento e aplicação de legislação e práticas nacionais relativas à protecção internacional, tendo em vista satisfazer as disposições da Convenção de Genebra de 1951 sobre o Estatuto dos Refugiados e do Protocolo de 1967, bem como de outros instrumentos internacionais relevantes, a fim de respeitar o princípio do "*non-refoulement*";

(c) Regras em matéria de admissão, bem como os direitos e o estatuto das pessoas admitidas, um tratamento equitativo e a integração de residentes legais na sociedade, educação e formação de migrantes legais e medidas contra o racismo e a xenofobia;

(d) Aplicação de uma política efectiva e preventiva contra a imigração ilegal, o transporte clandestino de migrantes e o tráfico de seres humanos, incluindo as formas de combate às redes de passadores e traficantes e de protecção das vítimas desse tráfico;

(e) Regresso, em condições humanas e dignas, de residentes ilegais e a sua readmissão, nos termos do n.º 3;

(f) A questão dos vistos em matérias consideradas de interesse recíproco, como os vistos concedidos a pessoas que viajem por razões de carácter comercial, académico ou cultural;

(g) A questão dos controlos nas fronteiras, em matérias relativas à organização, formação, melhores práticas e outras medidas operacionais aplicadas no terreno, bem como, sempre que pertinente, o fornecimento de equipamento.

3. No âmbito da cooperação para a prevenção e o controlo da imigração ilegal, as Partes acordam igualmente em readmitir os seus migrantes ilegais. Para o efeito:

– os países andinos aceitam readmitir os seus nacionais ilegalmente presentes no território de um Estado-Membro da União Europeia, a pedido deste último e sem quaisquer outras formalidades, proporcionando-lhes os documentos de identidade adequados e concedendo-lhes as facilidades administrativas necessárias para o efeito; e

– os Estados-Membros da União Europeia aceitam readmitir os seus nacionais ilegalmente presentes no território de um país andino, a pedido deste último e sem quaisquer outras formalidades, proporcionando-lhes os documentos de identidade adequados e concedendo-lhes as facilidades administrativas necessárias para o efeito.

As Partes acordam em celebrar, mediante pedido e o mais rapidamente possível, um acordo que regulamente as obrigações específicas dos Estados-Membros da Comunidade Europeia e dos países andinos em matéria de readmissão. Esse acordo deve contemplar igualmente a questão da readmissão de nacionais de países terceiros e de apátridas.

Para o efeito, o termo "Partes" designa a Comunidade Europeia, qualquer um dos seus Estados-Membros e qualquer país andino.

ARTIGO 50.º

Cooperação em matéria de luta contra o terrorismo

As Partes reafirmam a importância da luta contra o terrorismo e acordam em cooperar a fim de prevenir e erradicar os actos terroristas, segundo as convenções internacionais, as resoluções pertinentes das Nações Unidas e as respectivas legislações e regulamentações. Essa cooperação deve ser realizada, nomeadamente:

(a) No contexto da aplicação integral da Resolução n.º 1373 do Conselho de Segurança das Nações Unidas e das outras resoluções, convenções internacionais e instrumentos pertinentes das Nações Unidas;

(b) Mediante o intercâmbio de informações sobre grupos terroristas e respectivas redes de apoio, segundo o direito nacional e internacional; e

(c) Mediante o intercâmbio de opiniões sobre os meios e os métodos utilizados na luta contra o terrorismo, incluindo nos domínios técnicos e da formação, bem como através do intercâmbio de experiências em matéria de prevenção do terrorismo.

TÍTULO IV

DISPOSIÇÕES GERAIS E FINAIS

ARTIGO 51.º

Recursos

1. A fim de contribuir para a prossecução dos objectivos de cooperação enunciados no presente Acordo, as Partes comprometem-se a disponibilizar os recursos adequados, nomeadamente financeiros, dentro dos limites das suas disponibilidades e através dos respectivos procedimentos.

2. As Partes devem adoptar todas as medidas necessárias para promover e facilitar as intervenções do Banco Europeu de Investimento na Comunidade Andina, segundo os respectivos procedimentos e critérios de financiamento e as respectivas legislações e regulamentações, sem prejuízo das competências das suas autoridades competentes.

3. A Comunidade Andina e os seus países membros devem conceder facilidades e garantias aos peritos da Comunidade Europeia, assim como a isenção de taxas de importação no âmbito das actividades de cooperação, segundo convenções-quadro entre a Comunidade Europeia e cada país andino.

ARTIGO 52.º

Quadro institucional

1. As Partes acordam em manter em funções o Comité Misto criado no âmbito do Acordo de Cooperação com a Comunidade Andina de 1993 e mantido em funcionamento pelo Acordo-Quadro de Cooperação de 1993. O Comité Misto reúne-se alternadamente na União Europeia e na Comunidade Andina a nível de funcionários superiores. A ordem de trabalhos das suas reuniões é estabelecida de mútuo acordo. O Comité adopta as disposições relativas à periodicidade das reuniões, à sua presidência e a outras questões que possam vir a surgir, nomeadamente a eventual criação de subcomités.

2. O Comité Misto é responsável pela aplicação global do presente Acordo e debate igualmente todas as questões que possam afectar as relações económicas entre as Partes, incluindo questões de carácter sanitário e fitossanitário, nomeadamente com os diferentes países da Comunidade Andina.

3. É criado um Comité Consultivo Misto para apoiar o Comité Misto na promoção do diálogo com as organizações económicas e sociais da sociedade civil organizada.

4. As Partes devem incentivar o Parlamento Europeu e o Parlamento Andino a criar, no âmbito do presente Acordo, um Comité Interparlamentar, de acordo com as práticas anteriores.

ARTIGO 53.º

Definição de Partes

Sem prejuízo do disposto no artigo 49.º e para efeitos do presente Acordo, a expressão "Partes" designa, por um lado, a Comunidade, os seus Estados-Membros, ou a Comunidade e os seus Estados--Membros, no âmbito das respectivas competências e nos termos do Tratado que institui a Comunidade Europeia, e, por outro, a Comunidade Andina, os seus países membros ou a Comunidade Andina e os seus países membros, no âmbito das respectivas competências. O Acordo é igualmente aplicável às medidas adoptadas pelas autoridades centrais, regionais ou locais no território das Partes.

ARTIGO 54.º

Entrada em vigor

1. O presente Acordo entra em vigor no primeiro dia do mês seguinte àquele em que as Partes tenham procedido à notificação recíproca do cumprimento das formalidades necessárias para o efeito.

2. Essas notificações devem ser enviadas ao Secretário-Geral do Conselho da União Europeia e ao Secretário-Geral da Comunidade Andina, que serão os depositários do presente Acordo.

3. A partir da data da sua entrada em vigor nos termos do no n.º 1, o presente Acordo substitui o Acordo-Quadro de Cooperação de 1993 e a Declaração Comum de Roma de 1996, relativa ao diálogo político.

ARTIGO 55.º

Duração

1. O presente acordo tem vigência ilimitada.

2. Qualquer das Partes pode denunciar o presente Acordo mediante notificação escrita da outra Parte.

3. A denúncia produz efeitos seis meses a contar da data da notificação da outra Parte.

ARTIGO 56.º

Cumprimento das obrigações

1. As Partes devem adoptar todas as medidas gerais ou específicas necessárias ao cumprimento das obrigações que para elas decorrem do presente Acordo e devem garantir o cumprimento dos objectivos nele fixados.

2. Se uma das Partes considerar que a outra Parte não cumpriu obrigações decorrentes do presente Acordo, poderá adoptar as medidas adequadas. Antes de o fazer, deverá comunicar ao Comité Misto, no prazo de 30 dias, todas as informações necessárias para uma análise aprofundada da situação, a fim de se encontrar uma solução aceitável para ambas as Partes.

Devem ser escolhidas prioritariamente as medidas que menos perturbem o funcionamento do presente Acordo. O Comité Misto deve ser imediatamente notificado dessas medidas que, a pedido da outra Parte, serão objecto de consultas no âmbito desse órgão.

3. Em derrogação do n.º 2, qualquer das Partes pode adoptar imediatamente as medidas adequadas, nos termos do direito internacional, em caso de:

(a) Denúncia do Acordo não sancionada pelas normas gerais do direito internacional;

(b) Violação pela outra Parte dos elementos essenciais do Acordo enunciados no n.º 1 do artigo 1.º.

A outra Parte pode solicitar a realização, no prazo de 15 dias, de uma reunião urgente para que as Partes procedam em conjunto a uma análise aprofundada da situação, de modo a encontrarem uma solução aceitável por ambas.

ARTIGO 57.º

Cláusula evolutiva

1. As Partes podem, de mútuo acordo e segundo as respectivas legislações, decidir alargar o âmbito de aplicação do Acordo, a fim de o aprofundar e complementar, mediante a celebração de acordos relativos a actividades ou a sectores específicos, tendo em conta a experiência adquirida com a sua aplicação.

2. Quanto à aplicação do presente Acordo, qualquer das Partes pode, em função da experiência adquirida com a sua aplicação, apresentar sugestões para alargar o âmbito da cooperação em quaisquer domínios.

3. Nenhuma oportunidade de cooperação deve ser excluída *a priori*. As Partes podem analisar conjuntamente, no âmbito do Comité Misto, as possibilidades concretas de cooperação no seu interesse mútuo.

ARTIGO 58.º

Protecção de dados

As Partes acordam em assegurar a protecção dos dados pessoais em todos os domínios em que se proceda ao seu intercâmbio.

As Partes acordam em assegurar um elevado grau de protecção ao tratamento de dados pessoais ou de outro tipo, compatíveis com os mais elevados padrões internacionais.

ARTIGO 59.º

Aplicação territorial

O presente acordo é aplicável, por um lado, aos territórios em que é aplicável o Tratado que institui a Comunidade Europeia, nos seus próprios termos, e, por outro, aos territórios da Comunidade Andina e dos seus países membros, Repúblicas da Bolívia, Colômbia, Equador, Peru e Venezuela.

ARTIGO 60.º

Textos autênticos

O presente acordo é redigido em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, todos os textos fazendo igualmente fé todos os textos.

EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
SEKÄ ANDIEN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
(BOLIVIA, ECUADOR, KOLUMBIA, PERU JA VENEZUELA)
SOPIMUS POLIITTISESTA VUOROPUHELUSTA
JA YHTEISTYÖSTÄ

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja

EUROOPAN YHTEISÖ

sekä

ANDIEN YHTEISÖ JA SEN JÄSENVALTIOT

BOLIVIAN TASAVALTA,

KOLUMBIAN TASAVALTA,

ECUADORIN TASAVALTA,

PERUN TASAVALTA,

VENEZUELAN BOLIVARIAANINEN TASAVALTA

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten väliset perinteiset historialliset ja kulttuuriset siteet sekä halunsa vahvistaa suhteitaan niitä nykyisin ohjaavien mekanismien pohjalta;

KATSOVAT, että tämän uuden poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen olisi syvennettävä ja laajennettava Euroopan unionin ja Andien yhteisön välisiä suhteita laadullisesti, kumpaakin osapuolta kiinnostavat uudet alat mukaan luettuina;

VAHVISTAVAT kunnioittavansa ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä demokratian periaatteita ja perusluonteisia ihmisoikeuksia sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden säännöksiä;

PALAUTTAVAT MIELIIN sitoutumisensa oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan periaatteiden noudattamiseen;

OVAT VAKUUTTUNEITA laittomien huumausaineiden ja niihin liittyvien rikosten torjunnan tärkeydestä tukeutuen tältä osin yhteisvastuun, kokonaisvaltaisuuden, tasapainoisuuden ja monenvälisyyden periaatteisiin;

KOROSTAVAT sitoutuneensa keskinäiseen yhteistyöhön köyhyyden poistamisen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja yhteenkuuluvuuden sekä tasapuolisen ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen ottaen tässä yhteydessä huomioon sellaiset tekijät kuin alttiuden luonnonkatastrofeille, ympäristön säilyttämisen ja suojelun sekä biologisen monimuotoisuuden, ihmisoikeuksien kunnioittamisen parantamisen, demokraattisten instituutioiden ja hyvän hallintotavan edistämisen sekä Andien maiden asteittaisen yhdentymisen maailmantalouteen;

PAINOTTAVAT osapuolten pitävän yhteisen edun kannalta tärkeistä kahdenvälisistä, alueellisista ja kansainvälisistä kysymyksistä käytävän poliittisen vuoropuhelun lujittamista sekä vuoropuhelumekanismeja tärkeinä, kuten jo on todettu Roomassa 30 päivänä kesäkuuta 1996 allekirjoitetussa yhteisessä julistuksessa Euroopan unionin ja Andien yhteisön poliittisesta vuoropuhelusta;

KOROSTAVAT tarvetta vahvistaa vuonna 1993 allekirjoitetulla, Euroopan talousyhteisön sekä Cartagenan sopimuksen ja sen jäsenvaltioiden eli Bolivian tasavallan, Kolumbian tasavallan, Ecuadorin tasavallan, Perun tasavallan ja Venezuelan tasavallan välisellä yhteistyötä koskevalla puitesopimuksella, jäljempänä 'vuoden 1993 puitesopimus', hallittavaa yhteistyöohjelmaa;

TUNNUSTAVAT, että on tarpeen tehostaa Andien yhteisön alueellista yhdentymisprosessia, kaupan vapauttamista ja talousuudistusta sekä tehostaa konfliktien ehkäisytoimia Andien alueen rauhan vyöhykkeen luomiseksi Liman sitoumuksen mukaisesti (rauhan ja turvallisuuden edistämistä ja maanpuolustukseen liittyvien menojen rajoittamista ja valvomista koskeva Andien yhteisön peruskirja);

OVAT TIETOISIA tarpeesta edistää Andien alueen kestävää kehitystä sellaisen kehityskumppanuuden avulla, jossa ovat mukana kaikki asianomaiset toimijat, järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin edustajat mukaan luettuina, Monterreyn konsensuksessa ja Johannesburgin julistuksessa sekä sen täytäntöönpanosuunnitelmassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti;

OVAT VAKUUTTUNEITA tarpeesta solmia yhteistyösuhteet muuttoliike-, turvapaikka- ja pakolaiskysymyksissä;

PAINOTTAVAT haluaan tehdä yhteistyötä kansainvälisillä foorumeilla;

OVAT TIETOISIA tarpeesta lujittaa Euroopan unionin ja Andien yhteisön välisiä suhteita niiden perustana olevien rakenteiden vahvistamiseksi, jotta osapuolet olisivat valmiita kohtaamaan kansainvälisten suhteiden uudenlaisen dynamiikan globaalistuneessa ja vuorovaikutteisessa maailmassa;

OTTAVAT HUOMIOON strategisen kumppanuuden, joka perustettiin Euroopan unionin sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välille vuoden 1999 Rion huippukokouksen yhteydessä ja joka vahvistettiin vuoden 2002 Madridin huippukokouksessa; ja

TOISTAVAT tässä yhteydessä tarpeen tukea sellaista kanssakäymistä, joka on tarpeen, jotta voitaisiin luoda edellytykset Euroopan unionin ja Andien yhteisön suhteiden lujittamiselle vakaalta ja molempia osapuolia hyödyttävältä pohjalta,

OVAT PÄÄTTÄNEET TEHDÄ TÄMÄN SOPIMUKSEN:

I OSASTO

SOPIMUKSEN TAVOITTEET, LUONNE JA SOVELTAMISALA

1 ARTIKLA

Periaatteet

1. Ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjen demokratian periaatteiden ja perusluonteisten ihmisoikeuksien sekä oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on kummankin osapuolen sisä- ja ulkopolitiikan lähtökohta ja olennainen osa tätä sopimusta.

2. Osapuolet vahvistavat sitoutuneensa edistämään kestävää kehitystä ja Yhdistyneiden Kansakuntien vuosituhatjulistuksen kehitystavoitteita.

3. Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa hyvän hallintotavan periaatteisiin ja korruption torjuntaan.

2 ARTIKLA

Tavoitteet ja soveltamisala

1. Osapuolet vahvistavat, että niiden yhteisenä tavoitteena on vahvistaa ja syventää keskinäisiä suhteitaan kaikilla tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla kehittämällä poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä.

2. Osapuolet vahvistavat, että niiden yhteisenä tavoitteena on pyrkiä luomaan edellytykset neuvotella Dohan työohjelman tulosten pohjalta toteuttamiskelpoinen ja niitä molempia hyödyttävä assosiaatiosopimus, johon sisältyy vapaakauppasopimus.

3. Tämän sopimuksen täytäntöönpanon tarkoituksena on edistää osaltaan näiden edellytysten syntymistä, sillä se lisää Andien yhteisön poliittista ja yhteiskunnallista vakautta, syventää alueellista yhdentymisprosessia ja vähentää köyhyyttä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

4. Sopimus ohjaa osapuolten poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä sekä sisältää sen soveltamista varten tarvittavat institutionaaliset järjestelyt.

5. Osapuolet sitoutuvat tarkastelemaan säännöllisesti sopimuksen täytäntöönpanon edistymistä ottaen huomioon ennen sopimuksen voimaantuloa saavutetun edistymisen.

II OSASTO

POLIITTINEN VUOROPUHELU

3 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Osapuolet sopivat lujittavansa säännöllistä poliittista vuoropuheluaan niiden periaatteiden pohjalta, jotka on vahvistettu vuoden 1993 puitesopimuksessa ja vuonna 1996 annetussa osapuolten välisessä Rooman julistuksessa.

2. Osapuolet sopivat, että poliittinen vuoropuhelu kattaa kaikki keskinäisen edun mukaiset aiheet ja kaikki muut kansainväliset kysymykset. Sillä pyritään edistämään yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja yhteisen perustan vahvistamiseen tähtääviä uusia aloitteita sellaisilla aloilla kuin turvallisuus, alueellinen kehitys ja vakaus, konfliktien ehkäisy ja ratkaiseminen, ihmisoikeudet, demokraattisen hallinnon vahvistaminen, korruption torjunta, kestävä kehitys, laiton muuttoliike, terrorismin vastaiset toimet sekä laittomia huumausaineita ja niiden kemiallisia esiasteita koskeva maailmanlaajuinen ongelma, rahanpesu sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden kaupan kaikki näkökohdat. Vuoropuhelu tarjoaa myös perustan aloitteiden tekemiselle ja se tukee yhteistyötä koskevien ja muiden aloitteiden ja toimien suunnittelua koko Latinalaisen Amerikan alueella.

3. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että poliittinen vuoropuhelu tarjoaa mahdollisuuden laajaan tietojenvaihtoon ja se on foorumi yhteisten aloitteiden tekemiselle kansainvälisellä tasolla.

4 ARTIKLA

Mekanismit

Osapuolet sopivat, että niiden välinen poliittinen vuoropuhelu käydään:

a) tarvittaessa ja osapuolten niin sopiessa valtioiden ja hallitusten päämiesten tasolla;

b) ministeritasolla;

c) korkeiden virkamiesten tasolla,

d) käytännön toimista vastaavien tahojen tasolla,

sekä hyödyntäen diplomaattikanavia mahdollisimman tehokkaasti.

5 ARTIKLA

Yhteistyö ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla

Osapuolet pyrkivät mahdollisuuksien mukaan tekemään yhteistyötä ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla sekä sovittamaan kantansa yhteen ja tekemään yhteisiä aloitteita asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla.

III OSASTO

YHTEISTYÖ

6 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Osapuolet sopivat vahvistavansa vuoden 1993 puitesopimuksessa määrättyä yhteistyötä ja laajentavansa sitä muille aloille. Yhteistyössä keskitytään:

a) lujittamaan rauhaa ja turvallisuutta;

b) edistämään poliittista ja yhteiskunnallista vakautta tukemalla demokraattista hallintotapaa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista;

c) syventämään Andien alueen maiden alueellista yhdentymistä niiden yhteiskunnallisen, poliittisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi, mukaan lukien myös tuotantokyvyn parantaminen ja vientikapasiteetin vahvistaminen;

d) vähentämään köyhyyttä ja edistämään sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja tasapuolisempia mahdollisuuksia sosiaalipalvelujen saantiin ja talouskasvusta saatavan hyödyn oikeudenmukaisempaa jakautumista samalla, kun varmistetaan taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien tekijöiden asianmukainen tasapaino kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

2. Osapuolet sopivat, että yhteistyöhön kuuluu myös taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen vaikuttavia monialaisia kysymyksiä kuten naisten ja miesten tasa-arvo, alkuperäisväestön kunnioittaminen, luonnonkatastrofien ehkäiseminen ja hallinta, ympäristön säilyttäminen ja suojelu, biologinen monimuotoisuus sekä tutkimuksen ja teknologian kehittäminen. Myös alueellinen yhdentyminen katsotaan monialaiseksi kysymykseksi, minkä vuoksi kansallisten yhteistyötoimien olisi oltava yhdenmukaisia alueellisen yhdentymisprosessin kanssa.

3. Osapuolet sopivat rohkaisevansa toimenpiteitä, jotka lisäävät Andien alueen maiden alueellista yhdentymistä ja vahvistavat sopimuspuolten alueidenvälisiä suhteita.

7 ARTIKLA

Keinot

Osapuolet sopivat, että yhteistyön toteutusmuotoja ovat tekninen apu, selvitykset, koulutus, tietojen ja asiantuntemuksen vaihto, kokoukset, seminaarit, tutkimushankkeet, infrastruktuurin kehittäminen, uusien rahoitusmekanismien käyttö tai mitkä tahansa muut keinot, joista osapuolet sopivat ottaen huomioon kyseisen yhteistyön alan, asetetut tavoitteet sekä tähän yhteistyöhön sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti käytettävissä olevat keinot.

8 ARTIKLA

Yhteistyö ihmisoikeuksien, demokratian ja hyvän hallintotavan alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä tuetaan aktiivisesti hallituksia ja järjestyneen kansalaisyhteiskunnan edustajia erityisesti seuraaviin aloihin liittyvillä toimilla:

a) ihmisoikeuksien, demokratiakehityksen ja hyvän hallintotavan edistäminen asianmukaiset vaalimenettelyt mukaan luettuina;

b) oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen sekä moitteettoman ja avoimen julkishallinnon edistäminen, mikä käsittää myös korruption torjunnan paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;

c) riippumattoman ja tehokkaan oikeuslaitoksen takaaminen;

d) ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelua koskevan Andien peruskirjan täytäntöönpano ja siitä tiedottaminen.

9 ARTIKLA

Yhteistyö konfliktien ehkäisemisen alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä edistetään ja tuetaan kokonaisvaltaista rauhanpolitiikkaa, konfliktien ehkäisy ja ratkaiseminen mukaan luettuina. Tämä politiikka perustuu yhteiskunnan sitoutumisen ja osallistumisen periaatteeseen, ja se kohdistuu erityisesti alueiden ja pienalueiden sekä kansallisten valmiuksien kehittämiseen. Sen avulla varmistetaan tasapuoliset poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset mahdollisuudet kaikille yhteiskuntaryhmille, vahvistetaan demokraattista legitiimiyttä, edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja julkisten asioiden tehokasta hoitoa, luodaan toimivat järjestelmät eri ryhmien etujen rauhanomaista yhteensovittamista varten ja tuetaan aktiivista ja järjestäytynyttä kansalaisyhteiskuntaa.

2. Yhteistyötoimilla voidaan esimerkiksi tukea välitys-, neuvottelu- ja sovitteluprosesseja, yhteisten luonnonvarojen alueellista hallintaa, aseistariisuntaa, laittomien aseellisten ryhmien entisten jäsenten kotiuttamista ja sopeuttamista yhteiskuntaan, toimia lapsisotilaita (lapsen oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen määritelmän mukaisesti) koskevan ongelman ratkaisemiseksi, jalkaväkimiinojen vastaisia toimenpiteitä, rajavalvontaan liittyviä koulutusohjelmia sekä Liman sitoumuksen (rauhan ja turvallisuuden edistämistä ja maanpuolustukseen liittyvien menojen rajoittamista ja valvomista koskeva Andien yhteisön peruskirja) täytäntöönpanoa ja siitä tiedottamista.

3. Osapuolet tekevät yhteistyötä myös pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumiseksi tavoitteena muun muassa sovittaa yhteen toimia oikeudellisen ja institutionaalisen yhteistyön lujittamiseksi sekä tehostaa siviilien hallussa olevien pienaseiden ja kevyiden aseiden kokoamista ja tuhoamista.

10 ARTIKLA

Yhteistyö julkisen hallinnon nykyaikaistamisen alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään nykyaikaistamaan Andien maiden julkishallintoa ja tukemaan tässä yhteydessä erityisesti Andien alueen yhdentymisprosessista johtuvia hajauttamisjärjestelyjä ja organisatorisia muutoksia. Tarkoituksena on yleisesti parantaa järjestelmän tehokkuutta, taata julkisten varojen avoin hoito ja siihen liittyvä tilivelvollisuus sekä parantaa oikeudellista ja institutionaalista kehystä kummankin osapuolen parhaiden käytäntöjen pohjalta sekä politiikkojen ja välineiden kehittämisestä Euroopan unionissa saatuja kokemuksia hyödyntäen.

2. Yhteistyötoimiin voi kuulua muun muassa ohjelmia, joilla pyritään kehittämään politiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvittavia valmiuksia (julkiset palvelut, talousarvion laatiminen ja täytäntöönpano, korruption torjunta ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan osallistuminen) ja vahvistaa oikeuslaitosta.

11 ARTIKLA

Yhteistyö alueellisen yhdentymisen alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään vahvistamaan Andien yhteisön alueellista yhdentymisprosessia ja erityisesti tukemaan alueen yhteismarkkinoiden perustamista ja toteutusta.

2. Yhteistyöllä pyritään tukemaan Andien yhteisöön kuuluvien maiden yhteisten instituutioiden kehittämistä ja lujittamista ja tiivistämään kyseisten instituutioiden välistä yhteistyötä. Sillä tehostetaan instituutioiden välistä vaihtoa yhdentymiseen liittyvissä kysymyksissä laajentamalla ja syventämällä pohdintaa seuraavilla aloilla: yhdentymiskehityksen analysointi ja edistäminen, julkaisut, yhdentymiskysymyksiin liittyvät korkeakouluopinnot sekä apurahat ja käytännön harjoittelu.

3. Yhteistyöllä edistetään myös yhteisten politiikkojen kehittämistä ja oikeudellisen kehyksen yhdenmukaistamista alakohtaiset politiikat, kuten kauppa, tulli, energia, liikenne, viestintä, ympäristö ja kilpailu, ja tuetaan makrotalouspolitiikan yhteensovittamista muun muassa rahapolitiikan, finanssipolitiikan ja julkisen talouden aloilla.

4. Yhteistyö voi käsittää muun muassa kaupan alan teknisen avun seuraavissa kysymyksissä:

a) Andien alueen tulliliiton lujittaminen ja toteuttaminen;

b) alueen sisäisen kaupan kehittämistä haittaavien esteiden vähentäminen ja poistaminen;

c) tulli- ja passitusmenettelyjen yksinkertaistaminen, nykyaikaistaminen, yhdenmukaistaminen ja niveltäminen toisiinsa sekä lainsäädännön, sääntöjen ja ammatillisen koulutuksen kehittämisen tukeminen; ja

d) alueellisten yhteismarkkinoiden perustaminen tavaroiden, palvelujen, pääoman ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden turvaamiseksi ja markkinoiden täysimääräistä täytäntöönpanoa varten tarvittavat täydentävät toimenpiteet.

5. Osapuolet sopivat lisäksi, että raja-alueiden yhdentymis- ja kehitystoimia koskevat Andien maiden politiikat ovat olennainen osa alue- ja pienaluetason yhdentymisprosessin voimistamista ja vakiinnuttamista.

12 ARTIKLA

Alueellinen yhteistyö

Osapuolet sopivat käyttävänsä kaikkia olemassa olevia yhteistyövälineitä edistääkseen toimia, joilla tähdätään yhtäältä Euroopan unionin ja Andien yhteisön ja toisaalta Andien maiden ja muiden Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden/alueiden aktiivisen ja vastavuoroisen yhteistyön kehittämiseen sellaisilla aloilla kuin kaupan ja investointien edistäminen, ympäristö, luonnonkatastrofien ehkäiseminen ja hallinta, tutkimus, energia, liikenne, viestinnän infrastruktuurit, alueellinen kehitys ja maankäytön suunnittelu.

13 ARTIKLA

Yhteistyö kaupan alalla

Ottaen huomioon yhteisen tavoitteensa pyrkiä luomaan edellytykset sille, että Euroopan unioni ja Andien yhteisö voisivat neuvotella Dohan työohjelman tulosten pohjalta toteuttamiskelpoisen ja molempien edun mukaisen assosiaatiosopimuksen, joka sisältää vapaakauppasopimuksen, osapuolet sopivat, että kaupan alan yhteistyöllä pyritään parantamaan Andien maiden kilpailukykyä niiden valmiuksia kehittämällä ja helpottamaan näin niiden osallistumista Euroopan markkinoille ja maailmantalouteen.

Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaupan alan teknistä apua muun muassa seuraavissa kysymyksissä: kaupan helpottaminen ja tulliala (esimerkiksi menettelyjen yksinkertaistaminen, tullihallintojen nykyaikaistaminen ja virkamiesten koulutus), tekniset standardit, terveys- ja kasvinsuojelutoimet, teollis- ja tekijänoikeudet, investoinnit, palvelut, julkiset hankinnat ja riitojenratkaisujärjestelmät. Teknisellä avulla pyritään edistämään alueen sisäisen kaupan kehittämistä ja monipuolistamista mahdollisimman laajasti ja kannustamaan Andien aluetta osallistumaan aktiivisesti Maailman kauppajärjestön alaisuudessa käytäviin monenvälisiin kauppaneuvotteluihin.

Kaupan alan teknisen avun keinoin olisi lisäksi pyrittävä yksilöimään ja poistamaan kaupan kehitystä haittaavat esteet.

Lisäksi voidaan pyrkiä edistämään ja tukemaan muun muassa seuraavia toimia:

- kaupan edistämistoimet, joihin kuuluu myös asianmukainen yhteistyö osapuolten yritysten välillä;
- kauppavaltuuskunnat;
- markkina-analyysit;
- selvitykset siitä, miten paikallinen tuotanto voidaan parhaiten mukauttaa ulkomaanmarkkinoiden tarpeisiin.

14 ARTIKLA

Yhteistyö palvelujen alalla

Osapuolet sopivat vahvistavansa yhteistyötään palvelualalla palvelukaupan yleissopimuksen (GATS-sopimus) sääntöjen mukaisesti ottaen näin huomioon palvelujen kasvavan merkityksen talouksiensa kehittämisessä ja monipuolistamisessa. Yhteistyötä lisäämällä pyritään parantamaan Andien yhteisön palvelualan kilpailukykyä ja helpottamaan sen laajempaa osallistumista palvelujen maailmankauppaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Osapuolet päättävät, mille palvelualoille yhteistyö keskitetään. Toimet kohdistetaan muun muassa sääntelyyn sekä rahoituksen ja teknologian saatavuuteen.

15 ARTIKLA

Yhteistyö teollis- ja tekijänoikeuksien alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään edistämään investointeja, teknologian siirtoa, tiedon levitystä, kulttuuri- ja muuta luovaa toimintaa ja niihin liittyvää taloudellista toimintaa sekä yhteisiä käyttömahdollisuuksia ja etuja. Osapuolet sitoutuvat takaamaan lainsäädäntönsä ja poliittisten toimintaperiaatteidensa rajoissa teollis- ja tekijänoikeuksien asianmukaisen ja tehokkaan suojan tiukimpien kansainvälisten vaatimusten mukaisesti.

16 ARTIKLA

Yhteistyö julkisten hankintojen alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään edistämään avoimien, syrjimättömien ja selkeiden menettelyjen noudattaminen vastavuoroisesti julkisten hankintojen yhteydessä kaikilla tasoilla.

17 ARTIKLA

Yhteistyö kilpailupolitiikan alalla

Osapuolet sopivat, että kilpailupolitiikkaa koskevalla yhteistyöllä edistetään kilpailusääntöjen tosiasiallista käyttöönottoa ja soveltamista sekä tietojen levittämistä avoimuuden lisäämiseksi ja oikeusvarmuuden parantamiseksi Andien yhteisön markkinoilla toimiville yrityksille.

18 ARTIKLA

Tulliyhteistyö

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään takaamaan kauppaan ja kestävään kehitykseen liittyvien Maailman kauppajärjestön sääntöjen noudattaminen ja varmistamaan osapuolten tullijärjestelmien yhteensopivuus niiden välisen kaupan helpottamiseksi.

2. Yhteistyö voi käsittää seuraavaa:

a) tuonti- ja vientiasiakirjojen yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen kansainvälisten standardien mukaisesti, yksinkertaistettujen ilmoitusten käyttö mukaan luettuna;

b) tullimenettelyjen parantaminen sellaisilla menetelmillä kuin riskinarviointi, tavaroiden yksinkertaistetut tuonti- ja tulliselvitysmenettelyt, valtuutetun toimijan aseman myöntäminen ja sähköistä tiedonsiirtoa (*electronic data inerchangeability*, EDI) ja automaattisia järjestelmiä käyttämällä;

c) toimenpiteet tullipäätösten ja -tuomioiden selkeyden ja niitä koskevien muutoksenhakumenettelyjen parantamiseksi;

d) järjestelmät, joilla varmistetaan, että kaupan alan toimijoita kuullaan säännöllisesti tuontia ja vientiä koskevista säännöksistä, määräyksistä ja menettelyistä.

3. Osapuolet sopivat, että ne tarkastelevat tällä sopimuksella perustetun institutionaalisen kehyksen puitteissa mahdollisuutta tehdä pöytäkirja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa.

19 ARTIKLA

Yhteistyö teknisten määräysten ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että standardeja, teknisiä määräyksiä ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskeva yhteistyö on keskeinen tavoite erityisesti alueen sisäisen kaupan kehittämisen kannalta.

2. Osapuolten yhteistyöllä edistetään toimia seuraavilla aloilla:

a) sääntely-yhteistyö;

b) teknisten määräysten saattaminen kansainvälisten ja eurooppalaisten vaatimusten mukaisiksi; ja

c) alueellisen ilmoitusjärjestelmän ja syrjimättömällä tavalla toimivien vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten verkoston perustaminen sekä akkreditoinnin käytön kehittäminen.

3. Käytännössä yhteistyöllä:

a) annetaan teknistä ja organisatorista tukea alueellisten verkostojen ja elinten perustamisen edistämiseksi ja parannetaan politiikkojen yhteensovittamista tavoitteena kansainvälisten ja alueellisten vaatimusten yhtenäinen käyttö ja niiden kanssa yhteensopivien teknisten määräysten ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen käyttöönotto;

b) edistetään toimenpiteitä, joilla pyritään poistamaan osapuolten väliset erot vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja standardoinnin aloilla, muun muassa standardeja, vaatimustenmukaisuuden arviointia ja tyyppihyväksyntää koskevien tietojen vaihtoa; ja

c) tuetaan toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään sopimuspuolten järjestelmien yhteensopivuutta edellä mainituilla aloilla, mukaan luettuina sellaiset tekijät kuin selkeys, hyvät sääntelykäytännöt sekä tuotteita ja liiketapoja koskevien laatustandardien edistäminen.

20 ARTIKLA

Teollinen yhteistyö

1. Osapuolet sopivat, että teollisella yhteistyöllä edistetään Andien alueen teollisuuden ja sen eri alojen nykyaikaistamista ja rakenneuudistusta sekä talouden toimijoiden yhteistyötä pyrkimällä vahvistamaan yksityistä sektoria ja samalla huolehtimaan ympäristön suojelusta.

2. Teollista yhteistyötä koskevissa aloitteissa otetaan huomioon kummankin osapuolen määrittämät painopisteet. Niissä otetaan huomioon teollisuuden kehityksen alueelliset näkökohdat ja edistetään tarvittaessa rajat ylittäviä kumppanuussuhteita. Aloitteilla pyritään erityisesti luomaan sopiva kehys liikkeenjohdollisen osaamisen parantamista sekä markkinoiden ja yritysten toimintaolosuhteiden avoimuuden lisäämistä varten.

21 ARTIKLA

Yhteistyö pienten ja keskisuurten yritysten ja mikroyritysten kehittämisen alalla

Osapuolet sopivat edistävänsä pienten ja keskisuurten yritysten sekä mikroyritysten kehitykselle suotuista ympäristöä muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

a) talouden toimijoiden välisten yhteyksien, yhteisten investointien ja yhteisyritysten sekä tietoverkkojen edistäminen olemassa olevilla monialaisilla ohjelmilla;

b) rahoituksen saannin helpottaminen, tietojen toimittaminen ja innovointiin kannustaminen;

c) teknologian siirron helpottaminen;

d) markkinointikanavien yksilöiminen ja tutkiminen.

22 ARTIKLA

Yhteistyö maa- ja metsätalouden sekä maaseudun kehittämisen aloilla

Osapuolet sopivat lisäävänsä keskinäistä yhteistyötään maa- ja metsätalouden sekä maaseudun kehittämisen aloilla elinkeinotoiminnan monipuolistamisen, hyvien ympäristökäytäntöjen, kestävän taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ja elintarvikevarmuuden edistämiseksi. Tätä tarkoitusta varten osapuolet tarkastelevat:

a) maataloustuotteiden laadun parantamiseen, valmiuksien kehittämiseen ja teknologian siirtämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä tuottajajärjestöjen hyväksi ja kaupan edistämistoimien tueksi toteutettavia toimenpiteitä;

b) ympäristöterveyttä, eläinten ja kasvien terveyttä koskevia toimenpiteitä ja muita vastaavia näkökohtia ottaen huomioon osapuolten voimassa olevan lainsäädännön ja niiden kansainväliset, erityisesti Maailman kauppajärjestön ja monenvälisten ympäristösopimusten sääntöihin perustuvat velvoitteet;

c) maaseudun kestävään taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen liittyviä toimenpiteitä, jotka liittyvät esimerkiksi ympäristöä säästäviin käytäntöihin, metsätalouteen, tutkimukseen, mahdollisuuteen hankkia maata, maaseudun kestävään kehitykseen tai elintarvikevarmuuteen;

d) maaseutuväestön ja -yhteisöjen erityisidentiteettiin perustuvan perinteisen toiminnan säilyttämiseen ja edistämiseen liittyviä toimenpiteitä, joihin kuuluvat muun muassa kokemusten vaihto ja kumppanuudet sekä paikallisten toimijoiden tai talouden toimijoiden yhteisyritysten ja yhteistyöverkostojen kehittäminen.

23 ARTIKLA

Yhteistyö kalastuksen ja vesiviljelyn alalla

Osapuolet sopivat kehittävänsä taloudellista ja teknistä yhteistyötä kalastus- ja vesiviljelyaloilla erityisesti kalavarojen kestävän käytön, hoidon ja säilyttämisen sekä ympäristövaikutusten arvioinnin osalta. Yhteistyön olisi ulotuttava myös jalostusteollisuuteen ja kaupan helpottamiseen. Kalastusalan yhteistyö voi johtaa kahdenvälisten kalastussopimusten tekemiseen osapuolten tai Euroopan yhteisön ja yhden tai useamman Andien yhteisön jäsenmaan välillä ja/tai monenvälisten kalastussopimusten tekemiseen osapuolten välillä.

24 ARTIKLA

Yhteistyö kaivostoiminnan alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyössä keskitytään ympäristönsuojelunäkökohdat huomioon ottaen pääasiassa seuraaviin toimiin:

a) edistetään molempien osapuolten yritysten osallistumista kestävään mineraalien etsintään, louhintaan ja käyttöön osapuolten lainsäädännön mukaisesti;

b) edistetään malmin etsintään ja louhintaan liittyvien tietojen, kokemusten ja teknologian vaihtoa;

c) edistetään asiantuntijavaihtoa ja tehdään yhteistä tutkimustyötä teknologian kehittämismahdollisuuksien lisäämiseksi;

d) kehitetään toimenpiteitä alan investointien edistämiseksi;

e) kehitetään toimenpiteitä, joilla varmistetaan ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen ja alan yritysten ympäristövastuu.

25 ARTIKLA

Yhteistyö energia-alalla

1. Osapuolet sopivat, että niiden yhteisenä tavoitteena on edistää energia-alan yhteistyötä muun muassa lujittamalla taloussuhteita sellaisilla keskeisillä aloilla kuin vesivoima, öljy ja kaasu, uusiutuvat energialähteet, energiansäästöteknologia, maaseudun sähköistys ja energiamarkkinoiden alueellinen yhdentyminen, missä yhteydessä otetaan huomioon, että Andien alueen maat toteuttavat jo parhaillaan sähköverkkojen yhteenliittämishankkeita.

2. Yhteistyö voi käsittää seuraavaa:

a) energiapoliittiset kysymykset, joihin kuuluvat muun muassa alueellisesti merkittävät yhteenliitetyt infrastruktuurit, energiahuollon parantaminen ja monipuolistaminen sekä energiamarkkinoille pääsyn parantaminen, mukaan luettuna kauttakuljetuksen, siirron ja jakelun helpottaminen;

b) energia-alan hallinto ja koulutus sekä teknologian ja osaamisen siirto;

c) energiansäästön, energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen sekä energian tuotannon ja kulutuksen ympäristövaikutusten selvittäminen;

d) alan yritysten välistä yhteistyötä koskevat aloitteet.

26 ARTIKLA

Yhteistyö liikenteen alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyössä keskitytään liikennejärjestelmien ja niihin liittyvän infrastruktuurin rakenteelliseen uudistamiseen ja nykyaikaistamiseen, matkustaja- ja tavaraliikenteen parantamiseen sekä kaupunki-, lento-, meri-, sisävesi-, rautatie- ja maantieliikennemarkkinoille pääsyn parantamiseen kehittämällä liikenteen hallinnan toiminnallisia ja hallinnollisia näkökohtia ja korostamalla tiukkojen toimintanormien merkitystä.

2. Yhteistyö voi käsittää seuraavaa:

a) tietojenvaihto osapuolten toimintalinjoista erityisesti kaupunkiliikenteen, multimodaaliliikenneverkkojen yhteenliittämisen ja yhteentoimivuuden sekä muiden molemmille osapuolille tärkeiden kysymysten osalta;

b) sisävesiväylien, maanteiden, rautateiden, satamien ja lentoasemien hallinnointi, myös asianomaisten viranomaisten asianmukainen yhteistyö;

c) maailmanlaajuiseen satelliittinavigointijärjestelmään (*Global Navigation Satellite System*, GNSS) ja kaupunkien joukkoliikennekeskuksiin liittyvän eurooppalaisen teknologian siirtoa koskevat hankkeet;

d) turvallisuutta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyä koskevien normien parantaminen, mikä käsittää myös kansainvälisten normien noudattamisen valvonnan tehostamiseen tähtäävän yhteistyön sopivilla kansainvälisillä foorumeilla.

27 ARTIKLA

Yhteistyö tietoyhteiskunnan, tietotekniikan ja televiestinnän aloilla

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tietotekniikka ja viestintä ovat nyky-yhteiskunnan avainaloja ja että ne ovat ehdottoman tärkeitä aloja taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle sekä joustavalle siirtymiselle tietoyhteiskuntaan. Tämän alan yhteistyöllä pyritään kaventamaan digitaalikuilua ja varmistamaan tietotekniikan tasapuoliset käyttömahdollisuudet erityisesti heikommin kehittyneillä alueilla.

2. Tämän alan yhteistyöllä pyritään edistämään:

a) vuoropuhelua tietoyhteiskunnan kaikista eri näkökohdista;

b) vuoropuhelua tietotekniikan ja viestinnän sääntelyä ja politiikkaa koskevista näkökohdista, myös standardeista;

c) tietojenvaihtoa standardeista, vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja tyyppihyväksynnästä;

d) uuden tieto- ja viestintätekniikan levittämistä ja tietojenvaihtoa tekniikan uusista merkittävistä saavutuksista;

e) tieto- ja viestintätekniikkaan liittyviä yhteisiä tutkimushankkeita sekä tietoyhteiskunnan sovelluksia koskevia kokeiluhankkeita;

f) telemaattisten verkkojen ja palvelujen yhteenliitettävyyttä ja yhteentoimivuutta;

g) vastavuoroista pääsyä tietokantoihin ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen ja kansainvälisen tekijänoikeuslainsäädännön;

h) asiantuntijoiden vaihtoa ja koulutusta;

i) julkishallinnon sähköistämistä.

28 ARTIKLA

Yhteistyö audiovisuaalialalla

Osapuolet sopivat edistävänsä yhteistyötä audiovisuaalialalla ja yleisemminkin tiedotusvälineiden alalla toteuttamalla koulutusta sekä audiovisuaalisen toiminnan kehittämistä ja tuotanto- ja levitystoimintaa koskevia yhteisiä toimia. Yhteistyössä noudatetaan asianomaisia kansallisia tekijänoikeussäännöksiä ja alan kansainvälisiä sopimuksia.

29 ARTIKLA

Yhteistyö matkailualalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään seuraavaan:

a) määritetään parhaat menettelytavat matkailun tasapainoisen ja kestävän kehityksen varmistamiseksi Andien alueella;

b) parannetaan matkailijoille tarjottavien palvelujen laatua;

c) lisätään yleistä tietoisuutta matkailun taloudellisesta ja sosiaalisesta merkityksestä Andien alueen kehitykselle;

d) edistetään ja kehitetään ekomatkailua;

e) edistetään matkailualan yhteisten toimintaperiaatteiden käyttöönottoa Andien yhteisössä.

30 ARTIKLA

Rahoituslaitosten välinen yhteistyö

Osapuolet sopivat edistävänsä kansallisten ja alueellisten rahoituslaitosten välistä yhteistyötä omien tarpeidensa sekä alaa koskevien ohjelmiensa ja lainsäädäntönsä mukaisesti.

31 ARTIKLA

Yhteistyö investointien edistämisen alalla

1. Osapuolet sopivat edistävänsä toimivaltansa rajoissa vastavuoroisia investointeja suosivia vakaita olosuhteita.

2. Yhteistyöhön sisältyy erityisesti seuraavaa:

a) investointilainsäädäntöä ja -mahdollisuuksia koskevien tietojen vaihto- ja jakelujärjestelmien edistäminen ja kehittäminen;

b) investointeja kummankin osapuolen alueella edistävän oikeudellisen kehyksen luominen tekemällä tarvittaessa investointien edistämistä ja suojaamista sekä kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevia kahdenvälisiä sopimuksia molempien osapuolten jäsenvaltioiden kesken;

c) yhtenäisten ja yksinkertaistettujen hallintomenettelyjen kehittäminen;

d) yhteisyritysjärjestelmien kehittäminen.

32 ARTIKLA

Makrotaloutta koskeva vuoropuhelu

1. Osapuolet sopivat, että yhteistyöllä pyritään edistämään makrotalouspolitiikkaa ja alan suuntauksia koskevaa tietojenvaihtoa sekä yhteismarkkinoiden yhteydessä toteutettavasta makrotalouspolitiikkojen yhteensovittamisesta saatavien kokemusten vaihtoa.

2. Osapuolet pyrkivät myös syventämään viranomaistensa vuoropuhelua makrotaloudellisista kysymyksistä muun muassa raha- ja finanssipolitiikan, julkisen talouden, ulkomaanvelan ja makrotalouden vakauttamisen aloilla.

33 ARTIKLA

Yhteistyö tilastoalalla

1. Osapuolet sopivat, että tärkeimpänä tavoitteena on tilastointimenetelmien ja -ohjelmien yhdenmukaistaminen, jotta osapuolet voisivat käyttää toistensa tilastotietoja, jotka koskevat tavara- ja palvelukauppaa tai yleisesti ottaen mitä tahansa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa alaa, jolle voidaan laatia tilastoja.

2. Yhteistyöhön voi sisältyä muun muassa teknistä vaihtoa Andien yhteisön ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden tilastokeskusten sekä Eurostatin välillä, yhteisten tiedon keruu-, analyysi- ja tulkintamenetelmien kehittämistä ja seminaarien, työpajojen ja tilastoalan koulutusohjelmien järjestämistä.

34 ARTIKLA

Yhteistyö kuluttajansuojan alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyön tavoitteena on niiden kuluttajansuojaohjelmien saattaminen yhteensopiviksi.

2. Yhteistyöhön voi mahdollisuuksien mukaan sisältyä seuraavaa:

a) osapuolten kuluttajalainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen kaupan esteiden välttämiseksi samalla, kun varmistetaan kuluttajansuojan tason säilyminen korkeana;

b) järjestelmien perustaminen vastavuoroista tietojenvaihtoa varten ja niiden kehittäminen, esimerkkinä elintarvikkeita ja rehuja koskeva nopean varoituksen järjestelmä, jossa varoitetaan ihmisille ja eläimille aiheutuvista terveysriskeistä;

c) parannetaan valmiuksia panna terveys- ja kasvinsuojelutoimenpiteet täytäntöön markkinoillepääsyn helpottamiseksi sekä varmistetaan asianmukainen terveyden suojelu riittävästä avoimuudesta, syrjimättömyydestä ja ennakoitavuudesta huolehtimalla;

d) tuetaan kuluttajajärjestöjen välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa;

e) tuetaan Andien yhteisön työryhmää, joka käsittelee kansalaisyhteiskunnan osallistumista kuluttajien oikeuksien suojeluun.

35 ARTIKLA

Yhteistyö tietosuojan alalla

1. Osapuolet sopivat edistävänsä korkeatasoisen suojan toteutumista henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyn yhteydessä tiukimpien kansainvälisten normien mukaisesti.

2. Osapuolet sopivat myös tekevänsä yhteistyötä henkilötietojen suojan parantamiseksi ja poistaakseen näiden tietojen vapaata liikkuvuutta osapuolten välillä haittaavat, tietojen riittämättömästä suojasta johtuvat esteet.

36 ARTIKLA

Yhteistyö tieteen ja teknologian alalla

1. Osapuolet sopivat, että tiede- ja teknologiayhteistyö toteutetaan niiden yhteisen edun ja niiden soveltamien politiikkojen mukaisesti erityisesti siltä osin kuin on kyse tutkimuksen tuloksena syntyvien teollis- ja tekijänoikeuksien käyttöä koskevista säännöistä. Yhteistyön tavoitteena on:

a) edistää tieteen ja teknologian kehitystä Andien alueella;

b) vaihtaa tieteellistä tutkimusta ja teknologiaa koskevia tietoja ja kokemuksia alueellisella tasolla, erityisesti politiikan ja ohjelmien täytäntöönpanon osalta;

c) edistää inhimillisten voimavarojen kehittämistä ja asianmukaisen toimielinrakenteen luomista tutkimus- ja kehitystoimintaa varten;

d) edistää osapuolten tiedeyhteisöjen keskinäisiä suhteita ja yhteisten tieteellisten ja teknologisten tutkimushankkeiden kehittämistä;

e) kannustaa molempien osapuolten yrityksiä osallistumaan tiede- ja teknologiayhteistyöhön ja erityisesti innovoinnin edistämiseen;

f) edistää innovointia ja teknologian siirtoa osapuolten välillä, sähköiset viranomaispalvelut ja ympäristöä säästävä teknologia mukaan luettuina.

2. Molempien osapuolten korkeakouluja, tutkimuskeskuksia ja tuotantosektoria sekä erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä rohkaistaan osallistumaan yhteistyöhön.

3. Osapuolet sopivat edistävänsä tiede- ja teknologiayhteistyötä kummankin alueen yliopistojen, tutkimuslaitosten ja tuotantosektorien välillä, mikä käsittää myös apurahojen myöntämisen sekä opiskelijoiden ja erityisasiantuntijoiden vaihdon.

4. Osapuolet sopivat myös edistävänsä Andien maiden osallistumista Euroopan yhteisön teknologia- ja kehitysohjelmiin kolmansien maiden oikeussubjektien osallistumista koskevien yhteisön säännösten mukaisesti.

37 ARTIKLA

Koulutusalan yhteistyö

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään parantamaan yleissivistävää ja ammatillista koulutusta. Erityistä huomiota kiinnitetään nuorten, naisten ja ikääntyneiden ihmisten mahdollisuuksiin saada koulutusta, tekniset kurssit, korkeakoulutus ja ammatillinen koulutus mukaan luettuina, sekä Yhdistyneiden Kansakuntien vuosituhatjulistuksessa tältä osin asetettujen kehitystavoitteiden saavuttamiseen.

2. Osapuolet sopivat tiivistävänsä yhteistyötään yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla ja tukevansa yliopistojen ja yritysten keskinäistä yhteistyötä johtotehtävissä työskentelevän henkilöstön asiantuntemuksen lisäämiseksi.

3. Osapuolet sopivat lisäksi kiinnittävänsä erityistä huomiota keskitettyihin yhteistyötoimiin ja monialaisiin ohjelmiin (ALFA, ALBAN), joiden avulla voidaan solmia pysyviä yhteyksiä sopimuspuolten asiantuntijaelinten välille ja edistää kokemusten ja teknisten voimavarojen vaihtoa ja yhteistä käyttöä.

4 Tämän alan yhteistyöllä voidaan lisäksi tukea Andien maiden koulutusalan toimintasuunnitelmaa, joka käsittää muiden ohjelmien ohella Andien alueen koulutusjärjestelmien yhdenmukaistamisen, koulutustilastoja koskevan tietojärjestelmän täytäntöönpanon ja monikulttuurisen opetuksen.

38 ARTIKLA

Yhteistyö ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden alalla

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään edistämään ympäristönsuojelua kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Köyhyyden ja ympäristön välistä yhteyttä sekä taloudellisen toiminnan ympäristövaikutuksia pidetään tässä suhteessa tärkeinä tekijöinä. Yhteistyöllä olisi myös edistettävä monenvälisten ympäristösopimusten sekä muiden kansainvälisten sopimusten ratifioimista ja täytäntöönpanoa muun muassa ilmastonmuutoksen, biologisen monimuotoisuuden, aavikoitumisen ja kemikaalien hallinnan aloilla.

2. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraavaan:

a) ympäristön tilan heikentymisen ehkäisy;

b) luonnonvarojen suojelun ja kestävän hoidon (mukaan luettuina biologinen monimuotoisuus, vuoristoekosysteemit ja geenivarat) edistäminen Andien trooppisen alueen biologista monimuotoisuutta koskevan strategian huomioon ottamalla;

c) ympäristölainsäädännöstä ja molempien osapuolten alueella esiintyvistä ympäristöongelmista saatujen tietojen ja kokemusten vaihto;

d) ympäristöasioiden hallinnan tehostaminen kaikilla aloilla ja kaikilla hallinnon tasoilla;

e) ympäristökasvatuksen, valmiuksien kehittämisen ja kansalaisten osallistumisen edistäminen sekä yhteisten aluetason tutkimusohjelmien tukeminen;

f) biologisen monimuotoisuuden kestävään käyttöön liittyvän perimätiedon ja vastaavien perinteisten menetelmien suojelu ja niiden käytön edistäminen.

39 ARTIKLA

Yhteistyö luonnonkatastrofien alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä pyritään vähentämään Andien alueen alttiutta luonnonkatastrofeille parantamalla alueellisia suunnittelu- ja ehkäisyvalmiuksia, yhdenmukaistamalla oikeudellista kehystä ja tehostamalla eri instituutioiden välistä koordinaatiota.

40 ARTIKLA

Kulttuuriyhteistyö ja kulttuuriperinnön vaaliminen

1. Osapuolet sopivat laajentavansa tämän alan yhteistyötä sekä alueidensa kulttuurisiteitä ja kulttuurialan toimijoiden välisiä yhteyksiä.

2. Tavoitteena on edistää osapuolten välistä kulttuuriyhteistyötä ottaen tässä yhteydessä huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioiden kahdenväliset ohjelmat ja niiden synergiaedut.

3. Yhteistyössä noudatetaan asianomaisia kansallisia tekijänoikeussäännöksiä ja alan kansainvälisiä sopimuksia.

4. Yhteistyö voi kattaa kulttuurin kaikki osa-alueet, muun muassa seuraavat:

a) kirjallisuuden kääntäminen;

b) kansallisomaisuuden konservointi, restaurointi ja elävöittäminen;

c) kulttuuritapahtumat kuten taide- ja käsityönäyttelyt ja musiikki-, tanssi- ja teatteriesitykset sekä taiteilijoita ja kulttuurialan ammattilaisia koskeva vaihto;

d) kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen;

e) nuorisovaihto;

f) kulttuurielinkeinojen kehittäminen;

g) kulttuuriomaisuuden vaaliminen;

h) kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden esineiden laittoman kaupan estäminen ja selvittäminen osapuolten allekirjoittamien kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti.

41 ARTIKLA

Terveysalan yhteistyö

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä terveysalalla tavoitteenaan tukea alan uudistuksia, joilla pyritään luomaan tasapuolisia ja köyhien tarpeet huomioon ottavia terveydenhoitopalveluja, sekä oikeudenmukaisia rahoitusmekanismeja, joiden ansiosta on helpompi turvata köyhien mahdollisuudet terveydenhoitoon.

2. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tautien ensivaiheen ennaltaehkäisyssä on otettava huomioon myös sellaiset tekijät kuin koulutus sekä vesi- ja jätevesihuolto. Tältä osin osapuolet pyrkivät Maailman kauppajärjestön asiaa koskevia sääntöjä noudattaen lujittamaan ja kehittämään terveydenhuoltoalaa laajemmalle ulottuvia kumppanuuksia vuosituhatjulistuksen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi erityisesti aidsin, malarian ja tuberkuloosin torjunnassa. Lisäksi tarvitaan kumppanuuksia järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan, kansalaisjärjestöjen ja yksityissektorin kanssa, jotta voidaan edistää sukupuolierot huomioon ottavalla tavalla seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja niihin liittyviä oikeuksia sekä tehdä työtä nuorten parissa sukupuolitautien ja ei-toivottujen raskauksien välttämiseksi.

3. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä perusinfrastruktuurin kuten vedenhankinta- ja viemäröintijärjestelmien kehittämiseksi.

42 ARTIKLA

Sosiaalialan yhteistyö

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä edistääkseen työmarkkinaosapuolten osallistumista vuoropuheluun elin- ja työoloista, sosiaalisesta suojelusta ja yhteiskuntaan sopeuttamisesta.

2. Yhteistyöllä olisi tuettava niitä poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia yhteistyöprosesseja, joiden tarkoituksena on edistää kokonaisvaltaista kehitystä köyhyyden vähentämiseen ja työpaikkojen luomiseen tähtäävien strategioiden yhteydessä.

3. Osapuolet pitävät tärkeänä sosiaalista kehitystä, jonka on edettävä rinnan taloudellisen kehityksen kanssa, ja ne sopivat pyrkivänsä ensisijaisesti edistämään Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksissa määriteltyjen työelämän perusperiaatteiden ja -oikeuksien eli perustyönormien noudattamista.

4. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tämän alan yhteistyössä voidaan ottaa huomioon Andien yhteisön yhteiskuntapoliittinen ohjelma, joka keskittyy kahteen peruskysymykseen eli Andien alueen yhteismarkkinoihin ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja köyhyyden vähentämistä edistävien mekanismien kehittämiseen.

5. Osapuolet voivat tehdä yhteistyötä kaikissa edellä mainittuihin aloihin liittyvissä ja niille kummallekin tärkeissä kysymyksissä.

6. Toimenpiteet sovitetaan yhteen Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja alan kansainvälisten järjestöjen toimenpiteiden kanssa.

7. Osapuolet voivat tarvittaessa ja omia menettelyjään noudattaen käydä tätä vuoropuhelua yhteensovitetusti Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja vastaavan Andien yhteisön toimielimen kanssa.

43 ARTIKLA

Järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan osallistuminen yhteistyöhön

1. Osapuolet tunnustavat järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan merkityksen yhteistyöprosessissa ja mahdollisen osallistumisen siihen ja sopivat edistävänsä todellista vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa ja sen tosiasiallista osallistumista yhteistyöhön.

2. Jollei osapuolten oikeudellisista ja hallinnollisista säännöksistä ja määräyksistä muuta johdu, järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta voi:

a) tulla kuulluksi kansallisen päätöksenteon yhteydessä demokratian periaatteiden mukaisesti;

b) saada tietoja kehitys- ja yhteistyöstrategioista ja alakohtaisista politiikoista ja osallistua niitä koskeviin neuvotteluihin, erityisesti jos on kyse sitä koskevista aloista, kaikki kehitysprosessin vaiheet mukaan luettuina;

c) saada keskeisillä aloilla rahallista tukea, jos kunkin osapuolen säännöt sen sallivat, sekä tukea valmiuksien kehittämistä;

d) osallistua sitä koskevilla aloilla yhteistyöohjelmien täytäntöönpanoon.

44 ARTIKLA

Yhteistyö sukupuolten tasa-arvon alalla

Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyöllä vahvistetaan osaltaan toimintalinjoja ja ohjelmia, joilla pyritään varmistamaan naisten ja miesten tasavertainen osallistuminen politiikan ja yhteiskunta-, talous- ja kulttuurielämän kaikilla aloilla, tarvittaessa myös naisia suosivien toimenpiteiden avulla. Yhteistyöllä pyritään myös parantamaan naisten mahdollisuuksia saada käyttöönsä kaikki ne resurssit, joita he tarvitsevat perusoikeuksiensa täysimääräiseen hyödyntämiseen.

45 ARTIKLA

Alkuperäisväestöä koskeva yhteistyö

1. Osapuolet sopivat, että tämän alan yhteistyössä pyritään luomaan ja kehittämään kumppanuuksia alkuperäisväestöjen kanssa köyhyyden hävittämisen, luonnonvarojen kestävän hoidon ja ihmisoikeuksien ja demokratian kunnioittamisen edistämisen yhteydessä.

2. Osapuolet sopivat myös toimivansa yhteistyössä turvatakseen riittävän suojan alkuperäisväestön ja paikallisten yhteisöjen perinnetiedolle ja perinteisille keksinnöille ja toimintamalleille eli suojaamaan perinteistä elämäntapaa, jonka säilyminen on biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön kannalta olennaisen tärkeää, sekä edistääkseen kyseisen tiedon käyttöön perustuvien etujen tasapuolista jakautumista.

3. Sen lisäksi, että osapuolet ottavat alkuperäisväestön tilanteen järjestelmällisesti huomioon kehitysyhteistyön kaikilla tasoilla, ne ottavat sen erityisaseman huomioon eri alojen politiikkansa suunnittelussa ja vahvistavat alkuperäisväestöä edustavien järjestöjen valmiuksia lisätäkseen kehitysyhteistyöstä alkuperäisväestöön kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia.

4. Tämän alan yhteistyöllä voidaan tukea alkuperäisväestön etujärjestöjä kuten alkuperäisväestön oikeuksia käsittelevää työryhmää, joka on Andien integraatiojärjestelmään kuuluva neuvoa-antava elin.

46 ARTIKLA

Kotiseudultaan siirtymään joutunutta väestöä ja laittomien aseellisten ryhmien entisiä jäseniä koskeva yhteistyö

1. Osapuolet sopivat, että kotiseudultaan siirtymään joutuneen väestön ja laittomien aseellisten ryhmien entisten jäsenten hyväksi tehtävällä yhteistyöllä pyritään osaltaan huolehtimaan näiden ihmisten perustarpeista humanitaarisen avun päättymisen jälkeen, kunnes heidän asemaansa koskevaan ongelmaan löydetään pidempiaikainen ratkaisu.

2. Yhteistyöhön voivat kuulua muun muassa seuraavat toimet:

a) pyrkiminen omavaraisuuteen sekä kotiseudultaan siirtymään joutuneen väestön ja laittomien aseellisten ryhmien entisten jäsenten sopeuttaminen takaisin normaaliin yhteiskuntaelämään;

b) tuki vastaanottaville paikallisyhteisöille ja paluumuuttoalueille kotiseudultaan siirtymään joutuneen väestön ja laittomien aseellisten ryhmien entisten jäsenten hyväksytyksi tulemisen ja sopeutumisen helpottamiseksi;

c) tuki kyseisten ihmisten vapaaehtoiselle paluumuutolle ja asettautumiselle alkuperäiseen kotimaahansa tai muihin maihin, jos olosuhteet sen sallivat;

d) toimet, joilla pyritään auttamaan näitä ihmisiä saamaan takaisin omaisuutensa tai omistusoikeutensa, ja heitä vastaan tehtyjen ihmisoikeusloukkausten oikeudellista käsittelyä varten annettava apu;

e) institutionaalisen toimintakyvyn vahvistaminen maissa, joita kyseiset ongelmat koskevat.

47 ARTIKLA

Yhteistyö laittomien huumausaineiden ja niihin liittyvän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi

1. Osapuolet sopivat yhteisvastuuperiaatteen pohjalta ja täydennyksenä huumausaineiden torjuntaa koskevalle Euroopan unionin ja Andien yhteisön korkean tason vuoropuhelulle sekä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomassa valmistuksessa usein käytettäviä huumausaineiden esiasteita ja kemiallisia aineita koskeviin sopimuksiin liittyviä kysymyksiä käsittelevän yhteisen seurantaryhmän työlle, että tämän alan yhteistyöllä pyritään sovittamaan yhteen ja tehostamaan yhteisiä ponnisteluja ehkäistä ja rajoittaa yhteyksiä, joihin laittomia huumausaineita koskeva maailmanlaajuinen ongelma perustuu. Osapuolet sopivat myös, että ne pyrkivät torjumaan huumausaineiden kauppaan liittyvää järjestäytynyttä rikollisuutta muun muassa kansainvälisten järjestöjen ja elinten välityksellä. Osapuolet sopivat, että tähän tarkoitukseen käytetään myös Euroopan unionin sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden huumeidentorjunnan koordinointi- ja yhteistyöjärjestelmää.

2. Osapuolet toteuttavat tällä alalla yhteistyössä erityisesti seuraavia toimia:

a) huumausaineiden väärinkäytön ehkäisemiseen tähtäävät ohjelmat;

b) huumausaineiden väärinkäyttäjille kohdistetut koulutus-, valistus-, hoito- ja kuntoutushankkeet;

c) hankkeet, joilla pyritään yhdenmukaistamaan alan lainsäädäntöä ja toimia Andien yhteisön maissa;

d) yhteiset tutkimusohjelmat;

e) tehokkaat toimenpiteet ja yhteistyötoimet, joilla pyritään tukemaan ja vakiinnuttamaan vaihtoehtoisia toimintamuotoja ja joihin myös asianomaiset yhteisöt osallistuvat;

f) toimenpiteet, joilla pyritään estämään uusien lainvastaisten huumekasvien viljely ja niiden tuominen alueille, joilla ympäristö on haavoittuvaa tai joilla tällaisia kasveja ei ole aikaisemmin viljelty;

g) tehokkaat toimenpiteet huumausaineiden esiasteiden väärinkäytön estämiseksi ja niiden kaupan valvomiseksi tavalla, joka vastaa Euroopan yhteisön ja toimivaltaisten kansainvälisten elinten hyväksymiä menettelytapoja sekä Euroopan yhteisön kunkin Andien maan kanssa 18 päivänä joulukuuta 1995 allekirjoittamien, huumausaineiden tai psykotrooppisten aineiden laittomassa valmistuksessa usein käytettäviä huumausaineiden esiasteita ja kemiallisia aineita koskevien sopimusten määräyksiä;

h) toimien tehostaminen aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden kaupan valvomiseksi.

48 ARTIKLA

Yhteistyö rahanpesun ja siihen liittyvän rikollisuuden torjumiseksi

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä estääkseen rahoitusjärjestelmiensä käytön rahanpesuun, joka koskee rikollisella toiminnalla yleensä ja huumausaineiden kaupalla erityisesti saatuja varoja.

2. Yhteistyöhön sisältyy hallinnollista ja teknistä apua, jolla pyritään tukemaan alan säännösten ja määräysten laatimista ja täytäntöönpanoa sekä asianmukaisten normien ja mekanismien tehokasta soveltamista. Yhteistyöllä mahdollistetaan erityisesti asiaan liittyvien tietojen vaihtaminen ja sellaisten rahanpesun torjuntaa koskevien asianmukaisten normien käyttöönotto, jotka vastaavat Euroopan yhteisön ja alan kansainvälisten elinten, kuten rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (Financial Action Task Force, FATF), hyväksymiä normeja. Alueellista yhteistyötä pyritään edistämään.

49 ARTIKLA

Muuttoliikettä koskeva yhteistyö

1. Osapuolet vahvistavat uudelleen, että ne pitävät alueidensa välisten muuttovirtojen yhteistä hallintaa tärkeänä. Yhteistyönsä lujittamiseksi osapuolet aloittavat kattavan vuoropuhelun kaikista muuttoliikettä koskevista kysymyksistä, joihin kuuluvat muun muassa laiton maahanmuutto, ihmisten salakuljetus ja ihmiskauppa sekä muuttoliikettä koskevien ongelmien sisällyttäminen kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin ohjelmiin alueilla, joilta muuttajat ovat lähtöisin, ottaen myös huomioon kyseisten kahden alueen väliset historialliset ja kulttuuriset siteet.

2. Yhteistyön perustaksi suoritetaan tarveanalyysi, jota varten osapuolet neuvottelevat keskenään ja joka toteutetaan asiaan liittyvän voimassa olevan yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Keskeisiä yhteistyöaloja ovat:

a) muuttoliikkeen perimmäiset syyt;

b) kansainvälistä suojelua koskevien kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen kehittäminen ja täytäntöönpano pakolaisten oikeusasemasta vuonna 1951 tehdyn Geneven yleissopimuksen ja sen vuonna 1967 tehdyn pöytäkirjan sekä muiden asiaankuuluvien alueellisten ja kansainvälisten asiakirjojen määräysten noudattamiseksi ja palauttamiskiellon periaatteen noudattamisen varmistamiseksi;

c) maahanpääsyä koskevat säännöt sekä maahantuloluvan saaneiden henkilöiden oikeudet ja asema, maassa laillisesti asuvien henkilöiden oikeudenmukainen kohtelu ja heidän kotouttamisensa, laillisesti maahan muuttavien yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä syrjinnän ja muukalaisvihan vastaiset toimenpiteet;

d) tuloksellisten ja ennaltaehkäisevien toimintaperiaatteiden vahvistaminen laitonta maahanmuuttoa, muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa vastaan kiinnittäen myös huomiota siihen, millä tavoin salakuljettajien ja ihmiskauppaa harjoittavien verkostoja voidaan torjua ja toiminnan uhreja suojella;

e) maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttaminen inhimillisellä ja kunnioittavalla tavalla ja heidän takaisinottonsa 3 kohdan mukaisesti;

f) viisumikysymykset, jotka määritellään molempien osapuolten kannalta tärkeiksi, kuten viisumien myöntäminen kaupankäyntiin, opetukseen tai kulttuuritoimintaan liittyvistä syistä matkustaville henkilöille;

g) rajavalvonnan alalla kysymykset, jotka liittyvät järjestelyihin, koulutukseen, parhaisiin käytäntöihin ja muihin kentällä toteutettaviin käytännön toimiin, ja tarvittaessa myös varusteiden toimittaminen.

3. Laittoman maahanmuuton estämistä ja hallintaa koskevan yhteistyön yhteydessä osapuolet sopivat lisäksi, että ne ottavat takaisin laittomasti toiseen maahan pyrkivät kansalaisensa. Tätä varten:

– kukin Andien yhteisön maa ottaa pyydettäessä ja ilman muita muodollisuuksia takaisin kaikki kansalaisensa, jotka oleskelevat laittomasti Euroopan unionin jäsenvaltion alueella, toimittaa kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyysasiakirjat ja huolehtii asian edellyttämistä hallinnollisista toimista; ja

– kukin Euroopan unionin jäsenvaltio ottaa pyydettäessä ja ilman muita muodollisuuksia takaisin kaikki kansalaisensa, jotka oleskelevat laittomasti Andien yhteisön maan alueella, toimittaa kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyysasiakirjat ja huolehtii asian edellyttämistä hallinnollisista toimista.

Osapuolet sopivat, että ne tekevät pyynnöstä ja mahdollisimman pian takaisinottoon sovellettavia Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Andien yhteisön maiden erityisiä velvoitteita säätelevän sopimuksen. Kyseisessä sopimuksessa käsitellään myös muiden maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinottoa.

Tässä yhteydessä 'osapuolilla' tarkoitetaan yhteisöä, kaikkia sen jäsenvaltioita ja kaikkia Andien yhteisön maita.

50 ARTIKLA

Terrorismin vastainen yhteistyö

Osapuolet vahvistavat terrorismin vastaisen toiminnan tärkeyden ja sopivat tekevänsä yhteistyötä terroritekojen estämiseksi ja tukahduttamiseksi kansainvälisten sopimusten, Yhdistyneiden Kansakuntien asianomaisten päätöslauselmien sekä omien lakiensa ja muiden määräystensä mukaisesti. Ne toimivat erityisesti:

a) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman nro 1373 sekä muiden asiaa koskevien Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselmien, kansainvälisten sopimusten ja välineiden täysimääräisen täytäntöönpanon puitteissa;

b) vaihtamalla tietoja terroristiryhmistä ja niiden tukiverkostoista kansainvälisen ja kansallisen oikeuden säännösten mukaisesti; ja

c) keskustelemalla terrorismin vastaisista keinoista ja menetelmistä, myös teknisistä seikoista ja koulutuksesta, ja kertomalla kokemuksistaan terrorismin ennaltaehkäisyssä.

IV OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

51 ARTIKLA

Varat

1. Tässä sopimuksessa asetettujen yhteistyötavoitteiden edistämiseksi osapuolet sitoutuvat mahdollisuuksiensa mukaan ja omia kanaviaan käyttäen antamaan käyttöön tarvittavat resurssit, rahoitus mukaan luettuna.

2. Osapuolet toteuttavat lakiensa ja määräystensä mukaisesti ja toimivaltaisten viranomaistensa toimivaltaa rajoittamatta kaikki asianmukaiset toimet edistääkseen ja helpottaakseen Euroopan investointipankin toimintaa Andien yhteisössä sen omien menettelyjen ja rahoitusperiaatteiden mukaisesti.

3. Andien yhteisö ja sen jäsenmaat antavat Euroopan yhteisön asiantuntijoille tarvittavan käytännön tuen ja takuut näiden työn helpottamiseksi sekä myöntävät yhteistyötoimiin liittyvälle tuonnille verottomuuden Euroopan yhteisön ja kunkin Andien yhteisön maan kesken allekirjoitettujen puitesopimusten mukaisesti.

52 ARTIKLA

Institutionaalinen rakenne

1. Osapuolet sopivat säilyttävänsä sekakomitean, joka on perustettu Andien yhteisön kanssa vuonna 1983 tehdyllä yhteistyösopimuksella ja jonka asema säilytettiin vuoden 1993 puitesopimuksessa. Komitea kokoontuu vuorotellen Euroopan unionin ja Andien yhteisön alueella korkeiden virkamiesten tasolla. Sekakomitean kokousten esityslista vahvistetaan osapuolten yhteisymmärryksellä. Komitea antaa itse määräykset kokoustensa aikataulusta, puheenjohtajuudesta ja muista mahdollisesti esille tulevista seikoista, ja tarvittaessa myös alakomiteoiden perustamisesta.

2. Sekakomitea vastaa sopimuksen yleisestä täytäntöönpanosta. Komiteassa keskustellaan lisäksi kaikista osapuolten taloussuhteisiin vaikuttavista kysymyksistä, myös terveyteen ja kasvinsuojeluun liittyvistä seikoista ja myös siinä tapauksessa, että kyse on Andien yhteisön yksittäisistä jäsenmaista.

3. Sekakomiteaa avustamaan perustetaan neuvoa-antava sekakomitea, jonka tehtävänä on osaltaan edistää vuoropuhelua järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan taloudellisten ja yhteiskunnallisten järjestöjen kanssa.

4. Osapuolet rohkaisevat Euroopan parlamenttia ja Andien parlamenttia perustamaan tämän sopimuksen yhteydessä parlamenttien välisen valiokunnan aiemman käytännön mukaisesti.

53 ARTIKLA

Osapuolten määrittely

Tässä sopimuksessa 'osapuolilla' tarkoitetaan yhtäältä yhteisöä tai sen jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja sen jäsenvaltioita Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa vahvistettujen toimivaltojen mukaisesti ja toisaalta Andien yhteisöä tai sen jäsenmaita taikka Andien yhteisöä ja sen jäsenmaita niiden toimivallan mukaisesti. Sopimusta sovelletaan myös toimenpiteisiin, joita kansalliset, alueelliset tai paikalliset viranomaiset toteuttavat osapuolten alueella.

54 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jonka aikana osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimuksen voimaan tulemiseksi tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamisesta.

2. Ilmoitukset lähetetään Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ja Andien yhteisön pääsihteerille, jotka ovat tämän sopimuksen tallettajia.

3. Tullessaan voimaan 1 kohdan mukaisesti tämä sopimus korvaa vuoden 1993 puitesopimuksen ja vuonna 1996 annetun poliittista vuoropuhelua koskevan yhteisen Rooman julistuksen.

55 ARTIKLA

Kesto

1. Tämä sopimus on voimassa rajoittamattoman ajan.

2. Osapuolet voivat irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle.

3. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun asiasta on ilmoitettu toiselle osapuolelle.

56 ARTIKLA

Velvoitteiden täyttäminen

1. Osapuolet toteuttavat kaikki tämän sopimuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi tarvittavat yleiset tai erityiset toimenpiteet, ja varmistavat lisäksi, että ne toimivat tässä sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.

2. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on laiminlyönyt tästä sopimuksesta johtuvan velvoitteen täyttämisen, se voi toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet. Ennen toimenpiteiden toteuttamista sen on toimitettava sekakomitealle 30 päivän kuluessa kaikki tilanteen perusteelliseen tarkasteluun tarvittavat tiedot, jotta ongelmaan löydettäisiin molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu.

Toimenpiteiden valinnassa etusijalle on asetettava tämän sopimuksen toimivuudelle vähiten häiriötä aiheuttavat toimenpiteet. Toimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä sekakomitealle, jossa niistä keskustellaan toisen osapuolen sitä pyytäessä.

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa määrätään, osapuoli voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet välittömästi kansainvälisen oikeuden säännösten ja määräysten mukaisesti seuraavissa tapauksissa:

a) jos sopimus irtisanotaan kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen vastaisesti;

b) jos toinen osapuoli rikkoo 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sopimuksen olennaisia osia.

Toinen osapuoli voi pyytää, että osapuolet kutsutaan 15 päivän kuluessa kiireelliseen kokoukseen, jossa tilannetta tarkastellaan perusteellisesti molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

57 ARTIKLA

Tuleva kehitys

1. Osapuolet voivat yhteisesti sopia laajentavansa ja täydentävänsä sopimuksen soveltamisalaa lainsäädäntönsä mukaisesti tekemällä tiettyjä aloja tai toimintoja koskevia sopimuksia sopimuksen täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella.

2. Osapuolet voivat sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä saatujen kokemusten perusteella tehdä ehdotuksia yhteistyön laajentamiseksi kaikilla aloilla.

3. Mitään yhteistyömahdollisuutta ei suljeta pois ennalta. Osapuolet voivat hyödyntää sekakomiteaa selvittäessään käytännön mahdollisuuksia keskinäisen edun mukaiseen yhteistyöhön.

58 ARTIKLA

Tietosuoja

Osapuolet sopivat, että tietosuoja taataan kaikilla aloilla, joilla tapahtuu henkilötietojen vaihtoa.

Osapuolet sopivat varmistavansa korkeatasoisen suojan henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyn yhteydessä tiukimpien kansainvälisten normien mukaisesti.

59 ARTIKLA

Alueellinen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, johon Euroopan yhteisön perustamissopimusta sovelletaan siinä määrättyjen edellytysten mukaisesti sekä Andien yhteisön ja sen jäsenmaiden Bolivian, Ecuadorin, Kolumbian, Perun ja Venezuelan alueisiin.

60 ARTIKLA

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

AVTAL OM POLITISK DIALOG OCH SAMARBETE
MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH
DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH ANDINSKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER
(REPUBLIKEN BOLIVIA, REPUBLIKEN COLOMBIA, REPUBLIKEN ECUADOR,
REPUBLIKEN PERU OCH REPUBLIKEN VENEZUELA), Å ANDRA SIDAN

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND

fördragsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och Fördraget om Europeiska unionen, nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

ANDINSKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER

REPUBLIKEN BOLIVIA,

REPUBLIKEN COLOMBIA,

REPUBLIKEN ECUADOR,

REPUBLIKEN PERU,

REPUBLIKEN VENEZUELA,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR de traditionella historiska och kulturella banden mellan parterna och parternas önskan att stärka sina förbindelser på grundval av de mekanismer som redan finns för att reglera dessa förbindelser,

SOM ANSER att detta nya avtal om politisk dialog och samarbete bör innebära att förbindelserna mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen fördjupas och breddas, även på nya områden som är av intresse för båda parterna,

SOM ÅNYO BEKRÄFTAR sin respekt för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom dessa formuleras i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, och för internationell humanitär rätt,

SOM ERINRAR om den vikt de fäster vid rättsstatsprincipen och principen om gott styre,

SOM ÄR ÖVERTYGADE om vikten av att på grundval av principerna om delat ansvar, ett övergripande synsätt, jämvikt och multilaterala förbindelser bekämpa illegal narkotika och därmed relaterad brottslighet,

SOM FRAMHÅLLER sin beslutsamhet att samarbeta i syfte att söka utrota fattigdomen och åstadkomma en rättvis och hållbar utveckling, inbegripet aspekter såsom sårbarhet vid naturkatastrofer, bevarandet och skyddet av miljön, värnandet om den biologiska mångfalden, stärkandet av respekten för mänskliga rättigheter, demokratiska institutioner och gott styre samt de andinska ländernas gradvisa integrering i världsekonomin.

SOM BETONAR den vikt parterna fäster vid befästandet av den regelbundna politiska dialogen om bilaterala, regionala och internationella frågor av gemensamt intresse och vid mekanismerna för denna dialog, i enlighet med vad som fastställs i den gemensamma förklaringen om den politiska dialog mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen som undertecknades i Rom den 30 juni 1996,

SOM FRAMHÅLLER behovet av att stärka det samarbetsprogram som regleras genom ramavtalet för samarbete mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Cartagenaavtalets medlemsstater, Republiken Bolivia, Republiken Colombia, Republiken Ecuador, Republiken Peru samt Republiken Venezuela, vilket undertecknades 1993 (nedan kallat "1993 års ramavtal om samarbete"),

SOM ERKÄNNER behovet av att fördjupa den regionala integrationen, liberaliseringen av handeln och det ekonomiska reformarbetet i Andinska gemenskapen och av att intensifiera de konfliktförebyggande åtgärderna i syfte att upprätta en fredszon i den andinska regionen, i enlighet med Lima-åtagandet (den andinska stadgan för fred och säkerhet och för begränsning och kontroll av kostnaderna för försvar av de yttre gränserna),

SOM ÄR MEDVETNA om behovet av att främja hållbar utveckling i Andinska regionen genom ett partnerskap för utveckling som inbegriper alla berörda aktörer, även det civila samhället och den privata sektorn, i enlighet med de principer som fastställs i Monterrey-överenskommelsen och i Johannesburgdeklarationen och genomförandeplanen för denna,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM behovet av att upprätta ett samarbete rörande migrationsfrågor,

SOM BETONAR viljan att samarbeta i internationella forum,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att befästa förbindelserna mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen i syfte att stärka mekanismerna bakom dessa förbindelser mot bakgrund av den nya dynamiken i internationella förbindelser i en globaliserad värld som präglas av inbördes beroende,

SOM BEAKTAR det strategiska partnerskap som grundlades mellan Europeiska unionen, Latinamerika och Västindien i samband med toppmötet i Rio 1999 och bekräftades vid toppmötet i Madrid 2002, och

SOM UPPREPAR, inom denna ram, vikten av att främja det utbyte som krävs för att skapa förutsättningar för starkare förbindelser mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen på en stabil och för båda parterna fördelaktig grund,

HAR BESLUTAT ATT INGÅ DETTA AVTAL.

AVDELNING I

AVTALETS MÅL, ART OCH RÄCKVIDD

ARTIKEL 1

Principer

1. Respekten såväl för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom dessa formuleras i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som för rättsstatsprincipen ligger till grund för båda parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig beståndsdel av detta avtal.

2. Parterna bekräftar att de är fast beslutna att främja hållbar utveckling och att bidra till att utvecklingsmålen i millenniedeklarationen skall nås.

3. Parterna bekräftar den vikt de fäster vid principen om gott styre och vid att bekämpa korruption.

ARTIKEL 2

Mål och räckvidd

1. Parterna bekräftar sitt gemensamma mål att stärka och fördjupa sina förbindelser på alla områden som omfattas av detta avtal genom att utveckla sin politiska dialog och stärka sitt samarbete.

2. Parterna bekräftar sitt gemensamma mål att verka för att det skapas förutsättningar för att ett genomförbart och för båda parterna fördelaktigt associeringsavtal, inbegripet ett frihandelsavtal, skall kunna förhandlas fram med utgångspunkt i resultatet av Doha-arbetsprogrammet.

3. Genomförandet av avtalet bör bidra till att skapa dessa förutsättningar genom att den politiska och sociala stabiliteten främjas, den regionala integrationsprocessen fördjupas och fattigdomen i Andinska gemenskapen minskas inom ramen för en hållbar utveckling.

4. Detta avtal innehåller regler om den politiska dialogen och samarbetet mellan parterna och om de nödvändiga institutionella arrangemangen för avtalets genomförande.

5. Parterna förbinder sig att regelbundet bedöma de framsteg som görs och att därvid beakta de framsteg som gjorts före avtalets ikraftträdande.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

Mål

1. Parterna är överens om att stärka sin regelbundna politiska dialog på grundval av principerna i 1993 års ramavtal om samarbete och på grundval av Romdeklarationen från 1996.

2. Parterna är överens om att den politiska dialogen skall omfatta alla frågor av ömsesidigt intresse och alla andra internationella frågor. Dialogen skall bana väg för nya initiativ för att uppnå gemensamma mål och upprätta en gemensam grund på områden såsom säkerhet, regional utveckling och stabilitet, konfliktförebyggande åtgärder och konfliktlösning, mänskliga rättigheter, metoder för att stärka det demokratiska styret, bekämpning av korruption, hållbar utveckling, illegal migration, bekämpning av terrorism och det globala problemet med illegal narkotika, inbegripet kemiska prekursorer, penningtvätt och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen i alla avseenden. Dialogen skall också utgöra en grundval för initiativ och understödja ansträngningar att utveckla initiativ, även initiativ till samarbete, och åtgärder i hela Latinamerika.

3. Parterna är överens om att den politiska dialogen skall möjliggöra ett brett informationsutbyte och utgöra ett forum för gemensamma internationella initiativ.

ARTIKEL 4

Genomförandeformer

Parterna är överens om att deras politiska dialog skall föras

a) när så är lämpligt och om parterna kommer överens om det, på stats- eller regeringschefsnivå,

b) på ministernivå,

c) på högre tjänstemannanivå,

d) på arbetsgruppsnivå

och med maximalt utnyttjande av de diplomatiska kanalerna.

ARTIKEL 5

Utrikes- och säkerhetspolitiskt samarbete

Parterna skall i största möjliga utsträckning samarbeta på det utrikes- och säkerhetspolitiska området och därvid samordna sina ståndpunkter och ta gemensamma initiativ i lämpliga internationella forum.

AVDELNING III

SAMARBETE

ARTIKEL 6

Mål

1. Parterna är överens om att det samarbete som det föreskrivs om i 1993 års ramavtal om samarbete skall stärkas och utvidgas till andra områden. Samarbetet skall framför allt syfta till att

a) stärka freden och stabiliteten,

b) främja politisk och social stabilitet genom att stärka det demokratiska styret och respekten för de mänskliga rättigheterna,

c) fördjupa den regionala integrationsprocessen mellan länderna i den andinska regionen i syfte att bidra till deras sociala, politiska och ekonomiska utveckling, inbegripet uppbyggande av deras produktionskapacitet och stärkandet av deras exportkapacitet,

d) minska fattigdomen, verka för större social och regional sammanhållning och främja en rättvisare tillgång till sociala tjänster och till frukterna av den ekonomiska tillväxten, varvid en lämplig avvägning skall göras mellan ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter av hållbar utveckling.

2. Parterna är överens om att samarbetet skall omfatta övergripande frågor som rör ekonomisk och social utveckling, bland annat jämställdhetsfrågor, respekt för ursprungsbefolkningar, förebyggande av och insatser vid naturkatastrofer, miljöskydd och miljövård samt biologisk mångfald, och främja forskning och teknisk utveckling. Även regional integration skall betraktas som en övergripande fråga, och samarbetsåtgärder på nationell nivå bör därför vara förenliga med den regionala integrationsprocessen.

3. Parterna är överens om att åtgärder som syftar till att bidra till den regionala integrationen i den andinska regionen och till att stärka förbindelserna mellan parternas regioner skall uppmuntras.

ARTIKEL 7

Metoder

Parterna är överens om att samarbetet skall genomföras i form av tekniskt bistånd, studier, utbildning, utbyte av information och sakkunskap, möten, seminarier och forskningsprojekt eller varje annan form som parterna kommer överens om allt efter det samarbetsområde det är fråga om, de mål som skall uppnås och de medel som finns tillgängliga samt i enlighet med de normer och regler som gäller för samarbetet.

ARTIKEL 8

Samarbete rörande mänskliga rättigheter, demokrati och gott styre

Parterna är överens om att myndigheter och företrädare för det organiserade civila samhället skall stödjas aktivt inom ramen för samarbetet, genom insatser som särskilt syftar till att

a) främja de mänskliga rättigheterna, demokratiseringsprocessen och ett gott styre, bland annat organisera och genomföra val,

b) stärka rättsstatsprincipen och en god och öppen förvaltning av den offentliga verksamheten, bland annat genom bekämpning av korruption på lokal, regional och nationell nivå.

c) garantera ett oberoende och effektivt rättsväsen,

d) genomföra och sprida den andinska stadgan för främjande och skydd av de mänskliga rättigheterna.

ARTIKEL 9

Samarbete när det gäller konfliktförebyggande

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att främja och stödja en vittomfattande fredspolitik, inbegripet konfliktförebyggande åtgärder och konfliktlösning. Denna politik skall grundas på principen om engagemang och delaktighet från samhällets sida och skall inriktas främst på utveckling av kapaciteten på regional, subregional och nationell nivå. Syftet skall vara att sörja för att alla samhällssegment har samma politiska, ekonomiska, sociala och kulturella möjligheter, stärka den demokratiska legitimiteten, främja social sammanhållning och effektivisera förvaltningen av den offentliga verksamheten, upprätta effektiva system för fredlig sammanjämkning av olika gruppers intressen samt främja ett aktivt och organiserat civilt samhälle.

2. Samarbetsverksamheten kan bland annat omfatta stöd till medlings-, förhandlings- och förlikningsprocesser, till regional förvaltning av gemensamma naturresurser, till demobilisering och återintegrering i samhället av tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper, till insatser när det gäller barnsoldater (i enlighet med Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter), till insatser för bekämpning av truppminor, till utbildningsprogram rörande gränskontroll samt till genomförande och spridning av Lima-åtagandet (den andinska stadgan för fred och säkerhet och för begränsning och kontroll av kostnaderna för försvar av de yttre gränserna).

3. Parterna skall också samarbeta när det gäller att förhindra och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, i syfte bland annat att samordna åtgärder för att stärka det rättsliga och institutionella samarbetet, och när det gäller insamling och förstöring av illegala handeldvapen och lätta vapen som finns i civilbefolkningens ägo.

ARTIKEL 10

Samarbete rörande modernisering av statlig och offentlig förvaltning

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att modernisera den offentliga förvaltningen i de andinska länderna och därvid bland annat stödja den decentraliseringsprocess och de organisatoriska förändringar som har sin grund i den andinska integrationsprocessen. Generellt sett skall syftet vara att på grundval av båda parternas bästa metoder och Europeiska unionens erfarenhet av utveckling av strategier och instrument öka den organisatoriska effektiviteten, verka för ökad öppenhet och ansvarighet i förvaltningen av offentliga tillgångar samt förbättra den rättsliga och institutionella ramen.

2. Detta samarbete kan bland annat omfatta program för kapacitetsuppbyggnad när det gäller utformning och genomförande av strategier (tillhandahållande av offentliga tjänster, utformning och verkställande av budgeten, förebyggande och bekämpning av korruption, det organiserade civila samhällets delaktighet) och stärkande av rättsväsendet.

ARTIKEL 11

Samarbete rörande regional integration

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall stärka den regionala integrationsprocessen inom Andinska gemenskapen, särskilt utvecklingen och genomförandet av dess gemensamma marknad.

2. Samarbetet skall stödja utvecklingen och stärkandet av de institutioner som är gemensamma för Andinska gemenskapens medlemsländer och främja ett närmare samarbete mellan de berörda institutionerna. Det skall stärka utbytet mellan institutionerna när det gäller integrationsfrågor och medföra mer omfattande och fördjupade överväganden på följande områden: analys och främjande av integration, publikationer, eftergymnasial utbildning om integration, stipendier samt praktiktjänstgöring.

3. Samarbetet skall också främja utveckling av en gemensam politik och harmonisering av den rättsliga ramen, bland annat sektorspolitik på områden såsom handel, tull, energi, transport, kommunikationer, miljö och konkurrens samt samordning av den makroekonomiska politiken på områden såsom penningpolitik, skattepolitik och offentliga finanser.

4. Mer specifikt kan samarbetet omfatta, men inte begränsas till, handelsrelaterat tekniskt bistånd som syftar till att

a) befästa och genomföra den andinska tullunionen,

b) minska och undanröja hinder för utvecklingen av handeln inom regionen,

c) förenkla, modernisera, harmonisera och integrera tull- och transiteringssystem och stöd i form av utveckling av lagstiftning, standarder och yrkesutbildning,

d) upprätta en gemensam marknad med fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och personer inom regionen och genomföra andra kompletterande åtgärder som krävs för att denna marknad skall kunna fungera till fullo.

5. Parterna är vidare överens om att de andinska ländernas politik avseende gränsöverskridande integrering och utveckling är av stor vikt för stärkandet och befästandet av den subregionala och regionala integrationsprocessen.

ARTIKEL 12

Regionalt samarbete

Parterna är överens om att använda alla befintliga samarbetsinstrument till att främja verksamhet som syftar till att utveckla ett aktivt och ömsesidigt samarbete mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen och mellan de andinska länderna och andra länder eller regioner i Latinamerika och Västindien på områden såsom handels- och investeringsfrämjande åtgärder, miljö, förebyggande av och insatser vid naturkatastrofer, forskning, energi, transport, infrastrukturer för kommunikation samt regional utveckling och fysisk planering.

ARTIKEL 13

Handelssamarbete

Med beaktande av sitt gemensamma mål att skapa förutsättningar för att det med utgångspunkt i resultatet av Doha-arbetsprogrammet skall kunna förhandlas fram ett genomförbart och för båda parterna fördelaktigt associeringsavtal, inbegripet ett frihandelsavtal, mellan Europeiska gemenskapen och Andinska gemenskapen, är parterna överens om att handelssamarbetet skall främja kapacitetsuppbyggnad i de andinska länderna i syfte att öka deras konkurrenskraft och därigenom ge dem möjlighet till ett ökat deltagande på EU-marknaden och i världsekonomin.

Det handelsrelaterade tekniska biståndet bör därför omfatta verksamhet som rör underlättande av handel och tull (såsom förenkling av förfaranden, modernisering av tullförvaltningen och utbildning av tjänstemän), tekniska standarder, sanitära och fytosanitära åtgärder, immateriella rättigheter, investeringar, tjänster, offentlig upphandling, system för tvistlösning m.m. Det skall i så hög grad som möjligt främja utvecklingen och diversifieringen av handeln inom regionen och uppmuntra den andinska regionen att delta aktivt i de multilaterala handelsförhandlingar som förs inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO).

Det handelsrelaterade tekniska biståndet skall också syfta till att identifiera och undanröja hinder för utvecklingen av handeln.

Ett ytterligare mål kan vara att främja och stödja bland annat

- handelsfrämjande åtgärder, bl.a. lämpligt utbyte mellan företag från båda parterna,
- handelsdelegationer,
- marknadsanalys,
- metoder för att på bästa sätt anpassa den lokala produktionen till behoven på externa marknader.

ARTIKEL 14

Samarbete inom tjänstesektorn

Parterna är överens om att i enlighet med bestämmelserna i allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) stärka sitt samarbete inom tjänstesektorn, eftersom tjänstehandeln får allt större betydelse för utvecklingen och diversifieringen av deras ekonomier. Det ökade samarbetet skall syfta till att förbättra konkurrenskraften för Andinska gemenskapens tjänstesektor och göra det lättare för denna sektor att delta i världshandeln med tjänster på ett sätt som är förenligt med principen om hållbar utveckling. Parterna skall fastställa vilka tjänstesektorer som skall stå i centrum för samarbetet. Verksamheten skall bland annat inriktas på lagstiftning och på tillgång till kapitalkällor och teknik.

ARTIKEL 15

Samarbete rörande immateriella rättigheter

Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att främja investeringar, överföring av teknik, spridning av information, kulturell och kreativ verksamhet och därmed sammanhängande ekonomisk verksamhet samt tillgång till och fördelning av fördelarna. Båda parterna åtar sig att inom ramen för sina respektive lagar, föreskrifter och politiska strategier garantera tillräckligt och effektivt skydd av immateriella rättigheter i enlighet med de strängaste internationella normerna.

ARTIKEL 16

Samarbete rörande offentlig upphandling

Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att främja ömsesidiga, öppna, icke-diskriminerande och överskådliga förfaranden för offentlig och privat upphandling på alla nivåer.

ARTIKEL 17

Samarbete i konkurrenspolitiska frågor

Parterna är överens om att samarbetet i konkurrenspolitiska frågor skall befrämja att konkurrensregler införs och faktiskt tillämpas; i syfte att främja insynen samt rättssäkerhet för företag som är verksamma på Andinska gemenskapens marknader skall också informationsspridning främjas genom samarbetet.

ARTIKEL 18

Tullsamarbete

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att sörja för förenlighet med de WTO-bestämmelser som rör handel och hållbar utveckling och att uppnå förenlighet mellan de båda parternas tullsystem i syfte att underlätta handeln mellan parterna.

2. Samarbetet skall kunna omfatta följande:

a) Förenkling och harmonisering av import- och exporthandlingar på grundval av internationella normer, bland annat användning av förenklade deklarationer.

b) Förbättring av tullförfarandena genom metoder såsom riskbedömning, förenklade förfaranden för varors införsel och övergång till fri omsättning, beviljande av ställning som godkänd operatör, användning av elektronisk datautväxling (EDI) och automatiserade system.

c) Åtgärder för att öka insynen och förbättra förfarandena för överklagande av tullmyndigheternas beslut och avgöranden.

d) Mekanismer för att se till att det med aktörer på handelsområdet regelbundet hålls samråd om import- och exportbestämmelser och förfaranden.

3. Parterna är överens om att inom den institutionella ram som upprättas i detta avtal överväga möjligheten att upprätta ett protokoll om ömsesidigt bistånd på tullområdet.

ARTIKEL 19

Samarbete rörande tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse

1. Parterna är överens om att samarbete rörande standarder, tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse är av central betydelse när det gäller utveckling av handeln, särskilt handeln inom regionen.

2. Genom samarbetet mellan parterna skall insatser främjas på följande områden:

a) Lagtstiftningssamarbete.

b) Anpassning av tekniska föreskrifter om internationella och europeiska standarder.

c) Inrättande av ett regionalt anmälningssystem, inrättande av ett nätverk av organ för bedömning av överensstämmelse vars arbete grundar sig på bestämmelser som motverkar diskriminering, samt utveckling av användningen av ackreditering.

3. Konkret skall samarbetet omfatta följande:

a) Tillhandahållande av organisatoriskt och tekniskt stöd för att främja upprättandet av regionala nätverk och organ samt ökad samordning av strategier för att få till stånd en gemensam hållning när det gäller användningen av internationella och regionala standarder och antagandet av med dessa standarder förenliga tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

b) Främjande av åtgärder som syftar till att överbrygga skillnaderna mellan parterna när det gäller bedömning av överensstämmelse och standardisering, särskilt utbyte om information om standarder, bedömning av överensstämmelse och typgodkännande.

c) Främjande av åtgärder som syftar till att göra parternas system mer förenliga på de ovan nämnda områdena samt i fråga om insyn, god föreskriftspraxis och främjande av kvalitetsstandarder för produkter och affärsmetoder.

ARTIKEL 20

Industriellt samarbete

1. Parterna är överens om att det industriella samarbetet skall främja modernisering och omstrukturering av den andinska industrin och av enskilda sektorer samt främja industriellt samarbete mellan ekonomiska aktörer, i syfte att stärka den privata sektorn under sådana förhållanden att miljön skyddas.

2. Initiativ inom ramen för det industriella samarbetet skall återspegla båda parters prioriteringar. De skall beakta regionala aspekter av industriell utveckling och vid behov främja transnationella partnerskap. Initiativen skall särskilt inriktas på att upprätta en lämplig ram för förbättring av kunskapen om företagsledning och främjande av öppenhet i fråga om marknader och villkor för företagen.

ARTIKEL 21

Samarbete rörande utveckling av små och medelstora företag och mikroföretag

Parterna är överens om att främja ett gynnsamt klimat för utveckling av små och medelstora företag och mikroföretag, särskilt genom att

a) främja kontakter mellan ekonomiska aktörer, gemensamma investeringar och upprättandet av samriskföretag och informationsnätverk inom ramen för befintliga övergripande program,

b) underlätta tillgången till finansieringsmöjligheter, tillhandahålla information och stimulera innovation.

c) underlätta överföring av teknik,

d) identifiera och undersöka marknadsföringskanaler.

ARTIKEL 22

Samarbete rörande jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling

Parterna är överens om att främja samarbetet rörande jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling i syfte att gynna diversifiering, miljövänliga metoder, hållbar ekonomisk och social utveckling och tryggad livsmedelsförsörjning. Parterna skall i detta syfte undersöka följande:

a) Åtgärder för att höja jordbruksprodukternas kvalitet, kapacitetsuppbyggnad, överföring av teknik, åtgärder till förmån för producentorganisationer samt åtgärder för stöd till handelsfrämjande verksamhet.

b) Åtgärder för miljö- och hälsoskydd, djurskydd, växtskydd och andra relaterade frågor, med beaktande av parternas gällande lagstiftning och deras respektive internationella skyldigheter, vilka främst härrör från Världshandelsorganisationens (WTO) regler och multilaterala miljöavtal.

c) Åtgärder för en hållbar ekonomisk och social utveckling i landsbygdsområden, inbegripet miljövänliga metoder, skogsbruk, forskning, tillgång till land, hållbar landsbygdsutveckling och tryggad livsmedelsförsörjning.

d) Åtgärder för att bevara och främja traditionell verksamhet som bygger på landsbygdsbefolkningens och landsbygdssamhällens särskilda identitet, t.ex. utbyte av erfarenheter och partnerskap, upprättande av samriskföretag och nätverk för samarbete mellan lokala eller ekonomiska aktörer.

ARTIKEL 23

Samarbete rörande fiske och vattenbruk

Parterna är överens om att bygga ut det ekonomiska och tekniska samarbetet inom fiske och vattenbruk, särskilt när det gäller sådana aspekter som hållbart utnyttjande, förvaltning och bevarande av fiskeresurserna, inbegripet bedömning av miljökonsekvenserna. Samarbetet bör också omfatta t.ex. beredningsindustrin och handelsförenkling. Samarbetet på fiskeområdet skulle kunna leda till att det ingås bilaterala fiskeavtal mellan parterna eller mellan Europeiska gemenskapen och en eller flera medlemsstater i Andinska gemenskapen eller till att det ingås multilaterala fiskeavtal mellan parterna.

ARTIKEL 24

Samarbete rörande gruvdrift

Parterna är överens om att samarbetet rörande gruvdrift främst skall inriktas på följande, med beaktande av miljöskyddsaspekterna:

a) Främjande av att företag från båda parterna deltar i prospektering efter samt utvinning och hållbar användning av mineral, i enlighet med bägge parters lagstiftning.

b) Främjande av utbyte av information, erfarenhet och teknik avseende undersökningar för gruvdrift och utvinning.

c) Främjande av expertutbyte och utförande av gemensam forskning för att skapa bättre förutsättningar för teknisk utveckling.

d) Utveckling av åtgärder för att främja investeringar på detta område.

e) Utveckling av åtgärder för att främja miljöskydd och företagens miljöansvar inom denna sektor.

ARTIKEL 25

Samarbete på energiområdet

1. Parterna är överens om att deras gemensamma mål skall vara att främja samarbete på energiområdet, bland annat att befästa sina ekonomiska förbindelser inom nyckelsektorer såsom vattenkraft, olja och gas, förnybara energikällor, energisparande teknik, elektrifiering av landsbygden och regional integration av energimarknaderna, varvid det bör tas hänsyn till att de andiska länderna redan håller på att genomföra projekt för sammankoppling av elnät.

2. Samarbetet kan särskilt omfatta följande:

a) Energipolitik, bland annat sammankoppling av infrastrukturer av regional betydelse, förbättring och diversifiering av energiförsörjningen och förbättrat tillträde till energimarknaderna, inbegripet underlättande av transitering, överföring och distribution.

b) Ledarskap och utbildning inom energisektorn samt teknik- och kunskapsöverföring.

c) Främjande av energibesparing, energieffektivitet och förnybar energi samt miljökonsekvensbedömningar av energiproduktion och energiförbrukning.

d) Samarbete mellan företag i denna sektor.

ARTIKEL 26

Samarbete på transportområdet

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall inriktas på omstrukturering och modernisering av transportsystem och därtill hörande infrastruktursystem samt på förbättring av passagerar- och godstransporter och av tillträdet till marknaderna för stads-, flyg-, sjö-, järnvägs- och vägtransport genom effektivisering av förvaltningen av transport från operationell och administrativ synpunkt och genom främjande av stränga driftsstandarder.

2. Samarbetet skall också kunna omfatta följande:

a) Utbyte av information om parternas politik, särskilt när det gäller stadstrafik och de multimodala transportnätens samtrafikförmåga och driftskompatibilitet, och i andra frågor av gemensamt intresse.

b) Förvaltning av inre vattenvägar, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser, inbegripet samarbete mellan behöriga myndigheter.

c) Projekt som syftar till överföring av europeisk teknik i det globala satellitnavigationssystemet (GNSS) och när det gäller centrum för kollektivtrafik i städer.

d) Förbättring av säkerhetsnormer och miljöskyddsnormer, inbegripet samarbete i berörda internationella forum i syfte att säkra en bättre efterlevnad av internationella normer.

ARTIKEL 27

Samarbete rörande informationssamhället, informationsteknik och telekommunikation

1. Parterna är överens om att informationsteknik och kommunikation är nyckelsektorer i det moderna samhället och av avgörande betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen och för en smidig övergång till informationssamhället. Samarbetet på detta område skall bidra till att minska IT-klyftan och syfta till en rättvisare tillgång till informationsteknik, särskilt i mindre utvecklade områden.

2. Samarbetet på detta område skall syfta till att främja följande:

a) En dialog om alla aspekter av informationssamhället.

b) En dialog om lagstiftningen och politiken kring informationsteknik och kommunikation, bland annat standarder.

c) Utbyte av information om standarder, bedömning av överensstämmelse och typgodkännande.

d) Spridning av ny informations- och kommunikationsteknik och informationsutbyte om nya tekniska genombrott.

e) Gemensamma forskningsprojekt rörande informations- och kommunikationsteknik samt pilotprojekt rörande teknikens tillämpning i informationssamhället.

f) Samtrafikförmåga och driftskompatibilitet hos telematiknätverk och telematiktjänster.

g) Ömsesidig tillgång till databaser, med vederbörlig hänsyn till nationell och internationell upphovsrättslagstiftning.

h) Utbyte och utbildning av specialister.

i) Datorisering av den offentliga förvaltningen.

ARTIKEL 28

Samarbete på det audiovisuella området

Parterna är överens om att genom gemensamma initiativ i fråga om utbildning och utveckling, produktion och distribution på det audiovisuella området främja samarbetet på det audiovisuella området och i mediebranschen i allmänhet. Samarbetet skall äga rum i överensstämmelse med relevanta nationella bestämmelser om upphovsrätt och med relevanta internationella avtal.

ARTIKEL 29

Samarbete rörande turism

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att

a) upprätta bästa metoder i syfte att sörja för en välbalanserad och hållbar utveckling av turismen i den andinska regionen,

b) förbättra kvaliteten på de tjänster som erbjuds turister,

c) öka allmänhetens medvetenhet om turismens ekonomiska och sociala betydelse för den andinska regionens utveckling,

d) främja och utveckla ekoturism,

e) främja antagandet av gemensamma strategier avseende turism inom ramen för Andinska gemenskapen.

ARTIKEL 30

Samarbete mellan finansiella institut

Parterna är överens om att i enlighet med sina behov och inom ramen för sina program och sin lagstiftning främja samarbete mellan nationella och regionala finansiella institut.

ARTIKEL 31

Samarbete rörande investeringsfrämjande åtgärder

1. Parterna är överens om att inom ramen för sina respektive behörighetsområden verka för ett gynnsamt och stabilt klimat för ömsesidiga investeringar.

2. Samarbetet skall särskilt omfatta

a) främjande och utveckling av mekanismer för utbyte och spridning av information om investeringslagstiftning och investeringsmöjligheter,

b) utveckling av en rättslig ram mellan båda parternas medlemsstater vilken gynnar investeringar på båda sidorna, när så är lämpligt genom bilaterala avtal om att främja och skydda investeringar och förhindra dubbelbeskattning.

c) utveckling av enhetliga och förenklade administrativa förfaranden,

d) utveckling av mekanismer för samriskföretag.

ARTIKEL 32

Makroekonomisk dialog

1. Parterna är överens om att samarbetet skall syfta till att främja ett informationsutbyte om makroekonomisk utveckling och makroekonomisk politik på båda sidor och ett utbyte av erfarenheter när det gäller samordning av makroekonomisk politik inom ramen för en gemensam marknad.

2. Parterna skall också sträva efter att fördjupa dialogen om makroekonomiska frågor mellan sina myndigheter, bland annat på områden såsom penningpolitik, skattepolitik, offentliga finanser, utlandsskuld och makroekonomisk stabilisering.

ARTIKEL 33

Samarbete på statistikområdet

1. Parterna är överens om att huvudsyftet skall vara att anpassa statistiska metoder och program så att det blir möjligt för parterna att använda varandras statistik om handel med varor och tjänster samt, allmänt sett, varandras statistik rörande alla de områden som omfattas av avtalet för vilka statistik kan upprättas.

2. Detta samarbete skulle bland annat kunna omfatta tekniskt utbyte mellan institut för statistik i Andinska gemenskapen och i Europeiska unionens medlemsstater och Eurostat, utveckling av gemensamma metoder för insamling, analys och tolkning av data samt anordnande av seminarier, arbetsgrupper eller utbildningsprogram på statistikområdet.

ARTIKEL 34

Samarbete rörande konsumentskydd

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall inriktas på att göra parternas konsumentskyddsbestämmelserna förenliga.

2. Samarbetet skall, i största möjliga utsträckning, kunna omfatta följande:

a) Ökad överensstämmelse mellan parternas konsumentlagstiftning i syfte att undvika handelshinder, samtidigt som en hög konsumentskyddsnivå garanteras.

b) Upprättande och utveckling av system för ömsesidigt informationsutbyte, t.ex. system för snabbt informationsutbyte om livsmedel och foder som innebär en risk för människors och djurs hälsa.

c) Förbättrad kapacitet för genomförande av sanitära och fytosanitära åtgärder för att underlätta marknadstillträdet och sörja för en lämplig nivå av hälsoskydd på grundval av överskådliga, icke-diskriminerande och konsekventa regler.

d) Uppmuntrande av samarbete och informationsutbyte mellan konsumentorganisationer.

e) Stöd till den andinska gruppen för det civila samhällets delaktighet i hävdandet av konsumenternas rättigheter.

ARTIKEL 35

Samarbete om uppgiftsskydd

1. Parterna är överens om att verka för att det vid behandling av personuppgifter och andra uppgifter tillämpas en hög skyddsnivå som motsvarar de strängaste internationella normerna.

2. Parterna är också överens om att samarbeta när det gäller skydd av personuppgifter i syfte att förbättra skyddsnivån och verka för att undanröja de hinder för det fria flödet av personuppgifter mellan parterna som uppkommer på grund av att uppgifterna inte erhåller tillräckligt skydd.

ARTIKEL 36

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

1. Parterna är överens om att det vetenskapliga och tekniska samarbetet skall ske i deras ömsesidiga intresse och i enlighet med deras strategier på dessa områden, särskilt när det gäller reglerna för utnyttjande av sådana immateriella rättigheter som härrör från forskningsverksamhet, och att målen för samarbetet skall vara att

a) bidra till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen i den andinska regionen,

b) utbyta vetenskaplig och teknisk information och erfarenhet på regional nivå, särskilt när det gäller genomförande av strategier och program,

c) främja utvecklingen av mänskliga resurser och en lämplig institutionell ram för forskning och utveckling,

d) främja förbindelserna mellan parternas forskarsamfund och utvecklingen av gemensamma vetenskapliga och tekniska forskningsprojekt,

e) uppmuntra båda parternas företagssektorer att delta i det vetenskapliga och tekniska samarbetet, särskilt när det gäller att främja innovationer,

f) främja innovations- och tekniköverföring mellan parterna, även i fråga om e-förvaltning och miljövänlig teknik.

2. Deltagande av institut för högre utbildning, forskningscentrum och produktionssektorer, särskilt små och medelstora företag, från båda parterna skall uppmuntras.

3. Parterna är överens om att främja det vetenskapliga och tekniska samarbetet mellan universitet, forskningsinstitut och produktionssektorer i båda regionerna, inbegripet stipendietilldelning och utbytesprogram för studenter och högt kvalificerade specialister.

4. Parterna är också överens om att främja Andinska gemenskapens deltagande i Europeiska gemenskapens tekniska program och utvecklingsprogram i enlighet med gemenskapens regler för deltagande av organ från tredje land.

ARTIKEL 37

Samarbete på utbildningsområdet

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att förbättra utbildning och yrkesutbildning. I detta syfte skall särskild uppmärksamhet ägnas ungdomars, kvinnors och äldre personers tillgång till utbildning, inbegripet teknisk utbildning, högre utbildning och yrkesutbildning, liksom uppnåendet i detta sammanhang av utvecklingsmålen i millenniedeklarationen.

2. För att kompetensnivån hos högre tjänstemän skall höjas är parterna överens om att fördjupa sitt samarbete rörande utbildning och yrkesutbildning och att främja samarbete mellan universitet och mellan företag.

3. Parterna är också överens om att ägna särskild uppmärksamhet åt decentraliserade åtgärder och övergripande program (ALFA, ALBAN m.fl.) som gör det möjligt att knyta fasta band mellan specialiserade organ hos båda parterna och därmed främja samordning och utbyte av erfarenheter och tekniska resurser.

4. Samarbetet på detta område kan också syfta till att stödja handlingsplanen för utbildningssektorn i de andinska länderna, vilken bland annat omfattar program för harmonisering av de andinska ländernas utbildningssystem, genomförande av ett informationssystem om utbildningsstatistik och interkulturell utbildning.

ARTIKEL 38

Samarbete rörande miljö och biologisk mångfald

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall främja skyddet och bevarandet av miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling. Sambandet mellan fattigdom och miljö och miljökonsekvenserna av ekonomisk verksamheten är viktiga i detta avseende. Samarbetet skall också främja ratificeringen av och stödet till genomförandet av multilaterala miljöavtal och andra internationella avtal på områden såsom klimatförändring, biologisk mångfald, ökenspridning och hantering av kemikalier.

2. Samarbetet skall särskilt inriktas på att

a) förhindra miljöförstöring,

b) främja bevarande och hållbar förvaltning av naturresurserna (inbegripet biologisk mångfald, bergsekosystem och genetiska resurser), varvid hänsyn skall tas till den regionala strategin för biologisk mångfald i den andinska tropiska regionen,

c) utbyta information om och erfarenheter avseende miljölagstiftning och gemensamma miljöproblem hos båda parter,

d) stärka miljöförvaltningen inom alla sektorer och på alla nivåer av den offentliga förvaltningen,

e) främja utbildning i miljöfrågor, bygga upp kapaciteten och öka medborgarnas delaktighet samt gynna gemensamma regionala forskningsprogram,

f) skydda och bevara traditionell kunskap och traditionellt bruk i samband med hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

ARTIKEL 39

Samarbete avseende naturkatastrofer

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att minska sårbarheten vid naturkatastrofer i den andinska regionen genom att stärka den regionala kapaciteten när det gäller planering och förebyggande åtgärder, harmonisera den rättsliga ramen och förbättra samordningen mellan institutionerna.

ARTIKEL 40

Kultursamarbete och bevarande av kulturarvet

1. Parterna är överens om att samarbetet på kulturområdet, de kulturella förbindelserna och kontakterna mellan aktörer inom kultursektorn i båda regionerna skall byggas ut.

2. Syftet skall vara att främja kulturellt samarbetet mellan parterna, varvid samverkan med Europeiska unionens medlemsstaters bilaterala samarbete skall beaktas och främjas.

3. Samarbetet skall äga rum i överensstämmelse med relevanta nationella bestämmelser om upphovsrätt och med relevanta internationella avtal.

4. Samarbetet skall kunna omfatta samtliga kulturområden, bland annat följande:

a) Översättning av litterära verk.

b) Bevarande, återställande och återupplivande av det nationella kulturarvet.

c) Kulturevenemang, t.ex. konst- och konsthantverksutställningar, musik, dans och teater samt utbytesprogram för konstnärer och yrkesverksamma inom kultursektorn.

d) Främjande av den kulturella mångfalden.

e) Ungdomsutbyte.

f) Utveckling av kulturindustrin.

g) Bevarande av kulturarvet.

h) Förebyggande och bekämpning av olaglig handel med kulturföremål i enlighet med internationella konventioner som undertecknats av båda parterna.

ARTIKEL 41

Samarbete på hälso- och sjukvårdsområdet

1. Parterna är överens om att samarbeta på hälso- och sjukvårdsområdet för att understödja sektorsinriktade reformer som syftar till att göra hälso- och sjukvården rättvis och mer gynnsam för de fattiga; samarbetet skall också syfta till att främja finansieringssystem som ger de fattiga bättre tillgång till hälso- och sjukvård.

2. Parterna är överens om att också andra sektorer, t.ex. utbildnings-, vattenförsörjnings- och avloppshanteringssektorn, måste inbegripas i primär prevention. För att utvecklingsmålen i milleniedeklarationen skall kunna nås, särskilt när det gäller kampen mot aids, malaria och tuberkulos, har parterna i detta avseende för avsikt att stärka och utveckla partnerskap som går utöver det egentliga hälso- och sjukvårdsområdet i enlighet med tillämpliga WTO-bestämmelser. Det krävs även partnerskap med det organiserade civila samhället, med icke-statliga organisationer och med den privata sektorn för att med beaktande av jämställdhetsaspekter ta itu med frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och sexuella rättigheter och för att upplysa ungdomar i syfte att förhindra sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter.

3. Parterna är överens om att samarbeta i fråga om grundläggande infrastrukturer såsom vattenförsörjning och avloppssystem.

ARTIKEL 42

Samarbete i sociala frågor

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja deltagande av arbetsmarknadens parter i en dialog om levnadsvillkor och arbetsförhållanden, socialt skydd och integrering i samhället.

2. Samarbetet bör bidra till de politiska, ekonomiska och sociala samrådsprocesser som är inriktade på att främja den övergripande utvecklingen i fråga om fattigdomsminskning och strategier för att skapa arbetstillfällen.

3. Parterna betonar vikten av social utveckling, vilken måste gå hand i hand med den ekonomiska utvecklingen, och är överens om att ge prioritet åt att främja de grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, de så kallade grundläggande arbetsnormerna, som fastställs i Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner.

4. Parterna är överens om att samarbetet på detta område kan omfatta genomförandet av en andinsk social agenda med inriktning på två huvudsakliga områden: den andiska gemensamma marknaden och utveckling av mekanismer till stöd för fattigdomsminskning och regional sammanhållning.

5. Parterna kan samarbeta i alla frågor av gemensamt intresse på de ovan nämnda områdena.

6. Åtgärderna skall samordnas med åtgärder som vidtas av Europeiska unionens medlemsstater eller de berörda internationella organisationerna.

7. Där så är lämpligt kan parterna, i enlighet med sina förfaranden, föra denna dialog i samordning med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén eller dess andinska motsvarighet.

ARTIKEL 43

Det organiserade civila samhällets deltagande i samarbetet

1. Parterna erkänner det organiserade civila samhällets roll och potentiella bidrag till samarbetsprocessen och är överens om att verka för en effektiv dialog med det organiserade civila samhället och för dess faktiska deltagande.

2. Med förbehåll för varje parts rättsliga och administrativa bestämmelser skall det organiserade civila samhället kunna

a) delta i beslutsprocessen på nationell nivå i enlighet med de demokratiska principerna,

b) informeras om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, särskilt på områden som berör dem,

c) tilldelas finansiella medel, i den mån parternas interna regler medger det, och stöd till kapacitetsuppbyggnad på viktiga områden,

d) delta i genomförandet av samarbetsprogram på områden som berör dem.

ARTIKEL 44

Samarbete i jämställdhetsfrågor

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall bidra till att stärka strategier och program som syftar till att män och kvinnor i större utsträckning skall kunna delta på lika villkor och i lika hög grad i alla delar av det politiska, ekonomiska, sociala och kulturella livet, om nödvändigt genom att det vidtas konkreta åtgärder till stöd för kvinnor. Samarbetet skall också bidra till att ge kvinnor bättre tillgång till de medel som krävs för att de till fullo skall kunna utnyttja sina grundläggande rättigheter.

ARTIKEL 45

Samarbete rörande ursprungsbefolkningar

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall bidra till att upprätta och utveckla partnerskap med ursprungsbefolkningar inom ramen för målen att utrota fattigdomen, uppnå en hållbar förvaltning av naturresurserna samt verka för respekt för de mänskliga rättigheterna och demokratin.

2. Parterna är också överens om att samarbeta för att verka för tillräckligt skydd av traditionell kunskap, nyskapande och bruk bland inhemska och lokala samhällen med en traditionell livsstil som är relevant för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, och främja en rättvis fördelning av fördelarna.

3. Utöver att systematiskt ta hänsyn till ursprungsbefolkningarnas situation på samtliga nivåer av utvecklingssamarbetet skall parterna beakta ursprungsbefolkningarnas särskilda situation vid utformningen av politiken på olika områden och stärka förmågan hos de organisationer som företräder ursprungsbefolkningar i syfte att öka utvecklingssamarbetets positiva effekter för dessa befolkningar.

4. Samarbetet på detta område kan syfta till att stödja organisationer som företräder ursprungsbefolkningar, t.ex. arbetsgruppen för ursprungsbefolkningars rättigheter, som är ett rådgivande organ inom Andinska integrationssystemet.

ARTIKEL 46

Samarbete rörande fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper

1. Parterna är överens om att genom samarbete till stöd för fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och för tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper bidra till att tillgodose deras viktigaste behov från och med den tidpunkt då det humanitära biståndet upphör till dess att en mer långsiktig lösning antas rörande deras ställning.

2. Samarbetet skall bland annat kunna omfatta följande:

a) Självförsörjning och återintegrering i den socioekonomiska strukturen av fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och av tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper.

b) Bistånd till de lokala mottagarsamfunden och vidarebosättningsområden för att underlätta att tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper och fördrivna personer som tvingats lämna sin hembygd tas emot och integreras.

c) Stöd till dessa personer att, om omständigheterna tillåter, frivilligt återvända till och bosätta sig i sitt hemland eller i ett tredjeland.

d) Insatser för att hjälpa människor att återfå sina ägodelar eller sin äganderätt samt hjälp till juridisk uppgörelse i fall då de utsatts för kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

e) Stärkande av den institutionella kapaciteten i länder som brottas med dessa problem.

ARTIKEL 47

Samarbete när det gäller bekämpning av illegal narkotika och därmed sammanhörande organiserad brottslighet

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område, på grundval av principen om delat ansvar och som ett komplement till den dialog om narkotika som förs på hög nivå mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen och till den gemensamma gruppen för uppföljning av avtalen om prekursorer och kemiska ämnen som ofta används vid olaglig framställning av narkotika eller psykotropa ämnen, skall syfta till att samordna och öka de gemensamma ansträngningarna för att förhindra och begränsa de förbindelser som ligger till grund för det globala problemet med illegal narkotika. Parterna är också överens om att sträva efter att bland annat genom internationella organisationer och organ bekämpa organiserad brottslighet som hör samman med denna olagliga handel. Parterna är överens om att samarbets- och samordningsmekanismen för narkotikabekämpning mellan Europeiska unionen och Latinamerika och Västindien också skall användas i detta syfte.

2. Parterna skall samarbeta på detta område för att genomföra särskilt följande:

a) Program för att förebygga narkotikamissbruk.

b) Program för att utbilda, behandla och rehabilitera narkotikamissbrukare.

c) Projekt för att harmonisera lagstiftningen och insatserna på detta område i de andinska länderna.

d) Gemensamma forskningsprogram.

e) Konkreta åtgärder och samarbete för att uppmuntra och en befästa alternativ utveckling med deltagande av berörda befolkningsgrupperna.

f) Åtgärder för att förhindra nya illegala grödor och att sådana grödor flyttas till miljömässigt känsliga regioner eller områden där de inte tidigare funnits.

g) Faktiskt genomförande av åtgärder för att förhindra spridning av prekursorer och kontrollera handeln med dessa produkter; åtgärderna skall vara likvärdiga med de åtgärder som antagits av Europeiska gemenskapen och av de behöriga internationella organen och skall överensstämma med de avtal om prekursorer och kemiska ämnen som ofta används vid olaglig framställning av narkotika eller psykotropa ämnen som den 18 december 1995 undertecknades mellan Europeiska gemenskapen och vart och ett av de andinska länderna.

h) Stärkande av insatser för kontroll av olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.

ARTIKEL 48

Samarbete när det gäller bekämpning av penningtvätt och därmed sammanhörande brottslighet

1. Parterna är överens om att samarbeta när det gäller att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och olaglig handel med narkotika i synnerhet.

2. Samarbetet skall omfatta administrativt och tekniskt bistånd som syftar till att föreskrifter skall utarbetas och användas och till att det skall finnas väl fungerande, lämpliga normer och mekanismer på området. Samarbetet skall framför allt möjliggöra att relevanta upplysningar kan utbytas och att normer för bekämpning av penningtvätt kan införas som motsvarar de normer som antagits av Europeiska gemenskapen och de internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF). Samarbete på regional nivå skall uppmuntras.

ARTIKEL 49

Samarbete rörande migration

1. Parterna bekräftar på nytt vikten av gemensam förvaltning av migrationsströmmar mellan deras territorier. I syfte att stärka sitt samarbete skall parterna upprätta en omfattande dialog i alla frågor som hör samman med migration, bland annat illegal invandring, människosmuggling och människohandel, samt införliva migrationsfrågorna i de nationella strategierna för ekonomisk och social utveckling av migranternas ursprungsområden, varvid hänsyn skall tas till de historiska och kulturella banden mellan de båda regionerna.

2. Samarbetet skall grunda sig på en bedömning av särskilda behov, som skall utföras i samråd mellan parterna och genomföras i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande:

a) Migrationens grundläggande orsaker.

b) Utarbetande och genomförande av nationell lagstiftning och praxis när det gäller internationellt skydd, i överensstämmelse med bestämmelserna i 1951 års Genèvekonvention angående flyktingars rättsliga ställning, protokollet från 1967 samt andra relevanta internationella instrument, för att säkerställa respekten för principen om att ingen som riskerar att utsättas för förföljelse skall avvisas ("non-refoulement").

c) Regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling av och integrationsprogram för personer som lagligen uppehåller sig i landet, utbildning för legala migranter samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.

d) Upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga illegal invandring, smuggling av migranter och människohandel, inbegripet frågan om hur smugglings- och människohandelsnätverk kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.

e) Återvändande, under humana förhållanden och i värdiga former, för personer som olagligen uppehåller sig i ett land samt återtagande av dessa personer, i enlighet med punkt 3.

f) Frågor på viseringsområdet som av parterna fastställs vara av ömsesidigt intresse, t.ex. sådana viseringar som beviljas personer som reser i kommersiella, akademiska eller kulturella syften.

g) Frågor på gränskontrollområdet vilka rör organisation, utbildning, bästa arbetssätt och andra operativa åtgärder på fältet samt, i tillämpliga fall, tillhandahållande av utrustning.

3. Parterna är också överens om att inom ramen för sitt samarbete för förhindrande och bekämpning av illegal invandring återta sina illegala migranter. För detta ändamål skall följande gälla:

– Varje andinskt land skall på begäran och utan ytterligare formaliteter återta alla sina medborgare som olagligen uppehåller sig på ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen, förse dem med lämpliga identitetshandlingar och låta dem få tillgång till den administrativa hjälp som krävs för det ändamålet.

– Varje medlemsstat i Europeiska unionen skall på begäran och utan ytterligare formaliteter återta alla sina medborgare som olagligen uppehåller sig på ett andinskt lands territorium, förse dem med lämpliga identitetshandlingar och låta dem få tillgång till den administrativa hjälp som krävs för det ändamålet.

Parterna är överens om att, på begäran och snarast möjligt, ingå ett avtal med bestämmelser om särskilda förpliktelser för Europeiska unionens medlemsstater och de andinska länderna när det gäller återtagande. Avtalet skall också behandla frågan om återtagande av medborgare från andra länder och av statslösa.

För detta ändamål skall med "parterna" avses gemenskapen, var och en av dess medlemsstater och vart och ett av de andinska länderna.

ARTIKEL 50

Samarbete rörande bekämpning av terrorism

Parterna bekräftar vikten av att bekämpa terrorism och samtycker till att i enlighet med internationella konventioner, relevanta FN-resolutioner och sina respektive lagar och andra författningar samarbeta för att förhindra och bekämpa terroristhandlingar. De skall göra detta särskilt

a) inom ramen för ett fullständigt genomförande av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1373 och andra relevanta FN-resolutioner, internationella konventioner och instrument,

b) genom utbyte av information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med folkrätt och nationell rätt, och

c) genom utbyte av åsikter om medel och metoder för att motverka terrorism, även vad beträffar teknik och utbildning, och genom utbyte av erfarenheter när det gäller att förhindra terrorism.

AVDELNING IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 51

Resurser

1. I syfte att bidra till uppnåendet av de samarbetsmål som anges i detta avtal förbinder sig parterna att inom ramen för sina möjligheter och via sina egna kanaler tillhandahålla lämpliga resurser, inbegripet finansiella resurser.

2. Parterna skall utan att det påverkar deras behöriga myndigheters befogenheter vidta alla lämpliga åtgärder för att i enlighet med sina lagar och andra författningar främja och underlätta Europeiska investeringsbankens verksamhet i Andinska gemenskapen i enlighet med dess egna förfaranden och finansieringskriterier.

3. Andinska gemenskapen och dess medlemsstater skall bevilja experter från Europeiska gemenskapen lättnader och garantier samt skattebefrielse vid import för samarbetsverksamhet, i enlighet med de ramavtal som undertecknats mellan Europeiska gemenskapen och vart och ett av de andinska länderna.

ARTIKEL 52

Institutionell ram

1. Parterna är överens om att behålla den gemensamma kommitté som inrättades genom samarbetsavtalet med Andinska gemenskapen från 1983 och bibehölls i 1993 års ramavtal om samarbete. Kommittén skall, på hög tjänstemannanivå, sammanträda växelvis i Europeiska unionen och Andinska gemenskapen. Dagordningen för den gemensamma kommitténs möten skall fastställas genom överenskommelse mellan parterna. Kommittén skall själv fastställa regler rörande mötesfrekvens, ordförandeskap och andra frågor som kan uppkomma och får vid behov besluta att inrätta underkommittéer.

2. Den gemensamma kommittén skall svara för det allmänna genomförandet av detta avtal. Den skall också diskutera alla frågor som påverkar de ekonomiska förbindelserna mellan parterna, inbegripet sanitära och fytosanitära frågor, även förbindelserna med enskilda medlemsstater i Andinska gemenskapen.

3. Det skall upprättas en gemensam rådgivande kommitté som skall bistå den gemensamma kommittén i arbetet med att främja en dialog med ekonomiska och sociala organisationer i det organiserade civila samhället.

4. Parterna uppmanar Europaparlamentet och det andiska parlamentet att inom ramen för detta avtal och i enlighet med tidigare praxis upprätta en interparlamentarisk kommitté.

ARTIKEL 53

Definition av parterna

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 49 skall, för tillämpningen av detta avtal, med "parterna" avses gemenskapen eller dess medlemsstater eller gemenskapen och dess medlemsstater, inom deras respektive behörighetsområden såsom dessa framgår av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Andinska gemenskapen eller dess medlemsstater eller Andinska gemenskapen och dess medlemsstater, inom deras respektive behörighetsområden, å andra sidan. Avtalet skall också tillämpas på åtgärder som vidtas av statliga, regionala eller lokala myndigheter inom parternas territorier.

ARTIKEL 54

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den månad då parterna har underrättat varandra om att de förfaranden som krävs för avtalets ikraftträdande har slutförts.

2. Anmälningarna skall sändas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd och till generalsekreteraren för Andinska gemenskapen, som skall vara depositarier för detta avtal.

3. Detta avtal skall från och med dess ikraftträdande enligt punkt 1 ersätta 1993 års ramavtal om samarbete och den gemensamma förklaringen om politisk dialog som undertecknades i Rom 1996.

ARTIKEL 55

Giltighet

1. Detta avtal skall vara giltigt på obestämd tid.

2. Vardera parten får säga upp detta avtal genom skriftlig anmälan till den andra parten.

3. Uppsägelsen får verkan sex månader efter dagen för anmälan till den andra parten.

ARTIKEL 56

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna skall anta de allmänna eller särskilda bestämmelser som krävs för att de skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal samt se till att dessa bestämmelser är förenliga med de mål som fastställs i avtalet.

2. Om en part anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra en skyldighet enligt avtalet får den vidta lämpliga åtgärder. Innan detta sker måste den inom 30 dagar lämna den gemensamma kommittén alla relevanta uppgifter som krävs för att en grundlig bedömning av situationen skall kunna göras i syfte att finna en lösning som kan godtas av parterna.

Vid valet av åtgärder skall de som minst stör detta avtals funktion prioriteras. Åtgärderna skall omedelbart anmälas till den gemensamma kommittén och bli föremål för samråd i kommittén om den andra parten begär det.

3. Utan hinder av punkt 2 får en part i följande fall omedelbart vidta lämpliga åtgärder i enlighet med folkrättens regler:

a) En vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av allmänna folkrättsliga regler.

b) Överträdelse från den andra partens sida av de väsentliga beståndsdelar i avtalet som anges i artikel 1.1.

Den andra parten får begära att ett brådskande möte med parterna sammankallas inom 15 dagar för en grundlig undersökning av situationen i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning.

ARTIKEL 57

Framtida utveckling

1. Parterna skall gemensamt kunna komma överens om att i enlighet med sin respektive lagstiftning utvidga detta avtal i syfte att bredda och komplettera dess räckvidd genom att ingå avtal rörande särskilda sektorer eller verksamheter mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits under avtalets genomförande.

2. Varje part skall beträffande genomförandet av detta avtal kunna framföra förslag om att utvidga samarbetet på alla områden, med beaktande av de erfarenheter som vunnits under avtalets genomförande.

3. Inga samarbetsmöjligheter skall uteslutas i förväg. Parterna skall kunna använda den gemensamma kommittén för att utforska de praktiska möjligheterna till samarbete av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 58

Uppgiftsskydd

Parterna är överens om att uppgiftsskydd skall garanteras på alla områden där personuppgifter utbyts.

Parterna är överens om att det vid behandling av personuppgifter och andra uppgifter skall tillämpas en hög skyddsnivå som motsvarar de strängaste internationella normerna.

ARTIKEL 59

Territoriell tillämpning

Detta avtal skall tillämpas på, å ena sidan, de territorier där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i det fördraget och, å andra sidan, på de territorier som tillhör Andinska gemenskapen och dess medlemsstater (Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru och Venezuela).

ARTIKEL 60

Autentiska texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

Hecho en Roma, el quince de diciembre del dos mil tres.

Udfærdiget i Rom den femtende december to tusind og tre.

Geschehen zu Rom am fünfzehnten Dezember zweitausendunddrei.

Έγινε στη Ρώμη, στις δέκα πέντε Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες τρία.

Done in Rome on the fifteenth day of December in the year two thousand and three.

Fait à Rome, le quinze décembre deux mille trois.

Fatto a Roma, addi' quindici dicembre duemilatre.

Gedaan te Rome, de vijftiende december tweeduizenddrie.

Feito em Roma, em quinze de Dezembro de dois mil e três.

Tehty Roomassa viidentenätoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakolme.

Som skedde i Rom den femtonde december tjugohundratre.

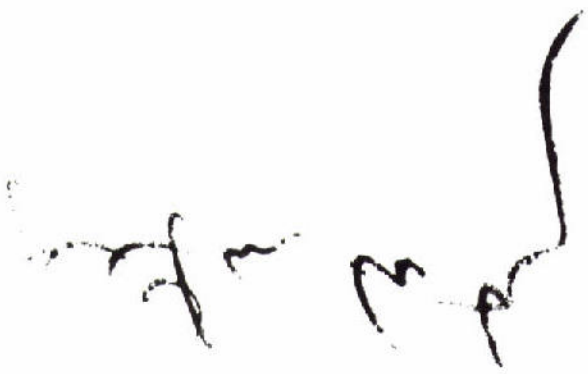
Por la Comunidad Andina

Por la República de Bolivia

Por la República de Colombia

Por la República de Ecuador

Por la República de Perú

Por la República Bolivariana de Venezuela

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

AND/CE/X 5

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

ANEXO

DECLARACIONES UNILATERALES DE LA UE

DECLARACIÓN DE LA COMISIÓN Y EL CONSEJO DE LA UNIÓN EUROPEA RELATIVA A LA CLÁUSULA SOBRE EL REGRESO Y LA READMISIÓN DE LOS MIGRANTES ILEGALES (ARTÍCULO 49)

El artículo 49 regirá sin perjuicio de la división interna de poderes entre la Comunidad Europea y sus Estados miembros para la celebración de los acuerdos de readmisión.

DECLARACIÓN DE LA COMISIÓN Y EL CONSEJO DE LA UNIÓN EUROPEA RELATIVA A LA CLÁUSULA SOBRE LA DEFINICIÓN DE LAS PARTES (ARTÍCULO 53)

Las disposiciones del presente Acuerdo que entran en el ámbito de aplicación de la parte III del título IV del Tratado constitutivo de la Comunidad Europea son vinculantes para el Reino Unido e Irlanda como Partes contratantes independientes, y no como parte de la Comunidad Europea, hasta que el Reino Unido o Irlanda (según sea el caso) notifiquen a la Parte de la Comunidad Andina que se han obligado como partes de la Comunidad Europea, de conformidad con el Protocolo sobre la posición del Reino Unido y de Irlanda anexo al Tratado de la Unión Europea y al Tratado constitutivo de la Comunidad Europea. Lo mismo es aplicable a Dinamarca, de conformidad con el Protocolo sobre la posición de Dinamarca anexo a dichos Tratados.

BILAG

ENSIDIGE ERKLÆRINGER FRA EU

ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OM KLAUSULEN VEDRØRENDE ULOVLIGE MIGRANTERS TILBAGEVENDEN OG TILBAGETAGELSE (ARTIKEL 49)

Artikel 49 berører ikke den interne fordeling af beføjelser mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater til indgåelse af tilbagetagelsesaftaler.

ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OM KLAUSULEN VEDRØRENDE DEFINITIONEN AF PARTERNE (ARTIKEL 53)

De bestemmelser i denne aftale, som henhører under del III, afsnit IV, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er bindende for Det Forenede Kongerige og Irland som særskilte kontraherende parter og ikke som del af Det Europæiske Fællesskab, indtil Det Forenede Kongerige eller Irland, alt efter tilfældet, giver Det Andinske Fællesskab notifikation om, at det er blevet bundet som del af Det Europæiske Fællesskab i overensstemmelse med protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Det samme gælder for Danmark i overensstemmelse med protokollen om Danmarks stilling, som er knyttet til de nævnte traktater.

ANHANG

EINSEITIGE ERKLÄRUNGEN DER EUROPÄISCHEN UNION

ERKLÄRUNG DER KOMMISSION UND DES RATES DER EUROPÄISCHEN UNION
ZUR KLAUSEL ÜBER DIE RÜCKFÜHRUNG UND
DIE RÜCKÜBERNAHME ILLEGALER MIGRANTEN
(ARTIKEL 49 DES ABKOMMENS)

Artikel 49 des Abkommens lässt die interne Verteilung der Zuständigkeiten für den Abschluss von Rückübernahmeabkommen zwischen der Gemeinschaft und ihren Mitgliedstaaten unberührt.

ERKLÄRUNG DER KOMMISSION UND DES RATES DER EUROPÄISCHEN UNION
ZUR KLAUSEL ÜBER DIE BESTIMMUNG DES BEGRIFFS "VERTRAGSPARTEIEN"
(ARTIKEL 53 DES ABKOMMENS)

Die Bestimmungen dieses Abkommens, die in den Geltungsbereich des Dritten Teils, Titel IV des Vertrages zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft fallen, binden das Vereinigte Königreich und Irland als eigene Vertragsparteien und nicht als Teil der Europäischen Gemeinschaft, bis das Vereinigte Königreich bzw. Irland der Andengemeinschaft notifiziert, dass es gemäß dem Protokoll über die Position des Vereinigten Königreichs und Irlands im Anhang des Vertrages über die Europäische Union und des Vertrages zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft nunmehr als Teil der Europäischen Gemeinschaft gebunden ist. Dies gilt gemäß dem diesen Verträgen beigefügten Protokoll über die Position Dänemarks auch für Dänemark.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΟΝΟΜΕΡΕΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΗΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΙΣΔΟΧΗ ΤΩΝ ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ (ΑΡΘΡΟ 49)

Το άρθρο 49 δεν επηρεάζει την εσωτερική κατανομή εξουσιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της για τη σύναψη συμφωνιών επανεισδοχής.

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΗΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ (ΑΡΘΡΟ 53)

Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας που εμπίπτουν στο πεδίο του Μέρους III, Τίτλος IV της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δεσμεύουν το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία ως ξεχωριστά συμβαλλόμενα μέρη, και όχι ως τμήμα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, έως ότου το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία (ανάλογα με την περίπτωση) κοινοποιήσει στην ομάδα της Κοινότητας των Άνδεων ότι δεσμεύεται εφεξής ως τμήμα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το ίδιο ισχύει για τη Δανία, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στις εν λόγω Συνθήκες σχετικά με τη θέση της Δανίας.

ANNEX

EU UNILATERAL DECLARATIONS

DECLARATION OF THE COMMISSION AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION ON THE CLAUSE CONCERNING THE RETURN AND READMISSION OF ILLEGAL MIGRANTS (ARTICLE 49)

Article 49 shall be without prejudice to the internal division of powers between the European Community and its Member States for the conclusion of readmission agreements.

DECLARATION OF THE COMMISSION AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION ON THE CLAUSE CONCERNING THE DEFINITION OF THE PARTIES (ARTICLE 53)

The provisions of this Agreement that fall within the scope of Part III, Title IV of the Treaty establishing the European Community bind the United Kingdom and Ireland as separate Contracting Parties, and not as part of the European Community, until the United Kingdom or Ireland (as the case may be) notifies the Andean Community Party that it has become bound as part of the European Community in accordance with the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland annexed to the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community. The same applies to Denmark, in accordance with the Protocol annexed to those Treaties on the position of Denmark.

ANNEXE

DÉCLARATIONS UNILATÉRALES DE L'UNION EUROPÉENNE

DÉCLARATION DE LA COMMISSION ET DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE AU SUJET DE LA CLAUSE RELATIVE AU RETOUR ET À LA RÉADMISSION D'IMMIGRÉS CLANDESTINS (ARTICLE 49)

L'article 9 ne modifie en rien la répartition interne des compétences entre la Communauté européenne et ses États membres en ce qui concerne la conclusion d'accords de réadmission.

DÉCLARATION DE LA COMMISSION ET DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE AU SUJET DE LA CLAUSE RELATIVE À LA DÉFINITION DES PARTIES (ARTICLE 53)

Les dispositions du présent accord qui relèvent de la troisième partie, titre IV, du traité instituant la Communauté européenne lient le Royaume-Uni et l'Irlande en tant que parties contractantes distinctes et non en qualité d'États membres de la Communauté européenne jusqu'à ce que le Royaume-Uni ou l'Irlande (selon le cas) notifie à la Communauté andine qu'il est désormais lié en tant que membre de la Communauté européenne, conformément au protocole sur la position du Royaume-Uni et de l'Irlande annexé au traité sur l'Union européenne et au traité instituant la Communauté européenne. Les mêmes dispositions s'appliquent au Danemark, conformément au protocole sur la position du Danemark annexé auxdits traités.

ALLEGATO

DICHIARAZIONI UNILATERALI UE

DICHIARAZIONE DELLA COMMISSIONE E DEL CONSIGLIO DELL'UNIONE EUROPEA SULLA CLAUSOLA RELATIVA AL RIMPATRIO E ALLA RIAMMISSIONE DEGLI IMMIGRATI CLANDESTINI (ARTICOLO 49)

L'articolo 49 lascia impregiudicata la suddivisione interna dei poteri tra la Comunità europea e i suoi Stati membri per la conclusione di accordi di riammissione.

DICHIARAZIONE DELLA COMMISSIONE E DEL CONSIGLIO DELL'UNIONE EUROPEA SULLA CLAUSOLA RELATIVA ALLA DEFINIZIONE DELLE PARTI (ARTICOLO 53)

Le disposizioni del presente accordo che rientrano nell'ambito di applicazione della parte III del titolo IV del trattato che istituisce la Comunità Europea vincolano il Regno Unito e l'Irlanda quali Parti contraenti distinte e non come parte della Comunità europea, finché il Regno Unito o l'Irlanda (secondo il caso) non notifichino alla Comunità andina di essere vincolati come parte della Comunità europea, in conformità del protocollo sulla posizione del Regno Unito e dell'Irlanda allegato al trattato sull'Unione europea e al trattato che istituisce la Comunità europea. Lo stesso dicasi per la Danimarca, in conformità del protocollo sulla posizione della Danimarca allegato a quegli stessi trattati.

BIJLAGE

EENZIJDIGE VERKLARINGEN VAN DE EU

VERKLARING VAN DE COMMISSIE EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE INZAKE DE BEPALING BETREFFENDE DE TERUGKEER EN OVERNAME VAN ILLEGALE MIGRANTEN (ARTIKEL 49)

Artikel 49 doet geen afbreuk aan de interne verdeling van bevoegdheden tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten wat betreft de sluiting van overnameovereenkomsten.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE INZAKE DE BEPALING BETREFFENDE DE DEFINITIE VAN DE PARTIJEN (ARTIKEL 53)

De bepalingen van deze overeenkomst die binnen de toepassingssfeer van deel III, titel IV, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap vallen, binden het Verenigd Koninkrijk en Ierland als afzonderlijke overeenkomstsluitende partijen, en niet als deel van de Europese Gemeenschap, totdat het Verenigd Koninkrijk respectievelijk Ierland (al naar gelang van het geval) de Andesgemeenschap ervan in kennis stelt dat het Verenigd Koninkrijk respectievelijk Ierland is gebonden als deel van de Europese Gemeenschap overeenkomstig het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, dat aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht. Hetzelfde geldt voor Denemarken, overeenkomstig het Protocol betreffende de positie van Denemarken, dat aan die verdragen is gehecht.

ANEXO

DECLARAÇÕES UNILATERAIS DA UE

DECLARAÇÃO DA COMISSÃO E DO CONSELHO DA UNIÃO EUROPEIA SOBRE A CLÁUSULA RELATIVA AO REGRESSO E À READMISSÃO DE MIGRANTES ILEGAIS (ARTIGO 49°)

O disposto no artigo 49° não prejudica a repartição interna de competências entre a Comunidade e os seus Estados-Membros no que se refere à celebração de acordos de readmissão.

DECLARAÇÃO DA COMISSÃO E DO CONSELHO DA UNIÃO EUROPEIA SOBRE A CLÁUSULA RELATIVA À DEFINIÇÃO DE PARTES (ARTIGO 53°)

As disposições do presente Acordo abrangidas pelo âmbito de aplicação do Título IV da Parte III do Tratado que institui a Comunidade Europeia vinculam o Reino Unido e a Irlanda enquanto Partes Contratantes distintas e não enquanto parte da Comunidade Europeia, até que o Reino Unido ou a Irlanda (consoante o caso) notifique a Parte da Comunidade Andina de que passou a estar vinculado enquanto parte da Comunidade Europeia, nos termos do Protocolo sobre a posição do Reino Unido e da Irlanda anexo ao Tratado da União Europeia e ao Tratado que institui a Comunidade Europeia. O mesmo é aplicável à Dinamarca, nos termos do Protocolo sobre a posição da Dinamarca, anexo aos referidos Tratados.

LIITE

EUROOPAN UNIONIN YKSIPUOLISET JULISTUKSET

KOMISSION JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTON JULISTUS LAITTOMIEN MAAHANMUUTTAJIEN PALAUTTAMISTA JA TAKAISINOTTOA KOSKEVASTA LAUSEKKEESTA (49 ARTIKLA)

Sopimuksen 49 artiklan soveltaminen ei vaikuta takaisinottosopimusten tekemistä koskevan toimivallan sisäiseen jakoon Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden kesken.

KOMISSION JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTON JULISTUS OSAPUOLTEN MÄÄRITELMÄÄ KOSKEVASTA LAUSEKKEESTA (53 ARTIKLA)

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston soveltamisalaan kuuluvat tämän sopimuksen määräykset sitovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia erillisinä sopimuspuolina eikä osana Euroopan yhteisöä, kunnes Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti (tapauksen mukaan) ilmoittaa Andien yhteisön muodostamalle sopimuspuolelle, että määräykset sitovat sitä osana Euroopan yhteisöä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti. Sama koskee myös Tanskaa mainittuihin sopimuksiin liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti.

BILAGA

ENSIDIGA FÖRKLARINGAR

KOMMISSIONENS OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅDS FÖRKLARING
OM BESTÄMMELSEN OM OLAGLIGA INVANDRARES ÅTERVÄNDANDE
OCH OM ÅTERTAGANDE AV DESSA (ARTIKEL 49)

Artikel 49 skall inte påverka den interna fördelningen av befogenheter mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater när det gäller ingående av avtal om återtagande.

KOMMISSIONENS OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅDS FÖRKLARING
OM BESTÄMMELSEN OM DEFINITIONEN AV PARTERNA (ARTIKEL 53)

De bestämmelser i detta avtal som faller inom räckvidden för del III avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen binder Förenade kungariket och Irland som separata avtalsslutande parter och inte som en del av Europeiska gemenskapen, till dess att Förenade kungariket eller Irland (alltefter omständigheterna) meddelar den andinska parten att landet har blivit bundet som en del av Europeiska gemenskapen, i enlighet med protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, vilket bifogas Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Samma sak gäller för Danmark, i enlighet med protokollet om Danmarks ställning, vilket bifogas dessa fördrag.
